EYLÜL 1998
SAYI:44 600.000 TL.

POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

sinema

I SSN 1300-8161

"SAVING PRIVATE RYAN"

NICOLAS CAGE

"THE SWEET HEREAFTER"

CANAVAR DOSYASI

HİÇ BU KADAR BÜYÜĞÜNÜ GÖRMEDİNİZ "Godzilla"

1 BÜYÜK BOY AFİŞ VE KOLEKSİYON KARTI

HER AY BEDAVA

4 KARTON AFİŞET

Çay bahçemizden yepyeni bir lezzet:

Meyveli çay

Lipton'un çay keyfinize eşsiz bir lezzet katan siyah süzme çayı, çeşit çeşit meyve parçacıklarıyla fincanınızda.

Lipton

1 NUMARA HEARST

Yönetim Kurulu Başkanı
ÖNAY BILGIN
İmtiyaz Sahibi
ERCAN ARIKLI
Genel Yönetmen
MEHMET E. DEMİREL
Yayın Koordinatörü
AHMET ÖRS

Genel Yayın Yönetmeni
(Sorumlu)
MEHMET AÇAR
Yazı İşleri Müdürü
CEM ALTINSARAY
Görsel Yönetmen
FİLİZ DAL
Yazı İşleri
SENEM ERDİNE
AYGEN KUTLAR
BERNA ÇETİN

MEDİ GRUP

Genel Müdür
KEMAL GÜLER
Genel Müdür Yardımcıları
RANA KARLIDAĞ
ECE ARMAN
Reklam Grup Müdürü
ESRA ORGA
Reklam Müdürü
ZAFER ERSAY
Rezervasyon Teknik Müdürü
İSMAİL KARPUZOĞLU
Rezervasyon
AYFER KOÇ
502 80 90/91

Genel Yönetmen Yardımcısı
AYŞE BARIM
İnsan Kaynakları Koordinatörü
ŞAKİR GÜLSEVER
Müessese Müdürü
MAHMUT BAYAR
Tanıtım ve Promosyon Koordinatörü
NERGİS ARDA OK
Tanıtım Görsel Yönetmeni
NACİ YAVUZ
Promosyon Sorumlusu
ASUMAN KARABACAK
Tanıtım Sorumlusu
AYÇA DEMİRAY
Teknik Koordinatör
KAZIM VAROL

SİNEMA
1 NUMARA HEARST YAYINCILIK A.Ş.
ÜRÜNÜDÜR
Yönetim Yeri: Basın Ekspres Yolu, Medya Plaza,
34540 Güneşli/İST.
Tel: (0212) 502 84 79 - 80
Faks: (0212) 502 83 85
DAĞITIM
Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
(0212) 550 25 04 (9 hat)
BASKI
Mc-Pa A.Ş. Tel: (0212) 270 63 64

Yazı ve fotoğrafların tüm hakları SİNEMA dergisine, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

Okur Hizmetleri Servisi: 624 52 40 - 251

Arkadaşımız Berna Çetin, sayfalarımızda göreceğiniz "Türk Sinemasında Gelecek Program" haberini hazırlarken her zamanki zorluklarla karşılaştı. Yerli yapım şirketleri bir filmin tanıtımı konusunda henüz tam bir yeterliliğe ulaşmış değil. Gerçi yayın hayatına başladığımız ilk iki yıla oranla yerli filmlerin tanıtımı konusunda büyük bir gelişme olduğunu inkar edemiyorum. Ama hâlâ gerekli ciddiyetin ve özenin gösterilmediği de aşikar...

Tekrar "Türk Sinemasında Gelecek Program" haberine dönersek, yerli film sektöründe kıpırdanmanın devam ettiğini söyleyebiliriz. Son iki yıl geleceğe dönük olumlu işaretlerle geçti. Ama kendi adıma önümüzdeki yıllarda büyük gelişmeler, ciddi seyirci patlamaları beklemiyorum çünkü tasarlanan filmlere baktığımda sayısal ağırlığın, hâlâ bu işe tutkuyla bağlanan yönetmenlerin kendi koşullarıyla çektiği filmlerde olduğunu görüyorum... Bu filmler ana piyasanın kıyısında değil merkezinde yeraldıkça da Türk sinemasının "total bir patlama" gerçekleştirmesi bana imkansız geliyor.

Şüphesiz ilk bakışta üzülecek hiçbir durum yokmuş gibi geliyor. Birtakım yönetmenler yapımcı baskısından uzakta diledikleri filmi diledikleri koşullarda gerçekleştiriyor. Bu, gayet güzel bir durum ve sinema sanatı adına bu durumdan çok hosnutum. Ama bu, her şeyden önce yapımcılıkla uğraşan yönetmenleri verimsiz kılan bir durum.

Ayrıca, 60 milyonluk kıpır kıpır dinamik bir ülkede yaşıyoruz ve bu ülkede yaşayan insanları yakalayan bir sinema sektörünün hâlâ kurulamaması da gerçekten tuhaf. Türk pop müziği adı verilen vakayı düşünelim. Bu başlık altında bir yığın niteliksiz şey var ama sonuçta Türk pop müziği diye bir alan ve bu başlık altında geniş kitlelere hitap etme şansına sahip bir sürü nitelikli unsur var. Daha da önemlisi müzikle uğraşan genç bir kuşak için şöyle ya da böyle bir hareket ve yaşam alanı burası.

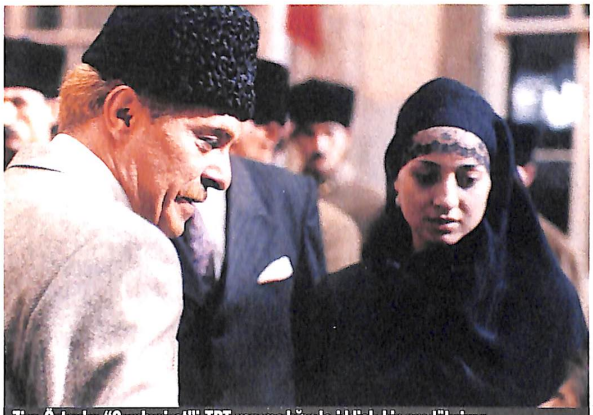

Ziya Öztan'ın "Cumhuriyet"i TRT yapımcılığında iddialı bir prodüksiyon.

GELECEK PROGRAM

Ya sinema?

Türkiye'de sinemacı olmak isteyen genç insanlar için ne yazık ki böyle geniş bir hareket alanı yok. Dolayısıyla, toplumun ifade kanallarından biri tıkalı. Görsel kültürde ağzına kadar açık olan tek bir kanal var, o da televizyon. Ama rating şirketlerinin televizyon için belirlediği kitle malum. O malum kitle dışında kalıp da sinema yapmak ya da yerli film seyretmek isteyen insanlar için, tam bir tıkanıklık sözkonusu. Bu da, bence küçümsenemeyecek kadar ciddi bir sorun. Çünkü Türkiye ulusal sinemalarını yitirmiş ya da yitirmek üzere olan Avrupa ülkelerine de, böyle bir ulusal sinema meselesi dahi olmayan Üçüncü Dünya Ülkelerine de pek benzemiyor. Sonuç olarak, düzeyli ya da düzeysiz, Türkiye 90'larda bir ifade patlaması yaşıyor.

Kısaca, kimse bana bu kadar çok özel televizyonu, bu kadar çok özel radyoyu ve canlı bir müzik endüstrisini ayakta tutan bir ülkenin popüler bir Türk sinemasını ayakta tutamayacağını iddia etmesin. Önceki iki yılın sonuçları seyircinin varolduğunu gösterdi bize. Şimdi sıra o seyirciyi yakalayacak filmleri, senaryo yazarlarını, yönetmenleri ve oyuncuları bulacak yapımcılarda... Tek bir film çekmek için ömrünün bazen altı yedi yılını bu işe adayan "ülkeye yönetmenler" dönemi yerine, yeni yetenekler arayan ve iyi bir yönetmenin bir filmin başarısının temeli olduğunu bilen "çağdaş yapımcılar" döneminin açılması sanırım hiç fena olmaz...

MEHMET AÇAR

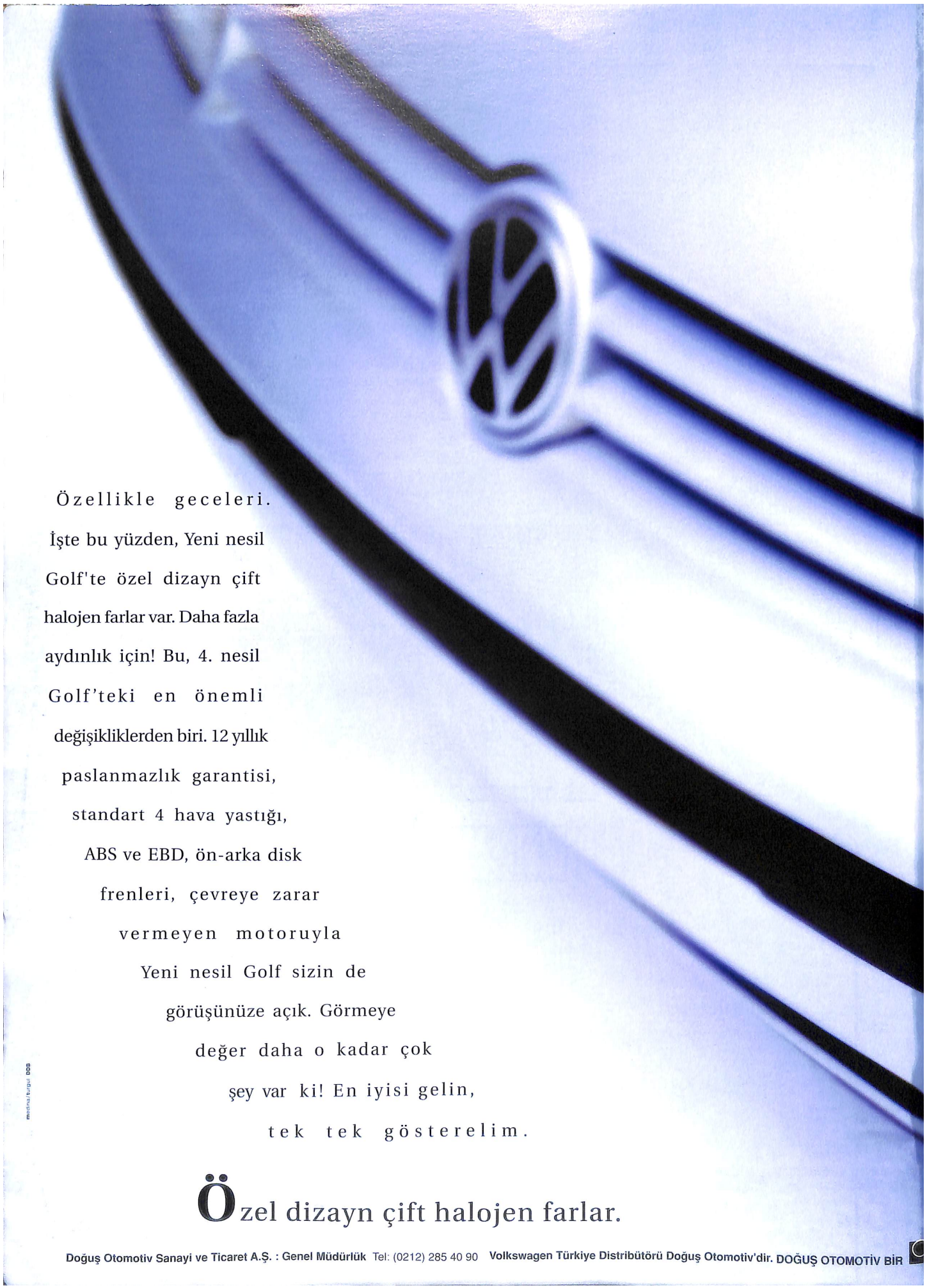
Özellikle geceleri.
İşte bu yüzden, Yeni nesil
Golf'te özel dizayn çift
halojen farlar var. Daha fazla
aydınlık için! Bu, 4. nesil
Golf'teki en önemli
değişikliklerden biri. 12 yıllık
paslanmazlık garantisi,
standart 4 hava yastığı,
ABS ve EBD, ön-arka disk
frenleri, çevreye zarar
vermeyen motoruyla
Yeni nesil Golf sizin de
görüşünüze açık. Görmeye
değer daha o kadar çok
şey var ki! En iyisi gelin,
tek tek gösterelim.
Özel dizayn çift halojen farlar.
Doğuş Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. : Genel Müdürlük Tel: (0212) 285 40 90 Volkswagen Türkiye Distribütörü Doğuş Otomotiv'dir. DOĞUŞ OTOMOTİV BİR

Görüşünüze

önem veriyoruz!

Yeni nesil Golf

DOĞUŞ HOLDİNG KURULUŞUDUR. *Doğuş Otomotiv, Volkswagen otomobillerinin model, teknik özellik ve renklerinde değişiklik yapma hakkını saklı tutar.*

SABAH KİTAPLARI ÇEŞİTLEMELER

Bu Kitapları Keyifle Okuyacaksınız

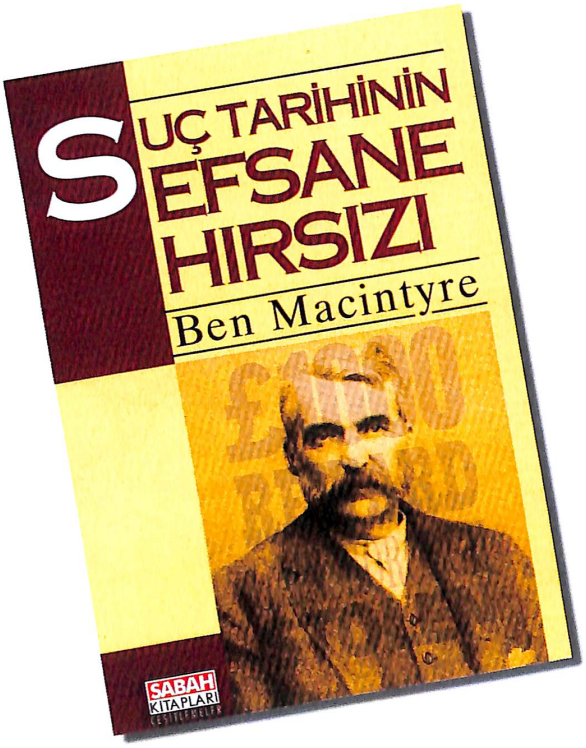

Türkçesi: Füsun Doruker

Victoria dönemin en ünlü hırsızı Adam Worth'ün Londra ve Paris sınırlarını aşarak Amerika'dan Türkiye'ye ve Güney Afrika'ya uzanan hızlı, canlı, renkli hayatı. Ve yaşam öyküsü ona paralel sürüp giden ünlü dedektif Pinkerton'la, yıllarca süren kovalamacadan sonra karşılıklı hayranlığa dönüşen ilişkisi. Hırsızların arasında onur kavramının bulunduğu bir dönemi yansıtan son derece eğlendirici, polisiye roman tadında yazılmış biyografik bir araştırma.

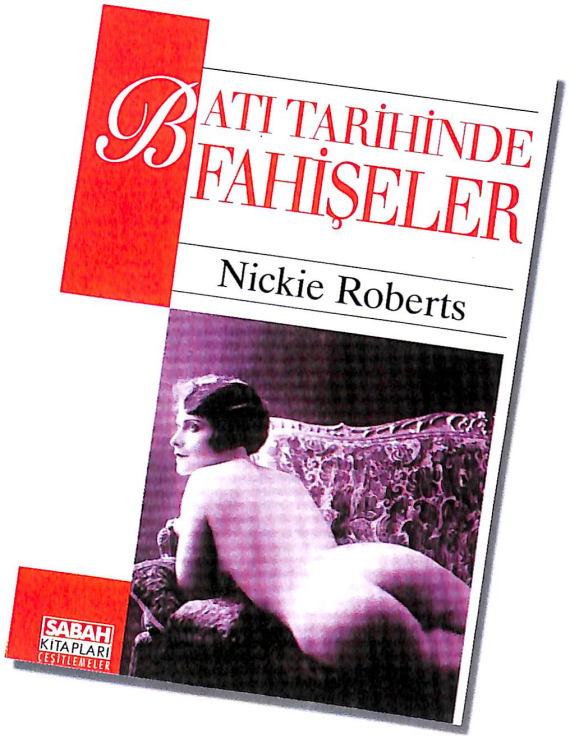

Türkçesi: Gülden Şen

Kendisi de bu hayatı yakından tanıyan yazar Nickie Roberts, Antik Roma ve Yunan'ın, Mısır'ın üst sınıf tapınak fahişelerinden 20.yy.'ın fahişe hareketlerine kadar sokak kadınlarının öyküsünü, genelev yaşamından renkli ayrıntılarla zenginleştirerek anlatıyor. Roberts, tarih boyunca tüm kötülüklerin anası olarak damgalanan 'pişmanlık duymayan' fahişeyi, sarsıcı gözlem, anlatım ve yorumlarıyla farklı bir bakış noktasından değerlendiriyor.

Satın Almak İçin

İSTANBUL – Beyoğlu: Tel. (0212) 245 66 01 Bahçeşehir: Tel. (0212) 669 61 42
ANKARA: Tel. (0312) 231 92 07 İZMİR: Tel. (0232) 483 07 57 GAZİANTEP: Tel. (0342) 230 35 39-40

İÇİNDEKİLER

E Y L Ü L 1 9 9 8

Nº 44

AYIN FİLMLERİ 8

"Markiz", "Melekler Şehri", "Primary Colors", "Er Ryan'ı Kurtarmak", "Vücut Dili", "Godzilla", "Başka Bir Dünya", "Basketbol Günlüğü", "Jane'in Zaferi", "Merhaba Yoldaş", "Terörist".

ÖZEL SEANS 14

"Species 2"nin set izlenimleri, yeni animasyon filmler, kısa haberler, yeni projeler, bilgisayar oyunları, Nostromo'nun yeni sayısı, Hollywood'un adapte ettiği Alman filmleri, açık hava sinemacısı Hüsnü Yıldız, Mia Kirshner, ve Fritz Lang. Safter Yılmaz'dan ABD'deki yeni korku filmleri modası...

ELEŞTİRİLER 28

"Grease", "Çılgın Şehir", "Cehennem Silahı 4", "The Sweet Hereafter"

IŞIK VE GÖLGE 34

Atilla Dorsay, yeni mevsimin filmlerine sevdiği oyuncular açısından bakıyor.

PROFİLLER 38

Maria Pitillo, Hank Azaria ve Edward Burns.

SİNEMA DEFTERLERİ 105

4 filmden yola çıkarak "en iyiyi seçmek" üzerine kişisel bir deneme...

FİLM DERSLERİ 106

Kurguda patron kimdir? Belli başlı geçiş yöntemleri ve popüler filmlerden plan plan verilen örnekler...

SOUNDTRACK, İNTERNET VE TV FİLMLERİ 108

Evdeki sinema keyfiniz için 8 sayfa... İnternet'te adresler, yeni soundtrack albümleri ve televizyonda ayın seçme filmleri...

BU AYKİ ARMAĞANLAR

BÜYÜK BOY AFİŞ: "G.I. Jane"
AFİŞETLER: "Godzilla", "Mad City", "Markız" ve "In and Out".
KOLEKSİYON KARTI: "Doktor Jivago"

44 "GODZILLA"

Set izlenimleri... Yönetmen Roland Emmerich ve senaryo yazarı Dean Devlin'in yorumları... Filmin oyuncuları Matthew Broderick ile Jean Reno'nun kısa profilleri... "Godzilla Rehberi" ve "Best Of Godzilla" bölümleri...

54 "THE SWEET HEREAFTER"

"Exotica"dan sonra sinemalarımızda bir Atom Egoyan filmi daha... Filmle ilgili yorumlar, yönetmenin ve filme konu olan eserin yazarı Russell Banks'in fikirleri... Ayrıca kısa bir Atom Egoyan profili...

60 "SAVING PRIVATE RYAN"

Usta yönetmen savaş filmleri türüne hayat öpücüğü veriyor... Hazırlıklar, setten anılar, oyuncuların yorumları... Spielberg söyleşisi ve savaş filmleri üzerine bir deneme: "Savaşma Seyret"

66 NICOLAS CAGE

"Melekler Şehri"nde melekliği bırakıp aşkı seçen aktörle yapılan en yeni söyleşilerden biri... Cage soruyor: "Sizce ben tuhaf mıyım?" ve kariyerini dünden bugüne yorumluyor...

70 BAŞKAN VE İMAJI

Bu ay gösterime giren "Primary Colors"dan yola çıkarak ABD toplumu için Başkan'ın ne ifade ettiğini Hollywood'daki yansımaları üzerinden analiz eden ilginç bir deneme... Ayrıca Başkanlı filmlerden küçük bir galeri...

74 TOM SIZEMORE

"Saving Private Ryan"da oynadığı rol vesilesiyle ikinci derecede rollere mahkum olan başarılı bir aktörün zengin filmografisinde serbest bir gezinti.

78 "ARMAGEDDON"

Yönetmen Michael Bay, oyuncular Bruce Willis, Liv Tyler, Steve Buscemi ve yapımcı Jerry Bruckheimer filmi anlatıyorlar... Ayrıca set izlenimleri, "Derin Darbe" ile sürdürülen gizli rekabet ve dünyanın sonunu anlatan başka filmler...

84 TÜRK SİNEMASINDA GELECEK PROGRAM

Önümüzdeki sezonda seyredeceğimiz yerli filmler... Hazırlık aşamasında olanlar, çekimleri sürenler ve postprodüksiyon işlemlerini tamamlamaya çalışan filmler. Bir çeşit ön rehber...

84 İNSAN YAPIMI CANAVARLAR

Sinema tarihinin ürpertici yaratıkları üzerine 10 sayfalık bir rehber... Kimler yok ki? Bütün tanıdıklar orada: vampirler, kurtadamlar, uzaylı yaratıklar, Frankenstein, Drakula, azman hayvanlar ve diğerleri...

100 YEŞİLÇAM'DA SERİYAL KAHRAMANLAR

Bican Efendi, Adanalı Tayfur, Turist Ömer, Cilalı İbo, Ayşecik, Ömercik, Şoför Nebahat, Şaban ve diğerleri... Agah Özgüç Yeşilçam'da dünden bugüne birden çok filmde oynayan unutulmaz hayali kahramanları yazdı.

AYIN FİLMLERİ

"Mafya"

EYLÜL

MAFYA
MAFIA!
Yönetmen: Jim Abrahams. Oyuncular: Lloyd Bridges, Jay Mohr, Billy Burke, Olympia Dukakis, Christine Applegate. Senaryo: Jim Abrahams, Greg Nortberg, Michael McManus. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

"Mafya!"nın öyküsü 20. yüzyılın başlarında Cortino ailesinin genç ve masum oğulları Vincenzo Cortino'nun Sicilya'dan Amerika'ya göç etmesiyle başlar. Yıllar sonra o çocuk çok güçlü bir suç örgütünün 'babası' haline gelir. Vincenzo artık iyice yaşlanmıştır ve iktidarı iki oğlundan birine devretmesi gerekir. Ancak oğullarından Joey (Billy Burke) psikopatın biri, Anthony ise (Jay Mohr) bir savaş gazisidir. Baba Cortino'nun seçim yapma çabaları sırasında, kimi zaman aile bağlarının, kimi zaman iktidar kavgalarının, kimi zaman da acımasız hainliklerin devreye girdiği ilginç olaylar dizisi birbirini izler. Senaryo yazarlarından Abrahams, aralarında "Airplane!", "Top Secret!", "Hot Shots" ve "The Naked Gun" serilerinin de yer aldığı pek çok parodiye imzasını attı. "Hot Shots" serisinin senaryo yazarları Abrahams-Nortberg-McManus üçlüsünün yazdığı "Mafya!"yı izleyecek olan dikkatli seyirciler "Saturday Night Fever"daki akşam yemeği sahnesini, "Casino", "The English Patient", "GoodFellas" ve "Il Postino"nun birçok sahnesinin bu filmde hicvedildiğini, hatta "Forrest Gump"tan da esintiler taşıdığını fark edecekler.

MARKİZ
MARQUISE
Yönetmen: Vera Belmont. Oyuncular: Sophie Marceau, Lambert Wilson, Thierry Lhermitte. Yapımcı: Vera Belmont. Senaryo: Gerard Mordillat, Vera Belmont. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

Kral XIV. Louis Fransa'sında yoksulluk içinde doğan Marquise, güzelliğini ve dans yeteneğini kullanarak hayatını kazanır. Moliere ve tiyatro grubu şehre oyunlarını sergilemeye geldiklerinde, oyunun başrol oyuncusu Rene Du Parque bu genç ve akıllı kadına aşık olur. Genç kadın onun evlenme teklifini kabul eder, ancak bir şartı vardır; gruptaki tiyatro oyuncularından biri olarak ekibe katılacak ve bir aktris olacaktır. Fakat ne yazık ki oyun yeteneği güzelliği kadar etkileyici değildir. Şimdi ise evli bir kadın ve ekibin en dikkat çekici üyesi olarak, onu başarıya ve şöhrete ulaştıracak her şeyi yapacaktır. Rene ise karısına duyduğu aşk yüzünden onun her hareketine göz yumar. Marquise de kocasının bu davranışına elinde tuttuğu erkek sayısı kaç olursa olsun onu terk etmemekle karşılık verir. Ancak bir gün hayatının erkeğiyle, Jean Racine ile tanışır ve o günden sonra her şey değişir. Yüksek bütçesi ve ilginç karakter analizleriyle farklı bir film olan "Markiz"in çekimlerine 1996'da İtalya ve Fransa'da başlandı ve çekimler toplam 13 hafta sürdü.

MELEKLER ŞEHRİ
CITY OF ANGELS
Yönetmen: Brad Silberling. Oyuncular: Nicholas Cage, Meg Ryan, Dennis Franz, Andre Braugher. Yapımcı: Dawn Steel, Charles Roven. Senaryo: Dana Stevens. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 4 Eylül.

Hastalarından birini hiç sebep yokken ameliyat masasında kaybeden kalp cerrahı Dr. Rice'ın (Meg Ryan) kendine güveni altüst olmuştur. Los Angeles üzerinde gezinen melek Seth (Nicholas Cage), o sırada her ne kadar ölen hastaya yardım için orada bulunsa da Maggie'den etkilenir ve onun kendine güvenini tekrar kazanmasına yardım etmek ister. Bu arada ona aşık olur ve sonunda bütün risklere rağmen görünmez bir ruh olmaktan çıkar, şüpheli bir yabancı haline gelir. Kadere inanmayan Maggie ise Seth'e daha öncekilerle

"Markiz"

"Melekler Şehri"

kıyaslanamayacak kadar çok aşık olur. Bu arada Maggie'yle beraber olabilmek için göklerden ve meleklikten vazgeçen Seth, yeryüzündeki karmaşık hayatı yaşadıkça umutsuzluğa kapılır. Acaba aşk, kişinin hayatındaki temel özelliklerinden vazgeçmesine neden olacak kadar değerli midir? Ne kadar önemli ve ne kadar gereklidir? "Melekler Şehri", Wim Wenders'in çektiği 1988 yapımı "Wings Of Desire"ın tekrarı. Yapımcı Dawn Steel, filmin haklarını satın alarak çok sevdiği bu hikayeyi bu kez kendi yorumuyla anlatmak istemiş. U2, Alanis Morisette, Peter Gabriel gibi müzisyen ve grupların müzikleri kullanılmış.

PRIMARY COLORS

Yönetmen: Mike Nichols. Oyuncular: John Travolta, Emma Thompson, Billy Bob Thornton, Kathy Bates, Adrian Lester, Maura Tierney, Larry Hagman. Yapımcı: Mike Nichols. Senaryo: Elanie May. Dağıtımcı: Umut Sanat. Gösterim Tarihi: 25 Eylül.

Jack Stanton, başkanlık yarışına giren bir demokrat adayıdır. Şansının artması üzerine Stanton'ı halkın gözünden düşürmek için Cashmere McLeod adında bir kadınla bir zamanlar ilişkisi olduğu, 1968'de Vietnam savaşını protesto ettiği için Chicago'da tutuklandığı ve Amerika'da yaşayan küçük bir Afrikalı çocuğu hamile bıraktığına dair iddialar ortaya atılır. Bu arada yarışa yeni katılan Freddy Picker, skandalsız geçmişiyle kısa zamanda başkanlık yarışının en güçlü adayı olur. Picker'ın yükselişi karşısında paniğe kapılan Stanton ve ekibi, onun hayatını araştırarak homoseksüel olduğuna ve kokain kullandığına dair deliller elde ederler. Holden, bu lekeleme kampanyasına son verilmesini çünkü bunun bir insanın hayatını altüst edeceğini söyler. İsteği yerine getirilmeyen ve hayal kırıklığına uğrayan Holden intihar eder.
Kampanyada çalışanlardan, büyük bir sivil toplum örgütü liderinin torunu Henry Borton ise Stanton ve diğer başkan adaylarının kampanya süresince sergiledikleri davranışlar üzerinde düşünmeye başlar. Bir yere gelmek için verilen ödünleri ve işin ahlaki boyutunu gözden geçirir.
1977'de oynadığı müzikal film "Saturday Night Fever"la ünlenen John Travolta, "Grease", "Pulp Fiction", "She's So Lovely" ve "Mad City"de rol aldı. Filmde Stanton'ın danışmanı Richard Jemmons'ı canlandıran Billy Bob Thornton, 1966'da "Sling Blade" filmine oyuncu, senaryo yazarı ve yönetmen olarak imzasını attı. Bu filmle En İyi Senaryo dalında Oscar alan ve En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar'a aday gösterilen Thornton, "On Deadly Ground" ve "Dead Man" filmlerinde oynadı.

ER RYAN'I KURTARMAK
SAVING PRIVATE RYAN

Yönetmen: Steven Spielberg. Oyuncular: Tom Hanks, Tom Sizemore, Edward Burns, Matt Damon, Jeremy Davies, Adam Goldberg, Vin Diesel, Giovanni Ribisi.

Yapımcılar: Steven Spielberg, Ian Bryce, Mark Gordon, Gery Levinsohn. Senaryo: Robert Rodat. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 11 Eylül.

Normandiya çıkartmasının yapıldığı 6 Haziran 1944 günü küçük bir askeri birliğe farklı bir emir verilir, düşman bölgelerine sızarak paraşütçü er James Ryan'ı (Damon) kurtaracaklardır. Çünkü dört erkek çocuk annesi bir kadın, diğer üç çocuğunu savaşta kaybettiğinden yetkililere başvurarak oğlunun kurtarılmasını istemiştir.

"Er Ryan'ı Kurtarmak"

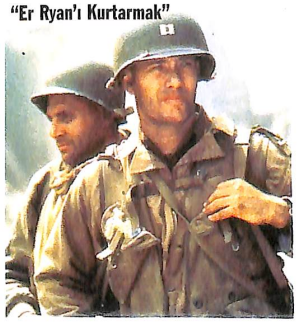

Washington'un emri kesindir, bu kadının oğlu bulunup sağ olarak getirilecektir. Yüzbaşı Miller'ın (Hanks) askerleri bir yandan tehlikelere göğüs gererlerken bir yandan da aldıkları emri sorgulamaya başlarlar, bir insanın hayatı sekiz insanın hayatını riske atmaya değer mi? Filmdeki savaş sahnelerinde 500'ün üzerinde otomatik tüfek ve 1.5 milyonu aşkın kuru sıkı mühimmat kullanıldı. İlk olarak oyuncuların saçları askeri kurallara uygun biçimde kesildi ve askeri eğitim kampında sıkı bir eğitimden geçirildiler. Eğitimin ardından İrlanda'nın Wexford sahilinde, 55 yıl aradan sonra aynı olaylar tekrar canlandırıldı. Çıkartma gemisinin yanısıra hem Müttefik Kuvvet'in hem de Alman ordularının kullandığı zırhlı tanklar ve araçlar bölgeye getirildi. Ayrıca İrlanda ordusu da bin asker takviyesi yaptı ki bu

Vücut Dili

BU FİLME DİKKAT!

IN & OUT
Yönetmen: Frank Oz. Oyuncular: Kevin Kline, Joan Cusack, Tom Selleck. Yapımcı: Frank Rudin. Senaryo: Paul Rudnick. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 25 Eylül.

Howard Brackett (Kevin Kline), küçük bir kasabada kendi halinde yaşayan bir İngilizce öğretmenidir. Ancak aniden öğrencileri tarafından çok sevilen Howard'ın homoseksüel olduğu dedikodusu yayılır. Bu sansasyon, göz açıp kapayıncaya kadar Howard'a ulaşır çünkü Howard'ın eski öğrencisi ve yeni Hollywood starı Cameron Drake, canlı yayınlanan Oscar törenindeki konuşmasında "İngilizce öğretmenim bir homoseksüeldi" demiştir. Oysa Howard homoseksüel değildir. Nerdeyse evlenecektir ve bütün hayatının düzeni bu garip varsayımla altüst olur. Howard'ın Greenleaf'teki sade ve kendi halindeki yaşamı berbat olmuştur. Saldırgan ve tuttuğunu koparan gazeteci Peter Malloy (Tom Selleck) ise Howard'ın hiçbir yerde peşini bırakmayan yeni kabusu haline gelir.

AYIN FİLMLERİ

"Godzilla"

askerlerin çoğu "Braveheart"taki savaş sahnelerinde rol almışlardı.

GODZILLA

Yönetmen: Roland Emmerich. Oyuncular: Matthew Broderick, Jean Reno, Maria Pitillo, Hank Azaria, Kevin Dunn, Michael Lerner, Harry Shearer. Yapımcılar: Peter Winther, Kelly Van Horn. Senaryo: Dean Devlin, Ronald Emmerich. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

Doğuda kör edici beyaz bir ışık göğü aydınlatıyor. Kilometrelerce ötede ise Pasifik Okyanusu, hızla ilerleyen bir yük gemisini köpüklü dalgalarıyla yutmaya çalışıyor. Her iki kıyıdaki bütün gemiler alabora olup azgın dalgaların içinde kayboluyorlar. Dünyanın başka bir köşesinde ise Panama ormanları, Tahiti köyleri ve Jamaika kumsallarında "dev ayaklar" uğursuz yollar açıyor. Bütün bu esrarengiz kargaşanın nedeni ise arkasında sadece panik ve müthiş bir yıkım bırakarak Manhattan adasına doğru ilerlemekte olan bir canavar... Bir bilimadamı, bir televizyon muhabiri, bir kameraman, Fransız bir sigorta müfettişi ve Amerikalı ordu mensupları bu yaratığın esrarını çözmek ve çok geç olmadan dünyanın en önemli metropollerinden birini harabeye çevirmesini önlemek için güçlerini birleştirmek zorundadırlar.

"Godzilla"daki canavarı yaratmak için "Kurtuluş Günü"ndeki gibi pek çok özel efekt, minyatürler, hareketli modeller ve CGI görüntüleri kullanıldı. Godzilla asla sette bulunmamasına rağmen çekimler sanki o hep ordaymış gibi sürdürüldü. Canavar setteymişcesine çığlık atan kalabalıklar ve ezilen arabaların çekimleri yapıldı. Çekimlerin ilk haftasında günde 100-200 figüran, jipler, tanklar, uydu alıcıları, vinçler ve askeri araçlardan oluşan konvoy, 19 metrelik iki vinç, çeşitli ışıklar, helikopterler ve kameralar kullanıldı.

BAŞKA BİR DÜNYA
THE SWEET HEREAFTER

Yönetmen: Atom Egoyan. Oyuncular: Ian Holm, Maury Chaykin, Brooke Johnson, Tom McCamus, Sarah Polley, Caerthan Banks, Peter Donaldson, Bruce Greenwood, David Hamblen. Yapımcı: Atom Egoyan, Camelia Frieberg. Senaryo: Russell Banks'in romanından uyarlayan Atom Egoyan. Dağıtımcı: Umut Sanat. Gösterim Tarihi: 28 Ağustos.

Bir kış günü Sam Dent kasabasında, bir okul otobüsü bilinmeyen bir nedenle, donmuş bir göle düşer. 14 çocuğun ölümüyle sonuçlanan bu olaydan sonra avukat Mitchell Stephens (Holm), bu şüpheli olayı aydınlatmak için kasabaya gelir. Stephens için olayın en önemli tanıkları Bay ve Bayan Burnell (McCamus ve Johnson) ve kazadan sonra asla yürüyemeyecek kızları Nicole'dür (Polley). Nicole'le yapılan görüşmeler sonrasında özel hayatı ve ailesiyle bozulan ilişkisi hakkında birtakım gerçekler ortaya çıkar. Olayla sadece avukat olarak ilgilenen Stephens'ın, uyuşturucu kullanan kızı Zoe (Banks) yüzünden derinden yaralanmış biri olduğu da ortaya çıkar. Avukat, tıpkı kazada çocuklarını yitiren insanlar gibi aynı sorulara cevap arar. Kötü bir olayla karşılaşılınca bununla nasıl mücadele edilecek ve kim suçlanacak? Daha çok marjinallik, teknoloji ve medyanın modern hayat üzerindeki etkilerini ele alarak bireysel temaları işleyen Egoyan'ın filmleri arasında "Next Of Kin", "Exotica" ve "Family Viewing" sayılabilir. Basrol oyuncusu İngiliz aktör Ian Holm ise televizyondan sinema filmine ve tiyatroya kadar birçok dalda çalışmalar yaptı. Holm yakın bir zamanda Sidney Lumet'nin "Night Falls On Manhattan" filmiyle Danny Boyle'un "Trainspotting"e çekeceği devam filminde tekrar seyirci karşısına gelecek.

"Başka Bir Dünya"

BASKETBOL GÜNLÜĞÜ
BASKETBOL DIARIES

Yönetmen: Scott Kalvert. Oyuncular: Leonardo DiCaprio, Mark Wahlberg, James Madio, Patrick McGaw, Juliette Lewis. Yapımcılar: Liz Heller, John Bard Manulis. Senaryo: Bryan Goluboff. Dağıtımcı: Pinema. Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

Yazar, şair, müzisyen Jim Carroll'ın 1963-66 yılları arasında kaleme aldığı günlüğünden uyarlanan filmde, DiCaprio, Carroll olarak karşımıza çıkıyor. Carroll, lise basketbol takımının başarılı oyuncularından biridir. Milli takımda oynama ve bir basketbol yıldızı olma hayalleri, uyuşturucuyla tanışınca yerini New York City sokaklarının acı

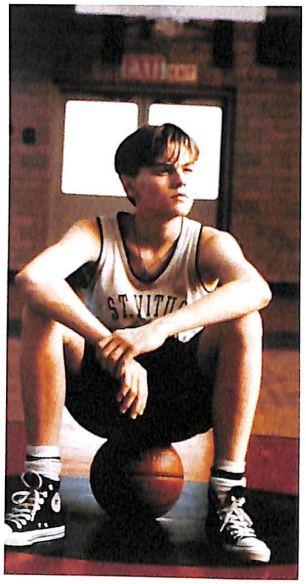

gerçeklerine bırakır. Uyuşturucu batağına saplanan Carroll, bundan sonra suç, sefalet, çarpık ilişkiler ve ölüm gibi kötü tecrübelerle dolu bir yaşamla karşı karşıya kalır ve yaşamı kontrolden çıkar. Ta ki kendisini kurtaracak şeyi, yazı yazmayı keşfedene kadar... Daha önce dağıtımcı şirket tarafından gösterim tarihi Haziran olarak açıklanan film Eylül ayında vizyona giriyor. Yapımcı Chris Blackwell tarafından "önemli bir mesaj veren güçlü bir film" olarak nitelenen "Basketbol Diaries" için yönetmen Kalvert, filmin vaaz verir gibi bir yanı olmadığını, gençliğe yeni adım atan insanların iyiyi koruyu göreceklerini söylüyor.

JANE'İN ZAFERİ
G.I. JANE

Yönetmen: Ridley Scott. Oyuncular: Demi Moore, Viggo Mortensen, Anne Bancroft, Lucinda Jenney, Morris Chestnut. Yapımcılar: Ridley Scott, Roger Birnbaum, Demi Moore, Suzanne Todd. Senaryo: Daniella Alexandra, David Twohy. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 4 Eylül.

Teğmen Jordan O'Neil (Demi Moore), Amerikan Deniz Kuvvetleri'nin tarihinde bir ilktir. Çok gizli operasyonlarda kullanılan bu ekibe kadın alınması her zaman çok tehlikeli görülmüştür. Böylesine acımasız bir birlikte yetiştirilen askerlerin erkek olanlarının da yüzde 60'ı başarısızdır. Herkes, John Urgayle (Viggo Mortensen) yönetimindeki birliğin, fiziksel ve psikolojik cehennemi andıran ve haftalarca süren eğitiminden başarıyla çıkamayacağını düşünür. Yüksek rütbeli subaylar ve olayların sonucunu merakla bekleyen bürokratlar da bu konuda O'Neil'e şans vermezler. Öyle ki onun tek destekçisi olan senatör Lillian DeHeaven (Anne Bancroft) bile bir gün pes etmesini bekler. Eğitimin sonlarına yaklaşıldığında Orta Doğu'daki bir göreve atanan birlik O'Neil'in liderlik gücüne ve sağduyusuna mecbur kalır. O'Neil, kendi hayatını da tehlikeye atarak görevi yerine getirmek ve Urgayle'ın hayatını kurtarmak zorundadır. 1978'de "The Duellists"le sinemaya başlayan, "Alien", "Thelma & Louis", "Blade Runner" ve "Black Rain" filmlerinden tanıdığımız Ridley Scott'ın yönettiği "G.I. Jane"e yapımcı olarak da imzasını atan Demi Moore ise "Ghost", "Striptease", "A Few Good Man" gibi filmlerde rol aldı.

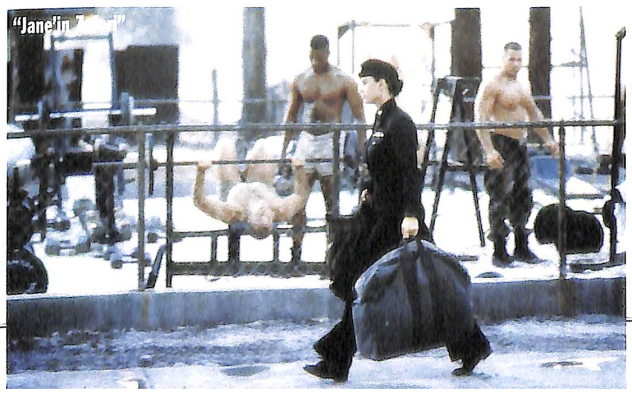

Merhaba Yoldaş

BU FİLME DİKKAT! **FOUR DAYS IN SEPTEMBER**
Yönetmen: Bruno Barreto. Oyuncular: Alan Arkin, Pedro Cardosso, Fernanda Torres, Selton Mellon, Eduardo Moskovis, Luiz Fernando Guimaraes, Claudia Abreu. Yapımcı: Lucy Barreto. Senaryo: Fernando Gabeira'nın romanından senaryolaştıran Leopoldo Serran. Dağıtımcı: A Filmcilik. Gösterim Tarihi: 4 Eylül.

Bu yıl "En İyi Yabancı Film" dalında Oscar'a aday gösterilen film, 1969 Eylül'ünde Brezilya'da meydana gelen ve kitabın yazarının da karıştığı ABD Büyükelçisi'nin kaçırılması olayını anlatıyor. Brezilyalı gazeteci Fernando (Cardoso), üniversite öğrencisi arkadaşı Cezar (Mellon) ve aktör Artur (Moskovis) bir akşam toplandıkları sırada Cezar ile Fernando, MR-8 olarak bilinen 8 Ekim Devrimci Hareketi adlı örgüte katılma kararı alırlar. İlk eylem olarak yaptıkları banka soygununun ardından ABD Brezilya Büyükelçisi Charles Burke Elbrick'i (Arkin) kaçırmayı planlamaya başlarlar. 4 Eylül'de gerçekleşen olayın ardından yaptıkları açıklamada, elçinin salıverilmesi karşılığında 15 siyasi tutuklunun serbest bırakılması ve bildirilerinin radyolarda ve televizyonlarda yayınlanmasını talep ederler. Elbrick ile onu kaçıran teröristlerin birlikte geçirdiği dört günlük cevap bekleme sürecinde, teröristlerin güçlü görünümlerinin altındaki insani duygular ortaya çıkar. 4.5 milyon dolarlık bütçeyle çekilen filmin beyazperdeye gelişi ancak Eylül 1969 olaylarıyla ilgili yorucu çalışma sonucunda mümkün olabildi. Gazeteci Martha Alençar, kaçırma olayıyla yakından ilgili bütün kişilerle söyleşi yaptı. Yönetmen ve senaryo yazarı da ABD'ye giderek kaçırma olayına Amerika'nın bakış açısını saptamak için UCLA'da ve Washington'daki Kongre Kütüphanesi'nde araştırmalar yaptı.

TERÖRİST
RESURRECTION MAN

Yönetmen: Marc Evans. Oyuncular: Stuart Towsend, James Nesbitt, Geraldine O'Rawe, John Hannah, Brenda Fricker. Yapımcı: Andrew Eaton. Senaryo: Eoin McNamee. Dağıtımcı: Pinema. Gösterim Tarihi: 4 Eylül.

Eoin McNamee'nin ilk romanı "Resurrection Man" 1993'te yayınlandı ve çok iyi eleştiriler aldı. İrlanda'nın yakın geçmişinde geçen bir gerilim filmi olan "Resurrection Man"in merkezinde acımasız katil Victor Kelly var. Kelly bir katil çetesinin başıdır. Kendisine Cagney ve Dillinger'ı örnek alan Kelly, zalimliği ve şiddete olan düşkünlüğü

nedeniyle korkulan ve nefret edilen bir efsaneye dönüşür. Şiddet ve intikamın politik bir araç olmaktan çıkıp alışkanlık haline geldiği bir şehirde bile, Kelly'nin işlediği cinayetler korkutucudur. Ryan isimli bir gazeteci, yaşamını riske atmak pahasına bu cinayetler üzerindeki esrar perdesini kaldırmaya kararlıdır. Victor'ın düşünceleri netleşmeye başladığında, kendisi bile başkalarının yönettiği ve şekillendirdiği bir savaşın kurbanı olur. Filmdeki kilit ögelerden biri de katillerle basının ilişkisidir. Hikaye, sık sık onların işlediği suçlarla ilgili haber ve röportajlarla kesilir. Özellikle ellerini hiç kirletmeyen McLure basını kendi lehine çevirmek konusunda çok başarılıdır. Filmin çekimleri Manchester, Warrington ve Liverpool'da yapıldı ve altı hafta sürdü. Görüntü yönetmeni Pierre Aim, kara film tarzında bir görüntü yaratmaya çalıştı. Aktörlerin çoğu Kuzey İrlandalılar'dan seçildi.

TOYOTA
3YIL/100.000km
TAM GARANTİ

TOYOTEL
0216 399 99 88
TOYOTASA BİLGİ MERKEZİ

TOYOTA
TOYOTA CLUB 24 SAAT YARDIM
0800 211 61 66
0212 243 64 26

Zor karar: İçerdeki manzara mı daha güzel, dışardaki mi?

TOYOTA SA
TOYOTA-SABANCI OTOMOTİV SAN. VE TİC. A.Ş.

Kabin içinde maksimum sessizlik sağlayan yalıtımdan sürücü tarafı yükseklik ayarlı, genişletilmiş, ergonomik kadife koltuklara, otomatik vites seçeneğinden motor hızına duyarlı hidrolik direksiyona, uzaktan kumandalı merkezi kilitten dış ısı göstergesine, klimadan polen filtresine kadar sayısız unsur... Bir başka deyişle, rahatlık ve işlevselliğin mükemmel beraberliğini yansıtan Corolla konforu!

BELİRTİLEN TEKNİK ÖZELLİKLER VE DONANIM MODELLERE GÖRE FARKLILIK GÖSTEREBİLİR.

Corolla 99. 'O varsa, sorun yok.'

TOYOTA
Kalite hayatınızı değiştirir!

SA

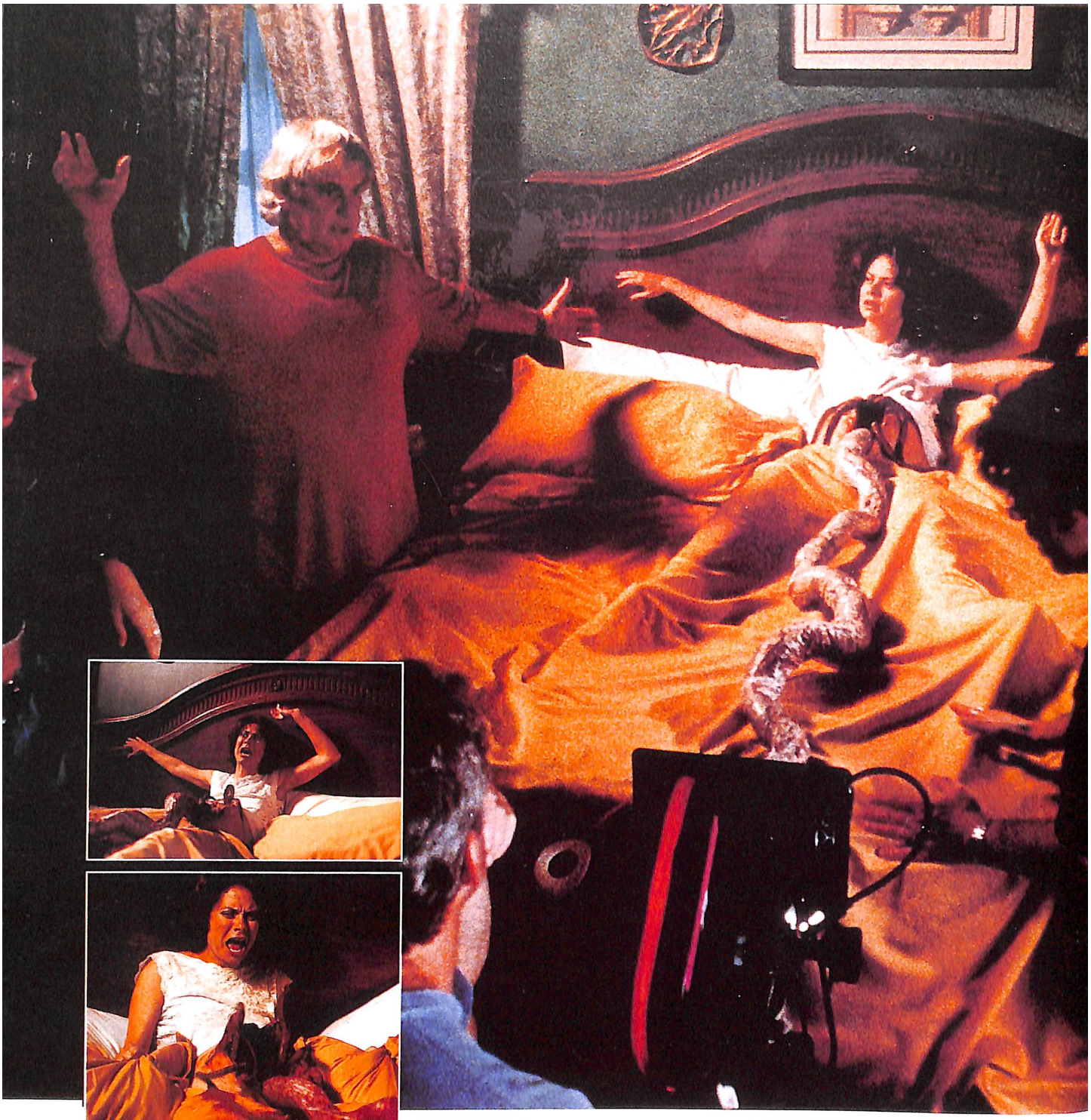

ÖZEL SEANS

SETLER

Mahluk Geri Dönüyor

Bizde "Tehlikeli Tür" adıyla oynayan "Species" parlak bir fikre ve başroldeki Natasha Henstridge'in güzelliğine yaslanan ama klişelerin içinde boğulan bir tür filmiydi. Seyirciden gördüğü ilgi yapımcıları cesaretlendirdi ve "Species 2"yi çektiler. İşte önümüzdeki sezon Türkiye sinemalarında seyredeceğimiz filmin setinden izlenimler...

"Bu filmde artık bir kötülük timsali değilim" diyor Natasha Henstridge memnun bir ifadeyle. "Benim yardımımla diğer yaratık yakalanıyor." Henstridge'in oynadığı karakter, ne yazık ki ilk bölümden canlı çıkmayı başaramamıştı. Modern gen teknolojisi ve laboratuvar teknolojisi sayesinde yeniden doğuyor. Aktris "Species 2"de insan DNA'sıyla uzaylı DNA'sından meydana gelen bir karışımı meydana getiriyor. "Eve içten bölünmüş bir varlık. Yarı insan-yarı yaratık olduğunu biliyor" diye anlatıyor 23 yaşındaki oyuncu rolünü. Eve'i, gözetleyebilmek için bir camın arkasında tutuyorlar. Cinselliği başlangıçta biokimyasal olarak kullanım dışı ama daha sonra harekete geçiriliyor. Böylece Eve, onu canlandıran oyuncunun sözleriyle "oynak bir kediye" dönüşüyor.

"Herkes" diyor yönetmen Peter Medak, "Natasha'nın artık giysilerini çıkarmasını bekliyor. Ama onun dışındaki hemen hemen herkesin bunu yapmasına rağmen o neredeyse hiç soyunmuyor. İzleyiciler sürekli olarak bekleme halinde kalıyor."

Ancak şu kadarı söylenebilir: Natasha Henstridge "Species 2"de baş karakter değil. Yeni bölümde bu görevi adını yeni duyacağımız Justin Lazard üstleniyor. Birincisinde Natasha'nın peşine düşen insan avcılarının hedefi bu kez o. Lazard, Mars'tan kaptığı saldırgan virüsler yüzünden bir canavara dönüşen astronot Patrick Ross'u canlandırıyor. Ondan, "Justin inanılmaz derecede dönüşüme uygun biri. Bir saniyede Amerikan kahramanına sonra da bir yaratığa dönüşüyor. Hem de maskesiz bir yaratığa" diye söz ediyor yönetmen. İlkindeki Natasha gibi Lazard da "Species 2"de ilk beyazperde sınavını veriyor. Onun da ilk mesleği modellik.

Doğrusunu isterseniz bu iki güzel insanla bir korku filminin yaratması gereken ürkütme etkisi biraz zor yaratılıyor. Bu aşamada devreye İsviçreli tasarımcı H.R. Giger'in eserleri devreye giriyor. Orijinal "Yaratık" ile dünya çapında tanınan Giger "Species" canavarlarını bir pano üzerinde yarattıktan sonra özel efekt uzmanı Steve Johnson da onlara hayat veriyor.

Giger tasarımlarını hayata geçirmek çok zor değildi; Johnson'ın yeteneğini esas anlamda ortaya koyduğu görev başkaydı. Bir sahnede Justin yaratık kimliğiyle bir insan dişisiyle cinsel ilişkiye giriyor. "Men in Black" filmiyle isim yapan Johnson bu sahne için kadın oyuncuyla beraber kullanılacak olan bir manken yaptı. "Çetrefilli bir işti" diyor Johnson. "İnsan ile manken arasında hiç fark olmamalıydı". Ve mutlu bir ifadeyle ekliyor: "Ortaya çıkan sonuçtan memnunum. İstediğimiz etkiyi yaratmayı başardık."

ÖZEL SEANS

HABERLER

Üç Yeni Animasyon Daha

Woody Allen'ın nevrotik bir karıncayı seslendirdiği "Antz", Kevin Spacey'nin kötü çekirgeyi konuştuğu "A Bug's Life" ve "Toy Story 2" önümüzdeki sezon izleyeceğimiz yeni animasyon filmler.

Bilgisayar animasyonu tekniğiyle çekilen filmlerde Disney ve Pixar'ın izinden giden üç yeni yapım daha geliyor. DreamWorks SKG'nın hazırlıklarını sürdürdüğü "Antz"da Woody Allen Z'yi yani bir işçi olarak hayattaki konumundan memnun olmayan ve evinin dışındaki dünyayı keşfetmek isteyen nevrotik bir omurgasızı seslendiriyor. Diğer kahramanları seslendirenler arasında Sharon Stone, Sylvester Stallone, Meryl Streep (kraliçe karınca), Gene Hackman ve Christopher Walken (doğal olarak kötü karınca Cutter) var. Henüz işin başındalar ama Z'nin Jennifer Lopez'in seslendirdiği sevgilisi Azteca'yı, bir insanın ayağı altında ezilmekten kurtarmaya çalıştığı ilk çekimleri görenler ortaya iyi bir şey çıkacağına inanıyorlar.

Pixar/Disney'in son bilgisayar animasyonu "A Bug's Life" için de benzer şekilde olumlu şeyler söyleniyor. Dünyaya bir karıncanın gözüyle bakan filmin Amerika'da Kasım ayında gösterime girmesi planlandı. Sözkonusu karınca Flip, kendi halkını çekirgelere karşı savunabilmek için savaşçı karıncalar bulmak zorundadır. Kötülerin başındaki çekirgeyi kim seslendiriyor bilin bakalım? Kevin Spacey.

Ve üçüncü film önümüzdeki yılın sonlarına doğru tamamlanacak olan "Toy Story 2". Andy yaz kampına gider, Tom Hanks'in seslendirdiği Woody ise oyuncak saplantısı olan tuhaf biri tarafından kaçırılır....

Bir Dante Fantazisi

"Gremlinler"in yönetmeni Joe Dante savaşmaya başlayan oyuncak askerler üzerine kurulu "Small Soldiers" ile çıkacak karşımıza.

"Piranha", "Gremlinler", "The Burbs", "Matinee" gibi filmlerin yaratıcısı yönetmen Joe Dante bu kez "Small Soldiers/Kucuk Askerler" ile geliyor. Canlı aksiyon ile bilgisayar animasyon karışımı olacak "Small Soldiers", oyuncak asker üretimini renklendirmek amacıyla askerlere birkaç çip yerleştirerek bilgisayar teknolojisinin bazı yan etkilerinin ortaya çıkmasına yol açan bir fabrikayı anlatıyor.

Oyuncak askerlerden oluşan bir tabur ortak bir bilinç geliştirerek rakipleriyle savaşmaya karar veriyor.

Kirsten Dunst, olanların farkına varıp çok geç olmadan bir şeyler yapmaya çalışan genci canlandırıyor. "Jerry Maguire"da oynayan Denis Leary ve Joy Mohr da ona yardım ediyorlar.

Askerlerin kumandanı Chip Hazard'ı Tommy Lee Jones seslendiriyor. Joe Dante'nin yaratıcılığı ile bilgisayar grafik teknolojisi uzmanlarının yeteneklerini biraraya getiren film merakla bekleniyor...

kısa iyidir...

■ **AMERİKA'DAKİ İLK GİŞE** hasılatlarının belli olmasından sonra "Godzilla"nın devam bölümünün çekilip çekilmeyeceğine bir türlü karar verilemedi. Roland Emmerich'in filmi, ilk gösterime girdiği haftasonunda 55 milyon dolar hasılat yapmasına rağmen daha sonra pek ilgi görmedi. "'Godzilla'yı görmeye gidenlerin çoğu yaşları 22 ile 35 arasında olan erkekler ve onlar da filmi pek beğenmiş gibi görünmüyor" diyor bir analizci. Sony dağıtım sorumlusu Jeff Blake ise filmin tüm zamanların en iyi açılış hasılatını yaptığını söyleyerek tam tersini iddia ediyor. "Bunu bir hayalkırıklığı olarak nitelendirmek zor."

■ **LEONARDO DiCAPRIO** "Amerikan Psycho" filminde seri cinayetler işleyen katili canlandırmayı düşündüğü için bile eleştiriliyor. Bret Easton Ellis'in tartışma yaratan romanının uyarlaması, rolü kabul etmesi durumunda DiCaprio'ya 21 milyon $ kazandıracak. Eleştirmenler ise bu gençlik idolünün şiddet uygulayan bir karakteri canlandırmasının hayranlarını olumsuz yönde etkileyebileceğini düşünüyor. 6 milyon $ bütçeli bir indie filmi olarak tasarlanan yapım (yönetmen Mary Harron) için şimdi harcanacak miktar 40 milyon dolar. Filmin yönetmeni ise DiCaprio'nun da onayıyla Martin Scorsese.

■ **OYUNCU VE KOMEDYEN** Phil Hartman karısı tarafından vurularak öldürüldü. Eski Saturday Night Live'ın yıldızı, komşuların silah sesi duyduklarını ihbar etmelerinin üzerine yatağında ölü bulundu. Hartman'ın karısı Brynn, polis çiftin iki çocuğunu cinayet mahallinden uzaklaştırınca kendini vurarak hayatına son verdi. Yapılan otopsi, Brynn Hartman'ın cinayeti işlemeden önce yüksek dozda alkol, uyuşturucu ve anti depresan aldığını ortaya koydu. Phil Hartman "Simpsonlar"daki karakterlerden birini seslendiriyordu ve "Groundhog Day" ile yakında gösterime girecek olan "Small Soldiers" filmlerinde rol almıştı.

■ **PARAMOUNT PICTURES**, "Titanic"in video filmi için "tüm zamanların en büyük reklam kampanyasını" başlatacağını açıkladı. Stüdyo çift kaset olarak piyasaya sürülecek olan filmin "Aslan Kral"ın 30 milyonluk satış rekorunu kırmasını umuyor.

■ **FRANCIS FORD COPPOLA** California mahkemesine, "Pinokyo"nun uzun metrajlı bir filmini yapma rüyasının Warner Bros tarafından engellendiğini söylerken gözyaşlarına hakim olamadı. Coppola, Warner'in projeyi öldürdüğünü, Columbia'ya gittiğinde de haklarına sahip olduğunu iddia ettiğini ileri sürdü. Warner hukukçuları ise projeden vazgeçmelerine sebep olarak yönetmenin 100 milyon doların üzerindeki bütçesini gösterdiler. Coppola Warner'dan 23 milyon dolar tazminat talep ediyor.

yeni projeler...

BUDDING PROSPECTS
Yönetmen: Peter Cattaneo
Oyuncular: Belli değil.
"Full Monty"nin yönetmeni, dahiyane bir planla uyuşturucu kaçırarak zengin olmaya çalışan üç arkadaşın hikayesini anlatan bu gerilim filmi için Amerika'ya gidiyor.
Gösterim tarihi: Belli değil.

THE BODY PIERCER
Yönetmen: Belli değil.
Oyuncular: Macaulay Culkin, Stephen Dorff, Marianne Jean-Baptiste.
17 yaşına giren Culkin, ilk yetişkin rolünü aldığı bu hüzünlü dramda bir aşk üçgeninin köşelerinden birinde duruyor.
Gösterim tarihi: Belli değil.

THE BONE COLLECTOR
Yönetmen: Philip Noyce
Oyuncular: Denzel Washington.
Washington'ın kadın bir detektifle birlikte birtakım esrarengiz olaylar üzerinde çalışan tekerlekli sandalye bağımlısı bir detektifi canlandırdığı bir seri cinayet gerilimi.
Gösterim tarihi: 1999

DAIRY QUEENS
Yönetmen: Michael Patrick Jann
Oyuncular: Kirsten Dunst, Denise Richards, Ellen Barkin.
Richards ile Dunst'ın Miss Küçük Amerika tahtına oturmak için mücadele ettiği bir belgesel taklidi.
Gösterim tarihi: 1999

FLAWLESS
Yönetmen: Joel Schumacher
Oyuncular: Robert De Niro
"The Batman And Robin"i çeken yönetmen kendi yazdığı bu film için büyük bütçeli gişe filmleri piyasasından en azından bir süre için ayrılıyor.
Gösterim tarihi: Belli değil.

GOOSEBUMPS
Yönetmen: Tim Burton
Oyuncular: Belli değil.
R.L.Stine'ın çok satan çocuk gerilim kitapları Burton'ın yönetmenliğinde beyazperdeye gelecek. Film, bu kitap dizisindeki en unutulmaz karakterler üzerine kuruluyor.
Gösterim tarihi: Belli değil.

THE LIBERTINE
Yönetmen: John Malkovich
Oyuncular: Johny Depp, John Malkovich
II. Charles'ın sırdaşlarından Rochester Kontu'nun maceralarının anlatıldığı bu dönem filmiyle John Malkovich ilk kez yönetmen koltuğunda.
Gösterim tarihi: Belli değil.

PSYCHO REMAKE
Yönetmen: Gus Van Sant
Oyuncular: Vince Vaughn, Anne Heche, Julianne Moore
"The Good Will Hunting"in yönetmeni, defalarca çekilen bu Hitchcock klasiğini yeniden çekmek için iyi bir oyuncu kadrosu toparlamış.
Gösterim tarihi: 1999

ROCKY VI
Yönetmen: Belli değil.
Oyuncular: Sylvester Stallone
"Rambo"yla ilgili haberlerden sonra "Rocky"ye de devam filmi çekileceği açıklandı. Sylvester Stallone bu kez memleketine dönen yaşlanmakta olan bir boksörü canlandıracak.
Gösterim tarihi: Belli değil.

SOMETHING WICKED
Yönetmen: Belli değil.
Oyuncular: Jennifer Aniston
Aniston, rakiplerinden birini altetme hırsıyla tehlikeli olmaya başlayan bir şirket yöneticisini konu alan bu karanlık gerilim filminde rol almak için anlaşma imzaladı.
Gösterim tarihi: Belli değil.

TITANIC TOO-THEY MISSED THE ICEBERG
Yönetmen: Pat Proft
Oyuncular: Leslie Nielsen
New Line'ın benzer projesi "Gigantic"ten sonra Titanic'i alaya alan bu ikinci filmin arkasında "Çıplak Silah"ın kadrosu var.
Gösterim tarihi: 1999

WOODY ALLEN GÜZ PROJESİ 98
Yönetmen: Woody Allen **Oyuncular:** Samantha Morton
Allen yıllık olağan film üretimini bu kez Morton'ın rol aldığı, konusu hakkında pek bir şey bilinmeyen dönem filmiyle yapıyor anlaşılan.
Gösterim tarihi: 1999

Notting Hill Filmi

Hugh Grant ve "Dört Nikah Bir Cenaze" filminin yönetmeni bir başka romantik komedide tekrar biraraya geliyor...

Hugh Grant düğün öncesi heyecanları ile şöhret olmasından dört yıl sonra, uluslararası başarı kazanan "Dört Nikah Bir Cenaze" filminin kamera arkası ekibiyle bir kez daha biraraya geliyor. Şimdilik "The Notting Hill Film" ismiyle bilinen proje adını Batı Londra'daki bir mahalleden alıyor. İsmi henüz belli olmayan filmde Hugh Grant,

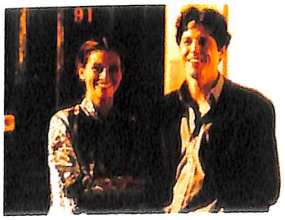

yapımcı Duncan Kenworthy ve senaryo yazarı Richard Curtis'e Mike Newell'ın yerine yönetmen Roger Michell ve Andie McDowell'in yerine de Julia Roberts katılıyor.
Bir devam bölümü olmaktan öte "orijinalinin ruhuyla" yazılan hikayede, Hugh Grant ilk filmden farklı olarak, dünyanın en ünlü film yıldızı (Roberts) dükkanına gelince ona paçayı kaptıran ve hayatı ciddi anlamda değişen bir kitap satıcısını canlandırıyor. Sonra neler olacağı açıklanmasa da romantizm ile komedinin eksik olmayacağı kesin. Filmin çekimleri Shepperton stüdyolarında ve Londra civarında yapıldı.

Hugh Grant Londra sokaklarında. Küçük resimde ise Julia Roberts ile.

Okulun Tadını Dünya'lılar

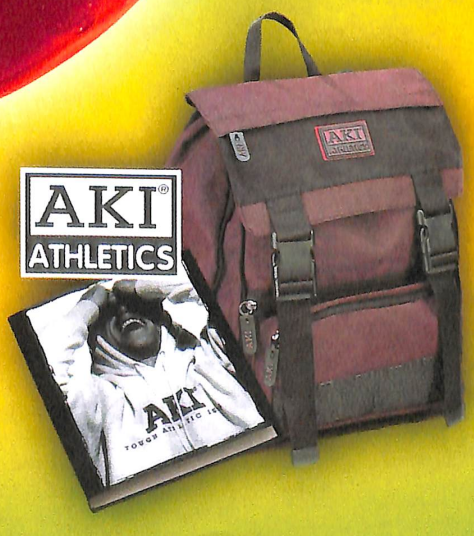

Dünya Gençlik Merkezi'nde öğrencilik yaşamını tatlandıracak sayısız okul ürünü var. Okullar açılmadan önce bu yıl da çocuğunuz ile birlikte Dünya Gençlik Merkezi'ne gelin... Siz, dünyanın seçkin markalarını bir arada bulmanın kolaylığını yaşarken çocuğunuz, rengarenk dünyaların mutluluğunu tatsın.

ART GRUP

Bilir!

DÜNYA GENÇLİK MERKEZİ'NDE BULABİLECEĞİNİZ TÜM MARKALAR

Chipie, Harley-Davidson, NFL, Adventures, School Days, Palmiro, Seven, Creeks, NBA Chicago Bulls, Friends Forever, Aki Athletics, Romantic, Poivre Blanc, Roadsign, Snoopy, NBA Lakers, Juypal, Basic, Schott, Naf Naf, Morgan, Kangool, Dr Martens, Dilbert, Mary Chart, Loo Loo, Sensazioni, Coton Blue, Clo Clo, Busquet, Tasmanian, Mickey Mini, Simple Spirit, Arizona Cats, National Football League, Dallas Cowboys, Clup İnternational, Sad Sam, United, Alpa, Hamelin, Walt Disney, Warner Bros.

DÜNYA GENÇLİK MERKEZİ

NİŞANTAŞI • AKMERKEZ • CARREFOUR • CAPITOL • CAROUSEL • GALLERIA • ANTALYA 2000

ÖZEL SEANS

KLİPLER

Başrole Soyunmak İster misiniz?

Sinemanın süper güçlerinden MGM, WarGames'in Sony PlayStation ve Windows 95 versiyonlarını geçtiğimiz ay içinde piyasaya sürdü.

Electronic Arts'ın Türkiye distribütörü olan Aral İthalat Ltd. Şti.'nin, Türkiye'de bayilik kanalıyla satışa sunduğu PC, Playstation, Sega Saturn ve Mega Drive formatlı orijinal oyunlarına bir yenisi eklendi: WarGames... WarGames'in PC versiyonu, yüksek renkli ve yüksek çözünürlüklü SVGA ekranından sunulan 3 boyutlu çevre manzaraları, her türlü ortamda yol alabilen, kendi ekseni etrafında dönebilen ve zoom yapabilme özelliği bulunan yüzün üzerinde kara, deniz ve hava aracı ile şimdiye kadar yapılmış en ileri, en "gerçek zamanlı" ve 3-boyutlu savaş simulasyonu olarak kabul ettirmiş durumda kendini. İncelikli bir şekilde biraraya getirilmiş rakiplere meydan okuyan strateji merkezli yapay zeka, yön bulucu ve çok yönlü kamera perspektifi gibi özellikleri inanın bağımlılık yaratacak güzellikte. WarGames PC versiyonunun bir başka artısı ise network ya da internet üzerinden çok kişili oyuna imkan tanıyor olması. Oyundaki tüm savaş sahneleri ve diyaloglar, kült olma yolundaki "War Games" filminin yönetmeni tarafından bizzat hazırlanmış. Öncelikle simulasyon ve strateji oyunları bağımlılarının, giderek bütün oyun meraklılarının ilgi göstermesi gereken bir oyun WarGames. Şansınızı deneyin bir!

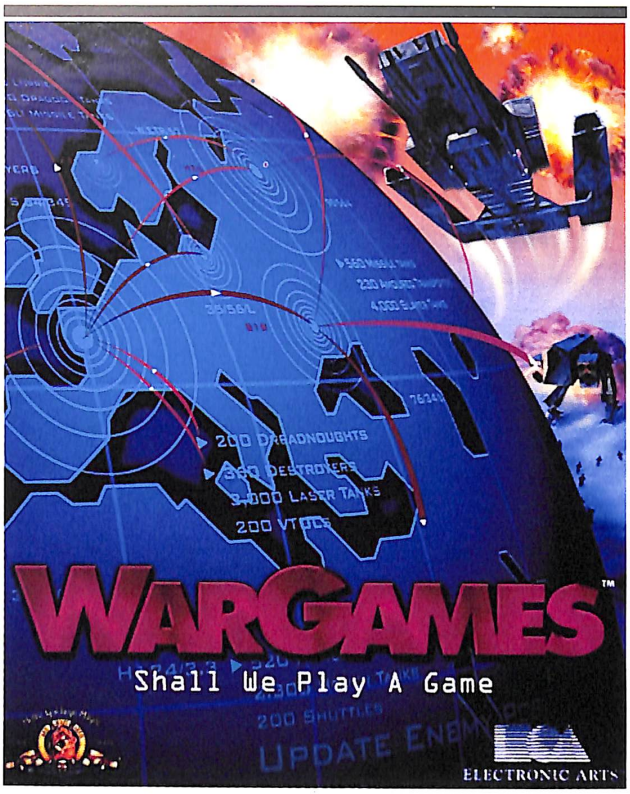

İLHAM GENCER'İN AÇIKLAMASI

"Derginizin 1998 Temmuz-Ağustos sayısı 96-97. sayfalarında Türk sinemasında yarım kalan filmler konu edilmektedir. 'Tabancamın Sapını Gülle Donatacağım' adlı senaryonun başrollerini oynamam kaydıyla Set Film şirketyle aramızda yapılan anlaşmanın, yine Set Film şirketinin anlaşmadan doğan ödemeleri zamanında yapmamasından dolayı, Set Film şirket ortaklarına protesto çekerek şartnameye uymalarını, aksi taktirde prensiplerimi aşarak böyle bir çalışma içerisinde olmayacağımı kendilerine bildirdim. Bu konuyla ilgili olarak yukarıda açıkladığım net açıklamanın dışında saygı değer merhume eşim Nejla Gencer'in derginizde açıklandığı gibi hiçbir yaptırımı mevzubahis değildir."

bilimkurgu dergisi

EDEBİYAT, RESİMLİ ROMAN VE SİNEMADA BİLİMKURGUYU SEVENLERİN DERGİSİ ÜÇÜNCÜ SAYISINI DA ÇIKARDI.

NOSTROMO'NUN 3. YOLCULUĞU

Bilimkurgu dergiciliği sahnesine yaklaşık bir yıl kadar önce düşmüş olan ve aynı yolun yolcusu Atılgan'la birlikte önemli bir açığı kapatmaya soyunan Nostromo'nun 3. sayısı çıktı. Bu defa önemli bir farkla hem; Dünya Dağıtım'la varılan anlaşma neticesinde derginin dağıtım sorunu da ortadan kalkmış görünüyor. Yani bilimkurgunun her türlüsüne aç okur kitlesi için, Nostromo'ya ulaşmak daha kolay artık. Gelişmeler bununla sınırlı değil tabii ki. Her geçen sayıda yazı kurulu ve tabii katkıda bulunanlar listesi kabarmakla birlikte, dergi de giderek fanzin havasından kurtulup, dışardaki emsalleri ile aşık atabilecek bir düzeye doğru seyrediyor. Sinemayı göstere göstere kayıran, derginin yarısından fazlasını sinemaya ayıran Nostromo, "Starship Troopers", "Sphere", "The Postman", "Alien Resurrection", "Deep Impact", "Alita" ve tabii ki "Godzilla"yı sık karşılaşamayacağınız orijinallikteki keyifli yazılarda ele almış. Bilimkurgu meraklılarını fazlasıyla memnun edecek kısa öykülerde Haldun Aydıngün, Müfit Özdeş, Cüneyt Uçman ve Fredrick Brown'ın imzaları var. Derginin editörlüğü görevini yürüten Giovanni Scognamillo'nun "Bilimkurgusal Anılar" başlıklı yazı dizisinin 3. kısmı ile "Bilimkurguda Kadın, Cinsellik ve Erotizm" yazısının 2. kısmı, Müfit Özdes'le yapılmış bir söyleşi, Zühtü Bayar'dan "Teneke Roket Anıları" ilginizi çekebilecek diğer bölümler. Bir de hoş sürprizi var 3. sayının: Metin Demirhan imzalı çarpıcı bir çizgiroman: "Değişen Dünya"...

(Dilek ve şikayetleriniz için Atılgan Kitapevi'ni 0212 2454737 numaralı telefondan arayabilirsiniz!)

Almanya/ Hollywood Hattı

Kim demiş Hollywood sineması sadece Fransız filmlerinden esinleniyor diye. Wim Wenders'in "Berlin Üzerinde Gökyüzü" adlı filminin "City of Angels"a ilham kaynağı olması üzerine Alman Cinema dergisi Amerikalıların yürüttüğü Alman filmlerini sıraladı.

Das Cabinet des Dr. Caligari (1919) (Dr. Caligari'nin Muayanehanesi)

Alışılmışın dışındaki ışık kullanımı ve dışavurumcu dekorlarıyla sessiz film döneminin başyapıtlarından biri. Calligari sopa ve hipnoz ile insanları öldürüyor. Aynı şeyi **"The Cabinet of Calligari"**de (1962) de yapıyor. Ama tekrar yapımında ışık ve dekor sanatı yok.

Der blaue Engel (1930) (Mavi Melek)

Marlene Dietrich'i yıldızlaştıran film. Baştan çıkarıcı Lola olarak kendi halindeki Profesör Emil Jannings'in duygularıyla oynayarak onun sonunu hazırlıyor. Buna karşın **"The Blue Angel"**daki (1959) May Britt erotik olmaktan çok uzak. (Benzer bir hikayeyi anlatan Muhsin Ertuğrul'un "Şehvet Kurbanı"nı da unutmamak gerek.)

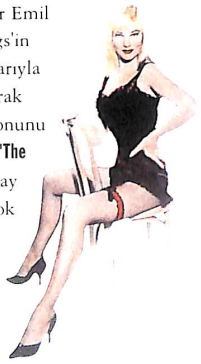

M (1931)

Fritz Lang'ın melodramatik başyapıtında Peter Lorre aynı zamanda hem polis hem de mafya tarafından aranan bir çocuk katilini canlandırıyor. Tekrar yapım **"M"**yi (1951) ünlü Joseph Losey yönetmiş olsa da orijinalinin büyüsünü yakalayamadı. David Wayne ne yazık ki üçüncü sınıf bir aktördü.

Acht Maedels im Boot (1932)

Kürek takımındaki bir hamilelik olayı üzerine kuruluydu Üstelik bu bir müzikaldi! Almanlar arkadaşlığın önemi üzerinde dururken Hollywood tekrar yapımı **"Eight Girls in a Boat/Gemide Sekiz Kız"** (1934) mayolu güzel kızlar ön plandaydı.

Die schönen Tage von Aranjuenz (1933)

Brigitte Helm naif bir Amerikalıyı (Gustaf Gründgens) kaçakçı olarak kullanan güzel mücevher hırsızı rolündeydi. Amerikalıların tekrar yapımı **"Desire"** (1936), Marlene Dietrich ve Gary Cooper'lı bir eğlenceydi.

Viktor und Viktoria (1933)

İşsiz opera sanatçısı, kadın taklitçisi işini alabilmek için erkek numarası yapıyor. Alman standartlarına göre yeterince cüretkarken Blake Edwards **"Victor/Victoria"**da (1982) Julie Andrews ile birkaç erotik numara daha ekledi.

Maskerade (1934)

Toplumun saygın simalarından olan bir hanımefendi bir ressama modellik yapınca ve bu resim ertesi gün gazetelerde basılınca skandal kaçınılmazdır. Bu kez orijinal, tekrar yapımı kadar masum. Sadece Luise Reiner'ın **"Escapade"** (1935) ile ABD kariyerine adım atmış olması kayda değer olabilir.

Frauenarzt Dr. Praetorius (1950)

Curt Goetz bir yandan meslektaşları ile başa çıkmaya çalışırken bir yandan da hayata küsmüş bir kıza aşık olur. Joseph L. Mankievicz bu orijinalden, formundaki bir Cary Grant ile hareketli bir komedi olan **"People Will Talk"**u (1951) yaptı.

Die Trapp Familie (1956)

Genç rahibe dul adamın 7 çocuğuna bakmak için manastırdan ayrılır ve anneleri olur. Amerikalılar bu orijinal için Almanlara minnettar olmalı. **"The Sound of Music/Neşeli Günler"** (1965) bugün bile en çok izleyici toplayan ilk on film arasında yer alıyor.

Jakob, der Lügner (1975)

Bir adam savaşın yakında biteceği haberini uydurarak Varşova yoksullarında yaşayan Yahudilerin yaşama isteğini canlı tutmaya çalışır. Orijinalin yazarı, "Liebling Kreuzberg"i de kaleme alan Jurek Becker'di "Jacob the Liar"da (1999) Robin Williams başrolu üstlenecek.

ÖZEL SEANS

KLİPLER

Yazlık Hayat Sineması

Hüsnü Yıldız... İzmir Bornova'da yıllardır Hayat Açık Hava Sineması'nı işletiyor.

Kaç yıldır sinema işletiyorsunuz?
26-27 yıldır...

Günümüz ekonomik koşulları karşısında sinemanızla ilgili karşılaştığınız maliyetler ve külfetler neler?
Burasının (sinemanın) kira maliyeti çok. Çünkü burası benim değil, belediyenin... Aynı zamanda İzmir'de düzgün bir film piyasası yok. Ben filmlerin büyük çoğunluğunu Warner Bros'tan alıyorum. Ancak burada da büyük mücadeleler veriyorum.

Türkiye'deki diğer yazlık sinemalar hakkında bilginiz var mı? Onlarla iletişim halinde misiniz?
Bir ara İzmir'de Sinemacılar ve Filmciler Derneği'nin 2. Başkanlığını yapmıştım. Size İzmir'den bir örnek vereyim: İzmir'de 10-15 yıl öncesine kadar 150'ye yakın yazlık sinema vardı. Ama hepsi bir bir kapandı.

İzmir'de yazlık sinemaların bugünkü durumu nedir?
Bir tek ben kaldım.

Hüsnü Yıldız: "Bir tek ben kaldım"

Sinemanızda göstereceğiniz filmleri seçerken hangi kriterleri göz önünde bulunduruyorsunuz?
Sene içinde pek çok "kışlık" sinemada film izleyip, onlar hakkında notlar alırım. Hangisi iş yapmış, takip ederim. Tabii Pinema, Özen Film veya Warner Bros gibi isimlerle çalışırken bunca yıllık tecrübemden de yararlanıyorum.

İzleyici kitlenizi Bornova'daki öğrenciler mi oluşturuyor, yoksa Bornova'nın yerli halkından da talep var mı?
Aslında İzmir'in her yerinden benim izleyicim var. Buca'dan, Alsancak'tan, Karşıyaka'dan... Yani yalnızca Bornova'dan değil. Kuşkusuz genç kuşak çok fazla ilgi gösteriyor sinemaya. Özellikle bir önceki kuşak ve Bornova'nın yerlisi orijinal filmlerden zamanla ayağını çekti. Buna neden olarak hiçbir zaman televizyonu kabul etmem. Bir önceki kuşak sinemayı terketti çünkü bu kuşak okumayı sevmezdi. Alışık değildi altyazılı filmlere. Bana göre 90'lı yıllardaki bu "altyazı" olayı sinemanın bir önceki kuşak tarafından terkedilişinin en önemli nedeni.

Sizce yazlık sinemalar daha ne kadar yaşar?
Artık neredeyse hiç kalmadı. Olmayan bir şey de yaşayamaz ki...

Peki siz Hayat Sineması'nı daha ne kadar işletmeyi düşünüyorsunuz?
Var olduğu sürece... Çünkü bu iş benim mesleğim ve mesleğimi seviyorum. Fakat belediye gelir de burayı yıktırıp yerine bina diktirirse yapabileceğim birşey kalmaz. Yine de biliyor musunuz? Ben (elinin altındaki tahta sandalyeye vurarak) bu tahta sandalyeleri kendim tamir etmeyi bile seviyorum.

SÖYLEŞİ: BURÇİN S. YALÇIN
FOTOĞRAF: MURAT KURT

safter yılmaz hollywood'dan bildiriyor

"ÇIĞLIK" YENİ BİR DÖNEM BAŞLATTI. KORKU FİLMLERİ ARTIK STÜDYOLARIN GÜNDEMİNDE.

KORKU FİLMLERİ REVAÇTA

Kevin Williamson 12 yaşında iken 1978'de yönetmen John Carpenter'ın korku filmi "Halloween"i 10 defa arka arkaya seyretmişti. Bu filmden çok etkilenen küçük Kevin, büyüyünce de filmci olmaya karar vermişti.

Kevin Williamson büyüyünce sözünde durdu ve 1996'da senaryosunu yazdığı korku filmi "Çığlık" (Scream) ile film dünyasında isminden ilk defa bahsettirdi. "Halloween"den esinlenen bu filmin başarısından sonra Kevin Williamson, geçen yılın iki başarılı korku filmi "I Know What You Did Last Summer/Ne Yaptığını Biliyorum" ve "Scream 2/Çığlık 2"yi de beyaz perdeye getirdi.

Geçen ay Amerika'da sinemalara gelen yedinci "Halloween" filmi "H20"nin konusunu da yine Kevin Williamson yazdı. Ancak bu film, 20 yıl önceki ilk "Halloween" ile büyük şöhrete ulaşarak "Korku Filmleri Kraliçesi" ünvanını kazanan Jamie Lee Curtis'in gayretleri sonucu çevrildi.

Jamie Lee Curtis, Universal Stüdyosu için North Carolina'da "Virus" filmini çevirirken yazar Kevin Williamson ile tanıştı. İlk "Halloween" filminin hayatlarını değiştirdiğini birbirine anlatan iki sanatçı bir yenisini çevirmekte hemen anlaştılar.

39 yaşındaki Jamie Lee Curtis "A Fish Called Wanda", "True Lies" ve "Trading Places" gibi komedi filmlerindeki başarısına rağmen kendisine şöhreti getiren korku filmine geri dönmekten mutluydu.

"`Trading Places' filminde bir sokak kadınını oynadım. Altı saniyelik çıplak bir sahne vardı. Bu beni 17 yıldır takip ediyor. `True Lies' filmindeki yarı çıplak dans da herkesin hatırında. Kırkıma yaklaşırken artık soyunmak istemiyorum" diyen Jamie Lee Curtis, annesi eski ünlü yıldız Janet Leigh'e de "H20"de rol vermiş bulunuyor.

20 yıl önceki ilk "Halloween" filmi 55 milyon dolar gişe yapmıştı. 17 milyon dolara çıkan bu serinin geçen ay Amerika'da sinemalara gelen yedinci filmi, ilk haftasında 25 milyon dolar gişe yaparak masrafını hemen çıkardı.

Korku filmleri Hollywood stüdyoları için zaten altın yumurtlayan birer tavuk. 1996'da sinemalara gelen "Çığlık", 15 milyon dolara mal olurken, bütün dünya dahil toplam 173 milyon dolar gişe yaptı. Bundan bir yıl sonra sinemalara gelen "Çığlık 2" ise 20 milyon dolara mal olurken, toplam 155 milyon dolar gişeye ulaştı. Geçen yıl sinemalara gelen "I Know What You Did Last Summer" da toplam 100 milyon doları geçti.

1978'deki ilk "Halloween" küçük bir şirket tarafından 300 bin dolar sarf edilerek 22 günde çevrilmiş ve toplam 55 milyon dolar gişe yaparak Hollywood'da herkesi şaşırtmıştı.

Mamma Mia!

"Çılgın Şehir"i izleyenler yeniyetme TV muhabiri rolündeki oyuncunun kim olduğunu merak ettiler? Mia Kirshner'di bu... Hani iki yıl önce sinemalarımızda gösterilen Atom Egoyan'ın "Exotica"sındaki kız.

Sahneyle ilk kez küçük Kanada filmlerindeki tuhaf rolleriyle tanıştı. Sonra "Exotica"da "çıplak bir okul kızı" olarak göründü. Ardından "Love and Human Remains"de "aşkı aradı". Bundan sonra da ilk Hollywood filminde yer aldı: "The Crow". Onu geçtiğimiz ay sinemalarda "Çılgın Şehir"de yeniyetme TV muhabiri rolünde seyrettik.

Bir söylentiye göre Mia'nın, şov dünyasında bir geleceği olduğuna ilişkin ilk kanıt daha ilkokulda ortaya çıktı: Akranları için Annie isimli bir yapımı yönetirken ekibin ayrılmaması için özel sözleşmeler hazırladı. Diğer çocuklar Teen Beat'in sayfalarını dikkatle incelerken, o piyasalarda tutulmuştu bile. Kanadalı Yönetmen Denys Arcand'ın filmindeki (Love and Human Remains) "kamçılı çatlak" rolüyle Kanada'nın Oscar'ı sayılan Genie Ödülü'ne en iyi yardımcı kadın oyuncu dalında aday gösterildi. O filmde daha 17 yaşındaydı. Oyuncu Anna Karenina'da ise daha çok edebi "taraflarını" gösterdi: şımartılmış bir Rus prensesi olarak... Kendisine başlangıçta destek olan annesiyle olan anısını şöyle anlatıyor: "İlk başvurum bir diziye olmuştu. Ancak onların kadroları için uygun oyuncu olmadığımdan reddedildiğimi bildiren bir mektup aldım. Çok üzüldüm ve çok ağladım. Ancak annem mektubu yırtıp çöpe attı ve 'Hadi, bunu yapabilirsin. Onlar hayır diyorsa sen evet diyeceksin. Devam et ve asla vazgeçme!' dedi; bu benim için çok çok özel bir andı."

Kariyerindeki en inanılmaz anısını ise yakın geçmişte yaşamış. Bu, elbette ki Dustin Hoffman ve John Travolta ile tanışması. O günden heyecanla bahsediyor: "Kendimi radyo tartışması kazanmış biri gibi hissediyordum. Çok sinirliydim. Konuşamıyordum bile. Çok berbat bir buluşmaydı. Onlar soruyorlar, bense 'tek sözcüklük yanıtlar' veriyordum." Başarı içinse şunları söylüyor: "Başarı bana göre, belli bir noktaya ulaşmak, o noktada kalıp mutlu olmak ve daha ileriye gitmemektir. Bu yüzden başarılı olmayı düşünmüyorum

sinema tarihinden gerekli bilgiler

DAHA ÇOK "METROPOLİS" İLE BİLİNEN VE FİLMLERİNİN ÇOĞUNU ABD'DE ÇEKEN ALMAN USTA ÜZERİNE...

FRITZ LANG

Tarihler: 1890-1976

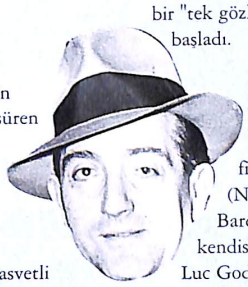

Neden Ünlü? 20'lerin Almanyası'ndan 50'lerin Hollywood'una kadar süren yönetmenliği ve 40'ın üzerinde filmi dolayısıyla...

Nasıl Tanınıyor? Alman Sineması'nın babası. Kasvetli suç, ceza ve intikam hikayelerinin yaratıcısı...

Bir Parça Hitchcock? Tabii ki... Ancak Hitch, henüz küçük öyküler hazırlayan bir çırakken, Lang'in 1921'de çektiği "Destiny" gibi sessiz film başyapıtlarını ağzı açık izliyordu.

Lang Klasikleri: Sessiz döneme ait futuristik klasiği "Metropolis" (1927) ve bir seri cinayetler katili filmi sayılabilecek "M" (1931) gibi Alman epikleri... Daha sonra genç bir Henry Fonda'nın başrolde olduğu ve o güne kadarki ilk kanundışı sevgilileri sunan film olan "You Only Live Once" (1938) ve "The Big Heat" (1953) gibi heyecanlı Hollywood filmleri...

Peki Tam Olarak İlgi Çeken Neydi? François Truffaut, Lang'in filmlerini "film tarihindeki en sert işler" olarak anmıştır, tabii aynı zamanda en vahşi olanları demeyi de ihmal etmemiştir... "The Big Heat"te Lee Marvin'in kızarkadaşının yüzüne kaynar kahve fırlatması 45 yıl sonra bile hâlâ bir şoktur.

Onu Amerika'ya Götüren Neydi? Sıkı bir "Metropolis" hayranı olan Joseph Goebbels, 1933 yılında yarı Yahudi olan Fritz Lang'den Nazi film endüstrisinin başına geçmesini istediğinde acilen Nazizm'den kaçtı... Peki dış görünüş olarak sevimli bir Alman olarak mı kaldı? Kesinlikle hayır! Lang ABD'ye geldikten sonra bir tek Almanca sözcük konuşmadı ve "eve dönme tartışmaları"ndan hep nefret etti. Tek gözünü kaybettiğinden dolayı bir "tek gözlük" kullanmaya başladı.

Fritz'i Sevmesi Muhtemel Olanlar: Lang'e 1963 yapımı filmi "Contempt"te (Nefret) Brigitte Bardot'nun yanında kendisini oynatan Jean-Luc Godard'dan, "Bizler Fritz Lang'in ve Werner Von Braun'un (V2 roketinin mucidi) çocuklarıyız." şeklinde açıklama yapan Alman synthesiser öncüsü Kraftwerk'e kadar herkes...

Fritz'in Uzay Çalışmalarındaki Yeri? Ona göre NASA 1929 tarihli klasiği "The Woman In The Moon"daki "geriye sayma" fikrini kendisinden çalmıştır.

Fritz'den Nefret Etmesi Muhtemel Olanlar: Karısı Thea von Harbou... Lang'in ilk dönemki önemli filmlerinde yardımcı senaryo yazarlığı yapan von Harbou Almanya'da kalıp Nazi Partisi'ne katıldı ve Üçüncü Reich'ın bir propaganda aracı haline geldi.

Ne Söyledi? "Bu, durumlara karşı bireyin mücadelesidir, Eski Yunanlıların baki kalan sorunu: Tanrılara karşı mücadele..." (Fritz Lang, 1959)

Ne Söylemedi? Mizah duygusundan nasibini ne yazık ki pek almamıştı.

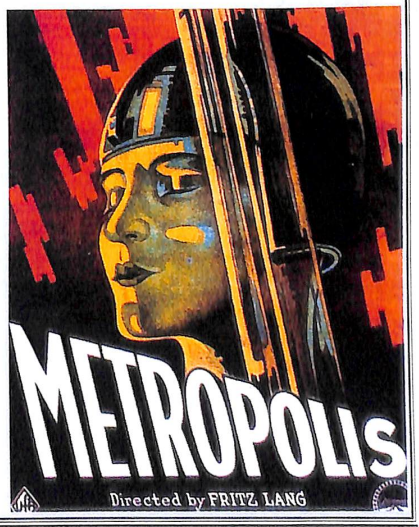

Bridgestone U

Bugüne kadar lastik dünyasının geçirdiği gelişim ve değişimleri alt üst eden, benzersiz bir teknoloji: Bridgestone Uni-T. Birbirinden bağımsız üç yeni teknolojinin bileşiminden oluşan Uni-T, lastikleri çok daha sessiz ve dayanıklı kılıyor; daha konforlu, güvenli bir sürüş ve yakıt tasarrufu sağlıyor. Gelin, Uni-T teknolojisinin bir lastiğe kattıklarını daha yakından inceleyelim:

Kapsamlı Lastik Tasarım Metodu (C.T.D.M.): Lastiğin gövdesini yeniden tasarlayan ve performans artırımına yönelik üretim yöntemleri içeren bu metod sayesinde, lastiklerin manevra yeteneği arttı. Lastik sesi büyük ölçüde azaldı. Ve en önemlisi, büyük ölçüde yakıt tasarrufu sağlandı.

Sıfır Topuk Teknolojisi (O-Bead): Lastiğin topuk formunu yeniden düzenleyerek jantla lastik arasındaki boşluktan doğan titreşimleri yok eden Sıfır Topuk Teknolojisi ile yumuşak ve sarsıntısız bir sürüş sağlandı.

ni-T teknolojisi.

Uzun Karbon Zinciri (L.L. Carbon) : Mevcut teknolojiyle üretilen lastiklerde kullanılan karbon zinciri yapısını değiştirerek, daha uzun ve dayanıklı bir karbon zinciri oluşturmaya yönelik bu teknoloji sayesinde, lastiğin aşınma direnci arttı; yol tutuş özelliklerinde büyük gelişme yaşandı.

Lastik dünyasında yeni bir çağın habercisi Uni-T teknolojisini oluşturan tüm öğeler, çok uzun bir araştırma süreci sonunda, lastiği yeniden yaratma amacı ışığında oluşturuldu. Tüm bu çalışmaların tek bir nedeni var: Bridgestone kullanıcılarının otomobillerine her binişlerinde, teknolojinin araçlarına neler kattığını kolayca hissedebilmeleri...

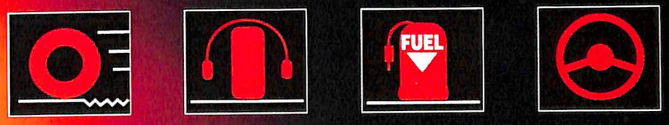

konfor | sessizlik | yakıt ekonomisi | manevra yeteneği

Bridgestone Uni-T Teknolojisi:

Diğer teknolojileri yolda bırakacak, dünyanın en gelişmiş lastik teknolojisi.

uni-T™

BRIDGESTONE

rpm/radar

ELEŞTİRİ

★ KÖTÜ ★★ ORTA ★★★ İYİ ★★★★ ÇOKİYİ ★★★★★ BAŞYAPIT

GREASE

70'li yıllar, 68 ruhuna denk düşen, kimi muhalif rock müzikallerine sahne oldu: "Jesus Christ Superstar", "Tommy", "Hair" ve "The Wall" bugünlere dek ulaşan büyük bir etki yarattılar. Bu yeni müzikallerin perde arkasında The Who ve Pink Floyd gibi müzisyenler ve Norman Jewison, Ken Russell, Milos Forman ve Alan Parker gibi sıradışı yönetmenler vardı.

"Grease" ise 1978'de, "mainstream" sinemanın, popüler müziğin ve bunların temsil ettiği değerlerin görkemli bir cevabı olarak bu muhalif hareketin üzerine düştü. 68 müzikallerinin gür, asi ve kararlı çığlıklarının ardından, "Grease"in tiz ve eğlenmek arzusuyla dolup taşan sesi aracılığıyla, eski Hollywood müzikallerinin, hiçbir şey sormayan ve sorgulamayan ruhları sahneye çağrıldı. Ve "Grease", ağır ağır ve fakat gayet kararlı biçimde yaklaşmakta olan dönemin, 68'in lanetlendiği ve 68'le zıtlaşan 80'li yılların kodlarını, birkaç yıl öncesinden kullanıverdi.

Nasıl göründüğü, ne kadar eğlendiği, hangi otomobili kullandığı ve kaç kişiyle yattığından başka birşeyle ilgilenmeyen gençlerin, sulu şakalar, şarkılar, üstü açık arabalar, sigaralar, patates cipsleri ve deri ceketlerle örülü dünyası, 80'lerin "gençlik filmleri"nin de altyapısını oluşturdu. Grease'in karakterleri birkaç yıllık kısa bir süre içinde öylesine yaygınlaştı ki, çocuk ve gençlik filmlerinin stereotipleri haline geldiler.

Pek taktir etmememize rağmen fazla da nefret etmediğimiz, "yaramaz çocuklar" deyip geçebileceğimiz serseriler; yakışıklılıkları ve güzellikleriyle öne çıkan ama nedense fiziklerinin yanı sıra ruhları da güzel olan örnek çocuklar; derslerini düşünen, asosyal ve yine nedense mutlaka çirkin, "inek" öğrenciler; abi ve ablalarının yarattığı cinsel devrimin meyvelerini çıtır çıtır yiyen seks düşkünü arkadaşları tarafından alay konusu edilen, "Sandra Dee" kod adlı utangaç bakireler... 80'ler Amerikası'nın değer yargıları ve toplumsal "sınıflandırma" sistemi, kendini kusursuz biçimde gösteriyordu "Grease"te...

Fakat bütün bunlar bir yana, "Grease" karşı konulması güç biçimde eğlenceliydi. Olivia Newton-John çok güzeldi, Travolta çok yakışıklıydı. Şarkılar süperdi. Sözler hemen insanın aklında kalıveriyordu. Tipler komikti. Güldük, eğlendik, dansettik. Daha ne isteyebilirdik ki?

Ardından 20 yıl geçti ve "Grease" yine karşımızda.

Ve yine herşey apaçık ortada: "Grease"in öyküsü, Danny ve Sandy'nin mütemadiyen küsüp barışmalarından ibaret... Kimi diyaloglar da olmasa, senaryonun varlığını ruhunuz bile duymayacak. Gerilim yok, çatışma yok, doğru bir öykü akışı yok, "kötü adam" bile yok. Ama şarkılı "kordela" herşeye rağmen su gibi akıp gidiyor.

"Grease" genelde eğlenceli, zaman zaman kendisiyle dalga geçtiğini düşündürtecek kadar absürd, sık sık komik, nadiren romantik ve kesinlikle kitsch... Ayrıca, "Grease"in sıkı şarkıları var: "Grease", "Summer Nights", "You're The One What I Want", "Greased Lightning" hâlâ dimdik ayaktalar. Hatta bence, Danny ve Sandy'nin arkadaşlarına birbirlerini anlattıkları ve bu arada "Summer Nights"ın icra edildiği sahne (lütfen samimiyetimden şüphe etmeyiniz) tüm zamanların en iyi müzikal sahnelerinden biri... Tabii bir de Travolta ve Newton-John var. Yani filmin lokomotif ikilisi, Barbie ve Ted'in beyazperdeye uyarlamaları, pop müzik ve Hollywood'un kesiştiği yerde iyi yer tutan kısa dönem idolleri... İşin aslı, Travolta hakikaten çok komik, Olivia hayli trajik, asıl izlenmesi gereken ise Stockard Channing...

20 yıl sonra bugün Grease'i, bir Ed Wood filmi misali, hem eğlenerek, hem de dalga geçerek izlemenin (John Waters'ın "Cry Baby-Hassas Yavru"suna bir selam çakalım) benzeri az bulunur bir keyif doğrusu...

Öte yandan, 20 yıl sonra bugünlerde, Hollywood'un ve Amerika'nın on yılda bir hafifçe sallanan toplumsal ve ideolojik sarkacı, 80'lerden farklı bir telden çalıyor.

90'ların filmleri, Grease'in "yaramaz çocuklarının" arka sokaklarda hırsızlık yaptığını, adam öldürdüğünü ve uyuşturucu alıp satıp kullandığını; "inek"lerin, aslında çok çalışıp burs kazanarak iyi bir üniversiteye girmek için uğraşan orta halli aile çocukları olduğunu ve güzelliğin ya da seksin tek başına bir şey ifade etmediğini, gerçek aşkı bulmanın önemli olduğunu söylüyorlar, güçleri yettiğince ve niyetleri müsaade ettikçe...

Ama duyduğumuz odur ki, 20 yıl sonra bugün, Grease'in ilk şarkısı başladığı andan itibaren, Amerikan seyircileri koltukların üstüne çıkıp dansetmeye başlıyormuş.

Biz daha küçüğüz. Salondaki koltuğumuzda hafifçe kıpırdanmakla yetiniyoruz.

Olsun. Önemli olan eğlenmek. Eğleniyoruz, di mi?

UYGAR ŞİRİN

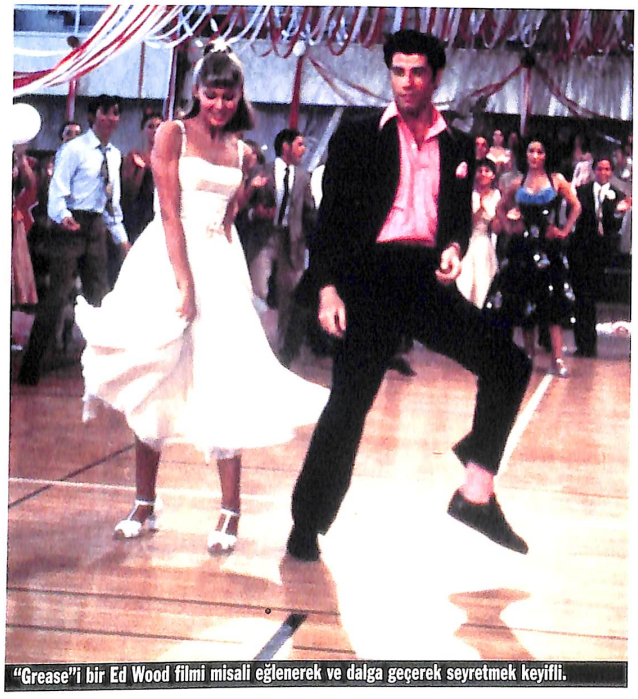

"Grease"i bir Ed Wood filmi misali eğlenerek ve dalga geçerek seyretmek keyifli.

★★★ **Yönetmen: Randal Kleiser. Oyuncular: John Travolta, Olivia Newton-John, Stockard Channing, Jeff Conaway, Barry Pearl, Kelly Ward, Michael Tucci, Didi Conn, Jamie Donnelly, Frankie Avalon. Yapımcılar: Robert Stigwood, Alan Carr. Senaryo: Bronte Woodard. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 10 Temmuz.**

Çok şeker çok!

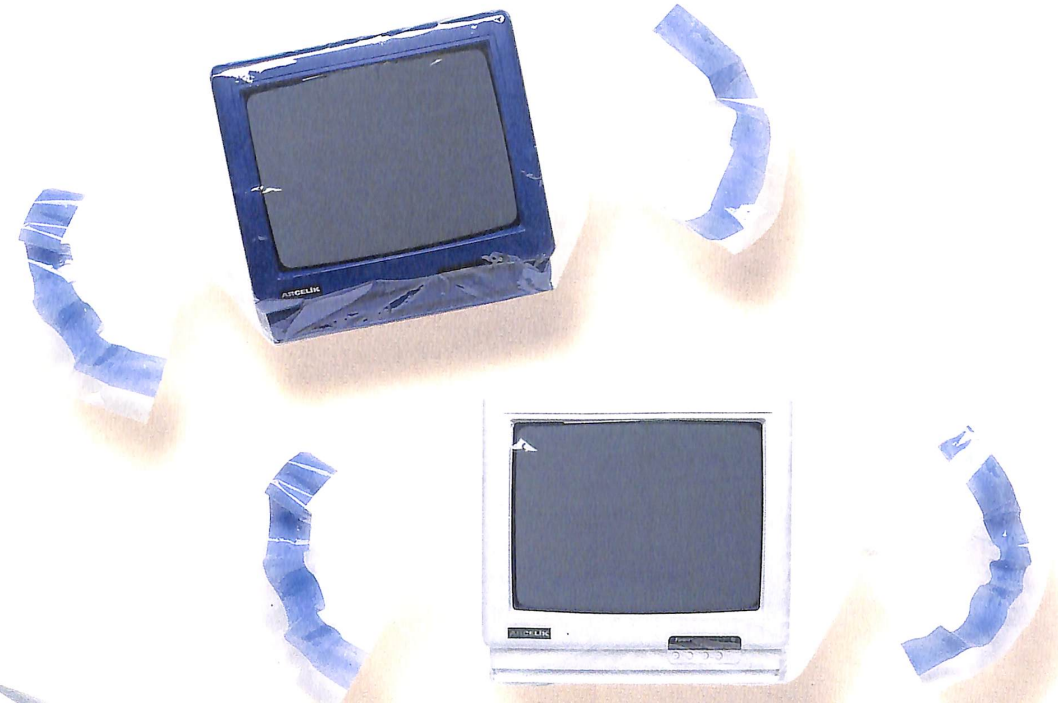

Şimdi Arçelik Televizyonlar hem çok şeker, hem de çok renkli. Arçelik, birbirinden şirin 37 ekran fastext özellikli televizyonları ile yaşamınızın rengini değiştiriyor. Mükemmel ötesi ses ve görüntü kalitesine sahip, her mekâna rahatlıkla uyum sağlayabilen, size özel bir televizyon istiyorsanız, bu şirin televizyonlarla hemen tanışın.

Çünkü Arçelik Televizyonlar çok renkli çok!

1997 TÜSİAD-Kalder KALİTE BÜYÜK ÖDÜLÜ

ARÇELİK

Yaşam kalitesi için çalışır.

Koç

Costa Gavras sinemasal anlamda kendini fazla zorlamadan, iki iyi oyuncunun yardımıyla bir medya eleştirisine sıvanmış.

ÇILGIN ŞEHİR

"Eğer başa dönüp yeniden ev kurma şansım olsaydı kesinlikle o eve televizyon sokmazdım." Sözün sahibi önemli değil. Günümüz düşünürlerinden bu cümlenin altına imza atacak pek çok kişi olduğuna eminim. Çılgın Şehir de üstü örtük bir şekilde bu cümleyi onaylıyor ve özelde çok ciddi bir TV eleştirisine soyunuyor. Öncelikle belirteyim: "Çılgın Şehir" benim kolaylıkla es geçebileceğim bir "eleştiri" filmi değil. Bunun iki nedeni var: ilki filmin senaryosu... Filmin Hollywood kalıplarına yaslanan, pek çok klişeyi barındıran bir senaryosu olmasına karşın, bu senaryo o kadar sağlam kurulmuş ve söz konusu kalıp ve klişeler öylesine akıllıca filmin içerisine yedirilmiş ki öykü ister istemez ciddi bir atmosfer kazanmış. İşte hemen burada devreye -ikinci olarak- yönetmen Costa Gavras giriyor ve film için çok sağlam bir öyküleme gerçekleştiriyor.

Çabucak Costa Gavras'a ilişkin bir parantez açmam gerek. Kariyerine son derece "anarşist" filmlerle başlayan bu Yunan asıllı yönetmen -sanıyorum dünyanın ve ideolojilerin de giderek değişmesi yüzünden- zamanla yumuşadı, yumuşadı ve anarşistliğinden geriye "eleştiriciliği" kaldı. Neyse ki sinemasal örneklerini sağlam tuttu. Bunda, sinemasında da senaryoya olan ciddi yaklaşımlarının da payı var. 60'lardaki "Sıkıyönetim" gibi anarşist bir filmden 80'lerin sonundaki "Müzik Kutusu"na gelişi bu tabloyu iyi açıklıyor. Ancak Costa Gavras da Hollywood'daki diğer bazı saygın yönetmenler gibi büyük bir hataya düştü: kendini yenilemedi. Coppola, De Palma, Alan Parker gibi önemli yönetmenler 80'lerde ama özellikle 90'larda çuvallamaya başladılar. Nedeni de eldeki hikayenin eli yüzü düzgün bir şekilde anlatılmasının artık yeterli olmayışıydı. Artık sinemacılar senaryonun önemini daha bir kavradılar. Ancak buna ek olarak stilde, hikaye örgüsünde, filmin atmosferinde, öykülemede, kurguda ve hatta karakterlerde son derece özgün fikirler üretmedikçe bir başyapıt kotarmak neredeyse imkansız hale geldi. Bir örnek vermek gerekirse, Oliver Stone'un son filmi "U-Turn" yukarıda adı geçen öğelerde pek çok deneysel çalışma içermesine rağmen o kadar da başarılı bulunmadı. Yani bazen bu da yetmiyor. İşte Costa Gavras'ın da sinemasına "çelme takan" bu.

İtiraf etmek gerek ki film, TV'ye "acımasızca" yaklaşıyor. Bir şarkıda dediği gibi "Kapat televizyonu anne; seni de kandırıyorlar!" Ancak elbette ki TV'nin kendisi de olgulara ve bireylere öylesine acımasızca yaklaşıyor ki (aynı zamanda her TV izleyicisinin potansiyel bir "çevresine yabancılaşan figür" niteliğinde olduğunu da anımsatayım) bu da filmin tutumunu meşru kılıyor.

Brackett'ın (Hoffman) geçirdiği değişim bir klişe olabilir örneğin, ancak hemen asistanının aynı "acımasız haberci" kişiliğine dönüşüvermesiyle senaryo bunu zekice dengeliyor. Ya da habercilerin sunduğu "gerçek"in bir kurmacadan ibaret olduğunu kurgu masası başındaki "oynamalar"la veriyor. Yine tiplemelerin altı çok iyi çiziliyor.

Costa Gavras her zaman stili hikayenin emrine sunmuştur. O yüzden de ne aşırı abartılı ne de aşırı sade bir sineması vardır. Finaldeki patlama sahnesi, örneğin, Gavras'ın ağzını hiç sulandırmıyor. Ama dediğimiz gibi, 90'lar sineması artık yenilik istiyor. Gavras bu filmi sözgelimi 70'lerin sonlarında çekseydi film belki "başyapıt" olarak nitelendirilebilirdi. Şu zamanda, şu haliyle ise "TV'ye yöneltilmiş ucu sivri bir ok" olarak beliriyor.

Hikaye Brackett'ın yaşadığı dönüşümü de adım adım, hissettirmeden veriyor. Hoffman'ın çok klas bir oyunculuk sergilemesinin de yardımıyla... Başlarda -özellikle savaş muhabirlerinin de düştüğü- bir açmaz yüzünden, "Olaya müdahale etmeli miyim?" sorunsalına olumlu yaklaşan asistanını uyarırken, sonda artık kurban kendisi oluyor ve başlarda balıklama atladığı hikayede (hatta silahı alma imkanı varken almıyor), bir süre sonra Bailey (Travolta) için çabalıyor. "Hatasını" ise düzeltemiyor.

Finalde de Gavras tepeden geriye açılma yaptığı sahnede Brackett'in kendisine soru soran onlarca muhabirin arasında "Onu biz öldürdük" diye haykırması son derece etkili bir üslup yakalamış.

Filmin çok iyi bir müzik çalışması olduğunu da belirteyim. Tınılar ve kullanılacakları sahneler çok iyi seçilmiş. Sözgelimi başlangıç müziği çok iyi. Bailey kızılderililere ilişkin öyküsünü anlatırken (bu arada Bailey'in "Bu topraklar bir zamanlar onlarındı. Bunu biliyor muydunuz? Sonra beyaz adam geldi..." sözleriyle Gavras'ın minik ABD eleştirisini de atlamak istemiyorum) fonda "yerli" müziği kulağımıza geliyor.

Zaten Gavras sistemle hiçbir zaman uzlaşmadı. Solculuğunu az ya da çok korudu. Filmleri bugün hala saygı görüyorsa sebebi budur.

Filmi başarılı kabul etmemde, içinde TV'ye ilişkin görüşlerimi destekleyen iletiler bulmamın da etkisi olduğunu itiraf etmeliyim. Medya aynı adamı kamuoyuna önce suçsuz sonra suçlu gösterebilir...ama bunu yaparak aynı zamanda onu öldürebilir de...

Bu arada meslek ahlakı mı dediniz? Boşverin gitsin.

BURÇİN S. YALÇIN

★★★ **(Mad City) Yönetmen: Costa Gavras. Oyuncular: Dustin Hoffman, John Travolta, Alan Alda, Mia Kirshner, Robert Prosky. Yapımcı: Arnold Kopelson. Senaryo: Tom Matthews. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 31 Temmuz.**

Çerçevenizin dış kenarları yüzünüzden taşıyor mu?

Gözlüğünüzün sapları kulaklarınızın arkasını acıtıyor mu?

Sık sık gözlüğünüzü geriye itme ihtiyacı hissediyor musunuz?

Tek bir soruya bile " **evet** " cevabı verdiyseniz, gözlüğünüz yüzünüzle uyum içinde değildir. Sağlıklı bir gözlük seçmek ya da çerçevenizi ayarlatmak için deneyimli, uzman bir gözlükçüye başvurunuz.

FahrikuzOptik

Atrium: (0 212) 560 20 21 - 560 58 88
Akmerkez: (0 212) 282 02 47 - 48
Carousel I: (0 212) 542 36 91
Carousel II: (0 212) 571 74 20
Bursa: (0 224) 234 64 90 - 91
Dupont Boutique: (0 212) 286 02 49

"Cehennem Silahı"nı asıl yaralayan komedi unsurunun eşcinsellik, çıplaklık gibi ilkel komedi topraklarından derlenmesi.

CEHENNEM SİLAHI 4

Hollywood tarihini, kabaca on yıllık dönemlere bölüp her devreyi, ağırlıklı olarak yapılan filmlerin özelliklerinden hareketle isimlendirdiğinizde, 80'li yılların payına düşen "kaçış sineması" etiketi oluyor.

İçinde bulunduğu toplumsal koşulların rengine bürünüvermekte pek maharetli olan Hollywood, Yeni Sağ'ın yükselmesiyle birlikte, 60'lı ve 70'li yılların sistem karşıtı bakışını terk etmiş, 80'li yıllar, özellikle komedi, romantik komedi, macera ve korku/gerilim türlerinin ağırlık kazandığı bir "kaçış sineması" dönemi olmuştu. Teknolojik gelişmeler, (TV ve bilgisayar oyunlarıyla büyüyen sinema seyircisinin talep ettiği) daha hızlı, daha görkemli filmlerin yapılabilmesine olanak sağlamış, aynı dönemde, tür sentezi yapıtlar da ortalığı sarmıştı.

Tür sentezinde en büyük başarı, komedi/macera dalında sağlandı, "Indiana Jones" (1981, 1984, 1989), "Back To The Future-Geleceğe Dönüş" (1985, 1989, 1990), "Beverly Hills Cop-Sosyete Polisi" (1984, 1987, 1994), "Die Hard-Zor Ölüm" (1988, 1990, 1995), "Robocop" (1987, 1990, 1993) ve kökeni 1930'lara kadar uzanan "uyumsuz ikili" formülünün polis ve detektiflere uyarlanmasıyla oluşturulan "48 Hrs.-48 Saat" (1982, 1990), "Stakeout" (1987, 1993) ve "Lethal Weapon-Cehennem Silahı" (1987, 1989, 1992) serileri, belli ölçüde başarılı oldukları için bugünlere sağsalim varmayı başardılar.

"Cehennem Silahı 4" gösterimde, Spielberg "Indiana Jones 4"ün hazırlıklarını sürdürüyor. "Sosyete Polisi"ne bir devam filmi daha çekilmesi söz konusu, ama bana öyle geliyor ki ne yapsalar faydasız, 80'lerin mantığıyla tasarlanan bu serilerin sonu çoktan geldi, diriltme çabaları sonuç vermeyecek.

Televizyonun yaygınlaşmasından sonra salonlara hakim olan "yeni kuşak" sinema seyircisinin en önemli özelliklerinden biri, herhangi bir yeniliğe çok çabuk alışması. "Jurassic Park"ın yapıldığı dönemde yaşanan heyecanın, serinin -örneğin- 4. filmi seyredilirken yinelenmesi olanaksız. Kuskusuz "Alien" gibi her filmde farklı bir lezzeti garantileyen serilerin şansı daha fazla ama "Cehennem Silahı" gibi hep aynı mevzuyu anlatanların başarı şansı giderek düşüyor.

"Cehennem Silahı", tür sentezini, "ideal baba" (Glover) ve "yakışıklı serseri" (Gibson) karakterlerini temel alarak gerçekleştiriyor, sistemle uyumlu bireyi siyah, serseri olanını beyaz olarak belirlemekle (Yeni Sağ dönemi için) hoş bir sürprize de imza atıyor, ve belki de en önemlisi, teknoloji desteğinden yararlanarak, doludizgin bir macera sunuyor, "düşük tempolu" sahneleri canlandırmak için de komedi dozunun arttırılması yöntemine başvuruyordu.

98 yılında işler daha değişik: "Species-Tehlikeli Tür" gibi, konsepti gereği farklı hikayelere, fantastik motiflere yayılma şansı olan serileri sürdürmenin bir mantığı olabilir belki ama, metropolde kötülerle mücadele eden iki polise, 2000'li yıllar seyircisinin ilgisini çekebilecek ne katabilirsiniz ki?

3. filmde ekibe katılan Joe Pesci'yi korumakla kalmayıp komik yan karakter sayısını ikiye çıkarmalarından belli ki yapımcılar da, yeni bir filmin teknoloji destekli macera sahnelerinden ziyade komedi ile desteklenmesi gerektiğini fark etmiş durumdalar. Tabii bu belirleme, komedi sahnelerinin uzun tutulması gibi bir sonuç da doğuruyor.

"Cehennem Silahı 4"ü asıl yaralayan da, güldürme çabasının, eşcinsellik, çıplaklık vb. en ilkel komedi topraklarından derlenmeye çalışılması olmuş. Koskoca Joe Pesci ortalıkta manasız bir komedi unsuru olarak dolanırken, çeşitli fars esprileri birbiri ardına sökün ediyor, bunlardan fırsat buldukça da, bin kez seyrettimiz bir macerayı tekrar izliyoruz.

Tüm bu serilerin canına okuyan da bu olacak: 80'ler, teknoloji desteğinin, büyük bütçeli macera filmlerine uygulanabildiği "altın çağ"dı, ama geçti bitti. Teknoloji kökenli yeni bir görkem çağının müjdeleyicisi "Jurassic Park" oldu, "Godzilla", "Dev Karıncalar İmparatorluğu" gibi eski bilimkurgular yeniden çekiliyor/çekilecek, "Star Wars-Yıldız Savaşları" serisi yeni filmlerle devam edecek, bu yeni ve pahalı bilgisayar tekniklerinin metropol maceralarına uygulanması giderek daha anlamsız bulunuyor olacak.

Belki bir ihtimal yapımcılar, hikayelerde yeniliklere gitmeyi deneyebilir, Çin mafyası falan gibi artık bıktırmış trükleri tümüyle terk edebilirler. Ama bu küçük bir olasılık, konuya böyle yaklaşmadıkları gibi, yenilik deyince akıllarına Martin Riggs'i (Gibson) baba ve koca yapmak geliyor.

Yapımcıların, kendi yarattıkları ve on küsur yıl boyunca yararlandıkları radikalliği sığlaştırdıklarını fark etmediklerine inanmıyorum, başka seçenekleri olmadığından böyle davranıyorlar, çünkü Clinton döneminde yaşıyoruz, Hollywood şiddeti azaltmaya, ailevi ve toplumsal değerleri yüceltmeye çalışıyor.

Zavallı "Cehennem Silahı" serisi de, iki ayrı yöne çekilen bir binek hayvanı gibi, hem teknolojiden daha fazla yararlanmaya hem iktidara yaranmaya çalışmanın bedelini, iki cami arasında beynamaz kalarak ödüyor.

TAMER BARAN

★★ **(Lethal Weapon 4) Yönetmen: Richard Donner. Oyuncular: Mel Gibson, Danny Glover, Joe Pesci, Chris Rock, Rene Russo, Jet Li. Yapımcılar: Joel Silver, Richard Donner. Senaryo: Jonathan Lemkin, Alfred Gough, Miles Millar. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 14 Ağustos.**

SONBAHAR ŞENLİĞİ

EVET 4.200.000 TL

EVET 9.000.000 TL

EVET 6.000.000 TL

EVET 7.800.000 TL

EVET 6.600.000 TL

EVET 12.000.000 TL

EVET 7.800.000 TL

EVET 7.200.000 TL

EVET 8.400.000 TL

EVET 7.200.000 TL

EVET 5.400.000 TL

EVET 6.600.000 TL

EVET 7.200.000 TL

EVET 10.000.000 TL

1 **2 Dergi Aboneliği yaptıran herkese aşağıdaki ürünlerden biri hediye ediliyor.**

1 Protax Camera Seti

2 Star Trek Video Game

3 Baby Karaoke

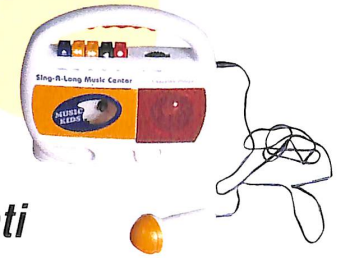

4 Moulinex Blender

5 Ekco Mutfak Seti

2 dergiye birden abone olup yukarıdaki hediyelerden birini kazanmak istiyorsanız lütfen arka sayfadaki formu doldurup bize faksla ya da postayla gönderiniz.

2 **1 Dergi Aboneliği yaptıran herkese aşağıdaki saatlerden biri hediye ediliyor.**

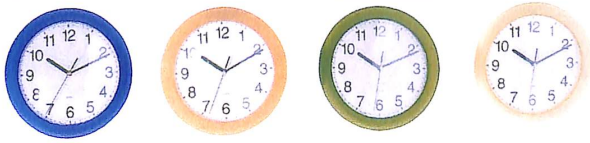

Bu saatlerden birini kazanmak için lütfen bir dergi seçip arka sayfadaki formu doldurarak bize ulaştırınız.

Ürünler 1 Numara Hearst Yayıncılık A Ş stokları ile sınırlıdır İlk hediye seçeneğiniz stoklarımızda kalmadığı taktirde Firmamızın 2 yedek hediyeyi gönderme hakkı saklıdır

SONBAHAR ŞENLİĞİ

İşte birini ya da ikisini seçeceğiniz dergiler...

☐ EVET 4.200.000 TL

☐ EVET 9.000.000 TL

☐ EVET 6.000.000 TL

☐ EVET 7.800.000 TL

☐ EVET 6.600.000 TL

☐ EVET 12.000.000 TL

☐ EVET 7.800.000 TL

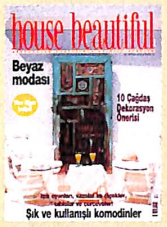

☐ EVET 7.200.000 TL

☐ EVET 8.400.000 TL

☐ EVET 7.200.000 TL

☐ EVET 5.400.000 TL

☐ EVET 6.600.000 TL

☐ EVET 7.200.000 TL

☐ EVET 10.000.000 TL

1 Protax Camera Seti

2 Star Trek Video Game

3 Baby Karaoke

4 Moulinex Blender

5 Ekco Mutfak Seti

sinema ABONE FORMU

Bir yıllık abonelik bedeli 7.200.000 TL.dir.

Yeni abone ☐ **Abonelik yenileme** ☐

ADI SOYADI _____

EV ADRESİ _____

_____ ŞEHİR _____ Posta Kodu _____

TEL: EV _____ FAX _____

İŞ ADRESİ _____

_____ ŞEHİR _____ Posta Kodu _____

TEL: İş _____ FAX

Dergiyi ☐ Ev Adresime ☐ İş Adresime Gönderin

☐ Kredi kartı hesabımdan alınız.

Kredi Kart No:

Kredi kartı son kullanma tarihi: ☐☐ ☐☐

☐ Abone bedelini banka hesabınıza yatırdım. Makbuz ilişiktedir.

Banka hesap numaraları

Y. Kredi Bankası, Güneşli Center	1002642 -7
Akbank,Mecidiyeköy Şubesi	40450 / 01 - 9
İş Bankası Güneşli Şubesi	128320

Aboneliğiniz ne zaman başlatılsın? AY ☐☐ YIL ☐☐

Size ulaşılamadığında teslim edilecek 2. kişi

Adı soyadı ve adresi:

Tel:

Fatura Bilgileri

Faturayı

☐ Adıma Kesiniz

☐ Firma Adına Kesiniz

Vergi No _____

Vergi Dairesi _____

İmza:

☐ **2. dergiye de abone oluyorum.**

Derginin adı:

☐ Abone fiyatını biliyorum, şartları kabul ediyorum.

Faksla da abone olabilirsiniz

Tel: 0212 - 624 52 10'dan 251

Fax: 0212 - 624 52 65

Aboneliğinizin hemen başlayabilmesi ve çıkacak ilk sayıyı size gönderebilmemiz için belgelerinizin en geç her ayın 25'ine kadar elimize ulaşmış olması gerekir.

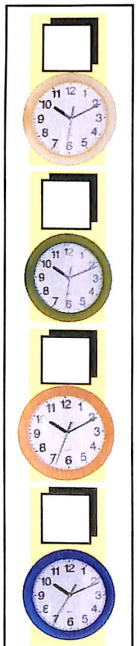

Tek dergiye abone oluyorum. Yanda işaretlediğim saati istiyorum. Kutuların içindeki rakamlar tercih sırasıdır...

Bu kupon 01/10 /98 tarihine kadar geçerlidir. Yurtdışından yapılan aboneliklerde 19.000.000 TL. posta masrafı alınır.

2 dergiye birden abone olduysanız lütfen tercih ettiğiniz hediyeleri aşağıya yazınız.

1. tercihim: _____ **2. tercihim:** _____

Ürünler 1 Numara Hearst Yayıncılık A.Ş stokları ile sınırlıdır. İlk hediye seçeneğiniz stoklarımızda kalmadığı taktirde Firmamızın 2. yedek hediyeyi gönderme hakkı saklıdır.

PTT Kanalıyla yapılan gönderilerde akan yada kırılan promosyon gönderilmeyecektir

Acının seyircinin içine akmasını sağlayan yetkinlikte, duyarlı bir görsel evren sunan bir film.

BAŞKA BİR DÜNYA

Nihayet sevgili yönetmenimiz Atom Egoyan'ın, Akademi'nin bile kayıtsız kalamadığı son filmi "The Sweet Hereafter"a kavuştuk. "Adjuster" ile kanımıza giren, "Exotica" ile büyüleyen Egoyan, son olarak festivalde izleme fırsatı bulduğumuz Yo Yo Ma episodu "Saraband" ile ruhumuzu okşamıştı. "The Sweet Hereafter" ile daha da ileriye giderek canımızı yaktı! Filmlerinde, alışılmışın dışında bir sıklıkta yer tutan irili ufaklı hikayeler ve silsileler halinde birbirini kovalayan sayısız temayla tümüyle insan odaklı bir sinema yapmanın peşinde Egoyan. Bunu yaparken de oldukça kişisel ve özgün bir anlatıma başvuruyor, insanın uzun süre etkisinden kurtulamayacağı estetik dünyalar yaratıyor.

Egoyan, "Exotica"dakine benzer bir teknikle üç ayrı zamanda cereyan eden olayları paralel kurguya tabi tutarak, filminin çatısını kuruyor "The Sweet Hereafter"da. Bunlar sırasıyla, olay günü yaşananlar, 14 çocuğun öldüğü bir otobüs kazasına sahne olan kasabaya gelen şehirli avukat'ın davasının seyri ve dava neticelendikten iki sene kadar sonra, babanın, durumu ciddileşen uyuşturucu bağımlısı kızını görmeye gitmesi. Her ne kadar ilk bakışta bir dava öyküsü gibi alınsa da, Egoyan'ın bununla yetinmesi mümkün görünmüyor.

Ian Holm'un hayat verdiği avukat karakterinin kasabaya gelmesi, zaten kazanın şoku ve acısı ile sendelemiş kasaba halkını yere seren darbe olur. Bir yerine iki "kaza", bunca küçük bir topluluğun boyunu aşan bir şeydir zira! Avukat kasabanın üstüne çöken "kara bulut" değil; o sadece paranın kokusunu almış, iyi niyetle işini yapmaya sıvanmış bir profesyonel. Ne var ki dava ilerledikçe sırların ifşa olduğu, ilişkilerin örselendiği bir ortama vesile olmak kaydıyla verilmiş, dolaylı bir zararın da sorumlusu. Kasaba halkı psikolojik bir "sıtma"nın pençesinde kıvranırken, olayların payına düştüğü kadarıyla tesirinden, kızıyla olan ilişkisi "muhasebe" olmaktan çıkan, adeta zehir gibi tüm zihnine yayılan ve fena halde bir melankoliye tutulan avukatın insan tarafı baş gösterir. Bu durum Egoyan'ın flashback kullanmaktaki ustalığını konuşturduğu, Ian Holm'un unutulmaz bir oyun verdiği vurucu hikaye sekansında doruğa çıkar ve göz yaşlarınız kapınızı tıklatır. Avukat, yıllar yıllar önce bir örümceğin soktuğu kızını, hayatta tutabilmek için boğazını kesmeyi göze aldığını anlatır. İnsanın kendi çocuğunun boğazını kesmesi ne kadar mümkün bir şeydir, takdirinize kalmış. Ancak çocuğu yitirmektense, onun boğazını kesmek yeğdir muhtemelen. Holm, avukatın o konumda kendi içinde yaşadığı savaşın bir benzerini, bize de yaşatmayı başarır; bu insan yaşamına dair çekilmiş en çarpıcı sinemasal anlardan birinde. Kafamıza dank edense, geçmişte yaşamını yeniden hediye ettiği kızına, bugün hiçbir yararı dokunamayan babanın çaresizliğidir. "The Sweet Hereafter", ebeveynler ile çocukların ilişkileri üzerine bir film. Çocukları korumanın, büyümelerine engel olmanın, elde tutmanın imkansızlığını dillendiren. Çocuğunuzu ya bir kaza alır elinizden, ya bir yabancılaşma, ya da zamanla tedavülden kalkar aranızdaki ilişki! Evlatlarını bir metal yığının içinde yitiren ana-babalar, çok sevdiği kızını uyuşturucuyla yaptığı nikaha feda eden avukat, ya da perdeden yansıdığı kadarıyla karşılıklı rızaya dayanan ensest bir ilişki sürdürecek kadar yakın (!) olduğu kızının ihanetine uğrayan genç baba... Tümü aynı boşluğa düşmüşlerdir. Çocukların can verdiği bir kazanın ardından açılan dava dolayımında insanların gerçek yüzünün aydınlandığına, ilişkilerin ciddi deformasyonlara uğradığına tanıklık eden ergen kız, sakat kalmış olmanın verdiği hayallerden arınma ve zamanından erken büyümek durumunda kalma evresini, babasına ihanet ederek taçlandırır. Bunun için davanın daha fazla tazminat koparmak esasına dayandığını anlaması yeterli gelir. Kazayı kendince yorumlar ve davanın düşmesini sağlar. Bu saatten sonra kasaba o eski kasaba değildir artık. İnsanlar başkalaşmıştır; kendilerine, diğerlerine ve de bu dünyaya! Ve Egoyan tüm bu olan biteni, ergen kızı oynayan, "Exotica"dan da anımsayacağınız, tarifsiz bir gönülçelicilik timsali Sarah Polley'ye okuttuğu "Fareli Köyün Kavalcısı" masalıyla bağlar. Final umulmadık bir şekilde ve tesirde yerini bulur "The Sweet Hereafter"da.

Ian Holm ve Sarah Polley'nin dışında, Bruce Greenwood ve Gabrielle Rose'un oyunlarını da selamlamamız gereken bu filmiyle Egoyan, insanların acılı yüz ifadelerini ve karlı bir dağın eteğindeki ölümü çağrıştıran kasabayı yalayan, buz gibi bir sinema sürer önümüze. Bu sinema onun kendi içindeki acının bizim içimize akmasına olanak tanıyan bir yetkinlikte, görülmemiş bir duyarlılıkla yarattığı o görsel evrense adeta bu dünyanın dışından gelmekte. Filminin sonsözünde o kasabanın insanlarının artık bu dünyada değil ama bir başka dünyada yaşadığını iddia eden Egoyan, besbelli kendini tarif ediyor. Bize de o "başka dünya"ya dalıp gitmek, gönlümüzün bir parçasını ona armağan etmek düşüyor...

CEM ALTINSARAY

★★★★★ (The Sweet Hereafter) Yönetmen: Atom Egoyan. Oyuncular: Ian Holm, Sarah Polley, Bruce Greenwood, Arsinee Khanjian, Gabrielle Rose, Tom McCamus, Caerthan Banks. Senaryo: Atom Egoyan (Russel Banks'in romanından). Görüntü Yönetmeni: Paul Sarossy. Dağıtımcı: Umut Sanat. Gösterim Tarihi: 28 Ağustos.

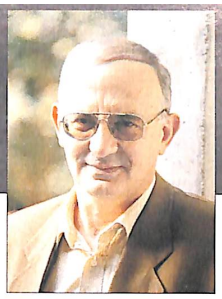

Atilla Dorsay

Yeni Mevsimin Oyuncuları

98-99 sezonunun yeni filmlerine oyuncular açısından bir bakış...

Yeni Yüzyıl'daki köşemde her yıl olduğu gibi bu yıl da yeni mevsimin filmlerini topluca duyurmaya gayret ediyorum. Türk sinema yazarlığına sevgili ağabeyimiz Tuncan Okan'ın vaktiyle Milliyet'te getirdiği bir uygulama idi bu... Ondan deyim yerindeyse meşaleyi ben devraldım ve 1967'den beri, yazabildiğim her yıl -demek ki bir yılın dışında- gerek mevsim başı duyurma, gerek mevsim sonu döküm yazılarını hiç eksik etmedim. Bunları burada yazmam bağışlansın, genç okurlar birçok şeyi olduğu gibi bunları da bilmiyorlar. Bizlerin de, kendimizi över gibi gözükmek pahasına kimi olguları anımsatmak bir tür görev oluyor.

Gazetede yaptığımı burada yineleyecek değilim. Ama şu ara sinema tarihinin 100'e indiremediğim için- 150 oyuncusu üzerine bir kitap yazıyorum. Dolayısıyla oyuncularla yatıyor, oyuncularla kalkıyorum. Onlar üzerine kimi anektodlar anlatmayı düşündüm önce... Ama yeni bir mevsimin başında eskilerden söz edip anıları deşmek yerine, önümüze bakmak, yeni filmlere göz atmak bana hep daha çekici gelmiştir. Bu açıdan, bu ay yeni mevsimin filmlerine oyuncular açısından yaklaşan bir denemede karar kıldım.

Evet, oyuncular... Her ne kadar sinemada oyuncuyu ikinci plana atan teoriler, yaratıcı-yönetmen kuramları üretilmiş, oyuncular Hitchcock'tan "Onlar sığır sürüsünden farksızdır!" diye zılgıtlar yemiş, star sisteminin artık bittiğinden söz edilir olmuş ve birçok ünlü oyuncu, sinemanın son starları diye nitelenmiş olsa da, oyuncu bana göre hâlâ kıraldır-kraliçedir. Ve sinema seyircisi, kim ne derse desin seçimini hâlâ büyük ölçüde oyunculara starlara göre yapar. Öyleyse bakalım, bu yılın filmlerine starlardan hangi pay düşüyor!..

Eskilerden Sean Connery, sinemanın neredeyse yaşlandıkça seksileşen -bu bizim değil, dünyadaki kadın kuruluşlarının ve seyirci anketlerinin sonucu!- bu yakışıklı dede, bu yıl "The Avengers-Tatlı Sert" filminde karşımıza gelecek. Gerçi filmin asıl yıldızları iki çağdaş star: Ralph Fiennes ve Uma Thurman... Ama filme Connery için gidecekler de az olmayacak, inanın!.. Bir başka büyükbaba star, Paul Newman, "Twilight-Günbatımı" filminin başlıca kozu. Bu çağdaş gerilimde ona, yaşı kendisininkine yakın bir başka büyük oyuncu -neredeyse star- Gene Hackman eşlik ediyor, Susan Sarandon'la birlikte... Newman'ın 73, Connery'nin 68, Hackman'ın 67 yaşlarında olmaları, bu unutulmaz oyunculara şapka çıkarmamızı gerektirmiyor mu? Onlar artık köşelerine çekilip torunlarına masal anlatmak yerine hâlâ bizi güldürüp ağlatmayı, heyecanlandırıp sevindirmeyi amaçlıyor ve yeni filmler, yeni tasarlar peşinde koşuyorlar. Ömürleri uzun olsun!..

Paul Newman'ın yaşında olan Jack Lemmon da -ama Newman sanki yaş ötesi olduğu için hep daha genç olarak düşünülüyor- kendisinden beş yaş büyük Walter Matthau'yla birlikte yeniden kamera karşısına geçmiş. "The Odd Couple-Garip Bir Çift-2"de iki oyuncu, güldürmenin yaşı olmadığını bize kanıtlayacak!.. 60'ını aşalı iki yıl olan Warren Beatty "Bulworth"te hem oyuncu, hem de yönetmen olarak karşımıza gelecek. Aynı yaştaki bir Robert Redford da öyle: "Atlara Fısıldayan Adam" diye olağanüstü güzel bir isim taşıyan filmde, oyuncuyu atları iyileştirirken olgun kadınların da gönlünü çalan bir yaşlı Kazanova olarak izleyeceğiz. Çünkü gönül çelmenin yaşı yoktur ve eski yıldızlar (hele Amerikalıysalar!) kolay kolay yaşlanmazlar!..

Aynı yaşta (1937 doğumlu) Jack Nicholson'un son yıllarda eriştiği sempatiye bakınız!.. Ama bu yıl onu izleyebilecek miyiz, bilemiyorum. Yine aynı yaştaki Anthony Hopkins ise geç gelen bir söhretin tadını çıkarıyor. Onu bu yıl "Zorro-Maskeli Kahraman"ın yeni çevriminde Antonio Banderas'la birlikte izleyeceğiz. Sizi bilmem ama, ben kendi hesabıma filme "Sir" Hopkins'i izlemek için gideceğim, Banderas'ı değil!.. Hopkins, ayrıca gerçek-üstücü bir aşk masalı "Meet Joe Black"te de karşımıza gelecek. Ama bu filme yalnız onu değil, Brad Pitt'i de izlemek için gideceğim. Çünkü Pitt, bence çağın en iyi genç oyuncularından biri,

"Markiz"de Sophie Marceau.

hatta birincisi...

Beau ve Jeff Bridges kardeşlerin babası Lloyd Bridges, ZAZ komedileriyle geç gelen bir şöhretin tadını çıkardı ve geçen yıl öldü. Ama ölmeden önce son bir ZAZ, daha doğrusu Jim Abrahams güldürüsünde oynayabildi. "Mafia"yı izlerken ona veda da edeceğiz. Bir aralar neredeyse star olan, ama sonra uyuşturucu ya da içki sorunları nedeniyle herşeyi yüzüstü bırakan William Hurt, tedavi olup geri döndükten sonra "kaybolan yıllar"ını telafi etmek için film üstüne film çekiyor. Bu değerli oyuncuyu da bu yıl üst üste "One True Thing" adlı aile dramında (ve Meryl Streep'le birlikte), bir çizgi-romandan uyarlama ve o espriyi aynen taşıyan "Dark City" adlı serüvende ve de "Lost In Space" adlı bilim-kurguda izleyeceğiz. Kendi adıma, bu denli çok William Hurt'ten yakınacak değilim!..

Geçen yıl bir Robert de Niro yılıydı: kaç filmi oynadı, sayamadım!.. Değerli oyuncu bu yıl "Ronin" adlı bir uluslararası serüvende karşımıza gelecek. Yanında Jean Reno ve "Carrington" Jonathan Pryce gibi oyuncularla... Reno ayrıca "Godzilla"da da var. Ama o filmde Godzilla'nın tüm oyuncuları ezip geçeceğini sanıyorum!.. Benim gözde oyuncularımdan Nicolas Cage, gerçi iyi oyuncu olduğuna Hıncal Uluç'u hâlâ ikna edemedi!.. Ama bence son derece kendine özgü bir oyuncu. Ve onu bu yıl Meg Ryan'la birlikte fantastik aşk filmi "Melekler Şehri"nde ve Gary Sinise'le birlikte Brian de Palma filmi "Snake Eyes"da izlemek, sevenlerini çok memnun edecek!..

Günümüzün en popüler isimlerinden Bruce Willis, mevsim başında "Armageddon"la ortalığı -sanırım- ezip geçtikten sonra, "Şampiyonların Kahvaltısı" adlı bir filmle tür değiştirecek ve bizlere gerçekçi, duygusal bir filmin kahramanı olarak gözükecek. Yanına Albert Finney ve Nick Nolte gibi iki değerli oyuncuyu almış olarak... Artık 60'ına merdiven dayamış (58 yaşında) Nolte, ayrıca "Thin Red Line" adlı bir savaş filminde de karşımızda olacak. Bu filmde Sean Penn, George Clooney ve John Travolta da var. Ve buradan geliriz, zamanımızın belki de en gözde oyuncusu olan Travolta'ya... Hazret "Grease"le mevsimi açıp 20 yıl önceki "çaylak" halini bize hatırlattıktan sonra, artık eriştiği olgun-ve-dolgun oyuncu statüsüyle karşımıza gelecek. Bir ABD başkanını oynadığı "Primary Colors"la...

"Washington Square"

"The Truman Show"

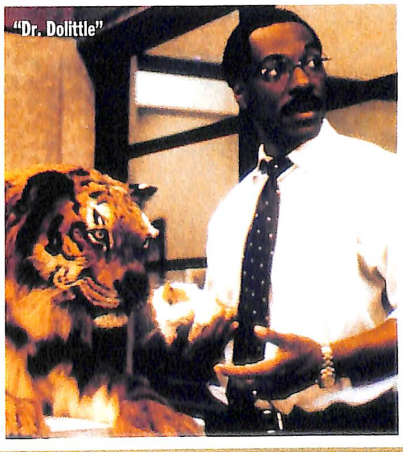
"Dr. Dolittle"

Çifte Oscar'lı Tom Hanks, Spielberg'ün "Er Ryan'ı Kurtarmak", kendine özgü oyuncu James Woods, John Carpenter'ın "Vampir", Michael Douglas "A Perfect Murder" (Hitchcock'un "Cinayet Var" filminin yeniden çevrimi) filmleriyle karşımıza gelecekler. Zencilerden Denzel Washington ortalarda gözükmezken (son filminde çok şişmanlamıştı, acaba ondan mı?), Eddie Murphy tam üç filmle birden ("Holy Man", "Dr. Dolittle" ve "Life"), Wesley Snipes "Blade" filmleriyle perdede gözükecekler. Samuel L. Jackson ise yanına bir diğer dahi oyuncu, Kevin Spacey'i de almış olarak "The Negotiatior" filminde karşımıza gelecek. Komedi-severler için Jim Carrey'in "The Truman Show" ve Robin Williams'ın "Patch Adams" filmleri sanırım kaçmaz.

Hep erkek oyuncuları ölçü aldık. Peki kadınlar nerede? Doğrusu kadınlar az, kadın oyuncuların sürüklediği filmler daha az... Uma Thurman'ı hem sözünü ettiğimiz "Tatlı Sert"te, hem de Liam Neeson'la birlikte yeni bir "Sefiller" uyarlamasında bulacağız. Adını bir türlü öğrenemediğim Gwyneth Paltrow (eski Hollywood olsaydı, bu ad çoktan değişmiş olurdu!) "Sliding Doors" adlı modern bir güldürüde ve de Michael Douglas'ın öldürmeye çalıştığı karısı olarak "A Perfect Murder"da karşımıza gelecek. Benim yeni gözdelerimden Cameron Diaz, "There's Something About Mary" adlı sevimli bir güldürüde karşımızda olacak. Benim iki yıl önceki gözdem -ama o zamandan beri hepimizi üzen- Sandra Bullock, bakalım bu yıl "Hope Floats" adlı gerçekçi kadın öyküsüyle kalplerimizi yeniden kazanacak mı? Ve hep biraz "fazla" oynadığını düşündüğüm Jennifer Jason Leigh, bakalım Henry James uyarlaması "Washington Square"de aynı filmin bir zamanlarki çevriminde Olivia de Havilland'ın Oscar alan harika oyununa erişebilmiş mi?

Görüldüğü gibi, lig hep Amerikan takımları arasında geçiyor. Gerçi Türk Sineması'nın durumu da fena değil bu yıl... Ama ya Avrupa Sineması? Ya Fransız filmleri? Ya dünyadan gelen filmler? Onlar şimdilik yok, ama küçük listelere girmeyeceklerine ve yılın sürprizleri olarak karşımıza geleceklerine eminim. Listelerde yer alan tek Fransız yıldızı Sophie Marceau... Onun hatırına getirildiğini sandığım güzel aşk hikayesi "Firelight" ve de tarihsel yapım "Markiz", sanırım Fransız Sineması'nın kendisine özgü tadını sevenleri çekecek... ■

yeni

MAZDA 323

HATCHBACK VE SEDAN

SEDAN

SUPER LOCK (ÇİFT KİLİTLEME SİSTEMİ), IMMOBILIZER, TCS (ÇEKİŞ

MASA OLABİLEN ÖN YOLCU KOLTUĞU, KATLANABİLEN ARKA

mazda
Teknolojinin en son geldiği noktada yine çok iyi tanıdığınız bir otomobil var... Mazda. Üstün Mazda teknolojisi, otomobilde konfor ve güven anlayışını daha da ileri götürerek, şimdi size iki yeni seçenek daha sunuyor: Mazda 323 Sedan ve Hatchback.
Şimdi hiç vakit kaybetmeden en yakın Mazda Bayisine uğrayın, sizi de otomobilin son haliyle tanıştıralım.
Bir otomobil hiç bu kadar fonksiyonel olmamıştı...
'99
MODEL
OTOMOBİLİN SON HALİ...
mazda 24 SÜPER SERVICE
Siz neredeyseniz MAZDA 24 SÜPER SERVİS 365 gün 24 saat orada!
Mazda Motor Türkiye A.Ş.
Tel: (0216) 387 33 70 (PBX) Faks: (0216) 353 79 95
KONTROL SİSTEMİ), 4 AIRBAG, ABS FREN SİSTEMİ, M.A.I.D.A.S., 3 H GÖVDE YAPISI,
KOLTUKLAR, YOL BİLGİSAYARI, ALÜMİNYUM JANTLAR, DİREKSİYON KUMANDALI RDS AUDİO.

profil

MARIA PITILLO

"godzilla" kızı

Bazı filmlerde yapımcılar yıldızlara değil özel efektlere ve bütçeye güvenirler, tıpkı "Godzilla"da olduğu gibi. Ve bu tür filmlerde başrol şansı hiç tanınmadık bir oyuncunun kapısını çalabilir.

Ünlü olmanın da bir bedeli var. Maria Pitillo bu bedeli, birkaç haftasını görünmez bir canavar tarafından kovalanarak ve üzerine buz gibi su sıkılarak ödemeye başladı. Öte yandan buna değdi de... Godzilla'yı kovalayan televizyon muhabirini canlandırmayı kabul edip onca zahmete katlanan Pitillo, kısa bir süre öncesine kadar kimsenin tanımadığı bir oyuncuyken bir anda bütün ilginin odak noktası oldu.

Genç oyuncu "Godzilla"da oynamadan önce bugün kimsenin hatırlamadığı bir dizi rol üstlenmişti. "Dişi Şeytan/She-Devil" ve "Tutku Çemberi/White Palace" filmlerinde oynadı, "Chaplin"de Mary Pickford'ı canlandırdı, "Katil Doğanlar/Natural Born Killers" ile "True Romance" filmlerinde kısa rollerde göründü. Bunları daha sonra birkaç televizyon dizisi izledi. Hepsini topladığınızda, bugüne kadarki deneyimlerinin, son on yılın en çok reklamı yapılan filmlerden birinde canavar peşine düşen başrollerden birini alacak yeterlilikte olmadığı düşünülebilir.

"Yönetmen Roland Emmerich'in daha önce adımı bile duyduğundan emin değilim" diyor oyuncu. "Seçmelere katılacaktım ve aradıkları karakterin bir TV muhabiri olduğunu duymuştum. Saçımı sıkıca arkadan topladım ve ciddi görünmeye çalıştım. İki ay kimseden ses seda çıkmadı. Zaten dürüst olmam gerekirse rolü daha ünlü birinin alacağını düşündüm.

"Sonra bir telefon aldım. 'Yarattığınız ilk izlenim biraz yanlıştı ama bizde sizi çeken bir şey var. Tekrar görüşelim ama bu kez kendiniz olun' diyorlardı." İkinci görüşmelerinde "daha hırslı ve genç olması ve komediden korkmaması" önerildi. İşe yaradı da. Ama... "Komedi mi? 'Godzilla'nın nesi komik olabilir, diye düşündüm. Ne kadar yanıldığımı sonradan anladım. Ekip bu filmde o kadar çok güldü ki..."

Ve Pitillo gülmeye devam ediyor. İşler nihayet iyi gitmeye başladı. Oyuncu 33 yaşında. İnsanların birbirlerinin kuyusunu kazmaya çalıştığı Hollywood denen acımasız dünyada, kadınların kariyerlerinde yükselmek zorunda oldukları, başaramazlarsa da yan rollerde anneyi canlandırmaktan kurtulamadıkları bir yaş...

"Hollywood'da hayatın bu kadar sıkıcı olmasının sebebi de bu; herkes 'iş'ten söz ediyor. Bir film çevirmiyorsan ya da yeni bir film projesi üzerinde çalışmıyorsan hayat korkunç olabilir. Hem kariyerimde hem özel hayatımda başarısız oldum. Hem de birçok kez. Ne kadar iyi olduğumu düşünsem de her zaman benden daha iyi, güzel ve başarılı biri mutlaka çıkıyor."

Pitillo'nun Los Angeles'taki yaşamına, yani telefonun bir türlü çalmamasına, cast yönetmenlerinin "ilk izlenimler" ile ilgili uyarılarda bulunmasına o kadar uzun bir süre üzülmüş ki yüksek bütçeli bir filmde oynadığını neredeyse unutmuş görünüyor. Öte yanda film hakkında bir kere konuşmaya başladığında gözlerinin içi gülüyor.

"Olaylar çok absürd bir hal aldı. Yaklaşık üç haftamızı o sefil arabada, canavar tarafından kovalanarak geçirdik. Tabii ki sahne bir stüdyo çekimiydi ve araba da aslında stüdyoda onu yanlara, aşağıya yukarıya hareket ettiren, en olmayacak açılara sokabilen bir mekanizmanın üzerinde yer alıyordu. Hepimiz içine doluşmuş, üzerimize sıkılan sudan dolayı sırılsıklam bir haldeyken boşluğa bakıp Godzilla'yı görüyormuş gibi çığlık atıyorduk. 'Kes' komutu geldiğinde araba hâlâ hareket ediyordu ve biz sadece birbirimize bakıp sinir krizi geçiriyorduk.

"Bu noktada kendi kendimize 'Biz burada ne yapıyoruz' diye sormaya başladık ve Hank Azaria mükemmel Sean Connery taklitleri yaptı. Sonra bir sürü çekim dışı tekrarlarımız oldu. 'Geliyor... Beni yiyecek... Tanrıya sükür, ağlamaya başladı...' Çok gülünçtü. Gerçekten."

Pitillo "Godzilla"nın yanı sıra "Something To Believe In" filmi için de kamera karşısına geçti. Filmin 90 yaşındaki yapımcısı Lord Grade oyuncunun bugüne kadar gördüğü en heyecan verici aktris olduğunu açıkladı. "Godzilla"nın yapımcısı ve ortak yazarı Dean Devlin de Grade'in bu heyecanını paylaşıyor ve onu şimdiden iki devam bölümünde oynatmak üzere seçmiş bile. "Çok güzel ve sevimli ama aynı zamanda hırslı ve profesyonel. Maria canlandırdığı karaktere gerçek bir coşku kattı."

Peki bütün kahkahaların ve yeni bir yıldızın doğuşu arasında gerçekten korkunç anlar da yaşandı mı? Pitillo düşünmeden içgüdüsel bir hareketle ürperiyor. Sebebi ise 122 metre boyundaki canavar kertenkele değil 30 santimetrelik ölü bir fare.

"Oynamayı resmi olarak kabul ettiğimde bir yağmur filmi olduğunu bilmiyordum. Kabul etmeyeceğimden değil. Sadece fikir olarak buna hazırlıklı değildim. Uzun çekim süresinin fiziksel yönünü kimse düşünmüyor. Tahammül sınırının zorlanmaması mümkün değil."

Pitillo, farenin leşini bir gece çekimi sırasında Los Angeles'ın merkezinde kirli arka sokaklarda saatlerdir yüzüstü yatarken yanında sularla sürüklenirken görür.

"Ekip bütün yerlerin yüzlerce defa gözden geçirildiğini, dezenfekte edildiğini söylemişti. Yuttuğum suları düşündüm ve sarılık olmaktan ya da daha kötü bir hastalığa yakalanmaktan korktum."

Pitillo, ister insan ister hayvan kılığında, bütün Hollywood sıçanlarına rağmen hayatta kalmayı ve dev bir Japon kertenkelesini alt etmeyi başarmış. Bundan sonra her şey mümkün...

"Godzilla", 18 Eylül'de gösterimde.

profil

HANK AZARIA

gölgede kalan bir yetenek

"Quiz Show", "Kuş Kafesi", "Büyük Umutlar" ve "Godzilla"... Müthiş bir ses ve beden kullanımı, her rolün altından kalkacak sağlam bir teknik. Ama Azaria hâlâ şeytanın bacağını kırmış değil. Umarız "Godzilla" onun şansını açar ve böyle bir yeteneği daha çok seyretme fırsatı buluruz. Son bir not: Kendisi Helen Hunt'ın sevgilisi...

Hank Azaria ile Los Angeles'ta görüşen bir US dergisi muhabiri "Görür görmez işte gerçek bir maskara diyorsunuz. Los Angeles restoranlarından birinde Simpsonlar'daki barmen Moe'nun hırıltılı sesiyle selamlıyor bizi." diye yazıyor. Barmen Moe gibi şovdaki başka karakterleri de seslendiren Azaria binlerce değişik aksan kullanabiliyor.

"Bir sahnede bağırmam gerekiyordu." diyor. "Fakat film çekerken bir çığlık için 44 kez çığlık atmanız gerekir. Onikincisinde ses tellerimi çatlatmıştım."

34 yaşındaki aktörün heyecanını saklayamasa da dilini tutmayı başardığı iki konu var. Bir tanesi yakında bizde de gösterime girecek olan "Godzilla". Film Amerika'da gösterime girmeden önce Azaria'nın açıklayabildiği tek şey, dev sürüngeni görüntülemeye çalışan bir TV haber kameramanını canlandırdığıydı. Senaryoyu hiçbir şey söylemeyeceğine dair söz vermesini isteyen iri yarı bir adamdan aldığını söyleyen aktör "Bilinçli olarak mı iri yarı bir adam gönderdiklerini bilmiyorum." diyor.

Çok gizli ikinci konu, Oscar ödüllü nişanlısı Helen Hunt. Bu ilişki hakkında fazla konuşmak istemiyor ama Hunt'ın "tanıdığı en gerçekçi insan", geçtiğimiz günlerdeki nişanlarının ise "hayatının en mutlu anı" olduğunu söylemeden duramıyor. Bu kadarını bile açıklamış olmaktan huzursuzluk duyduğu hemen anlaşılıyor. "Mutluluklarının devamını sağlayan faktörlerden birisinin" başına birbirleri hakkında açıklama yapmamak olduğunu ekliyor hemen. Hatırlarsanız Helen Hunt'ın Oscar törenindeki konuşmasında da Hank Azaria, adıyla değil "sevgili" olarak geçmişti.

Her şeye rağmen Azaria ünlü biriyle aşk yaşamanın istese de istemese de dikkatleri üzerine çektiğinin farkında. "Godzilla"nın yönetmeni Roland Emmerich'le ilk görüşmesine bakın mesela. Emmerich: "Demek Helen Hunt sevgilin?" Azaria: "Evet." Emmerich: "Onu çok severim." Azaria: "Evet, ben de." Emmerich: "Nasıl oldu da...?" Azaria: "Onun erkek arkadaşı olmayı nasıl başardın diye mi soracaksınız?" Emmerich: "Ee, evet." Azaria: "Ne diyebilirim ki? Ben de herkes gibi elemelere katıldım." Emmerich'in ortağı, yapımcısı ve senaryo ortağı Dean Devlin, Azaria'ya sırf Helen Hunt'ı sete getirsin diye rol verildiğini söyleyerek dalga geçiyor.

Hank Azaria bugün yıllar önce mesleğe başladığı noktanın çok ilerisinde. O yıllarda onun için oyuncu seçmelerine katılmak kolay değildi ama barmenlik yapmak daha da kötüydü. Bir gece çalıştığı restoran Arcadia'yı kapatırken öyle dalgındı ki o günkü hasılatı masanın üzerinde bırakmış, ön kapıyı da açık unutmuştu. Moe gibi bir çizgi film kahramanı bile bu

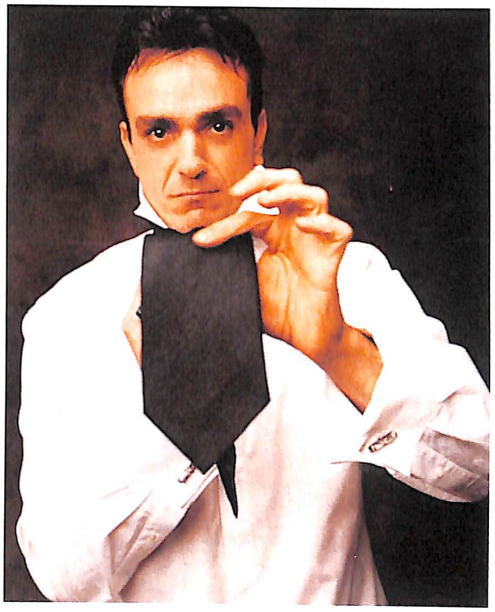

kadarını yapmaz. "Restoranın sahibi hırsızlara hoşgeldiniz diyen bir tabela asmanın dışında her şeyi yaptığımı söylemişti." diye hatırlıyor Azaria ve ekliyor "Ben de bunu New York'ta kalmamam gerektiğine dair bir işaret olarak yorumladım."

Bunun üzerine 1986 yılında Los Angeles'a taşındı ve stand-up komedi yapmayı denedi ama kısa sürede bu işin de ona göre olmadığını anladı. Üç yıl sonra Simpsonlar'a katılan aktör iyi bir taklitçiydi ve bu şov için birçok ses ve konuşma tarzı geliştirmişti. Simpsonlar'ın yaratıcısı Matt Groening günün birinde onu "Kuş Kafesi"nde Agador Spartacus rolünde yeni bir aksanla görünce gözlerine inanamadı. Groening, "Ayrıca daha önce vücudunu hiç o kadar yakından görmemiştik." diye açıklıyor şaşkınlığını.

Azaria'nın profili "Kuş Kafesi" ile yükselmişti ama sonraki yıl stüdyoları peruk ve aksan kullanmadan da işi götürebileceğine ikna etmekle geçti. "Godzilla"dan sonra, "Quiz Show"daki TV yönetmeni ve Gwyneth Paltrow'un "Büyük Umutlar"daki nişanlısı gibi "dördüncü dereceden yardımcı roller"i aşmış olmayı umuyor.

Bugünlerde Azaria, sinema, televizyon ve seslendirme kariyerlerini birarada yürütmeye çalışmakla meşgul. Bu arada dallanıp budaklanan karmaşık yaşamının onu Godzilla'nın aktör versiyonuna çevirmemesi için elinden geleni yapmaya kararlı. "Bence canavarlar içlerinden böyle düşünüyorlar." diyor. "Bütün ayrıntılarla uğraşmayı başaramadıkları için çıldırıyorlar."

"Godzilla", 18 Eylül'de gösterimde.

Dost saça bakar!

Saçınızın dostu Sebamed pH 5.5 Şampuan

Sebamed pH 5.5 saç bakım ürünleri, yalnızca güzel saçlara sahip olmanız için değil, saçınızın kaynağında bulunan saç derisini de sağlıklı geliştirmek üzere hazırlanmıştır. Saçınız kuru, hassas, boyalı, permalı, yağlı, kepekli ve yıpranmış bile olsa, tüm bu sorunları

çözecek bir Sebamed ürünü vardır. Sebamed hassas saçlar için bilimsel bakım ürünleri sunar. Unutmayın, sağlıklı saç, sağlıklı saç derisinde gelişir ve Sebamed pH 5.5 ürünleri, yalnızca saçınızın değil, saç derisinin de dostudur.

sebamed pH 5.5

Normal Şampuan:

Normal, yağlı ve kepekli saçlar içindir. Sürekli kullanımda kepeği önler. Besleyici proteinlerle saçın gelişmesini sağlar. Saçı şekillendirdiğinden ayrıca krem kullanımı gerektirmez.

sebamed pH 5.5

Her Gün Şampuanı:

Normalden kuruya, boyalı, permalı ve dökülen hassas saçlar içindir. Saça yumuşaklık ve parlaklık kazandırır, en yumuşak tansioaktif madde olan glukosid içerir.

sebamed pH 5.5

Saç Bakım Toniği:

Sağlıklı veya yıpranmış saçlar için tedaviye yardımcı olur. D-Panthenol ile hasara uğramış saç hücrelerinin yenilenmesinde önemli rol oynar. Saça elastikiyet, hacim ve parlaklık kazandırır.

Devamlı ve uzun süreli kullanımı doktorlar tarafından önerilmektedir.

sebamed

Cilde dost, çevreye dost!

OECD'nin 301 E Metilen Mavisi metoduna göre %100 doğada çözünen yüzey aktif maddeler içerir.

Hipoalerjenik'tir.

UNIVERSITE LOUIS PASTEUR DE STRASBOURG
FACULTE DE MEDECINE

sebamed pH 5.5®

Sağlık ve temizliği garanti eder.

Türkiye Dağıtımcısı UÇKAN MEDİKAL

İdeal pH 5.5

Cildin asit örtüsünü korur.

Sağlık Bakanlığı Bilimsel Komisyonunca Sebamed ürünlerinin **Akne, Sebore, tüm Ekzema türleri, kuru-yağlı problemli ciltler, Intertrigo, Mikoz** gibi hallerde **tedaviye yardımcı** olduklarını kararına varılmıştır (25.02.1991 gün 006077 sayı)

oksilen

profil

EDWARD BURNS

önce yönetmen oldu sonra oyuncu

"McMullen Kardeşler" adlı bağımsız filmi seyredenler onu hemen hatırlayacaklar. Ama diğerleri "Saving Private Ryan"ı bekleyecek. Burns, klasik hikayeyi ters yüz etti. Ünlü bir oyuncu olduktan sonra kendi bağımsız filmlerini çekmedi, tam tersine önce yetenekli bir yönetmen olarak adını duyurdu ardından da A sınıfı bir filmde oynadı.

Steven Spielberg size ağlamanızı söylüyorsa ağlasanız iyi olur. Buna rağmen Edward Burns, "Saving Private Ryan"ın Londra setindeki ekip bu yakın plan çekimin telaşındayken bile, başlama işareti verildiğinde bunu yapabileceğinden pek emin değildi. Oyuncu, İkinci Dünya Savaşı epiğinin çekimleri boyunca psiklojik olarak kendini bu önemli sahneye hazırlamaya çalışmıştı: canlandırdığı kendinden emin asker Reiben artık soğukkanlı görünmeyi başaramıyor ve bir anda gözyaşlarına boğuluyordu.

Burns hiç oyunculuk dersleri almamış, hiç başka bir yönetmen için oynamamış, lisedeyken bile hiçbir oyunda rol almamış ve kendini gerçek bir oyuncu olarak görme fikrine de yeni yeni alışmaya başlamıştı. Yazdığı, yönettiği ve oynadığı üç bağımsız filmde (romantik komediler "McMullen Kardeşler, "She's the One" ve dram "No Looking Back") "kontrolü nadiren elden bırakan keskin zekalı şüpheci" konusu üzerine çeşitlemeler yapmıştı. Sonra ise kendini Tom Hanks'in karşısında, üç kardeşi çarpışmada ölen bir askeri (Matt Damon) kurtarmakla görevli bir müfrezenin hikayesinin anlatıldığı 65 milyon dolarlık bir yapımda buldu.

Rolünün gereğini yerine getirmesi durumunda büyük bir çıkış yapması muhtemeldi ama Burns bunu yapabileceğinden pek emin değildi.

Damon, Spielberg'in "Aksiyon!" komutunu bekleyen Burns'ün neler hissettiğini sormak için yanına gelir ve parmağıyla sinirli bir biçimde "Bunu yapabilir miyim bilmiyorum" diyen Burns'ün gözünün üzerinden geçer. Kameralar çekmeye başladığında Burns gözünde bir batma hissi duyar ve gözyaşlarının gelmek üzere olduğunu farkeder. Sonra da gözyaşlarına boğulur.

Spielberg'ten "Kes!" komutu gelir. "Eddie, bu şimdiye kadar çıkardığın en iyi oyun."

Rahatlayan ama aynı zamanda kafası karışan Burns, Damon'ı bulmak için acele eder. "Gözlerime sürdüğün o şey de neydi öyle?" "Gliserin... Gliserini bir katalizatör olarak kullanabilirsin. Gerisi kendiliğinden gelir."

Stüdyo cephesinde "Saving Private Ryan"ın 30 yaşındaki Burns'ü Hollywood'un Yıldız Aktörleri arasına sokabileceği konuşuluyor. 1995 yapımı "McMullen Kardesler" filmini yapmak için 25.000 $'ı biraraya getiren "Entertainment Tonight"ın eski prodüksiyon asistanı bas döndürücü bir üç yıl geçirdi. Çoğu Burns'ün ailesinin Long Island'daki evinde adı sanı duyulmamış oyuncularla çekilen bu mütevazı film Sundance Film Festivali'nde Büyük Jüri Ödülünü almayı başardı ve 10 milyon doların üzerinde hasılat yaptı. Bunu, Jennifer Aniston ve Cameron Diaz'in rol aldığı bir başka romantik komedi "She's the One" ve bir işçi karakteri incelemesi olan "No Looking Back" izledi.

Üç kardeşin ortancası olan Burns işçi sınıftan geleneksel ve katolik bir İrlanda ailesinden geliyor. Babası Edward Sr., polis emeklisi, annesi Molly ise Kennedy Havaalanı'nda Federal Havacılık İdaresi'nde çalışmış. Burns, ailesi konusunda fazlasıyla korumacı. Babası bugün işi konusunda baş danışmanı, küçük kardeşi Brian ise prodüksiyon şirketi Irish Twins'in ortağı. Burns, filmleri genel anlamda aile konulu olmasına rağmen kendi deneyimlerinden çok az ilham aldığını söylüyor. "Ailemi kağıt üzerine dökmem. Şaka yapmıyorum... Film o kadar önemli bir şey ki bu ilişkileri kullanmak onları tehlikeye atmak olur."

Burns daha altıncı sınıfa giderken "İsa ve bir ağaç" üzerine yazdığı bir şiirle Amerika'nın Katolik Kızları Şiir ödülünü kazanarak yazma kabiliyeti olduğu konusunda sinyaller vermişti. Öte yanda yönetmenlik hiç aklında yoktu. Onun hayali basketbol oynamaktı. Genç Burns'e göre kızların ön cepheden çıplak olarak göründüğü herhangi bir film iyi bir filmdi. "Sanırım şimdi rahat bir yaşam sürüyorum. Ama o zamanlar da rahat bir hayatım olduğunu sanıyordum. Her gün çember oynamak ve birkaç kızla çıkabilmek... Hayattan başka ne istersin ki, diye düşünüyordum.

Senaryo yazarı-yönetmen-oyuncu Burns, Albany'deki New York Üniversitesi'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı öğrenimi görürken kolaylıkla A alabileceği söylendiği için seçmeli film dersi aldı. Sinema kısa sürede sarınca da yönetmenlik eğitimi almak üzere New York City'deki Hunter College'e geçti. Babasının cesaretlendirmesiyle basketbolcu olmak isteyen bir gencin hikayesini anlattığı ilk senaryosunu yazdı.

Görevleri arasında minibüs kullanmak, ışık kurmak ve ünlüler için kahve getirmek de bulunan Burns, "Entertainment Tonight"da çalışmaya devam ederken senaryo yazmaya devam etti. "Herhangi bir aptal" ile yapılan söylesiyi dinlerken bir köşede oturur, sansın ona ne zaman güleceğini merak ederdi. "İşin en iyi yanı yazabilmem ve üniversitede okumam gereken bütün kitapları okuyabilmemdi."

Burns, "Saving Private Ryan"ın hayatında ciddi bir etkisi olabileceğinin farkında ve bu durum onu biraz huzursuz ediyor. "Bu filmi ilk gösterime girdiği cuma gecesinde izleyeceklerin sayısı üç filmimi izlemiş ve izleyecek olanların toplamından daha fazla" diyor oyuncu. Sizce bu hayatımı değiştirecek mi? Neyle karşılaşacağım konusunda en ufak bir fikrim bile yok."

Oyuncu bir basketbol filmi olan "Trillion"da ve Oliver Stone'un bir sonraki filminde rol almaya hazırlanmasına rağmen oyunculuğun gerektirdiklerinin kamera arkası ışını gölgede bırakabileceği ihtimalini kabul etmiyor. "Yazma yanı olmasaydı asla oyuncu olmazdım. Ne kadar iyi bir tecrübe olmuş olsa da 'Saving Private Ryan'ın bir parçası olmayı kendi filmlerimle karşılaştıramam. Benim filmlerim çok daha kişisel ve benim için çok daha önemli."

Kendinden emin, soğukkanlı dış görünümüne rağmen Burns'ün de bir korkusu var. "Kesinlikle Tom Cruise ya da Brad Pitt kadar ünlü bir oyuncu olmayı beklemiyorum. Öte yandan özel hayatından problem yaratacak kadar çok şey kaybetmeden ne kadar ünlü olabilirsin, onu da bilmiyorum."

"Saving Private Ryan", 11 Eylül'de gösterimde.

AAA! BAK NE KADAR ŞİRİN

Japon sinemasının popüler kültüre yaptığı en "şirin" katkılardan biri olan, karizmatik canavar

GODZILLA

Amerikalılar'ın elinde görkemli bir özel efekt şölenine, kaçırılmaz bir felaket filmine dönüştü.

Mayıs 1998. Cannes Film Festivali'nin eski tüfekleri, olanlara şaşırmadan edemiyorlar. Orada, muhteşem Carlton Oteli'nin tepesinde bütün çatıyı kaplayan kocaman fosforlu yeşil bir billboard asılı. Üzerinde "Carlton Oteli'nden de uzun!" yazıyor. Modanın başkenti Fransa'daki en zarif otellerden birinin üzerindeki bu kocaman levha, çok sevdiğiniz bir arkadaşınızın yüzünde gördüğünüz korkunç bir sivilceye benziyor ama mesajını yüksek sesle ve açıkça iletiyor. Ne de olsa billboard'a konu olan çok kocaman bir şey. 60 metre boyunda.

Godzilla sözkonusu olduğunda "büyüklük" vazgeçilmez unsur. En azından dünyanın belli başlı kentlerindeki billboard'lara yansıyan reklam kampanyasına göre öyle: "Özgürlük Heykeli'nden de yüksek", "bir jumbo jetten de uzun."

Bu canavarı yaratan adam, yönetmen Roland Emmerich "Godzilla o kadar büyük ki hızlı koşarken attığı bir adım 40 metreye ulaşıyor." diyor sanki eserinin sinemasal değerinin onaylanması için gereken yegane bilgiyi açıklıyormuşçasına. Lakin Cannes'daki Hollywood karşıtı festival organizatörleri, festivalin kapanış filmi olarak en saygın yeri almak üzere büyük bir kertenkeleyle ilgili bu filmin davet edilmesinin sebebini açıklamakta yine de zorlandılar.

Ağustos 1997. Yönetmen Roland Emmerich, Los Angeles Culver City'deki Sony Stüdyoları'nda. "Bastan itibaren çok basit bir yaklaşımım vardı." diyor. "Hikayenin, 'radyasyonun yarattığı canavar büyük şehire gelir' şeklinde ifade edilebilecek temel izleğini aldım ve bugün böyle bir hikayeyle ne yapabiliriz diye düşündüm."

Sonuçta lego kent Tokyo'yu yerle bir etmenin de ötesinde ciddi hasar yaratacak bir canavar çıkar ortaya. Filmlerinde Emmerich kadar tahribat görülen bir başka yönetmen yok gibidir sinema tarihinde. 1996 yapımı "Kurtuluş Günü"nde de dünyanın belli başlı bütün başkentlerini havaya uçurmuştu.

1970'lere damgasını vuran Irwin Allen'ın felaket filmleriydi. Emmerich ise yazar/yapımcı ortağı Dean Devlin ile birlikte 90'ların Allen'ı sayılabilir.

"Dean'le ben hep türleri karıştırırız." diyor Emmerich. "Bu da canavar filmiyle biraz da felaket filmi karışımı bir film. Doğayla teknolojinin savaşı gibi bir şey. Bulmanız, yakalamanız ve bir şekilde ya zarar vermeniz ya da öldürmeniz gereken büyük bir yaratıkla mücadele. Bütün şehri havaya uçurmadan onu yakalamanın yolunu bulmanız gerek. Hayvan çok akıllı ve öğrenebiliyor, o nedenle de aynı hatayı bir daha yapmıyor."

Ve tabii bir de ortada korunması gereken masum insanlar var.

Emmerich kulaklıklarını takıp monitöre dönüyor. Tepedeki borulardan taşları ve kaldırımları ışıldatacak kadar hafifçe su püskürtülüyor. Bu dekora yukarıdan bakan bir apartmanın katlarından birindeki yatağın kenarına ilişmiş oturuyor Jean Reno. "Görevimiz Tehlike"den sonra Hollywood'un büyük bütçeli filmlerinin tadını alan aktör, Fransız sigortacı Philippe Roach rolünde. ➤

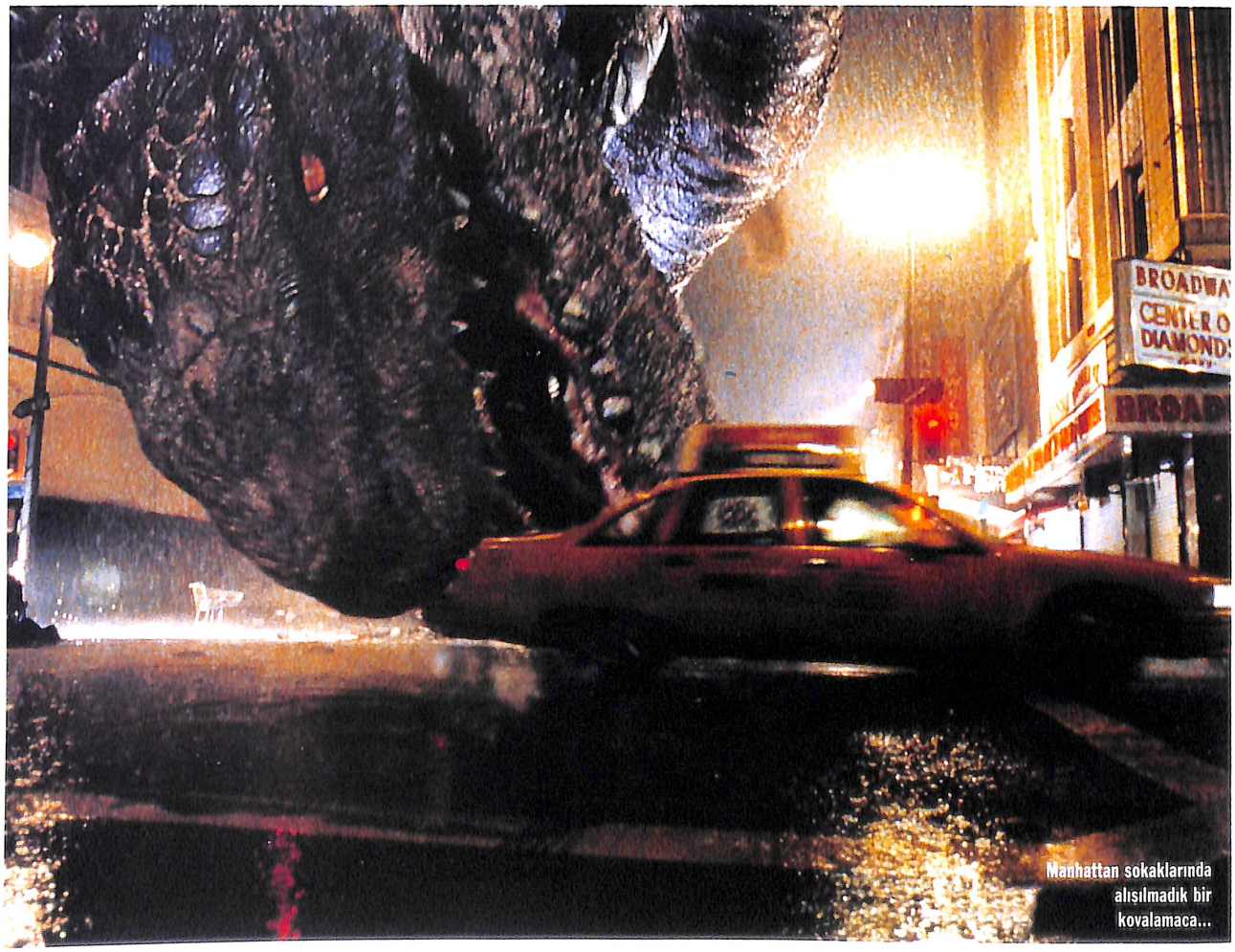

Manhattan sokaklarında alışılmadık bir kovalamaca...

MATTHEW BRODERICK

Nükleer bilimci...

Dumanı tüten bir fincan kahveyi itinayla tutan Broderick "Bu filmler kesinlikle insanın içindeki çocuğu ortaya çıkarıyor." diyor. "Çocukken Godzilla'yı severdim. Binaları yıkan büyük bir hayvandı. Galiba küçükken büyük şeyler daha çok ilgi çekiyor. Senden bu kadar büyük bir şey görmek harika."

Doğruyu söylemek gerekirse, şu sıralar Broderick "Godzilla"nın yoğun tanıtım çalışmaları nedeniyle yorgun düşmüş durumda. Bir gün içinde 60 röportaj, New York Belediye Başkanı'yla görüşme, Madison Square'deki gala ve akşam David Letterman'ın Late Show'u...

"Giderek çoğalacak gibi geliyor" diyor, "Sanırım bundan sonra film yapmaya zamanımız olmayacak."

Kahvesini bitirmeye yakın yavaş yavaş açılıp filmden bahsetmeye başlıyor. Nükleer bilimci Nick Tatapoulos rolü özellikle Broderick için yazılmış. Broderick senaryonun tamamlanmış halini görmeden rolü kabul etmiş. "Kararım, "Kurtuluş Günü'nü, Dean'i (Devlin) ve Roland'u (Emmerich) sevmeme dayanıyordu, bir de sezgilerime." diyor. Hepsinin emin olduğu tek şey 90'ların Godzilla'sının doğrudan canlandırılması gerektiğiydi.

"Canavar filmleriyle dalga geçen bir film olsaydı nefret ederdim." diyor Broderick. "Şu anda Godzilla kitsch olarak beğeniliyor olabilir ama bu amaçla çekilmiş olduğunu hiç sanmıyorum. Bence onu gerçekten korkunç yapmaya çalışmışlardı, dolayısıyla biz de öyle yapmaya çalıştık."

Tatapoulos'un "sersemin teki" olmadığını düşünüyor. "Herkesin düşündüğünün bir iki adım ilerisini düşünen durumu kritik biri sadece."

"Bundan sonra zekasıyla öne çıkmayan birini oynamak istiyorum. Bugüne kadar arka arkaya üç kez bunu yaptım. Rol vermeye geldiklerinde gözlük taktığını görünce hemen 'İşte zeki adam!' diyorlar."

"Godzilla" filminin çekimleri denince ilk aklına gelen rol arkadaşı Jean Reno oluyor ve bir çırpıda övgüler düzüyor Reno'ya. "Harika bir aktör. Bu film sayesinde yeni bir arkadaş kazandım."

Hatırlarsanız Broderick daha önce de bir sürüngenle beyazperdeyi paylaşmıştı. 1990 yapımı "In The Freshman"de aynı zamanda bir Komodo ejderhasını canlandıran bir bukalemunla birlikte oynamıştı.

"Çok uysaldı. Ayrıca diline alıştıktan sonra hiç korkutucu gelmiyordu." diyerek bir kahkaha atıyor.

Fakat böyle bir deneyim bile son filmdeki yeşil derili rol arkadaşına alışmasını kolaylaştıramamış.

"Birtakım çizimler ya da modeller dışında yaratığı hiç görmedim." diyor. "Çekimler sırasında duruma göre orada ya da burada duran silikon bir şekilden ibaretti. Öyle olunca onu kafanızda canlandırmanız ve inandırıcı bir oyun çıkarmanız gerekiyor. Tabii bir de yönetmene güveneceksiniz."

Broderick bundan sonraki projesinde bizzat kendisi bilgisayarda tasarlanmış bir karakteri canlandıracak. "Yüzümün beş değişik ifadesinin bilgisayarda taranması günler sürdü. Doğrusu çok sıkıcıydı." diyor.

Ayrıca "Godzilla"ya bir devam filmi çekilecek. Broderick bu iş için imzayı atmış, üstelik filmin devamı için kendine özgü fikirleri de var.

"Jean'le ben bir şekilde nükleer atıklara maruz kalırız, büyüyerek dev gibi oluruz ve şehrin altını üstüne getiririz diye düşünüyorum ama henüz kimse fikrimi kabul etmiş değil."

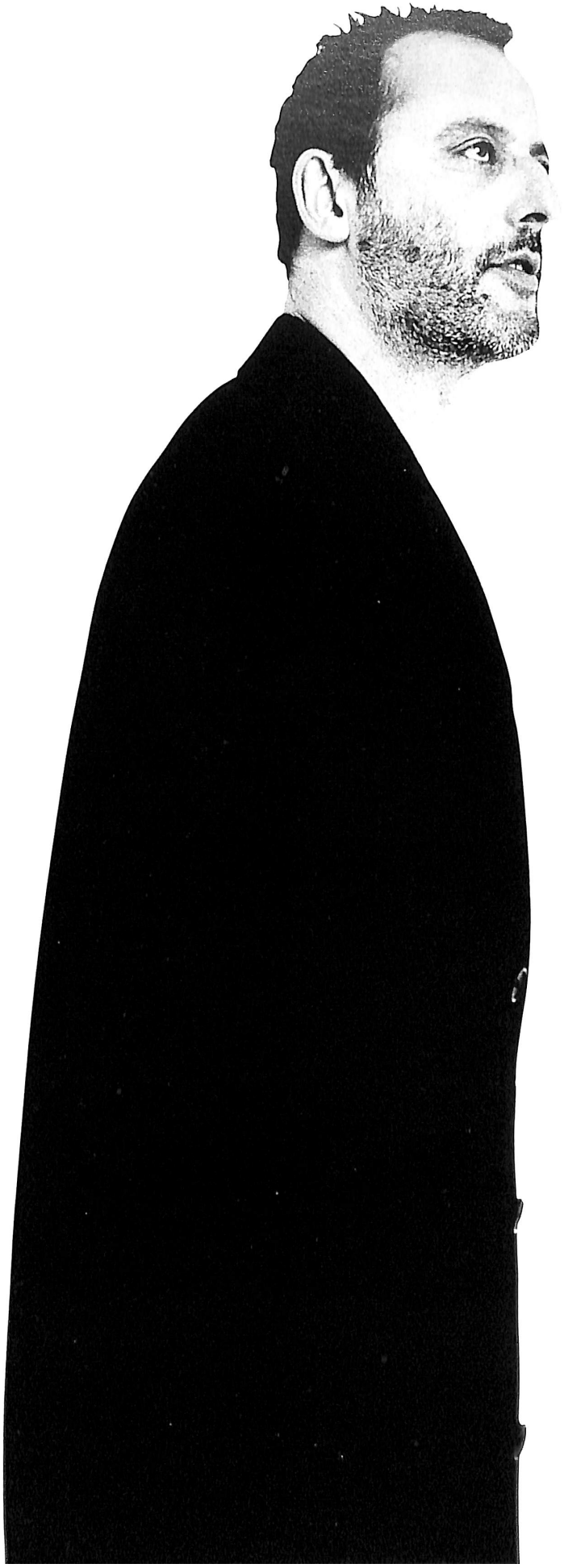

JEAN RENO

Sigortacı...

Jean Reno, köklü bir Amerikan tabusunu zorluyormuşçasına tedirgin "Sigara içebilir miyim?" diye soruyor. Cebinden bir paket Fransız sigarası çıkarıp "Godzilla"nın Madison Square'deki galasından bahsetmeye başlıyor.

"Bir sirkti." diyor. "Daha önce hiç böyle bir şey görmemiştim. İnanılmazdı. Amerika bu, büyük aşırılıklar, her şey aşırı."

Bu filmde Reno, dünyayı kırıp geçiren bu felaketin sebebini araştıran sigorta eksperi Philipe Roache rolünde. "Godzilla"nın diğer oyuncuları gibi o da oyuncuların bakacakları yeri belirleyen bir işaret taşıyan üç California'lıya karşı ya da başka durumlarda canavarın bakış açısı yerine geçen kamera önünde rol yapmak zorundaydı.

"Bazen yönünü kaybediyorsun. Günlerce gözünde başka bir şey canlandırmak... Çılgınlık bu."

Filmin hikayesindeki kıvrak bir manevrayla Reno'nun canlandırdığı karakterin sadece bir sigortacı olmadığı ortaya çıkıyor. Godzilla'nın Fransız hükümetinin Polynesia'da yaptığı nükleer denemelerin ürünü ve Reno'nun da ülkesini bu utançtan kurtarmak için canavarı öldürmekle görevli bir gizli servis ajanı olduğu anlaşılıyor.

"Belki de şimdi filmi Pakistan'a göndermeliyiz." diyor Reno. "Çok kötü. Bu silahı bugün kim kullanır? Hiç kimse."

Reno ilk kez "The Big Blue"nun tanıtım turnesi sırasında yönetmen Luc Besson tarafından takdim edildi Amerika'ya. Fransız aktör Besson için "Yaşamımı değiştirdi ve neşeyle doldurdu." diyor. Amerikan filmlerinin sıkı Fransız oyuncusu olarak görülmeye başlanan Reno'nun müthiş oyunculuk yeteneğinin bu büyük bütçeli filmlerle abartıldığı söylenemez asla. Kendisine soracak olursanız halinden memnun.

"Şimdilik çok mutluyum." diyor. "Ama başka bir şey yapmak istiyorsan bir değişiklik yaratmalısın. "Roseanna's Grave"i çok sevmiştim ama seyirci 'Aman Jean, bunun 'Leon'la ilgisi yok.' dedi. Beyaz saçlarımla hoplayıp zıplayıp adam öldürmeye devam etmem inandırıcı olmaz. Dolayısıyla yüreği kullanmak daha iyi... Ama insanları öldürürken de yüreğimi kullanmıştım. Sürekli değişmeye çalışıyorum o kadar."

Bundan sonra Reno, Robert De Niro ile birlikte "Ronin"de rol alacak. Daha sonra da "Les Visiteurs"ın Hollywood versiyonunda. Amerika'ya kök salıyor gibi görünüyor ama hiç de öyle değil aslında.

"Fransa'nın güneyinde yaşıyorum çünkü orada kimse filmlerden konuşmaz." diyor. Ne kasap ne de bakkal filmlerden konuşur. Sadece 78 kişinin yaşadığı çok küçük bir köy. Biz zeytinyağından, yemeklerden, havadan, ailelerimizden söz ediyoruz, asla sinemadan değil."

➤ Emmerich "Motor!" diye bağırıyor ve biri Reno'ya bir fincan kahve veriyor. Aktör yüzünü buruşturup "Fransız kahvesi dediğini sanmıştım." diye birşeyler geveliyor.
"Kes!" diye bağırıyor Emmerich ve Reno'yla birkaç kelime etmek için yanına gidiyor...
Godzilla'nın da bir geçmişi var. Özel efektleri stop-motion dehası Ray Harryhausen'a ait, "The Beast From 20.000 Fathom" adlı 1953 yapımı bir Amerikan filminden etkilenen Japon stüdyosu Toho, filmin Japon versiyonunu çekmek ister. Ne yazık ki bütün dünyada böyle bir filmin altından kalkabilecek teknik uzmanlığa sahip tek kişi vardır. O da Harryhausen. Fakat programı uymaz. Onlar da daha ucuz ve daha basit bir alternatife yönelir, adamın birini plastik kostümlerin içine sokarlar.
Büyük kertenkele böyle çıkar ortaya. Böyle durumlarda genellikle biraz tuhaf tepkiler veren Japonlar, Gojira dedikleri büyük kertenkeleyi severler. Hem de o kadar çok ki Gojira daha sonra 21 filmde başrolü alır.
1950'lerin Hollywood'unda, fırsat düşkünü bazı akıllı adamlar filmi Amerika'da yeniden pazarlayabileceklerini düşünürler ama küçük bir çeviri hatası sonucu yaratığa Godzilla derler ve Godzilla çocuk televizyonu American Saturday'in vazgeçilmezlerinden olur. İngiltere ise kendi canavarı "Gorgo"yu (1960) kendi yaratır.
Godzilla hakkında söylenecek başka şeyler de var. Hirosima, Nagazaki ve Pasifik'teki Bikini Adaları'nda yapılan diğer atom bombası denemeleri Japonya'yı bu konuda oldukça hassaslaştırdı. Üstelik Birleşik Devletler işgali altında geçen yedi sene boyunca bu tür konuların tartışılması yasaktı. Atom mutasyonu sonucu otaya çıkan Godzilla konuyu yeniden açığa çıkardı. Verdiği onca zarara rağmen King Kong gibi o da doğanın dengesiyle oynayan insanoğlunun kurbanlarından biridir.
"Bence filmi gerçek bir canavar filminin zenginliğine kavuşturan da budur." diyor Devlin. "Yani, King Kong ve Godzilla'yı düşünün -ki bunlar bence en iyi canavar filmleridir. Onları seversiniz ama onları desteklemek kendi neslinizi lanetlemek demektir. Bu böyle ilginç bir ikileme dönüşür..."

Toraman Godzilla, iyi beslenmiş, sulak yerde yetişmiş bir kertenkele azmanı.

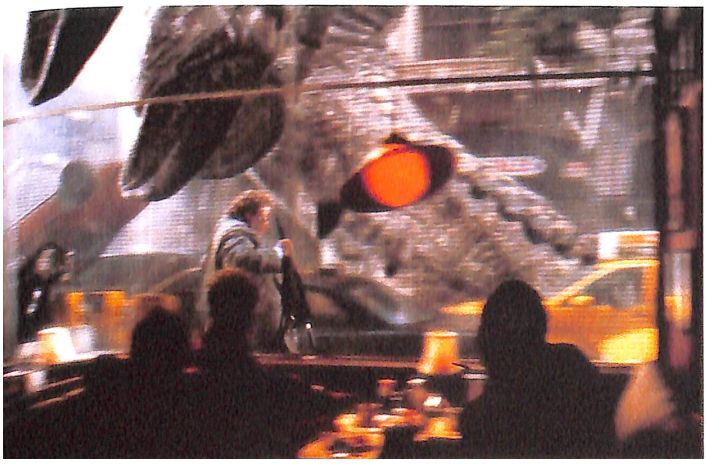

Her neyse, bilirsiniz Hollywood işine yarayacak bir pazarlama malzemesi gördü mü kaçırmaz. Godzilla'nın hakları Columbia-TriStar'a geçti. İlk teklif Jan De Bont'a yapıldı fakat De Bont "Twister"ı çekmeye karar verdi. Böylece işi "Universal Soldier", "Stargate" ve Kurtuluş Günü"nü gerçekleştiren Emmerich ve Devlin aldı.
"Orijinal Godzilla'yla ilgili her şeyi unutup yeni bir filme başladım." diye anlatıyor Emmerich. "Canavar değişik, şehir değişik, hikaye izlekleri tamamen değişik. Orijinal Godzilla filmlerine göre çok daha insana dair."

Emmerich'in söylediğine göre senaryo yaklaşık dört haftada yazılmış. Hikaye şöyle: Mutasyona uğramış büyük kertenkele yüzerek Manhattan'a gelir, Madison Square Garden'a yumurtalarını bırakır ve Matthew Broderick'in canlandırdığı bilimadamı tarafından izlenir. Broderick "Mutasyon üzerinde çalışan bir bilimadamını oynuyorum ve neden sokaklarda böyle büyük bir kertenkelenin dolaş ➤

GODZILLA REHBERİ

Godzilla hakkında bilmek isteyeceğiniz 20 şey...

1. Japonya'da, goril anlamına gelen 'gorira' ve balina anlamına gelen 'kujira' sözcüklerinin bir karışımı olarak 'Gojira' diye telaffuz ediliyor.

2. Yapımcı Tomoyuki Tanaka Godzilla fikrini, Amerikalılar'ın hidrojen bombası denemeleri yaptıkları Bikini Adaları'nın üzerinden uçakla geçtikten sonra geliştirdi.

3. Evet, Godzilla genellikle kostüm giymiş bir adamdır fakat bazı çekimlerde el kuklası bile kullanılmıştır.

4. İlk Godzilla filmi 1954'te gösterime girdi. Daha sonra 1996 yılında renklendirilerek yeniden gösterime girdi.

5. İlk Godzilla kostümü 100 kg ağırlığındaydı, sonraki filmlerde kostüm 60 kg'a kadar düşürüldü.

6. Orijinal filmin iki versiyonu çekildi. Biri yerli seyirci için diğeri ABD seyircisi için. ABD seyircisi için çekilen sinemaskop versiyonda Raymond Burr rol alıyordu.

7. Canavarlar Kralı Godzilla'nın Amerikan afişinde şöyle yazıyordu: "Terörün akıl almaz, durdurulmaz titanı. Ölüm saçan ateşi altı milyonluk bir kenti yeryüzünden silerken medeniyet unufak oluyor!"
Vay be!

8. İlk renkli Godzilla Toho'nun 30. yıldönümünde gösterime giren "King Kong Versus Godzilla"ydı (1963).

8. İlk renkli Godzilla hadisesi.

9. Japon hayranları her filmde kullanılan farklı kostümleri ayırdedebilir. Örneğin yıllar içinde canavar kulaklarını kaybetti ve ayak parmakları dörtten üçe düştü.

10. Godzilla'nın yüzü kişiliğini yansıtır şekilde değişir. "King Kong Versus Godzilla"da bir sürüngen, "Mothra Versus Godzilla"da bir köpeği anımsatan yüzü, "Destroy All Monsters"ta narin insancıl bir surata dönüşmüştür.

11. 1967 yapımı "Son Of Godzilla"da Minilla yumurtadan çıkınca Godzilla gururlu bir ebeveyn olur.

12. "Godzilla" serisinin nükleer karşıtı bir teması vardır. Canavarlar çevreyi kirletmenin yarattığı tehlikeyi temsil eder.

13. Godzilla'nın düşmanları arasında dev bir peygamber devesi, dev bir örümcek, Hedorah adlı zehirli yapışkan bir sis canavarı, Mothra adlı dev bir güve, Mechagodzilla, üç kafalı Kral Ghidrah ve dev deniz anası Ebriah vardı.

13. Godzilla düşmanlarına karşı.

14. Godzilla filmleri arasındaki en uzun ara, 1975 yapımı "Terror Of Mechagodzilla" ile 1983 yapımı "Return Of Godzilla" arasındaki dokuz yıldı.

15. Toho, Godzilla fikrini 1965 yapımı "Frankenstein Versus Baragon" adlı filme uyguladı. Bu filmde Frankenstein'ın kalbi üzerinde çalışmalar yapan bilimadamları kazayla dev bir Frankenstein yaratıyorlardı.

16. Tokyo Giants beysbol takımının oyunculardan birinin takma adı, çiçek bozuğu yüzü nedeniyle Godzilla'ydı.

17. 1954 ile 1995 yılları arasında çekilmiş 22 Godzilla filmi var.

18. Bütün seriyi arka arkaya izlemek 34 saatinizi alır.

19. Godzilla serisinin son filmi "Godzilla Versus Destrolah"ta insanlığa yardım eden Godzilla 1200 derecede eriyerek ölür ama Destroyah'ı yenmeyi başarır.

20. 1997 yılında Tokyo'da, 10.000 Japon Godzilla hayranının katıldığı bir cenaze töreni düzenlendi.

20. Godzilla'nın cenaze töreni.

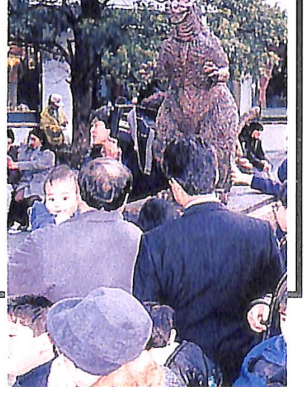

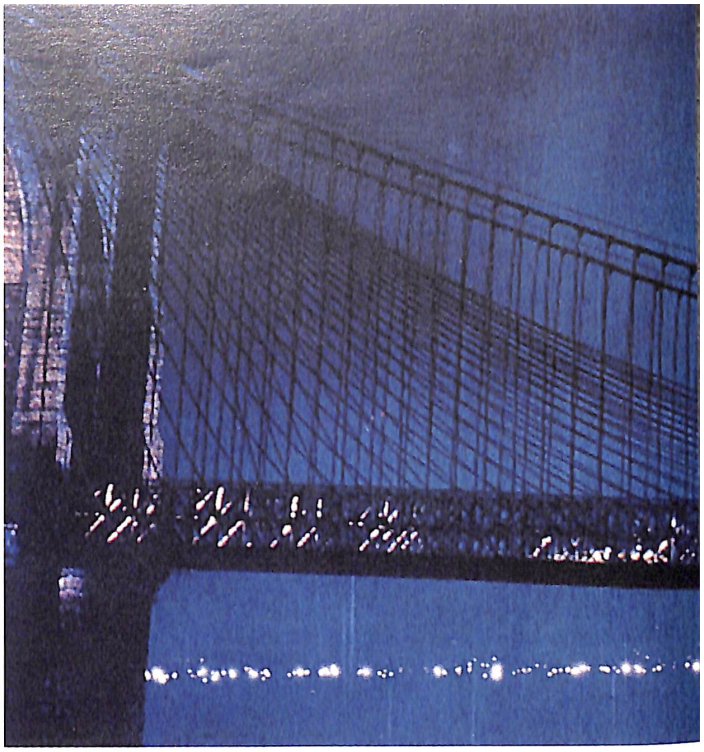

➤ tığını anlamaya çalışıyorum." diyor. Bu arada gazeteci Maria Pitillo, TV kameramanı Hank Azaria ve sigortacı numarasıyla kimliğini gizleyen Fransız Gizli Servisi üyesi Reno is başındadır. Aslında canavarın doğuşuna neden olan da Reno'nun hükümetinin yaptığı atom denemeleridir. Tabii bütün bunlar konuyu ille de çok ciddiye almamız gerektiğini göstermiyor.

"Roland'la ben fars yapmayız." diyor Devlin. "Ama Manhattan caddelerinde koşan 60 metre boyunda bir kertenkele sözkonusuysa içinde mutlaka komedi vardır."
Emmerich ve Devlin tabiri caizse işi biliyorlar. Nasıl paranızı ödeyip biletinizi alana kadar "Kurtuluş Günü"nün uzaylılarını göremediyseniz bu filmde de filmi izlemeden büyük kertenkeleyi göremeyeceksiniz. Yani büyük kertenkele satış aracı olarak kullanılacak.
"Bunu en baştan kararlaştırmıştık. Canavar filmlerinde canavar, filmin afişinde yer almamalıydı. Ayrıca bu yeni bir şey de değildi," diyor Em-

Şirin canavarın tek bir eğlence anlayışı var: Tahribat.

Godzilla'yı sevmeyebilirsiniz ama eminiz fotojenik olduğunu inkar edemezsiniz.

merich ve dikkatlice açıklıyor, ""Yaratık"ta da öyleydi. Sadece bir yumurta görünüyordu. Godzilla'da sadece ayağı gösterdik ki bu kadarı fazla değil. Amaç filmi fazla açığa çıkarmamaktı. Konuştuğum herkes fragmanların çok fazla şeyi açık ettiğinden yakınıyor. Gerçek sinema izleyicilerine sorarsanız 'Neden filmle ilgili her şey fragmanda veriliyor?' diyecektir. "Görevimiz Tehlike"nin son planı ne demeye fragmanda yer alır? Filmi görünce birdenbire fragmanı hatırlıyorsun ve filmin nasıl biteceğini anlıyorsun."

"Bence 'Kurtuluş Günü'nde insanlar bunu yaşamadı." diye devam ediyor sözlerine Emmerich. "Hiç uzaylı göstermedik, asla fazlasını göstermedik, aslına bakarsanız sadece ilk yarıdan parçalar gösterdik. Hem böylece insanlar üzerine konuşabilecekleri yeni şeyler görmüş oluyorlar." ➤

ROLAND EMMERICH

Kertenkele çobanı...

90'ların sonlarında Godzilla'yı ele alan biri zorlu bir sorunla karşı karşıyadır. Herkesin orijinalini sevgiyle hatırlamasını sağlayan her neyse 90'ların bilgisayar teknolojisiyle yokolacaktır. Bu yönetmen Ronald Emmerich'in de yüzyüze geldiği bir ikilem.

41 yaşındaki Emmerich "Düşündüğümüz çok basit bir şeydi." diyor. "Bu filmi 90'larda çekmenin eğlencesi neredeydi? Cevap doğal olarak büyüklükle ilgiliydi. Yıkıcı güç unsuru sabit kalsın ama olayı bir kovalamacaya, bir ava dönüştürelim dedik. Herkes felaket filmlerini yeniden çekiyor, dolayısıyla asıl düşüncemiz filmi yeniden yaratmak ve kendimize göre yapmaktı."

"Kurtuluş Günü"nün senaryo yazarı bir Japon efsanesi haline gelen orijinal "Godzilla" filmleri üzerine fazla araştırma yapmadı. "Orijinalini birkaç kez esinlenmek için izledik ama aslında tek yapabileceğin içgüdülerini izlemek. Sonunda başlangıçta duyduğun heyecana dönüyorsun."

Animasyon ve fiziksel efektler istenen illüzyonun yaratılmasında büyük rol oynadı ama asıl iş bilgisayarda bitiyordu.

"Kaldırımları kırışı, binalara çarpışı vs. ile yarattığı bolca çevresiyle ilişki içerisinde gösterdiğimizi düşünüyorum." diye devam ediyor Emmerich sözlerine. "İşimizin en zor kısımlarından biri ona ağırlık kazandırmaktı. Bilgisayarda yaratılan bir obje ne kadar büyürse ağırlığını göstermek o kadar zorlaşıyor. Caddelerde yürürken olması gerektiği kadar ağır gözükmesi için ne kadar uzun süre uğraştığımızı bilemezsiniz."

Görsel efektler bütün filmlerinin önemli bir bileşeni olmasına rağmen inanmayacaksınız ama Emmerich'in teknolojiyle uzaktan yakından ilgisi yok. "Bir bilgisayarım var ama yılda ancak dört kez açıyorum." diyor. "Bilgisayar dehalarıyla çalışmak hoşuma gidiyor ama kendim bilgisayara dokunmak istemem."

Prodüksiyon sonrası süreç içinse "Filmi yeniden yeniden yönetiyorsun." diyor. "Çekim aşaması kolay çünkü bir somutluğu var. Oysa çekimlerden sonra malzeme seçtiğiniz süreç öylesine bitmez tükenmez bir süreç ki bitirdikten sonra dönüp yeni baştan yapabilirsiniz."

Emmerich'in aktörlerle ilişki kurma tarzı biraz eski moda. Aslında "star yok yetenek var" şeklinde ifade edilebilecek bu yaklaşım Devlin ve Emmerich'in ortak felsefesi.

"A Listesi günden güne değişir." diyor Emmerich. "Her zaman beğendiğimiz aktörün peşine düşeriz. Broderick'i 'War Games'te izlediğimden beri ona rol vermek istiyordum. Büyüsü var."

Dev boyutlarda hayali bir yıldız, 400 özel efekt planı, binlerce oyuncu, 100 milyon dolarlık bir bütçenin sorumluluğunu alan Emmerich rahat uyku uyuyabildi mi dersiniz?

"Yaptığım her filmde böyle bir baskı vardır. Film bittiğinde yorgun düştüm, panik yaşıyordum, bir daha asla film çekmemeye karar verdim. Erken emeklilik ya da Japon usulü intihar hara-kiri gibi seçenekler vardı aklımda. Bir sürü duyguyu ardarda yaşıyorsunuz..."

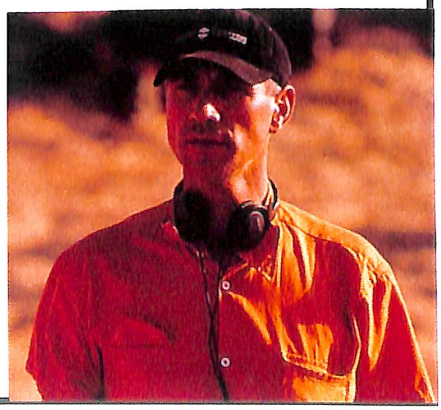

Kükreyen kertenkele.

➤ **Amerika'da Godzilla'yı görmeyen** kalmayacak gibi. Film 7300'den fazla sinemada aynı hafta sonu gösterime girdi. Kertenkeleye benzeyen kocaman bir şeyin denizden çıkıp etrafta dolaşanları korkuttuğu fragman sinema dünyasının iştahını kabarttı. Sadece bu kampanya tek başına 50 milyon dolara maloldu. Bu, son yıllarda "Last Action Hero" ve "Cable Guy" gibi gişe başarısızlıklarından kurtulamayan stüdyo Sony için büyük risk. Ancak geçen yazın hitlerinden "En İyi Arkadaşım Evleniyor" ve "Air Force One" yüzlerini biraz güldürmüştü. Yine de "Godzilla"ya bütçesi dışında 120 milyon dolarlık ilave harcama yapmak mantıklı bir yatırım gibi görünüyor. Emmerich ve

DEAN DEVLIN

Canavar bekçisi...

90'ların başlarından beri Hollywood çevrelerinde, Toho Stüdyoları'nın en büyük hitlerinden "Godzilla"nın büyük bütçeli bir versiyonunu çekme fikri tartışılıyordu. Sayısız Godzilla senaryosu yazıldı hatta bir tanesi inanmayacaksınız ama müzikaldi. Cameron, Burton ve Coen Kardeşler gibi büyük yönetmenlerin çekmesi sözkonusu oldu. "Twister"ı çekmeye başlamadan önce Jan De Bont böyle bir kontrata imza bile attı. Sonunda gördük ki yeni Godzilla'ya giden yol "Kurtuluş Günü"nün setinden geçiyormuş.

Yapımcı Dean Devlin projeyi dört kez geri çevirdiklerini söylüyor. "'Alaya almadan çekemeyiz' deyip duruyorduk. Parodinin parodisini yapmak güçtür bu nedenle biz de hikayeyi doğrudan anlatmaya ve içindeki komedi unsurunu korumaya karar verdik. Manhattan sokaklarında dolaşan 20 kat yüksekliğinde bir yaratığın komik olmak için fazla bir şeye ihtiyacı yoktur. Esprisi kendi içindedir."

Toho stüdyolarıyla yapılan görüşmeler konusunda şöyle konuşuyor. "Onlara yepyeni bir hikaye sunduk ve kesinlikle bize 'Güle güle' demelerini bekliyorduk. Ama hoşlarına gitti. Eski hikayeyi yeniden anlatmaya kalkmayıp ruhuna sadık kalırsak orijinale daha saygılı davranmış olacağımızı düşündük."

"Jurassic Park: The Lost World"le benzerlik hakkında söylenenler içinse "Bir şeyi farklı olduğu için değil doğru olduğu için yaparsınız." diyor.

"Godzilla"nın nükleer silahlarla ilişkisine gelince "İnsanlar nükleer silahlar konusunda endişeli ve biz bu konuyu yeni filmin temalarından biri olarak korumak istedik." diyor ve devam ediyor, "Açık açık söyleyelim bu bir sanat filmi değil ama yine de korumak istediğimiz şeyler vardı."

"Kurtuluş Günü"nün pazarlama kampanyasında da gördüğümüz gibi Devlin pazarlama konusunda usta. Her seferinde canavarın değişik bir parçasını gösteren reklam kampanyası film gösterime girmeden 12 ay önce başladı. Anlaşılan o ki canavarı bir bütün olarak gizleme işi CIA boyutlarında bir operasyona dönmüş.

"Doğrusu hiç birimizin düşünmediği kadar büyük bir mesele haline geldi. Bizler sinemacı olmaktan çok sinemaseveriz ve bütün filmi fragmanda görmekten nefret ediyoruz. Bu bir pazarlama hilesi değildi. Fakat farkına varmadan insanların canavarı görmesini engelleyerek onu çekici hale getirdik. Birdenbire herkes onu görmek istedi. Bekçilere rüşvet teklif ediliyor, insanlar içeri girmeye çalışıyordu. Çılgınlıktı."

Aslına bakarsanız Devlin de canavarı saklama işini uç noktalara vardırmıştı. "Çalışanların bir bölümünde ilk çizimler vardı." diye anlatıyor. "Onları hemen değiştirmek yerine bir süre öyle bıraktık. Böylece resimler dışarı sızdırıldığında nereden sızdırıldığını anlıyorduk çünkü eski çizimlerdi."

Devlin'in sakladığının nasıl bir şey olduğunu hâlâ bilmiyoruz ama çantadan çıkacak her neyse müthiş bir hediyelik eşya potansiyeli olacak.

"Dünyanın en büyük demokrasilerinden biri sinema işindedir." diyor Devlin. "İnsanlar biletleriyle oy verirler. Eğer seyirci bir devam filmi isterse iyice düşünüp müthiş bir şey yapmaya çalışacağız. Aksi taktirde anlamı yok."

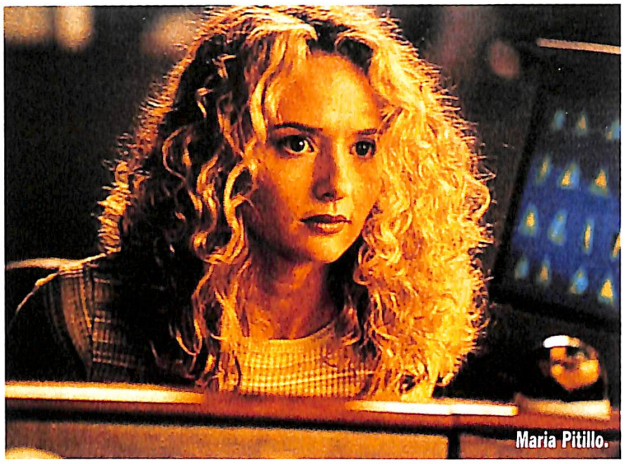
Maria Pitillo.

Devlin, "Kurtuluş Günü" ile 20th Century Fox için yaptıklarını Sony için de yapmayı başarırlarsa bu yatırımın çok mantıklığı olduğu kesinleşecek.

Tabii özellikle medyanın "Godzilla" setini ziyaretleri sırasında kertenkeleyi bir bütün halinde saklamak kolay olmadı. Yapımcıların yarattığı herkesten saklaması gerekiyordu. Kimilerinin söylediği gibi "Jurassic Park"taki dinozorlara benzediğinden falan da değil. Bu filmde işin büyük bölümü bilgisayardan çıkıyor. Yine de Hollywood'da bu konudaki spekülasyonlar sürüyor. Bir kısmı da Jurassic Park tarzı dinozorlarla ilgili.

"Gerçekten dinozorlarla hiç ilgisi yok" diyor Emmerich. "Kendimi sınırlandırmak istemedim. Orijinal film için tasarladıkları yaratığı gördüm. Jan De Bont orijinaline çok benzeyen bir Godzilla yarattı ama bu doğru değildi çünkü bugün onu öyle yapamayız. Japonlar aynı Godzilla'ya benzemesini istediler çünkü ticari haklarına sahiptiler. Sonra ben oraya gidip yeni Godzilla'yı gösterdim ve dedim ki "Neden kendi Godzilla'nıza klasik Godzilla benimkine de yeni Godzilla adını vermiyorsunuz.' Hoşlarına gitti. Böylece şimdi iki Godzilla pazarlayabilecekler..."

"Jurassic Park: The Lost World"ün sonunda T.Rex'in yürüyüşe çıktığı sahneyi hatırlatarak "Ben olsam bütün filmi San Diego'da çekerdim." diyerek bir kahkaha patlatıyor. "Aslına bakarsanız bunu Spielberg'e de söyledim. 'Demek Godzilla'yı çekiyorsun.' dedi. 'Evet, sen şehirde geçen küçük bir sahne çektikten sonra benim tamamını şehirde çekmem gerekiyordu.' dedim. Spielberg ise "Kurtuluş Günü"nü gördükten sonra senaryosunu değiştirdiğini söyledi. Bu ilginçti."

Nasıl bir değişiklik yaptığını bilemiyoruz ve artık anlamak için de çok geç. ■

BEST OF GODZILLA

Orijinal Japon Godzilla filmlerinin en iyileri

1954 yapımı ilk "Gozilla" Japonya'nın ilk film şirketlerinden Toho Co. Ltd.'nin ürünüdür. İlk filmin Japonya'da hasılat rekorları kırması üzerine, sonuncusu 1995 yapımı "Godzilla Versus Destroyer" olmak üzere 22 Godzilla filmi yapılmıştır. Bütün filmler Godzilla'nın manevi babası yapımcı Tomoyuki Tanaka kılavuzluğunda çekilmiş birçok aktör Godzilla kostümünü giymiştir. Ken Satsuma kostümü en fazla giyenlerdendir. Toho'nun efekt ustası Elji Tsuburaya'nın etkileyici efektlerinin filmlerin başarısına önemli katkısı olmuştur. İşte en iyi yedi Godzilla filmi...

GODZILLA VERSUS MONSTER ZERO ya da INVASION OF THE ASTRO MONSTERS (1965)
Konu: Jüpiter'in arkasındaki esrarengiz bir gezegen (Neptün olmalı) Dünya'yı istila eder.
En İyi Sahne: Godzilla'nın şeffaf bir balonun içinde X Gezegeni'ne götürülüşü.
En İyi Diyalog: "Bu sorunu çözmedikçe bu dünyada mutluluk bize haram bebeğim!"

EBIRAH, HORROR OF THE DEEP (1966)
Konu: Kötü yürekli bilimadamları insan ırkını ele geçirmek için Ebirah adlı dev bir denizanası kullanırlar.
En İyi Sahne: Bir balık havuzunda çekilen sualtı dövüşü sahnesinde Godzilla Ebirah'ın pençelerini koparır.
En İyi Diyalog: "Bu gürültü Godzilla'nın kalp atışı olmalı. Demek hâlâ yaşıyor!"

SON OF GODZILLA (1967)
Konu: Baba Godzilla ve oğlu Minilla, üşütük bilimadamlarına karşı atom nefeslerini kullanırlar.
En İyi Sahne: Minilla babasının kuyruğunda sörf yapmaya kalkar.
En İyi Diyalog: "Karlar eridiğinde Godzilla ve oğlu iyi olacak."

"Destroy All Monsters"

DESTROY ALL MONSTERS (1968)
Konu: Hain canavarlar Kral Ghidorah, Spiega ve Varon Godzilla'yı ebediyyen ortadan kaldırmak için Fuji dağında buluşurlar.
En İyi Sahne: Her canavar bir şehri yokeder. Godzilla New York'u tercih eder.
En İyi Diyalog: "Dehşet içindeki canavarların keskin ölüm çığlıklarını dinleyin."

"Godzilla Versus Gigan"

GODZILLA VERSUS GIGAN (1972)
Konu: Esrarengiz uzaylılar Tokyo'yu yerle bir etmek için metalik tavuk Gigan'ı kullanırlar. Bu durumda kime başvurulur dersiniz?
En İyi Sahne: Gozilla hantal hantal bir köprüye tırmanır ve yüzüstü yere düşer. Doing!
En İyi Diyalog: "Şu anda dünyayı sadece Godzilla kurtarabilir!"

GODZILA VERSUS MEGALON (1973)
Konu: Bu kez gerçekten evrenin kurtarıcısı olarak rolünün keyfini çıkaran Godzilla Megalon'la mücadele eder.
En İyi Sahne: Godzilla Megalon'u yere sermeden önce iki parmağıyla hafif bir fiske atar.
En İyi Diyalog: "Çabuk Godzila'yı bulun. Onu Canavar Adası'na koyacaksınız!"

TERROR OF

Terror of Mechagodzilla

MECHAGODZILLA (1975)
Konu: Artık biliyorsunuz işte Mechagodzilla Dünya'yı yerle bir etmek niyetindedir vs....
En İyi Sahne: Godzilla, Mechagodzilla'nın kafasını uçurur ve Dünya kurtulur.
En İyi Diyalog: "Godzilla kötü yara aldığında Tokyo'ya saldırıp şehri dünya yüzünden sileceğiz!"

Kayıp Çocukla

"Odada yeterince oksijen kalmazsa kanaryalar ötmez. Çocuklarımız kanarya gibiler. Oksijensiz kalıyorlar, çünkü televizyon onlara bakma zorunluluğumuzu bizden aldı. Onları kaybediyoruz" diye düşünmüş yazar Russell Banks ve **"The Sweet Hereafter"**ı kaleme almış. Bu romanı sinemaya uyarlayan yönetmen **Atom Egoyan**, bir otobüs kazasında çocuklarını kaybeden insanların öyküsünü anlatıyor.

ZARİFE ÖZTÜRK

r Nereye Gider?

"Arkadaşlarım gittiğinden beri bizim kasabada hayat çok sıkıcı.
Onların görebildiği tüm güzelliklerden
Mahrum olduğumu unutamıyorum
Kavalcının bana da söz verdiği güzelliklerden..."

Atom Egoyan'ın Cannes'da 1997 Eleştirmenler Ödülü dahil olmak üzere birçok ödül almış olan filmi "The Sweet Hereafter"ın fragmanı, Robert Browning'in bu mısralarıyla başlıyor. Browning, "Pied Piper Of Hamelin" adlı bu şiirinde fareli köyün kavalcısının hikayesini anlatmıştı: fareler kasabanın düzenini altüst etmektedir. Kavalcı, kavalını çalar; fareler onu takip eder. Kavalcı da

onları denize döker. Fakat köylüler kavalcıya söz verdikleri ücreti ödemezler. Kavalcı kızar. Kavalını tekrar çalmaya başlar; bu sefer köylülerin çocukları onun arkasından "hayaller diyarına" giderler. Köylüler de çocuksuz kalır. Bir tek, ayağı sakat olan bir çocuk onlara yetişemez, geride kalır ve bu "hayaller diyarına" gidemez. Geride kalmanın üzüntüsüyle yaşamak zorunda olduğunu anlar ve yukarıdaki cümleleri söyler.

Kanada'nın ufak bir kasabasında, bir okul servisi kaza yapıp bir gölün derinliklerine gömülünce, servisteki 14 çocuk ölür; diğer çocuklar da ciddi yaralar alırlar. Soğuk bir kış günü, ünlü bir avukat gelip bu kazada ölen çocukların ailelerinin kapısını çalmaya başlar. Avukat Mitchell Stephens'a göre kaza diye bir şey yoktur. Mutlaka birinin ihmali söz konusudur. Böyle acı ölümlerin sorumlusu mutlaka bulunmalı, bu tür "kazalar" engellenmelidir. Çocuklarını kaybeden anne babalar da suçlayacakları birisini aramaktadır. Suçluyu buldukları ve suçlu da cezasını çektiği zaman, acılarının biraz olsun hafifleyeceğine, hayatlarını devam ettirebileceklerine inanırlar.

kritiknoktalar

- "1989 yılında Terry Gilliam'ın "The Adventures Of Baron Munchausen" filminde inanılmaz derecede başarılı bir performans sergileyen Sarah Polley, neredeyse hatasız biçimde tamamlanmış bu filmde de çok başarılı."
  Mike Clark, USA Today gazetesi

- "Kullanılan müzik çok etkileyici. Bir çocuk masalının da zekice kullanıldığı bu film, Egoyan'ın duygusal açıdan şimdiye dek çektiği en etkileyici film. Her anne, baba ve çocuğun kalbini ve zihnini dolduracağınızdan şüpheniz olmasın."
  Glenn Sumi, Toronto Star gazetesi

- "Yılın en başarılı filmlerinden biri. Evet, olay sırasına göre anlatılmamış, ama bu ilgi çekmek için kullanılan bir taktik değil. Bir yerde Egoyan hikayeyi en basit biçimde anlatıyor. Film, olayların başı ve sonuyla ilgili değil, duyguların başı ve sonuyla ilgili."
  Roger Ebert, Chicago Sun-Times gazetesi

- "Atom Egoyan'ın bu filmindeki karakterlerinden hiçbiri, çok sevilecek insanlar değil. Ama insanların hayatlarındaki kayıpları derinlemesine düşünmemizi sağlayan da karakterlerin bu özelliği. Kaybetmiş olduklarınızı bundan sonra düşündüğünüzde, Atom Egoyan'ın filmindeki sarı okul aracının, donmuş olan gölün üzerinde kaydığı sahnenin aklınıza geleceğinden şüpheniz olmasın."
  Joan Ellis, Nebbadoon dergisi

Filmin fragmanında 16 yaşındaki Nicole'den dinlediğimiz Robert Browning'in yukarıdaki mısraları, filmin merkezindeki metaforu oluşturuyor aynı zamanda. Nicole, otobüste olduğu halde ölmeyenlerden biri. Aldığı yaralar sonucunda bir daha yürüyemeyecek; anne ve babasına "Keşke ben de ölseydim" diyor. Avukatın yaptığı araştırmalar, kasabada hayatın kazadan önce de toz pembe olmadığını ortaya koyarken, filmin en cesur hareketi küçük Nicole'den geliyor. Nicole açıkladıklarıyla tüm kasabayı biraz olsun huzura kavuşturmayı ve onları "The Sweet Hereafter"a yani "hayaller diyarına" taşımayı başarıyor.

"Family Viewing", "The Adjuster" ve "Exotica" gibi birçok başarılı film yönetmiş olan Kanadalı Atom Egoyan'ın bu filmi, Russell Banks'in aynı adı taşıyan romanından uyarlanmış. Egoyan'ın, birçok filminde rol almış olan (ve "The Sweet Hereafter"da kazada oğlunu kaybeden Wanda Otto'yu canlandıran) eşi Arsinee Khanjiyan, ona Banks'in romanını hediye ettiğinde, hikayeden çok etkilenmiş. "Russell'ın önceki kitaplarını okumamıştım. Çok etkilendim. Kitap, okuyucuyu temel ahlaki konular üzerine düşündüren basit bir dünyaya götürüyor. Küçük bir kasabanın büyük bir trajediyi yaşamasını ve bu trajedi karşısındaki tepkisini anlatıyor. Bu kasabadaki insanların hikayelerini anlatmak ve kendi gerçeklerini aktarmak için büyük bir ihtiyaç duyması beni çok etkiledi" diye anlatıyor Egoyan.

Yönettiği son altı filminin senaryolarını da yazmış olan Egoyan, uzun süredir ilk defa bir hikayeyi sinemaya uyarlıyor. Kariyerinin bu döneminde Banks'in romanıyla karşılaşmış olmak Egoyan'a göre çok sevindirici bir olay. "Böyle bir roman bulmam gerekiyordu. Kendi zihnimi meşgul eden hikayelerden yeterince faydalandığımı düşünüyordum. Hepsi bana fazlasıyla tanıdık geliyordu. Beni biraz zorlayacak ama yine de benim ilgilendiğim konulara eğilmeme izin verecek bir proje arıyordum. 'The Sweet Hereafter'da günlük, sıradan olaylar ve insanların başına gelebilecek uç noktalar arasında çok güzel bir denge var. Benim tam aradığım romandı bu" diye devam ediyor Egoyan.

Egoyan, Banks'in romanını sinemaya uyarlarken birkaç önemli değişiklik yaptı. Roman dört karakterin bakış açısıyla anlatılan dört bölümden oluşurken, filmde hikaye kasabaya gelen yabancı avukat Mitchell Stephens'in bakış açısıyla anlatılıyor. Bunun yanısıra, hikaye olayların meydana geliş sırasına göre anlatılmıyor; kazanın öncesi ve sonrası arasında sürekli olarak gidilip geliniyor. "Bence bir hikayeyi anlatmanın en doğal yolu karakterlerin psikolojisini yansıtacak bir yapı bulmaktan geçiyor. Benim şansım Russell'ın bana bunu yapma özgürlüğünü verip bana güvenmesi oldu" diyor Egoyan.

Banks ise "Atom romanı sinemaya uyarlamak istediğini söyleyince önce bu romanla ilgilenmesinin sebebini anlayamadım. Hayata ben-

den çok farklı bir bakış açısı varmış gibi geldi!" diyor. Fakat Banks, Egoyan'ın önceki filmi "Exotica"yı seyredince fikirleri değişmiş. "Bana benzeyen yönleri olduğunu gördüm. Hayatın olağan yanlarını alıp denge, simetri, zıtlık gibi unsurları kullanarak bunu çok daha büyük ve evrensel bir hikaye haline getiriyor. Benim çalışma biçimim de böyledir" diye devam ediyor Banks. Daha sonra da ikisinin ailelere ve aile ilişkilerine büyük ilgi duyduğunu anlatıyor.

"Rule Of The Bone", "Affliction", "Family Life" gibi romanlarıyla birçok ödül alan Russell Banks, "The Sweet Hereafter" romanını yazarken Teksas'ın güneyinde meydana gelen gerçek bir kazadan etkilenmiş. 80'li yıllarda meydana gelen bu kazayla ilgili gazetede çıkan tüm yazıları iki yıl süresince biriktiren Banks, bu trajedi ve toplumun trajediye olan tepkisiyle ilgili olarak düşünmeye ve yazılar yazmaya başlamış. Daha sonra da bu konunun, onun gözünde daha şiirsel ve sembolik bir önem kazandığını fark etmiş. "Yüzeyde son derece gerçekçi ve acı bir olay bu. Ama benim için bir yerde kayıp çocuklarla ilgili bir hikaye. Bizim, korkunç bir şekilde çocuklarımızı kaybettiğimizi düşünüyorum. Hikaye, bir okul servisinin kaza yapmasıyla başlıyor, ama aslında kazanın sonrasını anlatıyor. Bir kasaba, çocuklarının yokluğunda ne yapar? Bu acıya nasıl katlanır? Hikaye küçük bir kasabanın başına gelenleri anlatırmış gibi görünse de, ben aslında toplumun genel durumunu anlatmaya çalıştım" diye açıklıyor Banks.

Banks, toplumun çocuklarını kaybetmesinin suçlusunun biraz insanlar, biraz da televizyon olduğunu düşünüyor. "Çocuklarımızı terk ettik. Onları korumuyoruz artık. Çocuklarımız bizden çok televizyon seyrediyor" diyor Banks ve şöyle devam ediyor: "Bir kanarya ötmeyi kestiğinde, bunun sebebi odada yeterince oksijen bulunmamasıdır. Çocuklarımız kanarya gibiler. Biz ise oksijen kaybediyoruz. Asıl trajedi burada. Televizyon, çocuklarımızı yetiştirme sorumluluğundan kurtardı bizi. Bunun sonucunda da çocuklarımızı kaybettik."

Üç yaşında bir oğlu olan yönetmen Atom Egoyan çocuğunu kaybetme korkusunun kendisinde de çok büyük olduğunu söylüyor. "Çocuğunuz doğduğunda bu korku beliriyor. Nasıl bir dünyada yetiştireceğiz çocuğumuzu? Bu 'Exotica' filmindeki karakterlerden birinin sorduğu bir soruydu. Sorulması gereken 'Bizi dünyaya getiren kim?' değil, 'Bu dünyada kalmamızı isteyen kim?' sorusu aslında. Russell'ın romanını okuduğumda baba olmamıştım; ama romandaki Nicole karakteri çok ilgimi çekmişti. Çocukları koruma cesaretine sahip olan tek kişi Nicole. İnanılmaz bir insan o. Doğruyu söylemek büyük bir sorumluluk duygusu gerektiriyor. Nicole doğruyu söylerken, sadece kendisinin, babasının ve seyircinin bildiği başka bir doğruyu da ortaya koyuyor. Bu doğruyu söyleyebilmek için de bir yalan söylüyor. Beni bu romana çeken de buydu zaten" diye anlatıyor Egoyan

ATOM EGOYAN

1960 yılında Kahire'de doğan ve Kanada'da büyüyen Atom Egoyan, yedi uzun metrajlı filmi ve diğer projeleriyle bağımsız film yönetmenleri arasında en çok tanınanlardan biri. Filmlerinde insanların arasındaki iletişim ve yakınlık, "ev"den uzakta olmak, marjinalite ve teknolojinin modern yaşam üzerindeki etkileri gibi konulara eğilen Egoyan'ın birçok filmi hem Kanada'da, hem diğer ülke festivallerinde ödüle layık görüldü.

Egoyan'ın sinemaya ilgisi daha küçük yaşlarda başladı. Örneğin 12 yaşındayken Noel için çektiği kısa bir filmde, kamerayı sahneye yerleştirdikten sonra seyircilerden kameraya bakıp gülümsemelerini istedi. Daha sonraki yıllarda yarı zamanlı olarak otellerde çalışan Egoyan'ın, bir otel odasının hazırlanışını "bir ilüzyonun yaratılması" bakımından sinemacılığa benzettiği biliniyor. Egoyan bu sembolik benzerliği 1989'da çektiği, otel odalarında geçen "Speaking Parts" filminde işledi.

Üniversite yıllarında diplomat olmak istediği için Uluslararası İlişkiler okuyan Egoyan, bu sırada klasik gitar eğitimi de aldı ve film eleştirileri yazmaya başladı. Daha üniversitenin ilk yılında çektiği kısa filmi "Howard In Particular" ile Kanada Milli Film Festivali'nde ödül aldıktan sonra üniversite yıllarında kısa filmler çekmeye devam etti. Egoyan'ın bugüne kadar çektiği en başarılı film, 1993 yılında çektiği "Exotica" oldu. Yaklaşık on yıldır, Cannes Film Festivali'nin yarışma bölümüne davet edilen ilk Kanada filmi olan "Exotica", burada Uluslararası Eleştirmenler Ödülü'ne layık görüldü. Bunun ardından elli kadar ülkede gösterime giren "Exotica" gösterildiği ülkelerin birçoğunda ödüller almaya devam etti.

Egoyan'ın 1997 yılında çellist Yo Yo Ma ile çektiği ve Venedik Film Festivali'nde büyük beğeni toplayan "Sarabande" filmini bu yıl İstanbul Film Festivali'nde izledik. Egoyan bunun arkasından kısa süreliğine tiyatroya dönerek "Salome"yi yönetti ve "Elsewhereless" adlı yeni bir operanın sözlerini yazdı. Birçok filminde rol almış olan Arsinee Khanjian ile evli olan Egoyan'ın dört yaşında Arshile adında bir oğlu var.

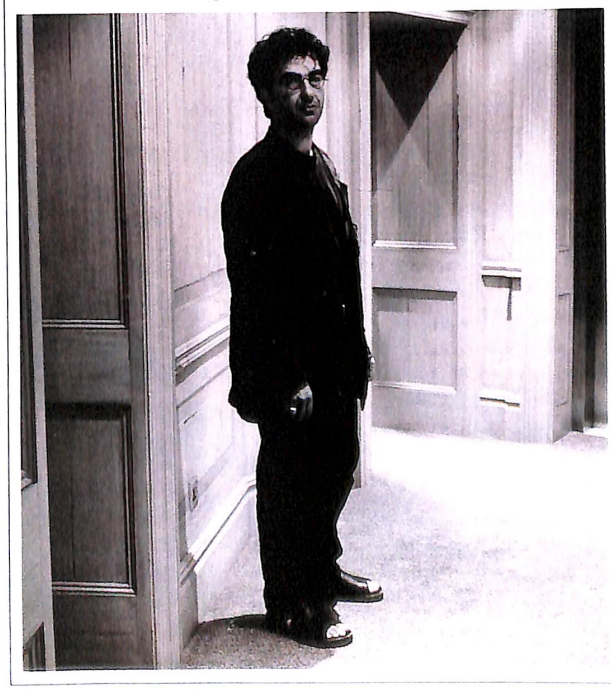

"The Sweet Hereafter" filminin çekimleri Toronto, Ontario ve British Columbia diye bilinen bölgede yapılmış ve yedi hafta sürmüş. Filmde, kazanın meydana geldiği Sam Dent kasabasına gelen yabancı avukatı Ian Holm, Nicole'u da "Exotica"da da başrolde yer alan Sarah Polley canlandırıyor. Diğer rollerde ise, Egoyan'ın diğer filmlerinde de rol alan Garbrielle Rose, Bruce Greenwood ve Arsinee Khanjian yer alıyor. Filmde rol alan bir diğer kişi Russell Banks'in kızı Caerhan Banks. Genç Banks, filmde avukat Mitchell Stephens'in eroinman kızını canlandırıyor.

Filmin bir özelliği de anamorfik sinemaskop adı verilen teknikle çekilmiş olması. Filmin görüntü yönetmeni Paul Sarossy bu tekniği tercih etmelerinin sebebini "Sinemaskop tekniği görüntüye yeni bir boyut kazandırıyor. Konu ne kadar sıradan olsa da, görüntü bir anda güzelleşiyor" diye açıklıyor. Sinemaskopun bir diğer özelliği de, yakın plan çekimlerde bile, arka planda olayların görünebilmesi. Böylelikle kazayı yapan otobüs şoförü Dolores Driscoll'un yüzüne yansıyan acı ifadesi, otobüsteki çocukların fotoğraflarıyla aynı anda gösterilebilmiş.

Filmin başrolünde yer alan Ian Holm, kuşkusuz "The Sweet Hereafter"ın diğer özelliklerinden biri. 1981 yılında "The Chariots Of Fire" filmindeki rolüyle Cannes Film Festivali'nde En İyi Yardımcı Oyuncu Ödülü'ne layık görülen, geçen yıl da "The Sweet Hereafter"daki rolüyle Genie Ödülü alan Ian Holm, Stanley Tucci'nin "Big Night"ı, Nicolas Hytner'ın "The Madness Of King George"u, Kenneth Branagh'ın "Frankenstein" ve "Henry V"i, Steven Soderbergh'in "Kafka"sı gibi birçok önemli filmde rol aldı. Yönetmen Atom Egoyan, "The Sweet Hereafter"da, kızının eroinman olması yüzünden çok derin bir mutsuzluk içinde olan, fakat bunu işine yansıtmaması gereken avukat Mitchell Stephens rolü için Ian Holm'u seçmesinin sebebini "Ian benim en sevdiğim oyunculardan biri" diye açıkladıktan sonra "Fazlasıyla sıradan görünen karakterleri canlandırırken çok başarılı buluyorum onu. Çünkü o role girdiği zaman bu sıradanmış gibi görünen insanlarda değişik bir parıltı ortaya çıkıyor. Ian'a büyük bir saygım var" diye devam ediyor.

"The Sweet Hereafter", konusu, tekniği, sembolizmi ve oyuncuları hakkında çok şey söylenebilecek, çok şey yazılabilecek bir film. Hakkında söylenebilecekleri belki de en iyi özetleyen, yönetmen Atom Egoyan'ın, bu filmi tanıtmak için yazdığı paragraf: "Bir trajediyle karşılaştığımızda, gücümüz ve inancımız denenir. Bu, büyük bir cesarete sahip olan genç bir kadının hikayesi. Bu kadın, cevapları bilen, fakat soracak yeterince sorusu bulunmayan bir adamla karşılaşır. Film aynı zamanda ruhun derin yaralarını iyileştirme sürecini ve bu süreçte verilmesi gereken ahlaki kararları konu ediniyor. 'Exotica' bir kadının evine doğru yürümesiyle sona ermişti. Bu filmde evin içine giriyoruz..." ■

ATOM EGOYAN'IN FİLMOGRAFİSİ

"Howard In Particular" 1979
"After Grad With Dad" 1980
"Peep Show" 1981
"Open House" 1982
"Next Of Kin" 1984
"Men: A Passion Playground" 1985
"In This Corner" 1985
"The Final Twist" 1987
"Family Viewing" 1987
"Looking For Nothing" 1988
"Speaking Parts" 1989
"The Adjuster" 1991
"Montreal vu par six variations sur un theme" 1992
"Gross Misconduct" 1992
"Calendar" 1993
"Exotica" 1993
"The Sweet Hereafter" 1997

"Geleceğin top modellerine en iyi önerimiz: Pantene"

elite 1998 MODEL LOOK

Bir modelin görünümü çok önemlidir.
Onun en sağlıklı ve en parlak saçlara sahip olması gerekir. Elite Model Look uzmanları her şeyi denediler ve şimdi tüm genç modellerine Pantene Şampuan, Saç Kremi ve Flexible Saç Spreyi'nden oluşan Pantene Saç Bakım Sistemi'ni öneriyorlar.
En iyiyi talep eden herkese de...

PANTENE SAÇ BAKIM SİSTEMİ
Yalnız sağlıklı saç parlar.

PANTENE ALIN, PARİS SEYAHATİ KAZANIN! Satın alınan herhangi bir Pantene Pro-V ürününün arka etiketini 3 Ekim 1998 tarihine kadar P.K. 120, 80220 Şişli/İstanbul adresine yollayanlar arasından 5 çift, 5 günlük Paris seyahati ve Elite Model Look modelleriyle akşam yemeği yeme şansı kazanacak. Çekiliş, M.P.İ.'nin 21.07.1998 tarih ve B.02.1.M.P.İ.013.00.02/1545-6512 no'lu izniyle noter huzurunda yapılacaktır.

"SAVING PRIVATE RYAN"

TEK BİR İNSANIN HAYATI

Steven Spielberg'den savaşın görkemini değil dehşetini yansıtmaya çalışan epik bir film.. Başlangıçtaki Normandiya Çıkarması sahneleriyle şimdiden efsaneleşen film sezonun en nitelikli "büyük prodüksiyonlar"ından biri olmaya aday.

DERLEYEN: TUNA ERDEM

Sinema tarihinin en popüler filmlerine imzasını atmış olan yönetmen ve yapımcı Steven Spielberg, meslek yaşamı boyunca sık sık 2. Dünya Savaşı temasını ele aldı. "Indiana Jones" filmlerinde 2. Dünya Savaşı'nı fon olarak kullanmakla kalmadı, savaşın çeşitli veçhelerini "1941", "Güneş İmparatorluğu" ve "Schindler'in Listesi" gibi filmlerinde işledi. "Saving Private Ryan" filmiyle bu kez Spielberg kamerasını, 2. Dünya Savaşı'nın dönüm noktası sayılan Normandiya Çıkarması'na çeviriyor. Üç saate yakın, epik bir savaş filmi olan "Saving Private Ryan", savaşı öylesine gerçekçi biçimde sunuyor ki, genellikle genç bir hayran kitlesine hatta çocuklara hitap eden Spielberg'in bir filmi ilk kez, çocukların izlemesini yasaklayan "R" kategorisinde gösterime sokulmuş oluyor. ➤

"ŞİMDİ ANLIYORUM Kİ, BABAM BAŞTAN BERİ DOĞRUYU SÖYLÜYOR

➤ Çıkartmanın ilk ayağı olan ve binlerce askerin ölümüne yol açan Omaha Plajı'na inişin betimlendiği filmin ilk 24 dakikası, şimdiden bir efsaneye dönüşmüş durumda. Normandiya Çıkarması üzerine bir kitap yazmış olan tarih profesörü Stephen E. Ambrose'un bir özel gösterimde, bu açılış sekansından çok etkilenip, kendini toparlamak için bir süre projeksiyonu durdurmak zorunda kalması bu efsaneyi körükleyen nice tepkinin başında geliyor. Tabii en önemli tepkiyi, filmin hangi kategoride gösterileceğine karar veren kurul vermiş ve filmi "R" kategorisine layık görmüş. Kopmuş kolunu arayan askerler, kumların üzerinde çürüyen cesetler gibi grafik şiddet sahneleri olan bir filmin aslında daha da sınırlayıcı bir kategoriye sokulması gerektiğini, Spielberg'in Hollywood'daki ağırlığı nedeniyle ucuz kurtardığını düşünenler de yok değil. Oliver Stone dahil herhangi başka bir yönetmenin böylesi bir filminin, seyirci potansiyelini minimuma indiren "NC-17" kategorisine sokulacağı iddia ediliyor. Elbette kategorileri belirleyen kurulun başkanı Jack Valenti bu iddiaları yalanlıyor ve Spielberg'in popülaritesinin daha da sert kararlar vermelerine neden olduğunu söylüyor. Valanti, kuruldan çıkan kararın neden sert olmadığını ise şöyle açıklıyor: "Savaş sahnelerindeki şiddet, izleyicinin etkilenip taklit etmeye kalkışabileceği bir şiddet değildir. Savaş taklit edilemez."

Normandiya Çıkarması'nı konu edinen açılış sekansının tartışmaların odağı haline getirilmesine karşın, "Saving Private Ryan" aslında çıkarmanın öyküsünü değil, gerçek bir olaydan esinlenen kurmaca bir öyküyü ele alıyor. 1943 yılında Sullivan ailesinin beş oğlu aynı deniz savaşında ölünce, Amerikan ordusu bu tür faciaların yaşanmasını önlemek için aynı ailenin mensuplarının aynı birlikte görev yapmasını yasaklıyor. Gelgelelim, 1944 yılında Niland ailesi, üç oğulları Preston, Robert ve Edward'ın üç ayrı cephede şehit düştüğü haberini alıyor ve en küçük oğulları Frederick'in Kuzey Fransa'da savaştığı anlaşılıyor. Bunun üzerine ordu, Frederick'in bulunup, evine geri gönderilmesini sağlıyor. İşte "Saving Private Ryan" bu olaydan esinleniyor. Tom Hanks'in canlandırdığı John Miller başkanlığındaki sekiz kişilik bir asker grubu, Fransa'da düşman saflarının arkasına geçip, üç abisi savaşta şehit olmuş er James Ryan'ı kurtarmakla görevlendiriliyor. Kurtarma ekibinin askerleri Tom Sizemore, Jeremy Davies, Edward Burns, Adam Goldberg gibi deneyimli oyuncular tarafından canlandırılıyor. Spielberg bu tanınmış oyuncularla anlaştıktan sonra, er Ryan rolüne tanınmayan bir isim seçmek istemiş ve rolü Matt Damon'a vermiş ancak kaderin bir cilvesi sonucu film gösterime girene kadar Matt Damon, "Can Dostum", "Yağmurcu" gibi filmlerde başrol oynayarak ve "Can Dostum" ile En İyi Senaryo Oscar'ını alarak bir anda bir yıldıza dönüşmüş ve böylece tüm ekip ünlü isimler olup çıkmış. Oyuncuların bir başka ortak özelliği ise hepsinin yönetmenliği de denemiş olması. Nitekim Tom Hanks, oyuncuların tümünün Spielberg'i iş üstünde izleyip feyiz almayı amaçladığını belirtiyor ve "en iyi film okulunu tamamlamış olduk" diyor.

Ancak oyuncuların ünü, onları sıkı bir askeri eğitim alarak rollerine hazırlanmaktan kurtarmamış. Üç savaş madalyası sahibi, 22 yıl orduda görev yaptıktan sonra emekli olan Dale Dye, oyuncuları altı günlük bir askeri eğitimden geçirmiş. "Platoon" ve "Forrest Gump" filmlerinde de askeri danışman ve oyuncu eğitmeni olarak görev üstlenen Dyle, oyuncuları açık havada yatırmış, sabahın köründe kaldırıp saatlerce koşturmuş ve onlara hakaretler yağdırmaktan kaçınmamış. Çelik bir disiplin uygulayan Dyle, tam bir asker edasıyla sunları söylüyor: "Bu adamların ne kadar ünlü olduğu beni zerre kadar ilgilendirmiyor. Önemli olan burunlarını sürtmek, zannettikleri kişi değil, sıradan bir asker olduklarını onlara hissettirmekti. Eğlenceli bir kamp hayatı yaşayacaklarını sanıyorlardı ama ne kadar yanıldıklarını kısa sürede anladılar. Eğer bu şartlarda yaşamadıysanız, nasıl olduğunu bilemezsiniz ve nasıl olduğunu bilmezseniz, perdeye yansıttığınız görüntü komik kaçar. Benim adımın geçtiği bir filmin gülünç olmasına da tahammül edemezdim. Omaha Plajı tam bir kıyma makinesiydi ve ben de oyuncuları kıyma makinesinden geçirmeyi görev bildim." Dyle'in eğitiminin tadını "Forrest Gump"da da almış olan Hanks, eğitime ilişkin anılarını şöyle özetliyor:

"Yorgun, mutsuz ve eve dönmek isteyen adamları canlandıracaktık ve altı günün sonunda, yorgun, mutsuz ve eve dönmek isteyen adamlar olup çıktık."

Sadece oyuncuların hazırlanması değil, filmin her aşaması gerçekçiliği sağlamaya yönelik bir titizlik içermiş. 500 kişilik bir ekibin çalıştığı filmde, 3500 kişilik de bir figüran kadrosu yer almış. İngiliz Ordusu gerekli askeri temin edemediği için çekimler, İrlanda Ordusu askerlerinin figüran olarak kullanıldığı İrlanda'da gerçekleştirilmiş. 500 silahın kullanıldığı çekimlerde, silahların yüzde 90'ı, gerçekten 2. Dünya Savaşı'nda kullanılmış silahlarmış. Elbette özel efektler de gerçeklik duygusunu arttırmak için seferber edilmiş ve Kubrick'in "Full Metal Jacket" filminde çalışan 50 kişilik özel efekt ekibi, gece gündüz hummalı bir çalışmaya girişmiş. Kısacası, gerçeklerden alabildiğine kopuk, hayal gücüne dayanan filmlerle ünlenen Spielberg, "Saving Private Ryan"da gerçekçilik adına elinden geleni ardına koymamış.

Savaş filmlerine merakınız ne zaman başladı? Çocukken ilk çektiğiniz film bir savaş filmi değil miydi?

14 yaşında çektiğim ikinci filmim "Escape To Nowhere", 2. Dünya Savaşı'nı konu ediniyordu. Aynı yaşlarda, orta okuldan arkadaşlarla hava savaşını konu edinen bir film daha çekmiştim. Birkaç hafta boyunca her hafta sonu biraraya gelip çekmiştik. Çocukken savaş filmlerine bayılıyordum o yüzden kendi savaş filmimi çekmem an meselesiydi.

Saving Private Ryan'ın sizin için otobiyografik olduğunu söylemişsiniz. Ne açıdan otobiyografik?

Bu filmi, 2. Dünya Savaşı'na katılmış olan 81 yaşındaki babamın etkisiyle çekmeye karar verdim. Çocukluğum babamın savaş anılarını dinleyerek geçti. Babamın silah arkadaşları sık sık evimize gelirdi. Beş yılda bir ise tüm savaş gazileri toplanırlardı. Bu anılar ve toplantılar üzerimde iki ayrı etki bıraktı. Silah arkadaşlığından olumlu anlamda, travma sonrası stres bozukluğundan da olumsuz anlamda etkilendim. Biz travma sonrası stres bozukluğu kavramının Vietnam savaşı sonrasında icat edildiğini, 2. Dünya Savaşı'nın kimsede böyle kalıcı etkiler bırakmadığını sanıyoruz. Oysa bu savaşta yaşanan psikolojik sorunlarla başa çıkacak bilgiden o dönemde yoksun olduğumuzdan, gazilerin topluma yeniden uyum sağlamakta ne denli güçlük çektiklerinin farkına bile varılmadı. "Escape To Nowhere"i de babamın etkisiyle çekmiştim. Hatta babamın üniformasını kostüm olarak kullanmıştım. Babam Guam, Burma ve Hindistan'da savaştı. Eski silah arkadaşlarıyla buluştuğunda, Hollywood savaş filmlerinin çizdiği tablodan çok farklı bir savaş tablosu beliriyordu gözümün önünde. Hangi tabloya inanacağımı bilemiyordum ve çocuk aklıyla babama değil filmlere inanmaya karar verdim. Şimdi anlıyorum ki, babam baştan beri doğruyu söylüyormuş ve Hollywood gerçekleri çarpıtıyormuş.

Peki sizce hangi savaş filmleri gerçekleri doğru yansıtmayı başardı?

William Wellman'ın "Battleground" filmi. Ağır şartları, dondurucu havayı, çekilen acıyı ve insanın bunlara nasıl katlanabildiğini çok güzel sunuyordu. Aslında 2. Dünya Savaşı sırasında birçok güzel film çekildi ama bunlar, askere yazılmayı ve savaş tahvili satın almayı teşvik etmek, amacıyla çekilen filmlerdi. Bu filmler savaşın acı gerçeklerini değil, şanını gösteriyordu. Bu yüzden evde anne babaların seyrettiği savaş ile, oğulların yaşadığı savaşın birbirleriyle hiçbir ilgisi yoktu. Benim en sevdiğim savaş filmi Lewis Milestone'un "All Quiet On The Western Front"udur. (Batı Cephesinde Yeni Bir Şey Yok)

En iyi savaş filmleri savaş-karşıtı filmlerdir demiştiniz. Sizin filminiz, savaş-karşıtı bir film sayılabilir mi?

Yakından baktığınızda hiçbir savaş onurlu değildir. Savaş vahşettir, savaş dehşettir. Gelgelelim, 2. Dünya Savaşı gerçekten de savaşılmak zorundaydı. Ya özgürlüğümüzü kaybedecek ya da koruyacaktık. 2. Dünya Savaşı 20. Yüzyılın yeganе karar anı, dönüm noktasıydı. Buna rağmen savaş karşıtı bir film yapmak istedim ve en son istediğim şey şanlı savaş görüntüleri çekmekti.

Filmdeki misyonu, yani bir kişi için sekiz kişinin yaşamının tehlikeye atılmasını doğru buluyor musunuz?

Çok güzel bir soru. Biz de bütün çekim süresince bunu tartıştık. Ben Edward Burns'ün canlandırdığı Reiben'in tarafındaydım. Reiben ilk dakikadan beri bu göreve karşı ve "Neden bir herif annesine kavuşsun diye bizim annelerimiz oğulsuz kalsın" diye söylenip duruyor. Ben de "Bu ne saçma sapan görev böyle?" diye düşünüyordum. Gelgelelim, Miller (Tom Hanks) ve Sarge (Tom Sizemore) karakterleri sadece bu görev sayesinde bu savaştaki varlıklarına bir anlam bulmayı başarabiliyorlar. "Onu annesine göndermeyi becerirsek, buraya gelmemizin bir anlamı olduğunu düşüneceğim" diyor Sarge. Bir yönetmen olarak beni bu iki görüş arasındaki ahlaki gerilim ilgilendiriyor. Bu öykünün son derece ahlaki bir odağı var. Bu soru da meselenin bam telini oluşturuyor. Özgürlüğün bedeli nedir?, Ryan'ı kurtarmak, savaşın daha çabuk bitmesini mi sağlayacak yoksa sadece moral kazandıran bir propaganda malzemesi mi olacak? gibi sorular insanı düşünmeye sevk ediyor. Umarım bu soru birçok tartışmaya yol açar. İnsanlar kopan kol ve bacaklardan söz etmekten sıkıldıklarında bu konuyu konuşmaya başlayacaklarını umuyorum çünkü filmin ana teması bu.

Normandiya Çıkarması'nı yeniden yaratmak üzere sahilde durup, oyunculara, binlerce figürana, gemilere bakarken kendinizi bir kumandan gibi hissettiniz mi?

Hayır bir kumandan gibi değil, bir yabancı gibi, ya da bir an önce oradan kurtulup eve dönmek isteyen bir er gibi hissettim. Omaha Plajı'ndan başlayarak tüm çıkarmayı kronolojik sırada çektim. "Storyboard" kullanmadım. ➤

"SAVAŞIN GERÇEK VAHŞETİNİ GÖSTERMEK BENİM SORUMLULUĞUMDU.

➤ Her an, bir sonraki an ne yapacağımın ipuçlarını aradım. Çarpışma görmediyseniz, nasıl bir şey olduğunu bilmenize olanak yok ve ben de hiç çarpışma görmedim. Bu yüzden kronolojik sırayla giderek, neler olup bittiğini öğrenmeye, hissetmeye çalıştım. Daha önce bir tek "E.T" filmini kronolojik çekmiştim. Orda amacım, oyuncu çocukların ne olup bittiğini anlamalarını sağlamaktı. Burada ise ben ne olup bittiğini anlamaya çalışıyordum. Çatışmalar hakkında önceden oluşmuş bir fikri olan bir yönetmen gibi değil, ilk kez bir çarpışmada yer alacak olan bir savaş kameramanı gibi davranmaya çalıştım. Bir savaş kameramanının bakış açısını kullandım. San Pietro savaşı sekansında, John Huston gibi savaş anında görüntü aldığımı hayal ettim. Bu yüzden karelerin çoğunda kamera tepeden değil, yerden görüntülüyor. Bir vincin tepesine çıkıp bütün savaş alanını gösteren Hollywood planlarına itibar etmedim. Kamerayı, çıkarmayı yapan, başlarını kumdan birkaç santimden fazla kaldıramayan askerlerin hizasında tutmayı tercih ettim; savaşı onların bakış açısından verdim. Aynı sebeple stedicam kullanmadım. Hatta bir ara gerçekten bir savaş kameramanının görüntüleriymiş gibi görünsün diye, sanki kamera yere düşmüş gibi, ters görüntüler çektim. Daha önce hiç ciddi bir savaş filmi çekmemiştim. "Indiana Jones" filmlerinin fonunda 2. Dünya Savaşı vardı ama Naziler eğlence amacıyla konmuştu filmlere. "Schindler'in Listesi" ile "Saving Private Ryan", Hollywood'da adet olduğu gibi savaşı bir macera filmine bahane etmek yerine, gerçeklere ayna tutmaya çalıştığım filmler oldu. "Schindler'in Listesi"nde elimden geldiğince dürüst olmaya çalıştım, "Saving Private Ryan"da ise bu olayların yarattığı deneyimleri elimden geldiğince dürüst bir biçimde yansıtmaya çalıştım.

Neredeyse tüm film sepya tonlarında çekilmiş gibi gözüküyor...

Filmdeki rengin yüzde 60'ını sildik ve sadece yüzde 40 renk ihtiva eden bir film yarattık. George Stevens'ın 16 milimetrelik 2. Dünya Savaşı görüntülerini seyredince karar verdim buna. Savaşın Avrupa ayağı renkli değildi, neredeyse siyah beyazdı. Oysa Pasifik ayağı rengarenkti. Bu yüzden tüm renklerin sepya tonları oluşu döneme sadık kalmanın bir gereği gibi gözüktü. Çıkarma sahnesi ise, hava karanlık olduğu için gri ağırlıklı oldu. Havanın kapalı olması şarttı çünkü çıkarmanın yapıldığı gün hava gerçekten de çok kötüymüş. Tüm askerleri deniz tutmuş ve askerlerin çoğu, çıkarma gemilerine geri dönmektense, sahilde vurulup ölmeyi tercih edecek haldeymiş. Bu yüzden havanın en kapalı olduğu günü bekledik çekim için, karanlık ve gri bir gün seçtik. Dahası bir 2. Dünya Savaşı filminde fazla renk kullanmanın savaşa fazla görkem katacağını düşünüyorum ve en son isteyeceğim şey buydu. Bunu yapan öyle çok 2. Dünya Savaşı filmi var ki: "Dirty Dozen" gibi. İstediğim zaman bol renkli bir "Indiana Jones" filmi çekebilir, savaşı aksiyon ve maceranın bahanesi olarak kullanabilirim ama burada bunu yapmam.

Filmde sesin kullanımı da çok etkileyici. Sanki gözlerinizi kapasanız bile olup bitenleri hissedebiliyorsunuz....

Ses konusunda bir hayli ter döktük. Çıkarmaya katılan askerlerin ezici bir çoğunluğu, plaja adım atar atmaz sağırlaştıklarını anlatmıştı. Yanıbaşınıza bir şarapnel düşünce kulaklarınız çınlamaya başlıyor. Ben de bu etkiyi yaratmak istedim. Sesi öyle bir ayarladım ki, izleyici bir an sağır olduğunu sanıyor, sonra korkunç bir savaş gürültüsü duyuyor, sonra tekrar hiçbir şey duyamaz oluyor. Bir de insan savaş alanındayken konuşmaları asla duyamıyor. Bazı repliklerin duyulmamasının nedeni bu. Repliklerin bir kısmını gürültüyle boğmak beni üzmedi, çünkü gazilerin de başına bu gelmişti, birbirlerine bağırıyorlar ama tek kelime anlamıyorlardı. Film iki saat 37 dakika ama sadece 38 dakika müzik kullandım. Bu güne kadar en az müzik kullandığım film bu oldu. Müzik az olunca, haliyle müzik olan sahneler en önemli sahnelere dönüşüyor.

Filmdeki grafik şiddet sahnelerinin tepki çekeceğinden korkmadınız mı?

Evet korktum hatta filmin "NC-17" kategorisinde gösterileceğini bile bekledim. Aslına bakarsanız, daha şiddetli sahneler de vardı kafamda ama kendimi dizginledim ve "NC-17" kategorisine girmememizin nedeni de bu oldu sanırım. Eğer film, "NC-17" almış olsaydı bunu da, savaş madalyası taşır gibi gururla kabul ederdim. Gazilerin bana anlattığı öyle dehşet öyküleri vardı ki, bunları çekmiş olsaydım mutlaka alırdık. Ama şiddet burada tarihi gerçekleri yansıtmak için var, eğlence amacıyla değil. O yüzden filmi "NC-17" kategorisine sokmamış olmaları doğal. Kurul "R" kategorisinin yeterli olacağını düşündü. Ben hasılatı yüksek filmler çekiyorum ve genç bir seyirci kitlem var. Bu yüzden anne babaları uyarmak istiyorum. Yıllardır ilk kez filmin tanıtımı için promosyon turuna çıktım. 17 yıldır yapmadığım bir şeydi bu ve asıl amacım promosyon değildi; amacım insanları uyarmak, filmde şiddet olduğunu anımsatmaktı. Özellikle filmin ilk 24 dakikası yüzünden bu uyarıyı yapmanın sorumluluğum olduğunu düşündüm. Ancak, savaşın gerçek vahşetini göstermek de benim sorumluluğumdu. Şiddeti kanıksamış günümüz seyircisini irkiltmem gerekiyordu. İnsanlar sinemadaki şiddetten hoşlanıyorlar ama benim burada gösterdiğim şiddetin öteki yüzü. Dahası, eğer bir insan araba kullanacak ya da gidip ülkesi için savaşacak yaşa gelmişse, bu filmi de görecek yaşa gelmiştir diye düşünüyorum.

Bir yapımcı ve stüdyo patronu sıfatıyla "R" kategorisindeki bir filmin ticari başarısı olmasını bekliyor musunuz?

Zaten bir savaş filmi yaptığınızda, kategorisi ne olursa olsun, sınırlı bir seyirci kitlesine sesleniyorsunuz. 2. Dünya Savaşı'nı anlatan bir filme gelmek isteyeceklerin sayısı sınırlıdır. Mesela baştan bu tür filmlere kadın izleyicilerin

ŞİDDETİ KANIKSAMIŞ GÜNÜMÜZ SEYİRCİSİNİ İRKİLTMEM GEREKİYORDU."

fazla rağbet etmeyeceğini bilirsiniz. Yani bir janr olarak, savaş filmi asla "Titanic" boyutlarında iş yapamaz. Biz yine de bizim filmimizin iş yapmasını umuyoruz.

Tom Hanks ile çalışmak nasıldı?

Bir dostumla çalışabilmek harika bir duygu ama daha önemlisi bu deneyimin dostluğumuzu bozmamış olması. Tom Hanks bence idealize edilen Amerika'nın en iyi simgesi. Günümüzün Gary Cooper ve Jimmy Stewart'ı.

Ciddi tarihi filmler yapmayı sürdürecek misiniz?

Tarihi çok seviyorum ve çocuklarımın öğrenmek istediği konularda film çekmek istiyorum. Çocuklar insana çok ciddi sorular sorabiliyor ve baştan savma yanıtlarla yetinmiyorlar. Filmlerim, çocuklarımın sorularına birer cevap niteliğinde. Tarihi film yapmak, zaman makinesine binip, geçmişte yaşamış insanların neler hissettiğini anlamaya çalışmak gibi bir şey. Hani Roma'ya turist olarak gidip Sistine Kilisesi'ne girersin de "Gerçekten burada mıyım? Burası gerçekten o Sistine Kilisesi mi ?" dersin ya. Tarihi film yapmak da buna benziyor işte. Ben de çekimler boyunca hep kendime "filmlerdeki gibi değil gerçekte olduğu gibi yap" diye hatırlattım bu yüzden.

Arka arkaya üç film çektiniz, bir yandan da yapımcılık işini sürdürdünüz bir ara vermeyi düşünüyor musunuz?

Bütün bu işleri birarada götürmeye alışkınım, zamanla insan alışıyor. Sinema endüstrisinin patlama yaşadığı yıllarda, John Ford gibi yönetmenlerin yılda dört film çektiği dönemlerde insanlar nasıl işin altından kalkıyorduysa ben de öyle kalkabiliyorum. Yine de tam bir yıl iki ay film çekmeyeceğim ama DreamWorks'deki işimi sürdüreceğim. Bu aradan sonra da Japonya'da tanınmamış Asyalı oyuncularla "Bir Geyşanın Anıları" filmini çekeceğim. Çok güzel bir hikaye, kitabını nefes almadan okudum. ■

SAVAŞMA SEYRET

İkinci Dünya Savaşı, Vietnam ve diğerleri... Güzel bir aktrise ihtiyaç duymayan ve erkeklik hormonu saçan filmler...

Savaş, tabiri caizse son derece sinematografik bir konu. Bir kere savaş alanlarının, patlayan bombaların, uçuşan mermilerin ve yüzlerce, binlerce figüranın oluşturduğu bir görkem olanağı tanıyor savaş sinemaya. Dahası savaş, nice kahramanlık için verimli bir ortam oluşturduğundan, kahramanlığa endeksli Hollywood filmleri için biçilmiş kaftan. Kan, gözyaşı, fedakarlık, kahramanlık ve macera ilgi çekmesi kaçınılmaz bir potansiyel sunuyorlar daima. "Vatan, millet, sakarya" söylemi, istisnasız her zaman hasılat kazandırıyor. Erkeklik hormonu yüksek, maçoluk katsayısı alıp başını giden, şiddetin birden bire haklılık payesine kavuşup çığrından çıkıverdiği bu filmler, seksi kadın oyunculara bile gerek kalmaksızın seyirciyi memnun etmeyi başarıyor. Dahası Hollywood, dünya sinema endüstrisini ele geçirişini 2. Dünya Savaşı'na borçlu. Savaşın göbeğindeki Avrupa ülkelerinde sinema endüstrisi durma noktasına gelince, savaş bezgini Avrupalının sinema ihtiyacını Amerika karşılamaya başladı ve geliş o geliş bir daha Amerikan filmlerini, Avrupa'nın sinema salonlarından çıkarmak mümkün olmadı.

2. Dünya Savaşı tüm savaşlar içinde Hollywood'un en gözde savaşı oldu. Zira faşizme karşı verilen bir savaş olarak 2. Dünya Savaşı, tartışmasız biçimde, iyi ile kötü, ak ile karanın saflaştığı bir savaş olarak görülüyordu. Böylece hak hukuk sorunlarını bir hamlede atlayan Hollywood, asıl işine, yani görkemli macera öykülerine geri dönebiliyordu. Vurdulu kırdılı kahramanlık destanları olmanın ötesine geçebilen tek tük film bile Nazileri birer kötülük karikatürü olarak sunmaktan gocunmuyorlardı. Hep Hollywood'dan bahsediyoruz ama Fransızlar da Nazilere karşı yürüttükleri direnişi aynı mantıkla sinemaya aktarmaktan geri durmadılar elbette.

Vietnam Savaşı'nın patlak vermesiyle birlikte savaş filmlerinin de rengi değişti. Hollywood'un savaş filmleri cephesinde uzun süre ses soluk kesildi. Haklılığı fazlasıyla su götüren bu savaştan, kahramanlık destanları çıkaramayacağını anlayan Hollywood, konuyla ilişkisini kesiverdi. Sadece tek tük "Vietnam Western"i yansıdı beyazperdeye ve bu filmlerde Kızılderililer Vietkong'ları temsil işini üstlendiler. Bu uzun süreli sessizliğin ardından ise bir Vietnam filmleri furyası başladı. Bu filmler, 2. Dünya Savaşı filmlerinden alabildiğine farklıydı. Vietnam'da ne işi olduğunu bilmeyen ve pisi pisine ölen, şansız ve şerefsiz Amerikan askerlerinin öyküsü birbiri ardına beyazperdeye yansıdı. Bu kahramansız öykülerden gına getiren Hollywood, tekrar eski formülü yürürlüğe sokmanın bir yolunu buldu neyse ki. Bu yolun adı "Rambo"ydu. Vietnam'da, arkadaşlarının gözünün önünde paramparça olmasına seyirci kalmak zorunda kalmış bir eski Vietnam savaşçısı, oradaki başarısızlığının hıncını evinde aldı ve böylece Vietnam Savaşı da aradığı kahramana kavuşmuş oldu. "Rambo" ile birlikte savaş filmleri de bir kez daha yok olmaya yüz tuttular. Artık, görkemli görüntüler, büyük kahramanlıklar ve şaşırtıcı maceralar, savaş bahanesine sığınmayacaktı. Savaş filmleri ölmüş, aksiyon sineması doğmuştu artık.

Son yıllarda savaş filmleri tek tük örneklerle yeniden perdeyi süslemeye başladılar. Oscar'lı "Schindler'in Listesi" ile "İngiliz Hasta" 2. Dünya Savaşı cephesini sinemada yeniden açtılar. Körfez Savaşı ancak "Ateş Altında Cesaret" filmiyle temsil edilebildi, Bosna savaşı ise "Peacemaker" gibi aksiyon filmlerine fon oluşturmanın dışında, bir tek "Saraybosna'ya Hoşgeldiniz" ile Hollywood'un ilgisini çekebildi. Şimdi ise Spielberg'in "Saving Private Ryan"ı ve Terence Malick'in "The Thin Red Line"ı gibi savaş filmleri sinema salonlarını istila etmeyi bekliyor. Bize de "savaşma, seyret" demekten başka söz kalmıyor.

"SİZCE BEN TUHAF MIYIM?"

Nicolas Cage

"Elveda Las Vegas"ta aldığı Oscar'dan sonra stüdyolar onu aksiyon filmlerinde oynatmayı denediler ve sonuç umulandan çok daha parlak oldu: "The Rock", "Con Air" ve "Yüz Yüze" gişelerde büyük başarı kazanırken Cage de A sınıfı yıldızlar arasındaki yerini sağlamlaştırdı. Onu bu ay romantik bir aşk filmi olan "City of Angels"da seyredeceğiz. Önümüzdeki aylarda ise Brian De Palma'nın "Snake Eyes"ında...

Soğukkanlı bir genç değildi. Los Angeles'ta geçen ilk gençliği boyunca burnundan soluyordu. O zamanlar onu bu kadar öfkelendiren şeyin ne olduğunu biliyor artık. "Bu kadar basit açıklanabilir mi bilmiyorum ama genç bir erkeğin sinirli olmasının temel nedeni aşka ya da kızlara ulaşamamaktır." diyor Cage. "Lisede yabani ya da tuhaf çocuk olarak damgalanmıştım. O yaşta, güzel bir arabam olmadığı için kızlarla çıkamamak beni sinirlendiriyordu. Ben otobüse binerdim ve bu da hiç makbul değildi. Hayalkırıklığına uğramıştım. Sanırım öfkemin nedeni daha çok bununla ilgiliydi."

O öfkesini dışa vurdukça, insanlar da onun yabani bir tip olduğunu düşünmeye başladıkça Cage, hayatı bu şekilde yaşamanın rahatlığının farkına vardı. "Hiçbir zaman sıradışı bir şey yaptığımı düşünerek davranmıyordum. Ama insanlar beni buna ikna ettiler. Ben de kabul ettim ve benimsedim. Yabani olmak rahatlatıcı hale geldi. Benim gibi yabani olmayan hiç kimseye gerçek anlamda güvenmiyordum. Gördüğüm filmlerde, okuduğum kitaplarda ve daha sonra oynadığım rollerde yabani olan karakterlerle özdeşleştim."

Doğrusu yetiştirilme biçimi de buna müsaitti. Coppola ailesinin oğlu olarak dünyaya gelen Nicholas Cage sıradan bir çocukluk geçirmemişti. Ünlü bir amca (Francis Ford Coppola) ve Japonca bilmenin önemli olduğunu düşünürek oğlunu dördüncü sınıfta Japon okuluna yazdırmak gibi tuhaf şeyler yapan öğretim üyesi entellektüel bir babanın oğlu olarak büyüdü. Sonunda kendini bulmak için ilk iş adını Cage olarak değiştirdi ve "Valley Girl", "Raising Arizona", "Moonstruck", "Vampire's Kiss", "Wild At Heart" gibi tuhaf, küçük filmlerde uç noktalarda gezinen bir oyunculuk tarzını benimsedi.

Bugün 34 yaşında, evli, bir oğlu, bir Oscar'ı var, oyunculuğu beğeniliyor ve hasılat yapıyor. Cage, artık çok farklı bir adam olduğunun farkedilmesini istiyor. Sorumluluk sahibi, nazik, daha soğukkanlı ve sakin bir adam...

Brian De Palma'nın yeni filmi "Snake Eyes" nasıl bir film?

Klasik bir detektif filmi, esrarlı bir gerilim. Rüşvetçi bir polisi oynuyorum. Çok diyaloglu bir rol olduğundan hızlı konuşmaya alışmam gerekti çünkü aslında hızlı konuşan biri değilimdir. Benim iç ritmim çok daha yavaştır. O yüzden eski filmlerdeki gibi konuşmaya alışmam gerekiyordu. Fred MacMurray'nın hızını yakalamalıydım. Eskiden Cagney gibi bütün büyük aktörler hızlı konuşurlardı. Bunu iyi becerirlerdi. Önceleri benim için zordu. Hızlı konuşmak beynin kimyasıyla da ilgili bir şey. Hızlı konuşan birçok kişi inanılmaz zekidir.

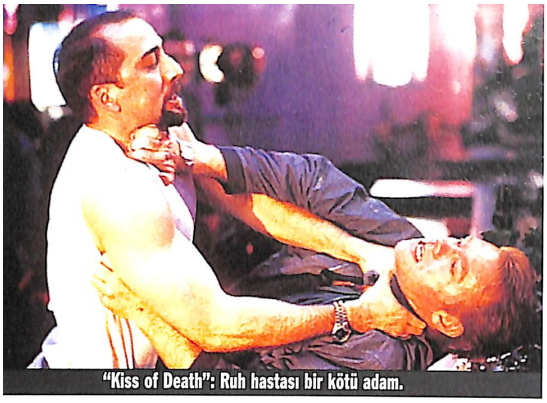
"Kiss of Death": Ruh hastası bir kötü adam.

"Leaving Las Vegas": Klas bir oyunculuk gösterisi.

"City of Angels": Romantik bir aşık.

Bu rol için parlak renkli bir ceket ve bir Hawaii gömleği giymeyi tercih etmişsiniz.
Giymemi istedikleri bir sürü deri ceket vardı ama ben bu tarzın eski moda olduğunu düşündüm. Bu adamın, elinde sigarası sırtında deri ceketiyle tipik New York detektiflerinden olmasını istemedim. Tavrı ve görünümüyle hayattan keyif alan, neşeli bir tip olmasını istedim.

Sonuçta filmi nasıl buldun?
Gayet iyi. Brian'ın en iyi filmi olmasa bile en iyilerinden biri.

De Palma'yla aranız nasıldı?
Aktörlere karşı çok anlayışlı ve sezgileri kuvvetli. Pek fazla şey söylemiyor ama ne istediğini biliyor. Bunu aktörlerin kendilerinin bulmasına izin veriyor. Birçok genç yönetmen orada müdahale edip performansı yönetmek ister. Brian sağlam bir sinemacıdır. Bir keresinde bana 'Bu sahne tamam, hadi yemeğe gidelim.' dedi. Geri döndüğümüzde sahneyi tekrarlamak istedi. Düşünmeye zamanım olmamıştı ama böyle kendimi daha iyi hissettim. Bunu bilinçli mi yaptığını sorduğumda '-Evet' dedi. Zen tarzı bir yönetmenlik anlayışı var.

Daha önce "City Of Angels"ta bir meleği canlandırdınız. Meleği mi yoksa rüşvetçi polisi mi oynamak daha zordu?
"City Of Angels"ta kendimi daha çok sıktım. Bilinçaltıyla algılanan bir varlık yaratmak istedim ama nasıl yapacağımdan emin değildim. Örneğin gözlerimi kırpmamak istedim. Bu çok zordu ve ara sıra da kırptım zaten.

"City Of Angels"ta oynarken Wim Wenders'ın "Wings Of Desire"ını yeniden yapmak var mıydı aklınızda?
İkisi çok farklı. Wim'in filmi, savaştan sonra Berlin'de insanların kafalarında olup bitenlerle ilgiliydi. Onun filmi kendi başına, eşi bulunmazbir şaheser. Bizim filmimiz melek kavramını, meleklerin görünümünü ve düşünceleri okuyabilme yeteneklerini ödünç aldı o kadar. Bizimkinde aşk hikayesi daha büyük rol oynuyor.

"Leaving Las Vegas" ile Oscar kazanmadan önce, o gece neler hissettiniz?
Çok heyecanlıydım. Bir şeyler içmeyi düşündüm ama zamanlamamı etkileyeceğinden korktum çünkü ödül de verecektim. Oscar'a giden yolda önem taşıyan festivallere ve ödül törenlerine katılmıştım ve insanlar "Neden endişeleniyorsun? Tabii ki kazanacaksın, bunun dışında hepsini kazandın." diyorlardı. Yine de kazanacağımdan emin değilim. Ya öyle olursa, ya böyle olursa deyip duruyordum. Etrafımdakiler bu halimle başa çıkmayı öğrenmişlerdi. O gece kazanmayacağımdan emindim. O yüzden kazanınca çok rahatladım. Nefes alabildiğimi hissettim. Kürsüye çıktığımda derin bir nefes aldım ve 'Bunu bir daha hiç yaşayamayabilirim, öyleyse tadını çıkaracağım.' dedim kendi kendime.

Eşinizin o gece size yazdığı not, "Bu her evli çift için bir zafer ve bir evlilik kutlamasıdır." ne anlama geliyordu?
Beni sevdiğini gösteren güzel bir nottu o kadar. Sonra bir öpücük de verdi bana, kürsüye çıktığımda yüzümde ruju vardı.

Bu kutlamanın sonunda elmas bir kolye aldı mı peki?
Kontratıma göre Oscar kazanırsam fazladan bir miktar para alacaktım. Kazandım ve "Yüz Yüze" için verdikleri para tam karımın Harry Winston'dan kiraladığı elmasların fiyatı kadardı. Kazanırsam sen de eve bir şeyler götüreceksin demiştim. Ben kazandım, o da elmasları aldı.

"Leaving Las Vegas"ı gurur duyacağınız bir film olsun diye yaptığınızı söylemiştiniz. Daha sonra yaptığınız üç film, "The Rock", "Con Air" ve "Yüz Yüze" için ne diyorsunuz? Onlar da banka hesabınız için miydi?
Bütün bu filmlerle gurur duyuyorum. Her birini yapmak için ayrı nedenlerim vardı. "The Rock"ta Jerry Bruckheimer, Michael Bay ve Sean Connery ile çalışmak büyük bir deneyim oldu. Jerry "Bence sen bir aksiyon filminde rol alabilirsin." dedi. Aksiyon filmi yapmak istiyordum ama önceki işlerimde bu dünyada başarılı olabileceğimi gösterecek hiçbir şey yoktu. Oysa "The Rock"tan sonra "Con Air"de rol almam doğaldı. Jerry benim için çok şey yaptı. En orijinal işlerimi o filmlerde yaptım. Kolay olmamıştı. Harrison Ford'un bütün filmlerini izledim ve ondan öğrendim.

Bu büyük bütçeli filmlerle hem stüdyoları memnun etmeyi hem de kendinize karşı dürüst kalmayı nasıl başarıyorsunuz?
"Yüz Yüze" bunun en güzel örneği. O filmle gerçekten gurur duyuyorum çünkü benim için bir tür deney laboratuvarı olan "Vampire's Kiss"te öğrendiklerimi kullanabilme fırsatı buldum. John Woo da bunun için bana fırsat tanıdı.

Peki John Travolta bu filmle ilgili düşüncelerinizi olumlu yönde etkiledi mi?
John harika bir oyuncu ve müthiş bir taklitçi. Herkesi taklit edebilir. Beni çok etkiledi. John'la çalışmak çok hoştu. Ruhlarımızın yakın olduğunu sezdim; bir performansı heyecan verici hale getirmede önemli bir oyun ve eğlence anlayışı hissettim onda.

Travolta filmde sizi taklit edebilmek için yürüyüşünüzü ve konuşmanızı gözlemlediğini söyledi. Siz neler yaptınız?
Sevgi uyandıran küçük bir çocuğunkine benzer bir konuşma ritmi var. "Beni incitme" dediğini duyar gibi oluyorsunuz. Ayrıca doğuştan gelen bir nezakete sahip.

"Yüz Yüze"ye komedi diyebilir misiniz?
Bazı yerlerini çok komik buluyorum ama aynı zamanda bir korku ve bilim-kurgu filmi olduğunu düşünüyorum.

Hafif makinalı bir tüfekle ateş etmek eğlenceli miydi?
Eğlenceli olduğunu söyleyemeyeceğim. Bran-

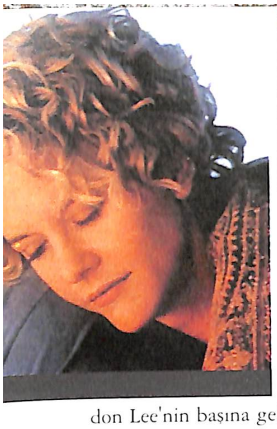

"The Rock": Aksiyon alemindeki ilk tecrübesi.

"Con Air": Uçakta iyiler adına mücadele eden bir mahkum.

don Lee'nin başına gelenlerden beri sette silah kullanılması beni geriyor. Silahlar, özenli ve dikkatli olmanızı gerektiren seyler. Ayrıca son derece yüksek ses çıkarıyorlar. Kulaklarınıza bir şey tıkamazsanız sağır olabilirsiniz.

"Con Air" için araştırma yaparken Folsom Eyalet Hapisanesi'ndeki mahkumlar arasında dolaşma izni aldınız. Mahkumlar arasında dolaşmak korkutucu muydu?

Çok korkutucuydu ama çok işe yaradı. İyi fikirler ediniyorsunuz ama bir süre sonra insan öldürmüş biriyle konuşmakta olduğunuz takılıyor aklınıza. Çok ürkütücü.

Jerry Bruckheimer, "Con Air"in tanıtımı için Tokyo'ya gittiğinizde üzerinizde turuncu bir tulum ve şapka, ayaklarınızda yeşil ayakkabılar olduğunu ve mavi güneş gözlükleri taktığınızı söyledi. Japonlar üzerinde nasıl bir etki bıraktınız sizce?

Bilmiyorum. (Kahkahalar) O gün çok Warholvari hissediyordum.

Andy Warhol'un çift görüntülü Süpermen baskısını gördünüz mü?

Bende var. Warhol benim oyunculuğumu etkilemiştir, özellikle de "Wild At Heart"ta. En sevdiğim yanı bu ikonları alıp kendine özgü yapması. Bu cesaret ister. Oyunculukta asla bir başkasını taklit etmeniz gerekmez. "Wild At Heart"ta, 'Elvis olalım bakalım.' dedim. O rolüme hep Warhol performansım derim çünkü Elvis imajını bozmaya çalışmıştım. Süpermen de benzer bir deneyim. O filmde de Warhol'ün izinden gidebiliriz.

Tim Burton yönetmenliğinde sizin canlandırdığınız Süpermen daha önce gördüklerimizden çok mu farklı olacak?

Epey farklı. Uçma eyleminin kendisiyle ilgili çok ilginç fikirleri var. İki temel amaç, insanları gerçekten Süpermen'i uçarken görüyormuş gibi hissettirmek ve onlara süper güçlere sahip başka biri olmanın keyfini yaşatmak. Benim karakteri yorumlayışımla ilgili pek fazla seyi açıklamak istemiyorum ama söyle söylemek isterim ki farklı olmak iyidir. Kendini karelerden oluşan dünyadaki bir yuvarlak gibi hisseden herhangi bir çocuğu düşünerek, neden bu çocuğun dünyasındaki en büyük ikonu yani Süpermen'i alıp değiştirmeyelim dedim. Süpermen başka bir gezegendendir, yabancıdır. Eğer Süpermen de farklıysa kendisini başkalarına göre tuhaf hisseden çocuk "Ne olmus yani? Ben farklıysam Süpermen de farklı." diyebilir. Bu çok basit ama önemli bir mesaj. Şimdiye kadar çocukların seyredebileceği bir film yapmadım.

Farklı olmaktan sözedelim. Yönetmen Michael Bay, tuhaf, esrarengiz duyarlılıkları sevdiğini ve sizden daha tuhaf birini görmediğini söyledi. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Ne düşünüyorum? Kendimi o kadar tuhaf bulmuyorum. Çocukken daha tuhaf bulurdum. Patricia, "Tanıdığım herkesten daha normalsin ama insanlar seni tuhaf buluyor." der. Sizce ben tuhaf mıyım?

Normal görünüyorsunuz.

İnsanların tuhaf olduğumu düşünmelerini tuhaf buluyorum. Belki kimse setteki en tuhaf kisi olmak istemediği için daha önceden böyle etiketlenmiş birine tuhaf demek herkese daha kolay geliyor.

Francis Ford Coppola, "Vanity Fair"e verdiği röportajında Coppola adını taşımanızı istediğini söylemişti.

Birçok kişi bu konuda bana kızıyor sanırım ama bunu neden yaptığımı biliyorum ve savunuyorum. Adımı değiştirdiğim için herhangi birinin duygularını incittiysem üzgünüm. Ben her ikisiyim, hem Coppola hem Cage.

En çok hangi filmleri seyrettiniz?

De Palma'nın "Yaralı Yüz"ü, "Otomatik Portakal" ve "Apocalypse Now".

En sevdiğiniz sahne hangisidir?

"Apocalypse Now"ın başında Martin Sheen'in olduğu bölümün hepsini, kaybettiğini anlayıp aynayı yumrukladığı sahneyi severim.

Sevmediğiniz bir filmde rol aldığınız oldu mu?

Yaptığım hiçbir seyden utanç duymuyorum. Hatalardan bile bir seyler öğrendiğimi düşünüyorum. Bazı yönlerden onlar bana, insanların beğendiği filmlerimden daha çok sey kazandırdı.

Evlendiğinizden beri Patricia Arquette yedi film çevirdi, siz de bir o kadar filmde rol aldınız. Sürekli çalışmak güçlük yaratıyor mu?

İlişkinizi kesinlikle taze tutuyorsunuz ve birbirinizi fazla yormuyorsunuz ama birbirimizi daha çok görebileceğimiz rutin bir çalışmanın da iyi yanları olabilir. Her iki şekilde de yürüyor.

Birlikte çalışmayı düşünüyor musunuz?

Kesinlikle evet... Sadece o da ben de çok mesguldük ve bir türlü olmadı.

"Bu işin cazibesi yok. Muhasebeciler, avukatlar, ajanslar var. Birazcık büyülü bir şey için görüşmelerde bir ay eziyet çekiyorsun. Yanlış nedenlerle iş yapılıyor ve her şey için mücadele ediyorsun." diyen Robert Evans'ın sinema sektörüyle ilgili sözlerine katılıyor musunuz?

Hayır, böyle seyler var ama aynı zamanda hayran olduğunuz insanlarla çalışma şansı bulma olasılığıyla heyecan duyduğunuz harika anlar da var. Film çekme sürecinin sanıldığı kadar eğlenceli olmadığı doğru. Bazı günler 18 saat çalışırım ve saatler hiç belli değildir ama buna değer. Bu işi yaptığım ve istediğim işi yaparak para kazandığım için kendimi çok şanslı ve mutlu hissediyorum. Başka bir işi yapabileceğimi sanmıyorum.

Hayatınızın en iyi döneminde olduğunuzu söyleyebilir misiniz?

Evet en iyilerinden biri. Ama bunu söylemek beni hep korkutuyor çünkü söyler söylemez bir seyler ters gidiyor. ■

Başkan ve İmajı

Sight and Sound'un yazarı Stella Bruzzi bizde bu ay gösterime girecek "**Primary Colors**" vesilesiyle ABD Başkanı'nın Hollywood'daki yansımalarının izini sürüyor. Vardığı sonuç hiç de parlak değil. Bir zamanlar Kennedy'de simgeleşen "ideal başkan" imgesi de artık erozyona uğradı. Geriye sadece "hayal" kaldı...

John Travolta'nın başkan adayı Jack Stanton'ı canlandırdığı film aslında Bill Clinton'ın 1992 seçim kampanyası üzerine kurulu. "Primary Colors"da seçim kampanyasını yürüten idealist Henry Burton (Adrian Lester), Stanton'ın karısı Susan'a (Emma Thompson) kampanyaya katılma sebebini şöyle açıklıyor: "Tarihi meseleler için savaşmanın nasıl bir şey olduğunu bilmek istedim. Sizin gibi değilim. Benim Kennedy'm olmadı. Onu kitaplardan tanıdım. Televizyondan... Bir şeyin, o anın parçası olmak istedim."

Burton'ın, Clinton dönemi bağlamında (siyasetin daha önce hiç görülmediği kadar hor görüldüğü, "Kurtuluş Günü" filmini izlemek için sinemaya giden Amerikalıların sayısının 1992 ya da 1996 seçimlerine katılandan daha fazla olduğu bir dönem) parçası olmak istediği şey "insanları inandırma" oyunu, ki son yıllarda başkanlık böyle bir şey oldu... Kimsenin artık gerçek siyasete ilgi duymamasına ve eleştirel bir bakış açısı taşıyan siyasi filmlerin yapılmamasına rağmen (Warren Beatty'nin rol aldığı bir siyasi hiciv olan "Bulworth" adlı film bir istisna) Clinton döneminde başkanı konu alan filmlerin sayısında alışılmışın dışında bir artış görüldü. Bunlardan bazıları Clinton'ı ima ederken bazıları da onun hayali benzerlerini yarattı. Bu "kurmaca başkanları" iki kutuba ayırmak mümkün: "The American President" (1995), "Air Force One" (1997) ve "Kurtuluş Günü"ndeki iyi kurtarıcı başkanlar ve "Dave" (1993), "Clear and Present Danger" (1994) ve "Absolute Power" (1997) filmlerindeki kötü başkanlar. Bu filmlerin altının çizilmesinin sebebine gelince... Gerçek başkan bugün bir mit, sembolik bir örnek olmaktan öylesine uzak ki "başkan" kavramı Hollywood'un hayal gücünün doldurması gerektiği boş bir sayfa halini aldı.

Eisenhower'a kadar olan başkanlar Hollywood'un altın çağını yaşamış olsalar da bu yıllarda başkanlarla ilgili çok az film yapılmıştı: "Young Mr. Lincoln (1939), "Tennessee Johnson" (1943) ve "Wilson" (1944) gibi biyografiler... "Classmates" (1908) ile D.W. Griffith'in "Birth of a Nation"ı (1915) gibi gerçek başkanlar etrafında gelişen ve Lincoln suikastının de dahil olduğu kurgusal hikayeler... Ayrıca "Gabriel over the White House" (1933) ve "For the Love of Mary" (1948) gibi sadece kurmacaya dayanan yapımlar...

Televizyonun siyasette önemli bir faktör haline geldiği 1960 yılına gelinceye kadar imajı sayesinde göreve seçilen pek fazla aday yoktu. Rob Reiner'in "The American President"inde kampanya sorumlusu, kurgu başkan Shepherd'a (Michael Douglas) radyo çağının başkanı Franklin Roosevelt'i örnek verip insanların her gün televizyonda tekerlekli sandalye ile gördükleri bir adama oy vermeyeceklerini ileri sürer ve görsel medyanın günümüz dünyasındaki önemini hatırlatır. Halk ile devlet başkanının arasındaki mesafe nasıl tedirginlik yaratıyorsa önemli bir şahsiyeti ulaşılır yapmak da büyüsünü bozuyor (İngiliz kraliyet ailesinin kaçınmaya çalıştığı bir durum).

Başkanlığın görsel medya aracılığıyla gözönünde olmasını sağlamak konusunda atılan ilk önemli adım, 1960 kampanyasındaki şu efsanevi "Kennedy Nixon'a karşı" tartışmasıydı. Televizyonda gösterilmesi açısından bir "ilk" olan bu beyaz ekran mücadelesi, siyaset ve medya tarihine Nixon'ın söylediklerinden dolayı değil (Lyndon Baines Johnson gibi tartışmayı radyodan dinleyenler Nixon'ın hedefi onikiden vurduğunu hissetmişti) görünüşünden dolayı seçimleri kaybettiği gece olarak geçmiştir. Üç haftadır dizindeki bir rahatsızlıktan dolayı hastanede yatan Nixon zayıf ve kireç gibi bembeyaz olmasına rağmen Kennedy, CBS yönetmeninin sözleriyle "koyu renk takım elbisesinin içinde yanık teni, uzun boyu, atletik yapısıyla Adonis'e benziyordu". Tarihçi Theodore H. White "televizyon, herhangi bir parti organizasyonundan çok daha fazla çekimser oyu toplayabilir" yorumunda bulunmuştu. 1960'da 45 milyon Amerikalının evinde televizyon vardı ve Kennedy çok az bir farkla olmasına rağmen kazanmıştı.

Nixon daha sonra konuşmasını banttan izlemeyi hep reddetti ve sık sık televizyona çıkmaya başlamasına rağmen kendini asla medyaya kabul ettiremedi.

Dürüstlüğü üstünde şüphe bulutları dolaşmasına ve hep ya

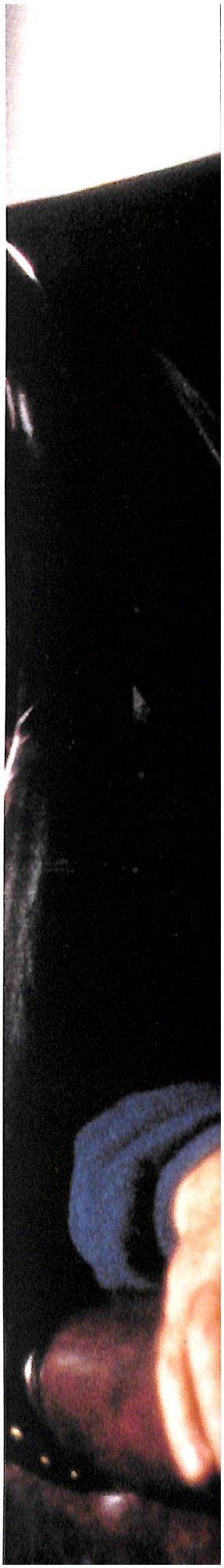

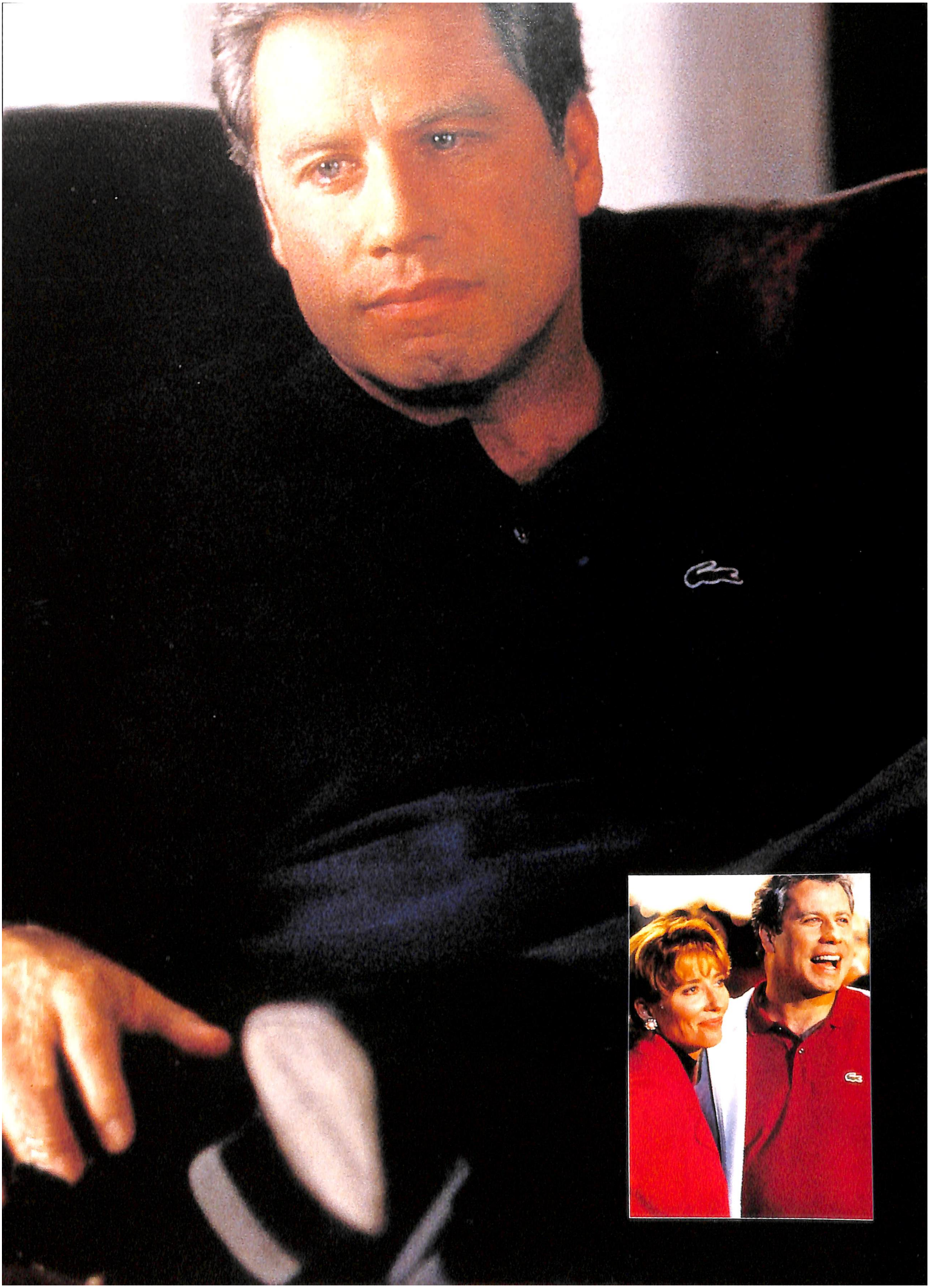

Primary
D.A. Pennebaker, Richard Leacock, Robert L. Drew, 1960

Başkan adayı seçimleri sırasında Kennedy'ye karşı Humphrey Wisconsin çekişmesini izleyen bir belgesel olan "Primary", Amerikan Cinema Verite (Sineme Gerçek) ekolünün ilk temsilcisiydi ve bir başkanlık seçimini izleyen ilk belgeseldi. Pennebaker daha sonra Chris Hegedus ile birlikte 1992 Clinton kampanyasını anlattığı "The War Room" ile aynı formata geri döndü. Cinema verite kapsamında, naif bir iyi niyetle kontrol edilmeyen, objektif filmler yapılmak istenmiş olsa da, bu tip ilk örnekler bu ekolün gerçek gücünü gösteriyor: halktan birinin özel birine dönüşümünü yakalamak. En etkileyici anlar seçim gecesi Kennedy'nin bitkin ve tedirgin bir biçimde seçim sonuçlarını beklediği yakın plan çekimleri. Bu ve Robert Kennedy ile George Walllace'ın Alabama Üniversitesi'nde ırk ayrımının kaldırılması konusundaki tartışmasını izleyen "Crisis" (1962) gibi filmler, yeni bir belgesel kahramanı yarattı: ulaşılabilir siyasetçi.

LBJ
Santiago Alvarez, 1968

"LBJ", Johnson'ın başkanlığının bilinçli olarak öznel bir yorumunu yapmak için fotoğraflardan, arşiv görüntülerinden, karikatürlerden meydana gelen kısa bir avangart film. Alvarez, başkanın görüntülerini JFK suikastinin, Robert Kennedy ve Martin Luther King'in, Vatandaşlık Hakları isyanlarının ve Vietnam Savaşı'nın ham görüntüleriyle kurgulayarak, doğrudan suçlayıcı olmayı tam olarak başaramasa da Johnson'ı 60'lı yılların Amerikası'ndaki belli başlı bütün siyasi suçların sorumlusu olarak gösteriyor. Kennedy ve siyah taraftarı, Johnson aleyhtarı olan "LBJ", aslında başkan ile ilgili değil (Johnson'ın 1963 ile 1966 yılları arasındaki ünlü "Büyük Toplum" kongreleri Alvarez'in gündemine uymazdı). Ölümleri gösterilen "iyi" figürler, suikastleri sıralayan baykuş gibi tekrarlanan imgelerle bağlanırken, "LBJ" daha çok filmin özünü oluşturan iç olaylarla ilgili: kızı Luci'nin düğünü ve torununun doğumu. Bu sekanslara verilen kan kırmızısı renk başkanın suçunu belirtiyor.

Fail Safe
Sidney Lumet, 1964

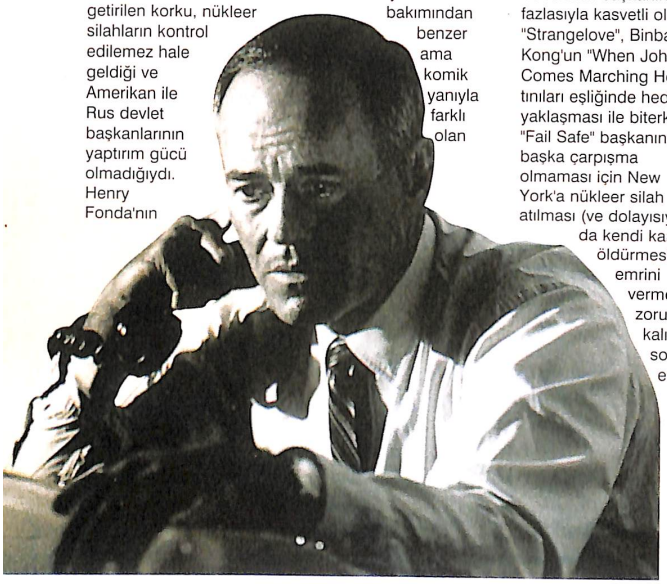

Kaza ile çıkan nükleer bir savaşın hikayesi üzerine kurulan "Fail Safe" 1962'deki Küba krizinden kısa bir süre sonra çekildi. Filmde dile getirilen korku, nükleer silahların kontrol edilemez hale geldiği ve Amerikan ile Rus devlet başkanlarının yaptırım gücü olmadığıydı. Henry Fonda'nın canlandırdığı liberal başkanın Sovyet lidere dediği gibi; "Suçlu biziz. İkimiz de. Makinelerimizin elden çıkmasına izin verdik." "Fail Safe" gişede iyi iş yapmadı. Bunun bir sebebi hikaye bakımından benzer ama komik yanıyla farklı olan Kubrick'in "Dr. Strangelove: or How I Learned to Stop Worrying and Love the Bomb"ından hemen sonra gösterime girmiş olmasıydı. Bir başka sebep ise Lumet'nin beceriksiz başkanının fazlasıyla kasvetli olması. "Strangelove", Binbaşı Kong'un "When Johnny Comes Marching Home" tınıları eşliğinde hedefine yaklaşması ile biterken "Fail Safe" başkanın bir başka çarpışma olmaması için New York'a nükleer silah atılması (ve dolayısıyla da kendi karısını öldürmesi) emrini vermek zorunda kalışıyla sona eriyor.

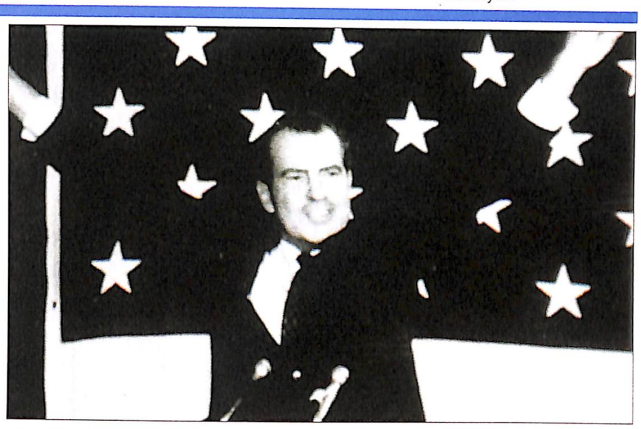

Millhouse: A White Comedy
Emile de Antonio, 1971

Watergate'den bu yana Richard Milhous Nixon hakkında çok film yapıldı ama iğneleyici komedi "Millhouse" skandaldan önce çekilmiş Nixon aleyhtarı bir film. De Antonio, "Millhouse"u neredeyse sadece televizyon arşivlerinden çalınmış ve FBI'ın kaynağını bulamaması için kenar numaraları silinmiş ham görüntülerden meydana getirmişti. Yönetmen, Nixon'ın ilk döneminde gösterime sokulan filmin doğrudan Nixon'a bir saldırı olmaktan çok onu yaratan sisteme bir saldırı olduğunu söylemişti. Oysa komedinin büyük bir bölümü bu iddiasını çürütüyor. Özellikle de Nixon'ın kendini büyüten imajını zayıflatmak için kurgunun karakteristik kullanımı. Bu tip alaycı bir "otoriteyi baltalama"ya örnek olarak, kendini bir entelektüel olarak öven Nixon'ın Beyaz Saray'da Bob Hope'lu zevksiz bir eğlence düzenlemesi verilebilir. "Millhouse" bir yönetmenin hâlâ görev başında olan bir başkana yaptığı en büyük saldırı olarak nitelendirilebilir.

nıbaşında bulunan Pat Nixon'ın umutsuz, soğuk gülümsemesine rağmen Nixon'ın da zaman zaman televizyonu iyi kullandığı gözlendi. Ama televizyon Watergate döneminde bir kez daha onun sonunu hazırlayacaktı.

30 Nisan 1973'de masum olduğunu söylemek ve Watergate'in suçunu "doğru şeyi yaptıklarını düşünerek yanlış yapan" adamlarına yıkmak için canlı yayına çıktı. Konuşmadan önce Amerikan vatandaşlarının sadece küçük bir bölümü başkanına inanmıyordu. Konuşmadan sonra bu oran yüzde 50'yi aşmıştı.

Umberto Eco, Nixon'ın hatasının düşüncelerini yazmayıp sözlü olarak dile getirmek olduğunu, mesajın altında yatanın (suçluluk duygusu ve korku) yüzünden okunduğunu, dolayısıyla da konusmasının "'güvenliğin garantörünün' ortaya koyduğu, güvensizliğin görsel ifadesi"ne dönüştüğünü ileri sürmüştü.

O günlerden sonra Nixon ile Kennedy gerçek ile hayali başkanın referansları oldular. Nixon kötüyü, bozulmuş egoyu, Kennedy ise iyiyi kahraman ego-ideali temsil etti. Film yıldızlarıyla zaman geçiren ve Norman Mailer'ın Marlon Brando'ya benzettiği Kennedy, zamansız ölümüyle efsaneleştirildi ve sayısız "idealize edilmiş başkan" portresine kaynaklık etti. Öte yandan Nixon ile birlikte, başkanın otomatik olarak mit mertebesine yüceltilebileceği fikri de çürümüş, gerçek adam ile mitik ideal arasındaki ayrılmaz bağ koparak şu sıralar pek gözde olan sinik, Hollywood başkanı imajlarının yolunu açmıştı. Oliver Stone'un Nixon'ı (Anthony Hopkins), Kennedy'nin portresini çizerken muzip bir ifadeyle şöyle der: "Sana baktıklarında olmak istedikleri şeyi görüyorlar; bana baktıklarında ise oldukları şeyi".

Kennedy, Hollywood mitolojisinin bir parçası olurken Nixon sanki hiç varolmamış gibi davranılıyor. "The American President"ın açılış sahnesinde, Andrew Shepherd'ın doğal takipçisi olduğu belirtilen geçmiş dönemlerdeki başkanlar arasında Nixon'ın bulunmaması da hemen göze çarpar.

Clinton ise bugüne kadar Kennedy ve Nixon'a aynı oranda benzetildi. Gençliği ve sov dünyasının ünlü isimlerine yakınlığı nedeniyle Kennedy'ye, görevde bulunduğu iki döneme gölge düşüren skandallar nedeniyle de Nixon'a...

Artık halkın yalana olan tepkisi de azalıyor. Nixon'a 1973'de gösterilen tepkiyle Clinton'a gösterilen tepki çok farklı. Clinton 1992 yılındaki parti içi aday seçimleri sırasında Gennifer Flowers ile olan ilişkisini reddetmeye çalışmıştı ama Clinton'ın sesinden ve mimiklerinden, Hillary'nin bakışlarının bir noktaya takılıp kalmasından ve çiftin tekrar tekrar prova ettiği vücut dilinden, adamın başının gerçekten belada olduğu belli oluyordu. Buna rağmen başardı ve o sıralarda başkan olan George Bush'u makamından

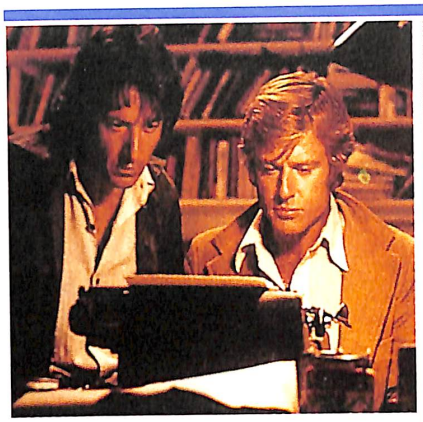

All the President's Men
Alan J. Pakula, 1976

Nixon, geri plandaki televizyonlarda gözden düşüşünü anlatan bölük pörçük haberlerin dışında "All the President's Men"de hiç ortaya çıkmıyor. Bu da aslında başkanın soyutlanmışlığını ve gücünün elinden alınmış olduğunu ifade ediyor. Watergate, yenilmez olmaktan çok uzak olan başkanın sadece çürümüş siyasi bir çarkın dişlilerinden biri, bir entrika kurbanı olduğunu kanıtladı. Bunun idrak edilmesine ve Nixon'ın istifasından sonra yapılmış olmasına rağmen Pakula'nın filmi siyasal bir araştırmadan çok bir gerilim. Nixon'ın yanısıra anahtar niteliğinde olan bazı olaylar da devre dışı bırakılmış.

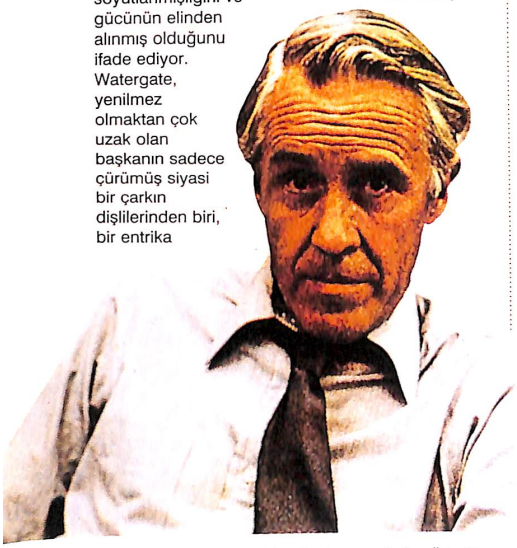

Tanner '88
Robert Altman, 1988

Altman'ın belgesel tarzında altı bölümlük dizisi (siyasi karikatürler çizen Garry Trudeau yazmış, HBO da 1988 kampanyası boyunca yayımlamıştı) hayali bir Demokrat partili aday etrafında gelişiyor. Kampanya filmleri (1972 yapımı "The Candidate" ve "Tanner 88"e atıfta bulunan 1992 yapımı "Bob Roberts" da dahil) isimden de anlaşılacağı üzere adaylardan çok seçim sisteminin işleyişi üzerine kurulu. "Tanner '88" gerçek kampanya ile kurgu

arasında gelip giderek gerçek politikacılara (Bob Dole, Jesse Jackson, Pat Robertson), gerçek durumlara (televizyon tartışmaları) ve gerçek olaylara (Gary Hart'ın seçimler sırasındaki ilişkisi) yer verip gerçek ile kurguyu birbirine karıştırarak ironik bir dille ikisinin aslında yer değiştirebileceğini anlatıyordu. Altman ve Trudeau'nun dizisi, Demokratların 70'li ve 80'li yıllarda içinde bulunduğu karmaşayı yansıtıyor.

Independence Day
Roland Emmerich, 1996

Başkan Whitmore (Bill Pullman), savaş durumu karşısında başkanın hiçbir şey yapamayacağı doğrultusundaki Soğuk Savaş varsayımına tamamen ters düşüyor ve ülkesinin uzaylı istilacılara karşı girdiği savaşa bizzat liderlik ederek makamının otoritesini kanıtlıyor. Film 50'li yılların B filmlerinin basitliğinde: kimliği kesin olarak belli olan kötü bir düşman ve herşeyi yapabilecek güce sahip bir kahraman. Whitmore diplomat rolünde pek rahat görünmüyor ve "piçleri havaya uçurma" kararı, Truman'ın 1945'de Japonlara yönelttiği "gökyüzünden gelecek bir felaket yağmuru" tehditini anımsatıyor. Whitmore sadece savaşırken etkili. Kendi sözleriyle; "Ben bir savaş pilotuyum. Gökyüzüne aitim."

Primary Colors
Mike Nichols, 1998

"Filmdeki olayların gerçekle bir ilgisi yoktur" iddiasına rağmen Clinton'ın birinci dönemi sırasında yayımlanan roman, üstü örtülü olarak başkanın 1992 kampanyasının hikayesini yansıtıyor. Joe Klein'ın kitabı kadar sert olmayan (sözgelimi başkanın karısı Susan Stanton ile kampanyayı yöneten genç Henry Burton arasındaki ilişki konusunda) film nükteli olmasına rağmen hemen "zippergate"in (zipper=fermuar) ve çok daha güncel "Wag the Dog"un ardından gösterime girmiş olmasının cezasını çeken tehlikesiz bir siyasi hiciv. "Primary Colors"ın bir sorunu da filmin Clinton'a yakınlığı. Tom Hanks (başkanın kendi seçimi) Stanton rolünü, Clinton ile olan dostluğunu zedeleyebileceği gerekçesiyle reddetmişti. Ayrıca Nichols da Beyaz Saray'ın gediklilerinden. Hanks'in yerini alan John Travolta'nın yorumu ise şöyle; "Clinton'dan yana bir film olduğunu görmemek için kör olmak lazım... Bunun ötesinde onun ne kadar iyi bir vatandaş olduğunu göstererek değerini de arttırıyor."

etmek için işe koyuldu. "Primary Colors"da Susan'ın, kameralar durduğu anda kocasının elini bıraktığı bir yakın plan çekim var. Gerçekle bizim aramızda duran aracılar yani medyanın rolü üzerine kritik bir an bu... Siyasi liderlerin imajlarıyla bilinçli ve hayli sinik bir ilişkiye girdik. Çevirdikleri dolaplara ortak olduk ve kişi ile ideali arasındaki ayrımın farkındayız.

Clinton döneminde hayali başkanlara yatırım yapılmasının sebebi bu köklü siyasi yabancılaşma: başkan, ikonluk statüsünü yitirdiğinden başkanlık makamını temsil eden figür de boş bir tablo haline geldi. "Dave" ve "Başkanın Adamları/Wag the Dog" tam da bu durumu anlatıyor aslında. İki film de "kötü" başkanlarını konudan hızla kesip çıkararak ve yoklukları etrafında hikayeler geliştirerek, başkanın sadece isteğe göre silinip tekrar çizilebileceği bir imaj olduğu izlenimini yaratıyor. Bu tip filmler Nixon'dan kaynaklanan bir güvensizlik ile dolu. Başkanın kim olduğu önemli değil çünkü mutlak güç onu arayan kişiyi her zaman baştan çıkarır. Hayal kırıklığı, kötü bir başkanın hikayenin odak noktasını oluşturduğu "Clear and Present Danger" ve "Absolute Power"da bir aşama daha ileriye götürüldü.

Her şeye rağmen 90'lı yılların Hollywood'u, "Independence Day" ve "Air Force One"da olduğu gibi, romantize edilmiş "kahraman başkan" idealinin Kennedy alternatifini tercih ediyor. Bu filmlerde sunulan başkan figürü hayal edilen ve olması gerektiği gibi olan bir başkan. Hollywood sanki başkanlığın artık dürüst, erdemli ya da mağrur olmasının beklenmediği bugünlerde dengeyi tekrar kurmaya çalışıyor.

"Air Force One"daki Başkan Marshall (Harrison Ford), bu çabanın belirgin örneği. Başkan bu kez, gerçek hayattaki kasvetli Soğuk Savaş karşıtlarının aksine, silahları kontrolünde bulunduran başkanı değil silahların tehdit ettiği aksiyon adamı rolüne bürünüyor. Eski bir Vietnam savaş pilotu olan Marshall, başkanın uçağını Sovyet taraftarı fanatiklerin elinden alarak düşman ile mücadeleyi fiziksel çekişme düzeyine indirgiyor ve kızı teröristlerin lideri Ivan'a; "Sen bir canavarsın. Benim babamsa harika bir adam. Sen babam gibi olamazsın" dediğinde, yüzeysel olarak Kennedy'nin yerine geçmiş oluyor. Bu sözler aslında 1988'deki televizyon tartışmaları sırasında başkan yardımcısı adayı Lloyd Bentsen'in Dan Quayle'e söylediklerinin bir yansımasıydı: "Senatör, Jack Kennedy benim arkadaşımdı. Senatör, siz Jack Kennedy değilsiniz."

Clinton yüzünden başkanlık kavramının içi oylesine boşaldı ki Hollywood ya bu gerçeği açık açık kabulleniyor ya da paniği görmezlikten gelmek için basmakalıp sinemasal klişeleri devreye sokuyor. Seyircilerden beklenen ise gerçek ile hayali figür arasındaki uçurumu doldurmak. ■

ÇEVİREN: AYGEN KUTLAR

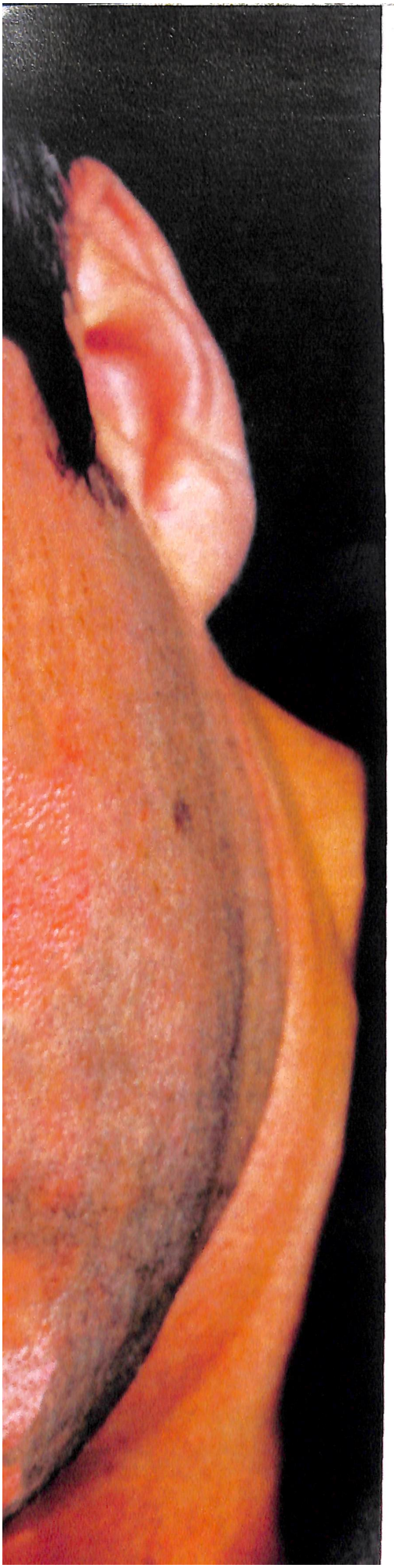

Başrollere terfi etmekte zorluk çeken, A sınıfı filmlerde ikinci derecede rollerde oynayan sıkı oyuncular vardır. **Tom Sizemore** bunlardan biri. Filmografisinde neredeyse "yok yok"... Western, bilimkurgu, hapisane filmi, polisiye, aksiyon, korku-gerilim vs. Hafızalarınızı yoklamanız için birkaç film ismi de verelim: "Katil Doğanlar", "Büyük Hesaplaşma", "Tuhaf Günler"... Hâlâ hatırlamadıysanız sayfaları çevirmeye başlayabilir, bu ay Steven Spielberg'in "Saving Private Ryan" filminde oynayan aktörün geçmiş işlerine şöyle bir göz atabilirsiniz.

BAŞROL ALTINDA HAYAT

Tom Sizemore Al Pacino'dan daha iyi bir aktör. Nasıl, çok sivri bir iddia değil mi? Ama Madrid Film Festivali jüri üyeleri böyle düşünmüşler ve Al Pacino'nun yönettiği, oynadığı ". "Richard'ı Ararken"in de katıldığı bir yarışmada En İyi Aktör olarak onu seçmişlerdi. Üstelik İspanyolları böylesine etkileyen film adını sanını duymadığımız bir arthouse filmi değil, klostrofobik tünellerde geçen hareketli bir kaçıp kovalamaca filmi olan "The Relic" idi... Sizemore, "The Relic"de biricik köpeğinin vesayeti boşandığı karısına verildiği için bunalımda olan temiz yüzlü sıradışı bir polis karakterini, Vincent D'Agosta'yı oynuyordu. D'Agosta o gün yudumlayacağı kahvenin yanında hangi çöreği yiyeceğini düşünen sıradan bir polisken kendini beyin yiyen bir canavara karşı savaşırken buluyordu.

Tom Sizemore, oyuncu tayfasını yakından takip etmeyi iş edinmiş seyirciler dışında Türkiye'de pek tanınan bir oyuncu değil. Ama sayfalarımızdaki resimlere bakıp onu rahatlıkla hatırlayabilirsiniz. Başrollerin değil ikinci derecedeki karakter rollerinin adamı, değişken bir fiziği ve sağlam bir tekniği var. Belirli bir tipin adamı değil, her an her şey olabilecek bukelamun türü oyunculardan.

Sonuç olarak, Sizemore birkaç etkili filmde rol almış, önemli oyunculara eşlik etmiş ve spot ışıklarla gölgeler arasında sallanıp durmuş saygın bir karakter oyuncusu. "The Relic" dışında tam olarak spot ışığın altına çıkmamış olması yanı

Devil in A Blue Dress: Sizemore, siyahların gittiği caz kulüplerine girip çıkan beyaz bir kadını izlemesi için bir özel detektif tutan DeWitt Albright rolünde.

Guilty By Suspicion: '50'li yıllarda, McCarthy dönemindeki paranoyakça cadı avı döneminde geçen bir hikaye.

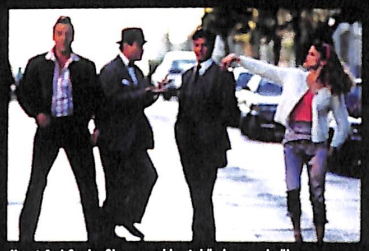

Heart And Souls: Sizemore, bir otobüs kazasında ölen ve o sırada doğan bir çocuğu kontrol eden dört kişiden biri. Evet, bu bir komedi.

Point Break: DEA ajanı Deets yıllarca kimliğini gizleyerek soyguncuların arasında yaşadıktan sonra Keanu Reeves bir çuval inciri mahvediyor.

Heat: Michael Cheritto, Tom Sizemore'un bugüne kadarki en bilinen rolü.

başrol oynamaması şimdiye kadar lehine olmuş. Herkes onu sadece oynadığı iyi filmler ile hatırlıyor ve o başarısız filmlerin sorumluluğunu yüklenmek zorunda kalmıyor...

İngiliz Total Film dergisinin yazarı onun için "tıknaz yapılı, gürültülü kahkahalar atan bir adam" ifadesini kullanıyor. Aynı yazarın "The Relic"in İngiltere'de vizyona girmesi vesilesiyle aktörle yaptığı söyleşiden pasajlar ise şöyle:

Özellikle bir korku filmi yapmayı istemiş miydiniz?

Tam olarak değil. Ama iyi iş yapacak bir Hollywood filminde başrolü canlandırmayı istemiştim ve film iyi iş yaptığı için de çok mutluyum. Bana bir dizi ikinci derecede "başrol"de oynama fırsatını verdi. Yıldızın "ben" olmasının zamanı gelmişti.

Ve filmin sonuna kadar yaşamak da güzeldi herhalde...

Evet. Ölmekten bıkmıştım.

Harry Dean Stanton sendromu mu?

Kesinlikle. "Hey, millet. Son çerçevede olmak istiyorum!" Bir yerine-göre-kullanılabilir-rol kariyeri istemiyorum. Sana sunulan malzemeyi elemek ve istediğini bulabilmek şaşırtıcı derecede zor. Yaptığım şey konusunda çok seçiciyimdir ama bu sefer tipik klişe korku filmini biraz daha insani, biraz daha esprili hale getirebileceğimizi düşündüm. Onu özlü biri olarak canlandırmak istedim. Kurallara uygun bir adam, avizelerden sarkan bir süperkahraman olarak değil. Kendini sıradışı bir olayın içinde bulan sıradan bir adam olmak istedim.

"The Relic"de çok iyi efektler var ama siz herhalde film boyunca görülmeyen ürkütücü bir şeye tepkiler vererek oynadınız...

Olmadığı halde karşında biri ya da bir şey varmış gibi rol yapmak gerçekten zor ama bu kötü oyuncularla oynamaktan çok daha iyi. Canlandırdığım karakterin istediği tek şeyin hayatta kalmak olduğunu tahmin edebiliyordum çünkü böyle bir durumda ben de aynı şeyi isterdim. Aslına bakacak olursanız ben ağlardım. Ama o öyle bir tip değil. Kimse bize işaret verip "Canavar!" demedi. Oyunculuk da bu zaten. Her şey bir "yapar gibi görünmek" meselesi."

Bütün film boyunca başrol sizin. Sonra o büyük, gösterişli, gürültülü patırtılı finalde yoksunuz...

Böyle olması hoşuma gitti. Seyirciler herşeyi benim yapmamı istiyor. Canavarı benim öldürmemi. Ama bunu ben yapmıyorum. İzleyicilerin beklentilerine biraz ters düşen herşey iyidir.

Steven Seagal'ın "Executive Decision"ın yarısında ölmesi gibi...

Steven Seagal'ın ölmesi... (Sessizlik) İyi olurdu. Adı geçen oyuncuya bir mesaj yollamak için teybe doğru eğiliyor... "Steven harika bir saç modelin var ve gerçekten çok iyi koşuyorsun. Yani koştuğunda bacaklarının iki metre olduğu izlenimini yaratıyorsun ama oyunculuğu 200 yıl geriye götürdün." (Tekrar röportaja dönüyor.) Bana "The Glimmer Man"de oynayıp oynamayacağımı sordu. Hayır dedim ve o da çok kızdı. Bana kalsa düşüp ölebilir bile. Hiç sakıncası yok.

True Romance: Tüm zamanların en büyük silahlı çatışması olmasa da en yoğun olanı.

Strange Days: Sizemore çılgın polis Max Peltier rolünde...

The Relic: Sıradan bir polis sıradan bir müzenin sıradan kanallarında sıradan bir canavarla boğuşuyor.

Wyatt Earp: Kevin Costner'ın epik western'inde bıyıklı, yelekli standart bir adam.

Katil Doğanlar: Çılgın polis Jack Scagnetti rolünde...

'The Glimmer Man'de rol almak istemedim. Senaryoyu okumadım bile. Üzerinde ismini gördüm ve çöpe attım."

Demek roller konusunda seçicisiniz. Bugüne kadar yapılan korku filmleri arasında en çok beğendiğiniz hangisi?
Hayat, varoluşun dehşeti. Pekala 'Abbott And Costello Meet Frankenstein' diyelim mesela. Ya da 'Alien'. Favorim 'Alien'... 'Kuzuların Sessizliği'. O da çok iyiydi."

Madrid'de En İyi Aktör seçildiniz. Cannes'a gidecek misiniz?
Hayır, böyle şeylerin hepsine gidemem. Aslında festivalleri pek sevmem. Kış öpmekten ve kışınızın öpülmesinden yorgun düşersiniz.

OYNADIĞI DİĞER FİLMLER

"True Romance"te, tombul, neşeli detektif Cody Nicholson'ı oynuyordunuz. Filmin bir kısmı da doğduğunuz Detroit'de geçiyordu.

Detroit Beyrut gibidir. Gerçi cinayetlerin oranında bir düşüş var ama o da herkes zaten öldüğü için. Geriye öldürecek kimse kalmadı. "True Romance"de oynadım çünkü Tarantino ile daha önce tanışmıştım ve onun sadece bir yıldız değil, önemli bir yönetmen olacağını da anlamıştım. Filmin Los Angeles'ta geçen bölümleri Robert Kennedy'nin öldürüldüğü Ambassador Oteli'nde çekildi. Az Kalsın "Rezervuar Köpekleri"ndeki Bay Pembe'yi canlandıracaktım. Steve Buscemi ile benim aramda bir seçim yapılacaktı. Sonunda Steve'in çok iyi çizdiği o karakteri istedi."

"Büyük Hesaplaşma"da (Heat) Robert De Niro'nun ekibindeki kötü adam Michael Cheritto idiniz.
Robert ve Al ile aynı filmde oynamak harikaydı. Ama daha önce hiç ikisini aynı anda görmemiştim. "Büyük Hesaplaşma" aslında iki farklı filmdi. Bir yanda Bob, Val ve ben vardık, öte yanda ise Al ve çetesi. Hiç aynı gün çalışmadık."

"Katil Doğanlar"da (Natural Born Killers) ise hinoğluhin, şöhret peşindeki polis Jack Scagnetti'yi oynadınız.
Çekimleri çok çılgın geçen bir filmdi. Oliver bizi delirtmek için sette her türlü delice müziği çalıyordu. Ve Nine Inch Nails. Oliver'ın bir dahi olduğu su götürmez. Onunla çalışmak çok güzel ama o bir deli; ve hayır, bunu iyi anlamda söylemiyorum. O temelde bir provokatör. "Bunun içine etme!" ondan gelebilecek tipik bir talimat. Scagnetti rolü için görüşmeye gittiğimde Woody Harrelson, Juliette Lewis, Robert Downey Jnr. ve Tommy Lee Jones oyuncu kadrosuna seçilmişti. Oliver'ın yanına gittim ve o hiç havasında değildi... (Onun bin metre uzakta olduğu izlenimini yaratan bakışını ve çatallaşmış fısıltı halinde çıkan sesini taklit ederek) 'Ben bir masa yapıyorum adamım. Ama bu beş ayaklı bir masa olacak. Dört ayağım zaten var. Sen beşincisi olacaksın. Bir tek ayak bile aksarsa bütün lanet olasıca masa çöker. Şimdi... Masamın içine edecek misin?' dedi. Ben de; 'Hayır. Sağlam bir ayak olacağım' dedim. O da; 'Gel bakalım Tom. Scagnetti nasıl yürür? Göster bana Tom. Haydi. Bana onun lanet olası yürüyüşünü göster.'"

Bu yürüyüş gerçekten de önemli. Çünkü siz ve Tommy Lee Jones hapisane sahnesinde koridor boyunca uzun bir yürüyüş yapıyorsunuz...
Evet. Bu aslında bugüne kadarki en uzun konuş-ve-yürü sahnesi. Sinema tarihinin en uzun iki sahnesinde varım: "Büyük Hesaplaşma"daki en uzun silahla-ateş-et sahnesi ve "Katil Doğanlar"daki en uzun konuş-ve-yürü sahnesi.

Tabii bir de "Tuhaf Günler"deki (Strange Days) gökdelen sahnesi var.
Tabii ya. O binadan aşağıya sarkmak... Lanet olası 34 kat. Blue screen tekniği kullanılmadı. O işi gerçekten yaptım. Öldüğümde tazminat davası açılmayacağına dair sayfalarca kağıt imzalamak zorunda kaldım. ■

DÜNYANIN SONU GELİYOR. UZAYDA DOLAŞAN BAŞIBOŞ BİR METEOR YERYÜZÜNE ÇARPMAK ÜZERE VE İNSANLAR ONU YOKETMEYE ÇALIŞIYOR. ÜSTELİK METEOR KORKUSU ÇOK DA HAYALİ BİR ŞEY DEĞİL, GERÇEKLEŞMESİ HALİNDE BİRİCİK DÜNYAMIZ EVRENDEN SİLİNİP GİDEBİLİR.

UZAYDAN GELEN SERSERİ MAYIN

ARMAGEDDON

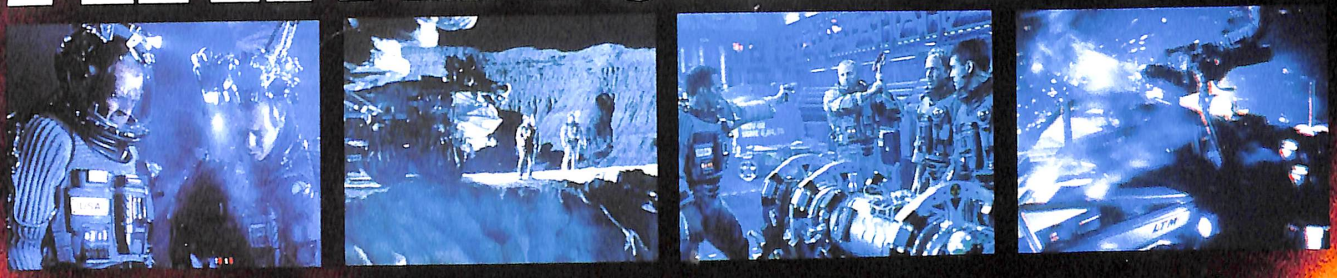

ARMAGEDDON

Bu yılki Cannes Film Festivali'nde komik bir şey oldu. Uluslararası gazetecilerden oluşan bir grup, bu yazın görkemli filmlerinden "Armageddon"a şöyle bir bakmak üzere bir salonda toplandı. Dağıtımcılar ve yapımcılarla birlikte gösterimin yapılacağı salondaki koltuklarına yerleşen gazetecilerin izledikleri ne fragman ne film, ikisinin arası bir şeydi.

Sebebi filmin henüz tamamlanmamış oluşuydu. Cannes'da toplanan kalabalık, film yerine tipik bir Hollywood çılgınlığıyla, yani 50 dakikalık bir fragman versiyonuyla yetinmek zorunda kaldı. Yine de efektler harika, aksiyon sahneleri yeterince gürültülü ve kahramanların tek cümlelik replikleri olması gerektiği gibi komikti fakat sıra kapanış sahnesine gelince beklenmedik bir şey oldu. Filmin son sahnesinde kahramanımız Bruce Willis uzay boşluğunda bir başına ölümle yüz yüzedir, Dünya'daki kızıyla video bağlantısı aracılığıyla konuşur. Karanlık boşlukta kendisini bekleyen tehlikeye yüzünü dönmeden önce bebeğine hoşçakal der. Sizin anlayacağınız yürek burkan, etkileyici bir sahne. Ne var ki seyirciler gülmekten koridorlara serildiler.

Bunun üzerine bildiğimiz beysbol şapkası, şortu ve tişörtüyle sahneye çıkan Bruce Willis "Dünyanın sonunu bu kadar eğlenceli bulmanıza sevindim..." dedi.

50 DAKİKALIK VERSİYON

Ertesi günkü basın toplantısında bir gün öncesinden kalma tuhaf bir hava vardı ama herkes "Armageddon"un çok başarılı olacağını düşünüyordu. Bir tarafta "Top Gun"ın yapımcısı Jerry Bruckheimer, "Bad Boys"un yönetmeni Michael Bay ve "The Rock"ın senaryo yazarı Jonathan Hensleigh; bir tarafta filmin yıldızları, Willis, Liv Tyler, Ben Affleck ve Steve Buscemi... Karşılarında oturan bütün basın mensuplarının kafasında aynı soru: Normal bir fragman ya da filmin tamamı yerine neden 50 dakikalık bu fragman gösterildi?

Bay: "Bence göstermeseler daha iyiydi. Film gibi montajlamışlar, kötü olmuş. Bu 50 dakikalık versiyonları göstermenin yararına inanmıyorum çünkü çok yanıltıcı oluyor. Gösterdikleri sahnelerin bazıları iki ay öncekilerdi ve onları sonradan düzeltmistik. İşte o yüzden oturduğum yerde '- Aman tanrım, bu çok eski.' deyip duruyordum. Sinema salonu işletmecileri için hazırladığımız versiyonu Cannes'a getirdiler."

Willis: "Güldüler çünkü anlamadılar ve bu da kahrolası şeyin filmin öyküsünden kopuk görünmesinden kaynaklanıyordu. Gerçek filmi görürseniz orada neler olduğunu anlayacaksınız. Bu gösterim filmin reklamıydı sadece."

Tyler: "İnsanlar güldüler mi? Bana mı gülüyorlardı? Çekim günü bende kendime gülmüştüm. Gerçekten zor bir sahneydi. Bugüne kadar hiçbir sahnede bu kadar zorlanmamıstım."

Filmin Jim Carson tarafından çizilmiş storyboard'undan kareler.

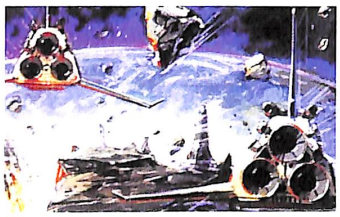

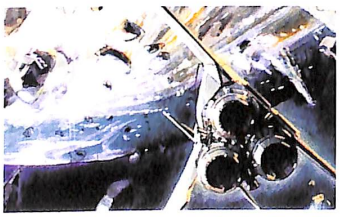

Uçan, yanan arabalar.

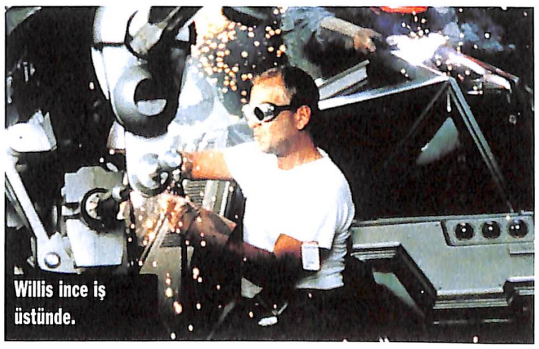

Willis ince iş üstünde.

SİVİLLER UZAYDA

Her yaz sinema seyircisi daha büyüğünü, daha hızlısını, daha fazlasını görmek ister. "Armageddon"da tehlike, Dünya'ya doğru yaklaşmakta olan bir göktaşıdır. Kahramanlarımız ise astronotlar ve petrol sondajcılarından oluşan uluslararası bir ekiptir. Amaç dünyayı kurtarmaktır.

Bay: ""The Rock"tan sonra bir sürü teklif aldım ama hiçbirinden pek hoşlanmadım. Senaryo yazarı Jonathan Hensleigh beni arayıp güzel bir göktaşı filmiyle ilgili bir fikri olduğunu söyledi. Birlikte silahsız fakat gayet kahramanca bir hikaye çıkarttık."

Heinsleigh: "Sivil uzmanların uzaya gitmeye zorlanmalarını konu alan bir hikaye yazmak istemisimdir hep. NASA astronotları sıkı bilimadamlarıdır ama ya bir gün NASA, astronotlarının yapamayacağı bir iş

için bir araba tamircisini uzaya göndermek zorunda kalırsa ne olur? Oldukça zor işlerde astronotlardan çok daha yetenekli tamirciler gördüm."

Bruckheimer: "Bu hikaye ölüm kalım durumunda çeşitli kararlar vermek durumunda kalan kişilerle ilgili. Uzayda geçen "The Dirty Dozen"a yakın bir şey."

NASA'NIN YARDIMLARI

"Top Gun"ın prodüksiyonu sırasında Bruckheimer Birleşik Devletler Hava Kuvvetleri'nden beklenmedik yardımlar gördü; tabii filmde Hava Kuvvetleri'ni olumlu yanlarıyla göstermesi karşılığında. Aynı şekilde "Armageddon"un kahramanları da NASA'nın altın çocuklarıydı ve dolayısıyla çekimlere yardımcı olmak için ellerinden geleni yaptılar. Oyuncu kadrosu ve set ekibinin oluşturulmasına katkıda bulundukları gibi Kennedy Uzay Merkezi'nde çekim yapılmasına da izin verdiler.Uzay gemisi Atlantis'in havalanacağı gece çekiminde prodüksiyon ekibi 12 kamerasını üç millik güvenlik bölgesi içine yerleştirerek her açıdan çekim yapma olanağı buldu.

Bay: "İşin en zor kısmı NASA'nın onayını almaktı. Onay alamasaydık bu filmi istediğimiz gibi çekemezdik. Çok gerçekçi olmasını istiyorduk. Hem uzmanlıklarını hem de donanımlarını kullandık."

Buscemi: "NASA'nın, teknik danışmanlığımızı yapan Joe Allen adında bir astronotu vardı. Ona bir sürü soru sorduk. Üstelik Uzay Merkezi'nde çekim yaptık. Yani, fırlatma alanına bile girme şansımız oldu."

Bruckheimer: "Hem NASA hem Hava Kuvvetleri çok yardımcı oldular. Fırlatmayı seyredebildiğimiz, astronotlar ve bilimadamlarıyla konuşma şansı bulduğumuz için çok şanslıyız. Bir anlığına bile olsa onların yaşamlarının bir parçası olmak müthiş

Sivil uzmanların uzaya gitmeye zorlandığı bir hikaye.

DÜNYANIN SONU ÖNCE SİNEMADA

Bilimadamları dünyadaki yaşamın 10 milyon yılda bir meteor çarpması sonucu sona erdiğini ileri sürüyorlar ama filmler sayesinde dünyanın sonunu görmek için bu kadar beklemek zorunda kalmıyoruz.

DERİN DARBE (1998)
Tehlike: Bir kuyrukluyıldız gezegenimize doğu yaklaşmaktadır. Hem de "Armageddon"un meteoruyla aynı yılda. İstatistiklere göre bu kadarı çok fazla.
Plan: Uzak tarafına bir atom bombası yerleştirip yıldızı paramparça etmek.
Nasıl kurtuluyoruz?: Kuyrukluyıldızın bir parçası İngiltere yerine Amerika'yı siler süpürür.

STARSHIP TROOPERS (1997)
Tehlike: Başka gezegende yaşayan bir böcek milleti yayılmacı emellerini gerçekleştirmek için Dünya'ya öldürücü dev kayalar fırlatır.
Plan: İlk önce taş fırlatan böcekleri ortadan kaldırmak için uzaya temiz yüzlü askerler gönderilir.

Nasıl kurtuluruz?: Uzay savaşına giden gözüpek askerler sayesinde.

WARGAMES (1983)
Tehlike: Üçüncü Dünya Savaşı'nın canlandırıldığı bir simülasyon oyun ile gerçek Üçüncü Dünya Savaşı arasındaki farkı bilmeyen süper bir bilgisayar.
Plan: Bu bilgisayarı ve Rusları, oyunu kazanmanın hepimizin ölümü demek olduğuna ikna etmek.
Nasıl kurtuluruz?: Herkesin nükleer silahların kötü olduğuna inanmasıyla sergilenen bir sağduyuyla.

THE DAY OF THE TRIFFIDS (1962)
Tehlike: Yavaş yürüyen ve güçlü sivri dilleriyle insanları yakalayıp yiyen dev bitkiler.
Plan: Dünya nüfusunun çoğu bir meteor yağmuruyla kör olmuştur. Kör olmayanlar bu dev bitkilerle mücadele ederken diğerleri de kaçmaya çalışır.
Nasıl kurtuluruz?: Kurtuluş doğadadır. İnsanlar denize sığınır.

THE DAY THE EARTH CAUGHT FIRE (1961)
Tehlike: Çok fazla nükleer deneme yüzünden Dünya yörüngesinden çıkar. Güneşe doğru ilerlemeye başlar.
Plan: Daha da fazla atom bombası patlatarak Güneş'e doğru kayan Dünya'nın yönünü değiştirmek.
Nasıl kurtuluruz?: Hiçbir şekilde. Nükleer silahlar yüzünden ölüme mahkum oluruz.

Bruce, bu koca silahı Demi'nin avukatına yöneltmeyi düşünmüş olmalı.

Meteorlar şimdilik ıska geçiyor, peki ya gelecekte?

bir duygu."

Bruckheimer 80'lerde ortağı Don Simpson'la birlikte, film yapımının odak noktasını yönetmenden yapımcıya kaydırma hareketinin ön saflarında yer aldı. Manasız stil egzersizleri olmakla eleştirilen filmleri her şeye rağmen hem programa ve bütçeye sadık kalıyor hem de gişede başarılı oluyordu. Ben Affleck, "Jerry bir efsane" diyor. "Gişe filmi denen şeyi o keşfetti." Yine de Bruckheimer filmlerinde bile işbirliğiyle yürüyen bir süreç yaşanıyor ve herkesin anlatacak bir hikayesi var.

Bruckheimer: "Seyirci giderek daha fazla şey istiyor ve dolayısıyla işimiz giderek zorlaşıyor. En zoru da senaryoyu uygulamak. Bu işi doğru yaparsanız herkesin yapabileceği çok basit bir işmiş gibi görünür. Yönetmen ve yazarla birlikte bir odada toplanıp 'Bu olmadı, nasıl düzelteceğiz?' dedikten sonraki aşama en fazla beyin hücresi kaybettiğiniz süreçtir."

Affleck: "Fikir beni heyecanlandırmıştı. İnsan faktörüyle uzay çağı fikriyle heyecanlanmıştım. Kim etkilenmez ki?"

Bruckheimer: "'Armageddon'da sekiz yazardan yararlandık. Eski stüdyo sisteminin en iyi haliydi. Bu sanayiinin en yetenekli yazarlarının becerilerini kullandık. Hikayeyi Jonathan Hensleigh kurdu. Sonra başka biri karakterler bir başkası da aşk hikayesi üzerinde çalıştı. Her sahneyi elinizden geldiği kadar çok katmanlı ve özel yapmaya çalışıyorsunuz. Film çekmek çok zor bir iş o nedenle insan en akıllı beyinleri çevresinde toplamak istiyor."

Üstte: Portakalların yürüyüşü. Ortada: Yönetmen Michael Bay. Altta: Liv, yine hedefi tutturamamış.

"DERİN DARBE" İLE YARIŞ

Geçen yıl "Volcano" gişe hasılatında, daha sıkıcı ve o kadar heyecanlı olmayan "Dante's Peak"e yenildi. "Dante's Peak"in yapımcıları bir riske girmiş maliyeti yükseltmek pahasına filmi erken bitirmiş, gösterime daha erken girmesini sağlamışlardı. Bu durumda "Derin Darbe"nin "Armageddon"dan önce sinemalara gelmesi "Armageddon"un başarısını etkilemeyecek mi?

Bruckheimer: "Prodüksiyon öncesi çalışmaları sürdürürken "Derin Darbe"den haberim vardı. Senaryoyu okumadım, filmi de görmedim. Anladığım kadarıyla bizimkinde humor daha fazla. Onun yaklaşımı farklı. Diğer film ister istemez endişelendiriyor insanı çünkü çok iyi sinemacılar var ama umarım ikimize de yer vardır. Onlar zaten başardı şimdi sıra bizde. İnşallah biz de başaracağız."

Bay: "Programımızda ve gösterim tarihimizde değişiklik yapmadık. Onlar bizi farkettiklerinde prodüksiyonu hızlandırdılar. 'Önce biz çıkmalıyız.' dediler. Oysa böyle bir filmi aceleye getiremezsiniz. Ya tam yaparsınız ya da hiç yapmazsınız. Yoksa efektler suni görünür. Bence biz çok daha başarılı olacağız çünkü 'Armageddon'un eğlenceli bir yanı da var. Güçlü ve çok daha canlı bir film."

Willis: "Bu tür şeyler Hollywood'da hep olur, yine olacak. Ama bu iki film arasında rekabet yok ve bizim filmimizle onların filmi arasında epey zaman var aslında. Bu sadece siz gazeteciler için yazacak bir malzeme."

NÜKLEER BOMBANIN 10.000 KATI

Kozmik bir çarpışma sonucu Dünya'nın yokoluşu hakkında bir film görmek için yıllarca beklersiniz sonra iki tanesi birden gelir. Fakat acaba uzayın derinliklerinde Dünya'ya doğru yaklaşmakta olan ve yaşadığımız gezegeni yerle bir edecek bir tehlike var mı gerçekten? Varsa bu tehlikeye karşı ne yapılabilir?

Bay: "Bakın. Bu film için araştırma yaparken dünyayı tehdit eden bu göktaşlarıyla ilgili çok şey öğrendim ve size söyleyeyim, oradalar. NASA dünyanın her 10 milyon yılda bir yokolduğuna inanıyor. Uzmanlardan biri böyle bir çarpışmanın etkisinin bir nükleer bombanın 10.000 katı olduğunu söyledi. Korkunç. Konuştuğum bir bilimadamı üç yıl önce bunlardan birinin Dünya'nın 100.000 mil yakınından geçtiğini ve onu geçtikten üç gün sonrasına kadar farketmediğimizi söyledi. Bu çok korkunç."

Willis: "Gerçekten, böyle bir durumda ne yapardım acaba? Üç kızım var, onlarla birlikte olurdum herhalde... Bilmiyorum... Biraz eroin alıp dünyaya elveda derdim belki."

Şu an için ortada bir tehlike yokmuş gibi görünüyor ama ya gelecekte? Cambridge'teki Uluslararası Astronomi Birliği'nden Brian Marsden geçen Mart, XF11 adlı göktaşının Dünya'ya yaklaşmakta olduğunu duyurmuş şimdiki hızının saatte 27.000 km olduğunu ve 26 Ekim 2028'de Dünya'ya çarpma riskinin yüksek olduğunu söylemişti fakat sonraki hesaplamalar gezegene sadece 960.000 km yaklaşarak Ay'ın diğer tarafından geçeceğini gösterdi. Bir ıska daha... ■

İç havalandırma sayesinde buğulanmayan başlık camları.

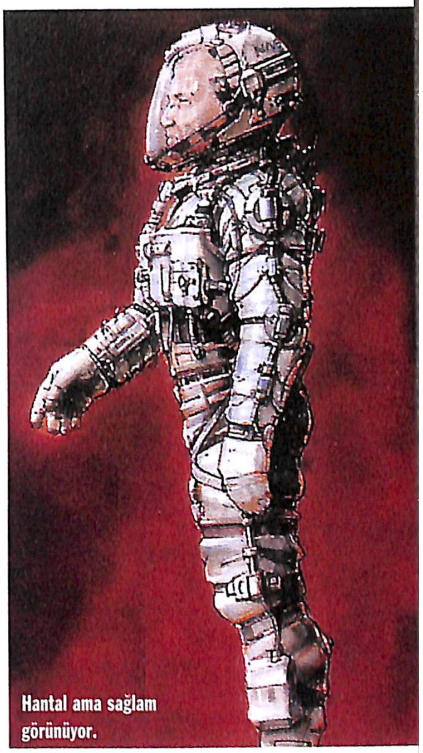

Hantal ama sağlam görünüyor.

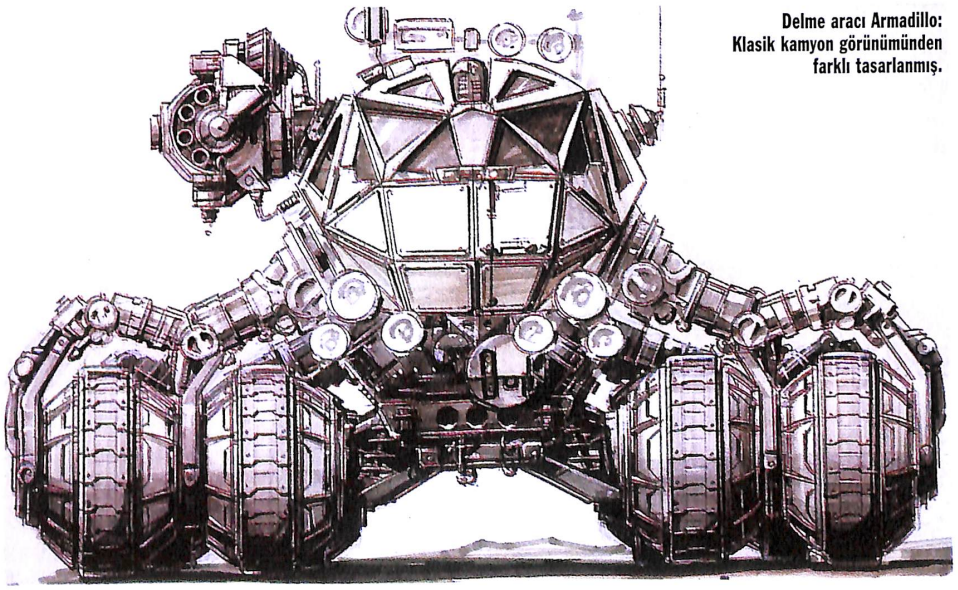

Delme aracı Armadillo: Klasik kamyon görünümünden farklı tasarlanmış.

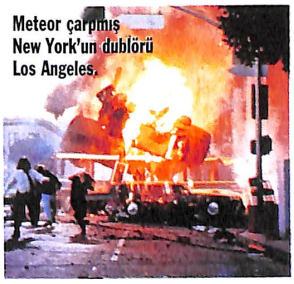

Meteor çarpmış New York'un dublörü Los Angeles.

Bir Chevy motoruyla çalışan Armadillo.

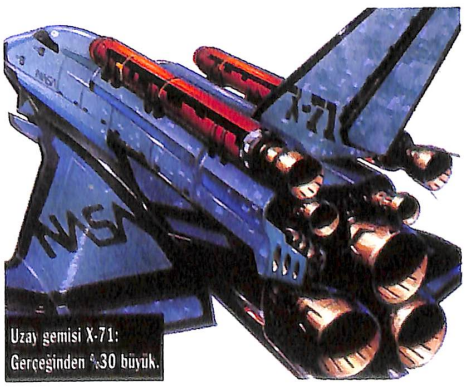

Uzay gemisi X-71: Gerçeğinden %30 büyük.

GİYSİLER VE TASARIMLAR

Dünyanın sonunun tasarlanışı "Armageddon"un prodüksiyon tasarımcılarının varolan teknolojiyi evirip çevirmelerini gerektiriyordu. Bildiğimiz uzay gemileri tüm ekibi ve "Armadillo" adlı delme aracını içine alacak büyüklükte değildi. Filmdeki "X-71" gemisinin çok daha geniş, ayrıca gerçeğinden çok daha düzgün ve dayanıklı görünmesi lazımdı. Bu noktada iş bilgisayar grafik tasarımcılarına kalıyordu.

Özel efekt koordinatörü John Frazier, "Armadillo için kamyona benzeyen klasik bir görünüm istemiyorduk o yüzden işe bir Humvee şasesiyle başladık." diyor "Üstelik aracın öylece durup güzel görünmesi de yeterli değildi, hareket etmesi gerekiyordu."

Petrol işçilerinin kostümleri ise göktaşıyla ilgili çalışma koşullarına uygun şekilde dayanıklı görünmeliydi. Her biri otuz kilo çeken kostümlerde, başlık camlarının buğulanmasını önlemek ve stüdyo ışığı altında çalışan oyuncuların bayılmasını engellemek için pille çalışan havalandırma birimleri vardı. Yönetmen Michael Bay, oyuncularından kostümlerden şikayet etmeyi bırakmalarını istemiş ve örnek olmak için bir tanesini giymiş ama ertesi gün her tarafının ağrıdığını itiraf etmiş.

"Hoşçakal Yarın"

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİ FİLMLER

KÖTÜLÜK ÇİÇEKLERİ

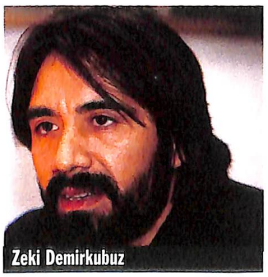
Zeki Demirkubuz

Çekim Tarihi: Eylül 98.
Yönetmen: Zeki Demirkubuz.
Oyuncular: Ruhi Sarı, Başak Köklükaya.
Senaryo: Zeki Demirkubuz. **Bütçe:** 50-100 bin dolar.
Yapımcı: Mavi Film-Zeki Demirkubuz.
Konusu: Film, 50 dolar yüzünden başına gelmedik şey kalmayan bir figüranın, intihar, cinayet ve hayatta kalma hikayesini anlatıyor. Yönetmen Demirkubuz, filmin konusunu dolarlar, silahlar, televizyon ve İstanbul üzerine yazılmış bir üçüncü sayfa haberi olarak tanımlıyor.

YASEMİNLER TÜTER Mİ HÂLÂ?

Çekim Tarihi: Henüz belli değil.
Yönetmen: Yusuf Kurçenli.
Oyuncular: Filmde Türk, Yunan-Rum ve İngiliz oyuncular rol alacak. Yabancı oyuncularla görüşmeler sürüyor. Oyuncu kadrosu, filmin baş karakteri olan Eleni'yi oynayacak oyuncu belirlendikten sonra kesinleşecek.
Bütçe: 1.5 milyon dolar.
Yapımcı: Selene Filmcilik-Dinçer Sipahi.
Konusu: Alev Alatlı'nın aynı adlı romanından uyarlanan film, 1950'ler Kıbrıs'ını Eleni adında bir Rum kızının yaşam öyküsü etrafında anlatıyor.

Yusuf Kurçenli

AŞK HASTALIĞI

Fehmi Yaşar

Çekim Tarihi: Aralık 98.
Yönetmen: Fehmi Yaşar.
Oyuncular: Mustafa Uğurlu, Lale Karlı.
Senaryo: Fehmi Yaşar.
Bütçe: 1 milyon 250 bin dolar.
Yapımcı: Hayal Perdesi Film Şirketi ve Planet Spois (Fransa).
Konusu: Filmde çok farklı yaşlarda, farklı sosyal statülerde, farklı kültürlere sahip 12

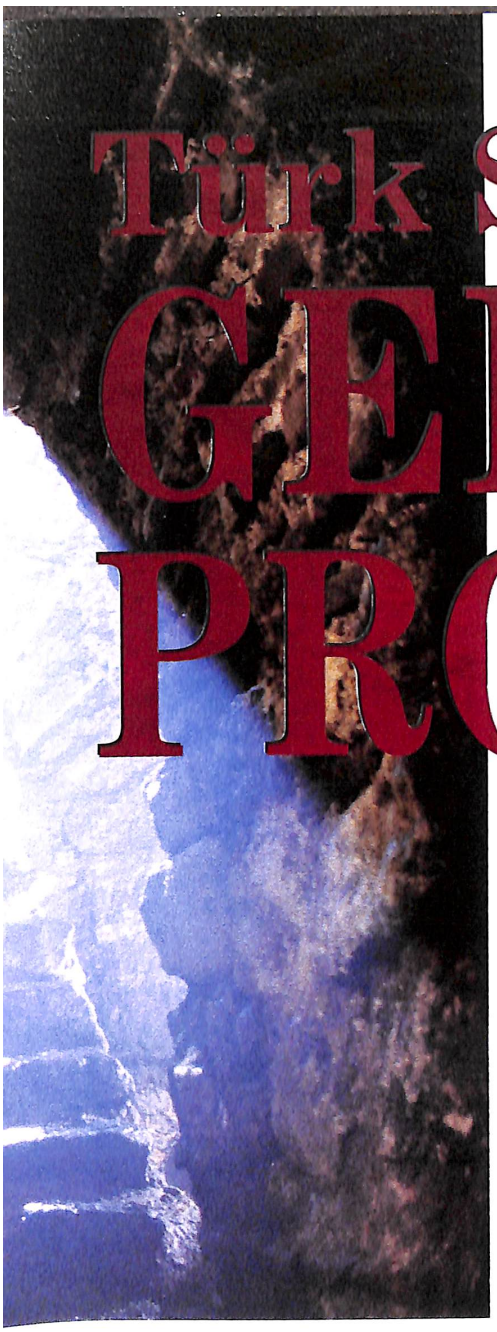

Türk Sinemasında GELECEK PROGRAM

Geçtiğimiz iki sezondur ciddi bir sıçrama yapan, gösterim ve seyirci bulma problemlerini bir ölçüde çözen yerli film sektöründeki kıpırdanma devam ediyor. İçlerinde borç harç çekilen düşük bütçeli bağımsız filmler de var, bizim koşullarımıza göre "Titanic" sayılabilecek yapımlar da...

BERNA ÇETİN

aşk hastası anlatılıyor. Hayat içinde konumları, ekonomik ve kültürel yapıları, sosyal eğilimleri farklı olmasına rağmen onları tek bir hikayenin içine sokan şey ve tek ortak yanları hepsinin birer aşk hastası olması.

Gösterim Tarihi: Ekim 99.

BAŞLANGICIN SONRASI

Çekim Tarihi: Çekimler Ekim-Kasım aylarında başlayacak.

Yönetmen: Ümit Elçi.

Oyuncular: Kadın oyuncu Yelda Kaymakçı Reynaud. Erkek oyuncu ise belli değil. Diğer oyuncular üzerinde de çalışmalar sürüyor.

Senaryo: Murat Kadıoğlu'nun aynı adlı romanından Ümit Elçi, Figen Şakacı ve Şükran Elmaoğlu tarafından senaryolaştırıldı.

Bütçe: Kültür Bakanlığı, Almanya ve Fransa destekli çekilecek filmin bütçesi 135 milyar.

Yapımcı: Murat Kadıoğlu-Gün İzi Film.

Konusu: 12 Eylül dönemini kadın gözüyle ele alan film, o dönemde siyasi örgütte yer almış, birbirine yoğun bir sevgi duyan bir çiftin, bu siyasi ortam nedeniyle değişen yaşamlarını konu ediyor. Kocasının içeri alınmasıyla birlikte, Neşe'yi oldukça zor bir yaşam bekler. Metin ise düşünceleri doğrultusunda her türlü bedeli ödemekten kaçınmaz. Sonunda yolları ayrılan çiftin yaşam öyküsünü izlerken, 12 Eylül ve sonrasının bireyler üzerinde ki yansımalarını da göreceksiniz.

SANKİ AŞK

Çekim Tarihi: Çekimlere Ağustos 98'de başlanması planlanıyor.

Yönetmen: Ahmet Haluk Ünal.

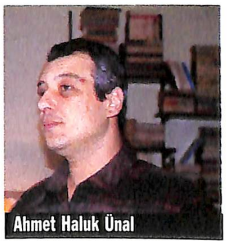
Ahmet Haluk Ünal

Oyuncular: Şimdilik başrol için belirlenen tek isim, Ahmet rolünü oynayacak olan Haluk Bilginer. Yardımcı oyunculardan kesinleşen isimse daha önce de Bilginer'le aynı sahneyi paylaşan protest müzisyen Yaşar Kurt.

Senaryo: Ahmet Haluk Ünal, Ahmet Müfid.

Bütçe: Yaklaşık 1.5 milyon dolarlık bütçe için Kültür Bakanlığı'na başvuruda bulunuldu.

Yapımcı: Ahmet Haluk Ünal'ın ortağı olduğu Adonis Film. Ortak yapımcılar arasındaysa Fono Film ve Aksiyon bulunuyor.

Konusu: Film, yönetmenin deyimiyle her şeyin yalan olduğu bir dünyada, küçük bir

adamı ve onun gerçekten aşık olmasını konu alıyor.

Notlar: Filmin müziklerini klarnetçi, klezmer tarzı müziğin yaratıcısı Giora Fiedman, Niran Ünsal ve adı henüz kesinleşmeyen ünlü bir Türk düzenlemeciden oluşan üçlü gerçekleştirecek.

MUM

Çekim Tarihi: Oyuncular kesinleşince netleşecek.

İrfan Tözüm

Yönetmen: İrfan Tözüm.

Oyuncular: Belli değil.

Senaryo: İrfan Tözüm.

Bütçe: Film çalışmaları başlamadığından bütçe kesinleşmedi.

Yapımcı: Muhteşem Film Prodüksiyon.

Konusu: Rum-Ortodoks bir anne ve Türk-Müslüman bir babadan olma Nihat-Niko ile Melike'nin yaşadıkları aşk ve çevrelerinde olup bitenlerin bu iki genç aşığa dayattıkları ayrılık anlatılıyor.

SALKIM HANIMIN TANELERİ

Zuhal Olcay

Çekim Tarihi: Ekim 1998.

Yönetmen: Tomris Giritlioğlu.

Oyuncular: Zuhal Olcay, Haluk Bilginer, Derya Alabora.

Senaryo: Yılmaz Karakoyunlu'nun aynı adlı romanından uyarlayan Etyen Mahçupyan ve Tomris Giritlioğlu, senaryo danışmanı ise Can Dündar.

Bütçe: 1 milyon dolar bütçeli film için Eurimages'ten 1 milyon 200 bin Fransız Frank'lık katkı istendi.

Yapımcı: Henüz kesinleşmediği için açıklanmıyor.

Konusu: "Salkım Hanımın Taneleri", İkinci Dünya Savaşı yılları Türkiye'sinde geçen üç ayrı aşk hikayesi çerçevesinde şekilleniyor.

Notlar: İstanbul, Mardin ve Sarıkamış'ta sesli olarak çekilecek filmde, yedi bin figüranın kullanılması bekleniyor. Karakoyunlu'nun romanı 1990'da Yunus Nadi Roman Ödülü birinciliğine layık bulunmuştu. Filmin müziklerini Goran Bregovic yapacak.

(ADI BELLİ DEĞİL)

Çekim Tarihi: Çekimlere 1999 baharında başlanması düşünülüyor.

Yönetmen: Nuri Bilge Ceylan.

Oyuncular: Bir önceki filmde olduğu gibi oyuncular yine yönetmenin yörede yaşayan akrabaları ve arkadaşları olacak.

Nuri Bilge Ceylan

Senaryo: Nuri Bilge Ceylan.

Bütçe: Film eğer sesli çekilebilirse 75 bin dolar olabilir. 50 bin dolarlık bütçeyle çekilen "Kasaba"dan elde edilen gelirler ve Efes Pilsen'den alınacak destekle bütçe tamamlanacak.

Yapımcı: NBC Film.

Konusu: İsmi henüz belli olmayan filmin konusu bu kez günümüzde geçiyor. Hikaye "Kasaba"nın çekimlerinde yaşanan bazı olaylardan yola çıkılarak oluşturuldu. Senaryo çalışmaları bitmesine rağmen birkaç ay daha detaylar üzerinde çalışılacak.

Gösterim Tarihi: 1999 sonbaharı.

Notlar: "Kasaba"nın iki kişilik çekim ekibinden sonra sayı biraz daha arttırılarak bu kez dört kişilik bir ekip kurulacak.

Ayda Aksel ve İsmet Ay, çekimleri tamamlanan "Kaçıklık Diploması" filminin setinde bir dinlenme anında.

SEVGİLİM İSTANBUL

Çekim Tarihi: Mart 1999.

Yönetmen: Seckin Yasar.

Oyuncular: Oyuncu kadrosunda kesinlesmis tek isim Yunanlı kadın oyuncu Karyofyllia Karabeti.

Senaryo: Nedim Gürsel, Seckin Yasar.

Bütçe: Ortak yapımın Türkiye bütcesi 350 milyar.

Yapımcı: Türk-Yunan-Bulgar ortak yapımı filmin Türkiye'deki yapımcısı Z-1 Film Atölyesi.

Konusu: Film, İstanbul'dan Atina'ya göcmüs bir Rum ailesinin kızı Irini'nin hikayesini anlatıyor. Babası, Irini 8 yasındayken Yunan cuntası tarafından götürülüp bir daha geri dönmez. Irini, uluslararası nitelikteki bir gazeteciler toplantısında tanıstığı Türk sevgilisi Ali'yle birlikte İstanbul'a gitmeye karar verir. İrini, babasının sıkça anlattığı bu kente, babasının imgesiyle birlikte gelir.

Notlar: Yönetmenin bu ikinci çalışmasında filmin müziklerini, Yunanlı besteci Nikos Kypourgos gerçeklestirilecek.

KAYIKÇI

Çekim Tarihi: Ekim 1998.

Yönetmen: Biket İlhan.

Oyuncular: Mehmet Ali Alabora, Christina Alexanian, Mustafa Avkıran.

Senaryo: Metin Belgin, Ülkü Karaosmanoğlu.

Biket İlhan

Bütçe: 300 milyar civarında.

Yapımcı: Türk-Bulgar-Yunan ortak yapımın Türkiye'deki yapımcısı Sinevizyon Film.

Konusu: Ege Denizi'nde barısı amaçlayan "Kayıkcı", Çesme ve Sakız adasında gelisen imkansız bir askın öyküsünü ironik bir yaklasımla anlatıyor.

Dağıtım: Filmart.

Gösterim Tarihi: Mart 1999.

Notlar: "Kayıkcı", Eureka programı tarafından Avrupa sinema ve televizyon pazarına sunulmak üzere secilen ilk Türk projesi oldu. Filmin bütcesi için Eurimages ve Kültür Bakanlığı'ndan destek bekleniyor.

EN UZUN YOLCULUK

Çekim Tarihi: Mayıs 1999.

Yönetmen: Atıf Yılmaz.

Oyuncular: Henüz kesinlik kazanmadı.

Senaryo: Filmin hikayesi Yıldırım Türker'e, senaryosu Atıf Yılmaz'a ait.

Bütçe: Yaklasık 1 milyon dolar.

Ziya Öztan'ın yönettiği TRT yapımı "Cumhuriyet" 100 oyuncusu 25 bin figüranı ve 100 çekim mekanıyla Türkiye koşullarında gerçek bir süper prodüksiyon.

Yapımcı: Türkiye-Almanya-Belçika ortak yapımı filmin Türkiye'deki yapımcısı Yeşilçam Filmcilik-Atıf Yılmaz.

Atıf Yılmaz

Konusu: Bir taksi şoförünün karısı olan iki çocuklu Ayşe'ye Almanya'dan bir mektup gelir. Mektupta eşcinsel olduğu ve resim yaptığı için aile tarafından reddedilmiş ve Ayşe'nin yardımıyla Almanya'ya kaçmayı başarmış kardeşi Ali'nin AIDS'e yakalandığı yazar. Ayşe'nin gelmesiyle iyileşmeye başlayan Ali için sonuç değişmez ve küllerinin yakılarak Boğaziçi'ne dökülmesini vasiyet ederek ölür. Kısıtlıksız ve sıradan bir kadın olarak Almanya'ya giden Ayşe, yaşadıklarını sorgulayan ve kısıtlıklı bir kadın olarak Türkiye'ye döner ve kardeşinin küllerini Boğaziçi'nin mavi sularına döker.

Gösterim Tarihi: Ekim 1999.

DANSÖZ

Çekim Tarihi: Hâlâ senaryo üzerinde çalışıldığından çekim tarihi biraz uzak görünüyor.

Yönetmen: Mete Özgencil.

Oyuncular: Nesrin Topkapı dışındaki oyuncular belli değil.

Senaryo: Mete Özgencil.

Bütçe: Bilgi verilmiyor.

Yapımcı: Yapımcı kesinleşmediğinden açıklanmıyor.

Konusu: Film, Nesrin Topkapı kadar iyi bir dansözün, etiği güçlü bir kadının bu ülkede neler yaşadığını anlatacak. Senaryo Topkapı üzerine kurulu ancak biyografik bir film değil.

ÇEKİMLERİ SÜRENLER

KAÇ PARA KAÇ

Çekim Tarihi: 10 hafta süren çekimler Eylül başında tamamlanıyor. Filmin post-prodüksiyon işlemleri Paris'te yapılacak.

Yönetmen: Reha Erdem.

Oyuncular: Zuhal Gencer, Taner Birsel, Bennu Yıldırımlar.

Senaryo: Reha Erdem.

Bütçe: Yaklaşık 1 milyon dolar.

Yapımcı: Atlantik Film Yapım'ın yapımcı ortakları TEM Platoları ve Galaksi Işık.

Konusu: Yönetmen Reha Erdem, filmin parayla ilgili olduğu dışında konusu hakkında bilgi vermek istemiyor.

Dağıtım: Belli değil.

Gösterim Tarihi: 1999'un ilk ayları...

PARÇALANMA

Çekim Tarihi: Türkiye çekimleri 10 Mayıs 1998'de bitti. İzlanda çekimleri ise Kasım 1998'de başlayacak.

Yönetmen: Canan Gerede.

Oyuncular: Bennu Gerede, Mahir Günşiray, Baltashar Komankur, Sibel Baykam, Bedri Baykam, Tuncer Necmioğlu, Nihat Nikerel, Cezmi Baskın, Yavuz Aksu.

Bütçe: 350 bin dolarlık bütçenin 250 bin doları Eurimages tarafından karşılandı.

Bennu ve Canan Gerede

Senaryo: Canan Gerede.

Yapımcı: Alfa Film.

Konusu: Konusu gerçek hayattan alınan film, kişilik farkları yüzünden ayrılan Helga ve Halil'le, kızları Ayşe ve Leyla'nın hayatlarının bir dönemine ayna tutuyor. İzlanda'da tanışan Helga ve Halil, 80'li yıllarda burada evlenirler. Bir süre sonra ayrılmaya karar veren çiftin çocukları İzlanda Mahkemesi'nin kararına göre annede kalır. Helga kızlarının tatil için Türkiye'ye gitmesine izin verir. Türkiye'ye gelen Halil, bir daha

dönmemek üzere kızlarıyla yaşamaya başlar. Helga ise onlara kavuşmak için her yolu dener. Bu olayların ardında en çok acıyı çekenlerse çocuklardır.

POST-PRODÜKSİYON AŞAMASINDA OLANLAR

CUMHURİYET

Çekim Tarihi: Filmin çekim çalışmalarına 5 ay süren bir hazırlıktan sonra 16 Mart 1998'-de başlandı, Ağustos'un ilk haftası sona erdi.
Yönetmen: Ziya Öztan.
Oyuncular: Rutkay Aziz, Savaş Dinçel, Ayda Aksel, Macide Tanır, Hülya Aksular, Dinçer Sümer, Ali Sirmen.
Bütçe: Filmin yurtdışındaki çekimleri ve bütününün çekim sonrası harcamaları dışında ilk tahmini bütçesi 500 milyar.
Senaryo: Turgut Özakman.
Yapımcılar: Mustafa Şen, Sinan Yaka.
Yapım: TRT.
Konusu: Kurtuluş dizisinin devamı niteliğindeki "Cumhuriyet", 1922-1933 yılları arasında gelişen siyasal ve sosyal olayları anlatıyor. Film, Cumhuriyet'in ilk 10 yılını, Atatürk devrimlerini ve Atatürk'ün özel hayatına dair olayları işliyor.
Dağıtım: Umut Sanat.
Gösterim Tarihi: Belli değil.
Notlar: Çekimler yaklaşık 100 ayrı mekanda gerçekleştirildi. Filmin temel oyuncu sayısı 100, yardımcı oyuncu sayısıysa 25 bin. Filmin çekim sonrası işlemleri Dolby DR Digital teknolojisiyle İngiltere'de tamamlanacak.

ESKİ FOTOĞRAFLAR

Çekim Tarihi: Haziran 98'de başlayan çekimler, Temmuz'da tamamlandı. Teknik işlemler Şafak Film Stüdyoları'nda devam ediyor.
Yönetmenler: Jülide Övür ve Necef Uğurlu.
Oyuncular: Ahmet Uğurlu, Bennu Yıldırımlar.
Senaryo: Dinçer Sümer'in aynı adlı tiyatro oyunundan Ahmet Uğurlu senaryolaştırdı.
Bütçe: 260 bin dolar.
Yapımcı: Necef-Ahmet Uğurlu.
Konusu: Küçük bir kasabada dansözlük yapan Sevtap, bir ay sonra ev borcunu bitirip kızının yanına gitmeyi planlar. Onu pavyona götürüp getiren komi Seyit ise bu yoksulluk cehenneminden Almanya'ya giderek kurtulmayı düşünür. Hastalık ve acılar içindeki Sevtap geçmişiyle hesaplaşırken, Seyit de geleceğini bu geçmişin içinde bulur. "Eski Fotoğraflar", ölüm öncesi hayatı film şeridi gibi gözünün önünden geçen bir kadınla, geleceğini bu kadının geçmişinde gören bir adamın trajedisini anlatıyor.

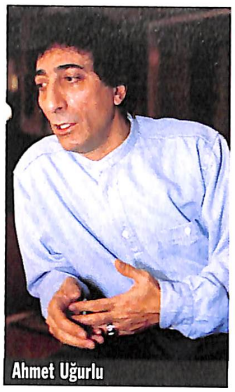
Ahmet Uğurlu

LEOPARIN KUYRUĞU

Çekim Tarihi: 22 Mayıs'ta başladı ve 17 gün sürdü.
Yönetmen: Turgut Yasalar.
Oyuncular: Yetkin Dikinciler, Devrim Nas, Hakan Pişkin, Ümit Çırak, Tarduf Lordun, Lamik Blake.
Senaryo: Turgut Yasalar.
Bütçe: 200 bin dolar.
Yapımcı: Turgut Yasalar, Önder Çakar ve Yeni Sinemacılar
Konusu: 70'lerin başında idama mahkum olmuş arkadaşlarını kurtarmak için beş gencin bir Amerikalıyı kaçırdıktan sonra başına gelenler anlatılıyor.
Gösterim Tarihi: Sonbahar ayları...

Reha Erdem (sağda) "Kaç Para Kaç"ın setinde oyuncular Bennu Yıldırımlar ve Taner Birsel'le...

Notlar: Filmin bütçesi borç paralarla denkleştirildi. Oyuncular, kameraman, yapım-yönetim ekibi para almadan çalıştı.

HER ŞEY ÇOK GÜZEL OLACAK

Çekim Tarihi: Temmuz'da başlayan çekimler 10 Ağustos'ta sona erdi.
Yönetmen: Ömer Vargı.
Oyuncular: Cem Yılmaz, Mazhar Alanson, Ceyda Düvenci, Selim Naşit Özcan.
Bütçe: 1.5 milyon dolar civarında.
Yapımcı: Filmacass.
Konusu: Hayattaki istikrarsızlığı yüzünden karısını kaybetmek üzere olan Altan, istediği yaşamı bir türlü yakalayamamış bir gençtir. Uzun süredir hayata geçiremediği projesini gerçekleştirmesi için paraya ihtiyacı vardır. Nuri ise Altan'ın tersine içine kapanık ve mütevazi biridir. Altan ve onun gibilere karşı son derece temkinlidir. Bir gece anlamsız bir kavgaya karışan Altan, Nuri'ye rastlar. Bu karşılaşma ikisinin de hayatını beklenmedik bir şekilde değiştirecektir.

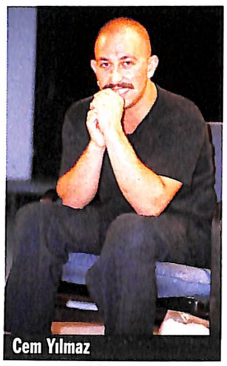
Cem Yılmaz

Dağıtım: Warner Bros.
Gösterim Tarihi: Kasım 1998.

GEMİDE

Çekim Tarihi: 24 Mart 1998'de başlayan çekimler, 26 Nisan'da sona erdi. Şu sıralar stüdyo işleri sürüyor.
Yönetmen: Serdar Akar.
Oyuncular: Erkan Can, Yıldıray Şahinler, Naci Taşdöğen, Ella Manea, Haldun Boysal.
Senaryo: Serdar Akar, Önder Çakar.
Bütçe: Filmlerin tüm çalışmaları bitmediğinden tam rakam verilemiyor.
Yapımcı: Yeni Sinemacılık.
Konusu: Kaptan İdris ve adamları Kamil, Boksör ve Ali kendi küçük dünyalarında yaşarlar. Bir gün Boksör geminin tüm parasını kaptırdığını söyler. Dört kızgın adam, soyguncuların elebaşlarının yaralanmasıyla biten kavga sonucunda paralarını ve adamın yanındaki yabancı bir kızı alırlar. Gemiye getirdikleri kız, bu küçük ülkede düzen kurmaya çalışanların sonu olacaktır.
Dağıtım: Görüşme aşamasında.
Gösterim Tarihi: Belli değil.

AZİZE

Çekim Tarihi: 24 Mart'ta başlayan çekimler, 26 Nisan'da sona erdi. Şu sıralar stüdyo işleri sürüyor.
Yönetmen: Kudret Sabancı.

Oyuncular: Güven Kıraç, Cengiz Küçükayvaz, İştar Gökseven, Ella Manea.
Senaryo: Serdar Akar, Önder Çakar.
Bütçe: Çalışmaların tümü bitmediği için kesin rakam verilemiyor.
Yapımcı: Yeni Sinemacılık.
Konusu: Aziz, her şeyin satılık olduğu İstanbul'da patronunun kadınlarını satan ve bu işten aldığı komisyonla geçinen biridir. Bir gün elindeki bu fırsatı değerlendirmeye karar vererek bir tekstilciye yabancı ve bakire bir kız bulur. Ama güvendiği iki adamı ona kazık atar. Üstelik kız da hiç tanımadıkları biri tarafından kaçırılır. Ellerinden kaçırdıkları bu yabancı kız, küçük dünyalarından biraz olsun zıplamaya çalışan üç insanın sonu olacaktır.
Dağıtım: Görüşme aşamasında.
Gösterim Tarihi: Belli değil.
Not: Laleli'de çekilen "Azize" ve bir kumcu gemisinde geçen "Gemide", hem kendi başlarına dramatik, hem de biraraya geldiklerinde üçüncü bir durum oluşturan temalarıyla farklı bir yapı sergiliyor. Bu iki film, zaman zaman aynı oyuncuları paylaşıyor hatta aynı sahneleri içeriyor ve bir kadın bu iki hikayeyi birbirine bağlıyor. Ama hemen söyleyelim bunlar iki ayrı uzun film.

Kudret Sabancı'nın yönettiği "Azize", Serdar Akar'ın "Gemide"siyle birlikte aynı kahramanları paylaşıyor.

LOLA&BİLİDİKİD

Yönetmen: Kutluğ Ataman.
Oyuncular: Baki Davrak, Erdal Yıldız, Gandi Mukli, Inge Keller, Aziza.
Senaryo: Kutluğ Ataman.
Bütçe: 1.4 milyar.
Yapımcı: Good Machine (ABD), Zero Film (Fransa), C&O Production (Türkiye) ortak yapımı.

Kutluğ Ataman

Konusu: Almanya doğumlu bir Türk genci olan Murat, ailesini terk edip Berlin'in karanlık sokaklarında kendisini keşfetmesine yol açacak tehlikeli bir maceraya atılır.
Notlar: Kutluğ Ataman filmin tüm işlemlerini bitirip yapımcı şirketin eline teslim etmiş durumda. Filmin yabancı yapımcıları gösterim, dağıtım ve katılacağı festivalleri önümüzdeki aylarda kesinleştirecek.

KAÇIKLIK DİPLOMASI

Çekim Tarihi: Haziran'ın ikinci haftasında başlayan çekimler 6 hafta sürdü, Temmuz sonunda tamamlandı.
Yönetmen: Tunç Başaran.
Oyuncular: Ayda Aksel, Selçuk Yöntem, Meriç Başaran, Neslihan Yeldan, Gökhan Mete, Güler Ökten, Kenan Bal, İsmet Ay.
Senaryo: Ayşe Nil'in gerçek yaşam öyküsünü anlattığı aynı adlı romanından senaryolaştıran Tunç Başaran.
Bütçe: 180 milyarlık bütçenin 1.5 milyon frankı Eurimages tarafından karşılandı.
Yapımcı: Türk-Fransız-Macar ortak yapımı gerçekleştirilen filmin Türkiye'deki yapımcısı Kadri Yurdatap (Mine Film).
Konusu: Film, manik-depresif hastalığa tutulmuş bir kadının, bu hastalıkla mücadelesindeki başarısını anlatıyor. Mutsuz bir aile yaşamı ve evlilik yüzünden tuhaflaşan Nil, iki sene evden çıkmaz. Bir süre sonra katıldığı Atatürk'le ilgili bir yarışmayı kazanamayınca Atatürk takıntısı başlar. Kocası tarafından hastaneye kaldırılan Nil, hastalığı yener ve yeni bir yaşama başlar. Kocasından ayrılır ve "Kaçıklık Diploması" adında bir kitap yazar.
Dağıtım: Warner Bros.
Gösterim Tarihi: Film, 9 Ekim'de 11 sinemada birden gösterime girecek.
Notlar: Nisan ayında Nil karakterini canlandıracağı açıklanan Türkan Şoray ani bir kararla, bu rolü oynamaktan vazgeçti ve yerini Ayda Aksel aldı. Ayrıca Tunç Başaran ve Ayşe Nil arasında da senaryo konusunda bazı anlaşmazlıklar çıktı.

HOŞÇAKAL YARIN

Çekim Tarihi: 1997 Ekim'de başlayan çekimler 1998 yılının Mart ayında tamamlandı.
Yönetmen: Reis Çelik
Oyuncular: Berhan Şimşek, Tuncer Necmioğlu, Tuncel Kurtiz, Mazlum Çimen, Bülent Çolak.
Konuk **Oyuncular:** Bedri Baykam, Gürbüz Çapan, Ferhat Tunç, Suavi, Ahmet Nesin.
Senaryo: Reis Çelik.
Bütçe: 1 milyon 146 bin dolar
Yapımcı: RH Politik Yapımcılık.
Ortak yapımcılar: FRP Productions (Fransa), Eurofilm Studio (Macaristan), Sofidoc (Belçika).
Konusu: 1969-1972 yılları arasında Türkiye'de yaşanan öğrenci hareketlerinde Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan, idam istemiyle yargılanır ve askeri cunta tarafından idam edilirler. Oysa onların böyle bir cezayı hak eden herhangi bir suçu işlemedikleri bilinmektedir.
Dağıtım: Özen Film.
Gösterim Tarihi: 23 Ekim 1998.
Notlar: Film projesinin çalışmaları 1989 yılında başladı. Bu süre içinde 270 canlı tanıkla görüşüldü. TBMM arşivleri, resmi mahkeme tutanakları, basın ve televizyon yayınları arasından 2000'i aşkın belgeden yararlanıldı. Filmde kullanılan tüm hikayeler gerçeğine en yakın şekliyle aktarıldı.

VE DİĞERLERİ

Önümüzdeki sezon sinemalara gelecek filmler arasında İFR'nin (İstisnai Filmler ve Reklamcılık) de üç filmi bulunuyor. Reklam sektöründen tanınan Ezel Akay'ın **"Tevfik'i Öldürmek"** isimli filminin yanısıra Yeşim Ustaoğlu'nun yönettiği, gözaltında kayıplarla ilgili bir yol hikayesi olan **"Güneşe Yolculuk"** ve Semir Aslanyürek'in yönetmenliğini üstlendiği **"Eve Giden Yol"** İFR'nin yapımcılığında gerçekleştiriliyor. Gani Müjde'nin, dört yıldır toparlanamayan bütçesi nedeniyle çekilemeyen **"Kahpe Bizans"**ı için hâlâ çekimlere başlanamadı.
Oyuncu Yasemin Alkaya kendi yöneteceği **"Çiçek Konuşmaları"** isimli filminin hazırlıklarına devam ediyor. Bu sezon ayrıca Wolfram Paulus'un yönettiği ve Hamdi Döker'in yapımcılığını üstlendiği Türkiye-Avusturya ortak yapımı **"Gökten Düşen Hazine"** de izleyicilerle buluşacak.
Ayrıca ilk filmi bir türlü gösterime giremeyen Cemal Şan da **"Güneşin Altında Değişen Bir Şey Yok"** isimli bir proje üzerinde çalışıyor.

SAYFALARI ÇEVİRDİĞİNİZDE KARŞINIZA ÇIKACAK BÜTÜN O ACAİP MAHLUKATIN ALTINDA İNSANIN İMZASI VAR. HEPSİNİ BİZ, DAHA DOĞRUSU KOLEKTİF BİLİNÇALTIMIZIN SÖZCÜSÜ OLAN SİNEMA SANATI YARATTI. İNGİLİZ TOTAL FİLM DERGİSİNİN HAZIRLADIĞI BU CANAVAR DOSYASI SİNEMA TARİHİNİN AKILLARDA ÇIKMAYAN 50 YARATIĞI ÜZERİNE ODAKLANIYOR. KURTADAMLARDAN ŞİRİNLİK MUSKASI GODZİLLA'YA KADAR ÜRPERTİCİ BİR GALERİ BU... BEBEKLERDEN UZAK TUTUN.

İNSAN YAPIMI CANAVARLAR

İNSAN YAPIMI CANAVARLAR

50. CANAVAR TAVŞAN
Monty Python And The Holy Grail (1974)

Karşılacakları şeyin "bugüne kadar onunla savaşmış hiç kimseyi hayatta bırakmamış çok zalim" bir yaratık olduğu konusunda uyarılan şövalyeler kendilerini küçük beyaz bir tavşanla karşı karşıya bulurlar. Gel gör ki zararsız görünen hayvanı şişlemek için yaklaşınca hayvan korkunç bir çığlık atarak üzerlerine atlayıp şövalyelerden birinin kafasını koparıverir.
Canavarın dramatik ölümü: Arthur, efsanevi Antakya'nın Kutsal El Bombası'nı kullanarak tavşanı küçük parçalara ayırır.

T-1000: Her yola gelen bir likit metal.

49. T-1000
T2: Judgement Day

Acı hissetmez, duygusuzdur ve durdurulamaz ta ki ilk önce buzla geçici olarak daha sonra da ateşle tamamen gücü kesilene kadar. T-1000 (Robert Patrick), beyni tek fikre sabitlenmiş olduğu için bu kadar korkunçtur. Varoluşunun tek nedeni John Connor'ı öldürmektir ve ona göre bu uğurda yapılacak hiçbir şey fazla alçakça ya da sinsice değildir. Vurulmaya, parçalanmaya ya da patlamaya karşı dayanıklıdır, sadece tek rakamlı düşük derecelerde yavaşlar.
Canavarın dramatik ölümü: Yüksek ısıda eritilerek fokurdayan bir çelik yığınına dönüştürülür. Çok çırpınır zavallıcık.

48. Q
Q-The Winged Serpent (1982)

15 metre boyunda uçan bir sürüngenin New York semalarında uçup işçileri ve gökdelenlerin teraslarında güneşlenenleri farkedilmeden

Jabba: Geveze bir üçkağıtçı.

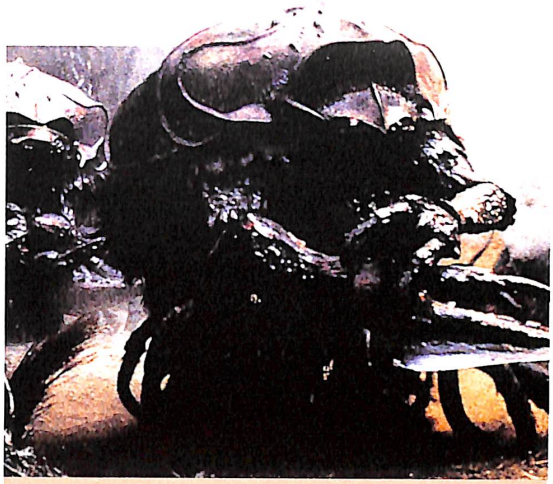

47. GARTHIM
The Dark Crystal (1983)

Değişik şekil ve boyutlarda, türlü iğrençlikte canavarla dolu filmdeki en etkileyici yaratık böceğe benzeyen vahşi Garthim'dir şüphesiz. "Starship Troopers"taki yaratıkları etkilediği açıkça görülen bu dev eklembacaklılar, hızlı kaygan adımlarıyla Jim Henson'ın "The Dark Crystal" diyarından geçerler.
Canavarın dramatik ölümü: Kristal onarılınca dünyadaki bütün kötülükler ortadan kalkar. Dolayısıyla Garthim'ler de hayatta kalmalarını sağlayan karanlık sihirden yoksun kalırlar ve yokolurlar.

kapabilmesini anlamak zor. Giderek daha fazla insanı peşine takan ve filmin büyük bölümünde görünmeyen canavarın yarattığı etkiye gözlerinizi kapamakla karşı koyamıyorsunuz.
Canavarın dramatik ölümü: Bombalanarak geldiği cehenneme geri gönderilir.

46. PINHEAD
(Raptiye Kafa) Hellraiser (1987)

Raptiye kafa: Görünüm normal...

Bütün azınlıkların, hatta Karanlık diyarların canlılarının bile bir sözcüye ihtiyacı vardır. "Hellraiser" filmlerindeki kötüler arasında takırdayan dişli olan, şişman olan, soluk borusu patlak olan ve bir de Pinhead (Doug Bradley) vardır. Görünüm itibarıyla en normalleri olduğundan (göreceli olarak tabii) en fazla onun repliği var. Pinhead konuştuğu sürece işkence vaktinin yaklaştığını, hazla acının nasıl da birbirine bağlı olduğunu falan anlatıyor.
Canavarın dramatik ölümü: Ne yazık ki saldırılardan etkilenmiyor. Hayalarına atacağınız kuvvetli bir tekme hoşuna gidecektir dersek abartmış olmayız.

45. JABBA
Return Of The Jedi (1983)

Mide bulandırıcı bir sümüklüböcek ile Mickey Rooney'nın karışımı. Imparator Ming'in cıvık, kabarcıklı bir deri, salyalı bir ağız, uzun kollardan oluşan bacaksız vücuduyla bırakın acayip yaratıklarla dolu bir odada mahkeme yönetmeyi sabahları yataktan nasıl kalkabildiğini bile anlamak zor.
Canavarın dramatik ölümü: Bir çeşit uzay bikinisi giymiş Prenses Leila tarafından ölüme gönderilmenin utancını yaşar.

Rhedosaurus: Rivayete göre Godzilla'nın babası.

44. RHEDOSAURUS
The Beast From 20.000 Fathoms (1953)

Birtakım beceriksizlerin bomba denemeleri sonucu ortaya çıktığından haklı olarak kan beynine sıçramış vaziyette burnundan soluyarak dolaşan canavar Amerika'nın doğu kıyısına yüzer ve New York'a çıkar. Pek yabancı gelmedi değil mi? Efekt ustası Ray Harryhausen tarafından stop-motion ve animasyon teknikleri seferber edilerek gerçekleştirilen Rhedosaurus şehirleri yerle bir eden bir yığın canavara hatta bina düşmanı canavarların en itibarlısı Godzilla'ya esin kaynağı olmuştur.
Canavarın dramatik ölümü: Coney Island sahilinde mortu çeker.

43. ŞEYTAN
Night Of The Demon (1957)

Psikolog John Holden'ın (Dana Andrew) eline ölüm laneti taşıyan bir kağıt parçası geçer; kısa süre içinde görmeye başladığı korkunç kabuslar berbat bir cinayet için seçilmiş olduğunu gösterir. Yakın plan çekimlerde şeytanın şaka dükkanlarında satılan büyük maskelerden takmış minik kafalı bir adam olduğunu görürüz.
Canavarın dramatik ölümü: Şeytan kendi cehenneminde yaşadığından ulaşılamaz.

42. DRACULA
Bram Stoker's Dracula (1992)

Transilvanyalı vampirin en tatlı dillisi Christopher Lee en sivri dillisi Jack Palance'tır. Gary Oldman ise

41. GÖK GULYABANİSİ
Twilight Zone: The Movie (1983)

"Twilight Zone" filminin son bölümünde ucuş fobisi olan ucak yolcusu John Lithgow ucağın kanatlarından birine tünemiş korkunç bir gulyabani halisünasyonu görür. Görüntü gerçeğe dönüşmeye başlayınca korkudan deliye dönen Lithgow tabancasını çekip ateş ederek ucağın penceresinde bir delik açınca kafası camdaki deliğe sıkışır. Gök gulyabanisi Lithgow'a doğru yükselir, pencesini adamın yüzüne geçirir, sallar salar ve bir daha görünmemek üzere bulutların arasında kaybolur gider.

Canavarın dramatik ölümü: Yaşıyor!

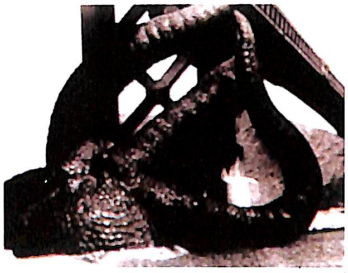

Dev Ahtapot: Açlık sorununu çözebilirdi.

kesinlikle en çılgınlarıdır.
Ümitsiz bir şizofren olan Coppola'nın Dracula'sı canavar mitlerinin bir karışımı gibidir. Bu filmde iki saat boyunca geleneksel Dracula imajına meydan okuyan bir vampir seyrederiz. Kertenkele gibi duvara tırmanır, kurt adam olur, yeşil bir buhara, yarasaya ve en sonunda komik saçlı bir zombiye dönüşür.

Canavarın dramatik ölümü: Bildiğimiz vampir öldürme yöntemiyle kalbe kazık saplanarak.

40. DEV AHTAPOT
It Came From Beneath The Sea (1955)

Pasifik'teki olmazsa olmaz atom denemeleri sonucu ortaya yine öfkesi burnunda bir plastik canavar çıkar. Önce bir denizaltıya daha sonra San Francisco'ya yönelen canavar sonunda dev bir kalamar porsiyonuna dönüşür ama tabii dev kollarıyla asıldığı Golden Gate Köprüsü'nü yıktıktan sonra. Bir başka Harryhausen yaratığı.

Canavarın dramatik ölümü: Ölüm onu büyük boy bir kızartma tavasında bulur.

39. KURTADAM
The Howling (1981)

Yüreğinizi ağzınıza getiren bu korku filmi, kurt adam geleneğini iki ayaklı cani kurtlardan oluşan bir koloniyi ortalığa salıvererek sürdürmeyi tercih etmiş. Geceleyin sisli puslu bir orman yolunda yürürken karşılaşmak isteyeceğiniz son yaratıklar.

Canavarın dramatik ölümü: Doğaüstü güçlere sahip bu canileri durdurmanın en iyi ve en bilinen yolu gümüş kurşun kullanmaktır. Bir de hepsini bir ahıra tıkıp ahırı ateşe vermek.

38. ODDBOD
Carry On Screaming (1966)

Nesli tükenmiş Homo Gargantuoso ırkının üyelerinden Oddbod (Tom Clegg), Boris Karloff'un Frankestein'ı ile Lon Chaney Jr.'ın kurtadamının genetik birleşimi görünümündedir. Büyüktür, zalimdir ve cinayet yerlerinde bol tüylü vücudundan parçalar bırakır.

Canavarın dramatik ölümü: Jim Dale, yanlışlıkla bir ilaç içer ve bu ilacın etkisiyle Mr. Hyde benzeri bir şeye dönüşür. Bunun üzerine Oddbod'ın üzerine atılır ve hantal yaratığı kolayca pencereden fırlatır.

37. DEV KARINCALAR
Them! (1954)

1950'lerin klasiklerinden "Them!"deki karıncalar çocukluğunuzda kavanoza kapattığınız karıncalara benzemez. 3.5 metreden uzun boyları, bu tür filmlerde rol alan aktörleri parçalamak üzere özenle tasarlanmış güçlü çeneleriyle bu dev karıncalar insanoğluna meydan okuyan cinstendir. Radyasyonla dönüşüme uğramış karıncaların antenlerini oynattığı, öfkeyle tısladığı filmdeki görüntüler, sinema tarihinin sayısız "Çıldıran Toksik Canavar" filmlerindeki en unutulmaz görüntülerdendir.

Canavarın dramatik ölümü: Ateş saçan bir aletle ölüme gönderilirler.

36. CANAVAR ANNE
Brainhead (1992)

Takıntılı bir annenin tehlikeli olabileceği hiç aklınıza gelmiş miydi? Özellikle de bir maymun tarafından ısırılıp komşulara bulaşmaya başlamış ve tavanlarda dolaşan bir zombiye dönüşmüşse. Lionel (Timothy Balme) iyi bir çocuğun yapacağı gibi annesini (Elizabeth Moody) korumaya çalışır ancak ortada temizleyebileceğinden çok fazla kan vardır. Zombileşen anneyi kıyma yapma vakti gelmiştir.

Canavarın dramatik ölümü: Oğlu tarafından kıçından bıçaklandıktan sonra yanmakta olan bir evin içine düşer.

Dracula

İNSAN YAPIMI CANAVARLAR

35. MİNİ TROLL
Cat's Eye (1985)

Paçavralara bürünmüş bu büyüleyici minik trol, arkasından ay yükselene kadar Drew Barrymore'un yatak odası penceresinin pervazında bekler. Ay çıkınca saklandığı yerden çıkar, döşemeyi geçer, yatağa tırmanır, uykudaki Barrymore'un dudaklarına yaklaşır ve ciğerlerindeki havayı emmeye başlar.

Canavarın dramatik ölümü: Bir kediyle kapıştıktan sonra dönmekte olan bir plağın üzerinden fırlatılır, havalandırmanın içine düşer ve keskin pervaneler arasında parçalanarak gözden kaybolur.

34. TEPEGÖZLER
The 7th Voyage Of Sinbad (1958)

Harryhausen'in atölyesi, tüylü pantalonlu, tek boynuzlu tepegözleri sunar. Tepegözler, '100 yılın hazinesi'ni koruduğu Collossus adasında yaşarlar. İnsanları şişe takıp pişirmekte ya da ağaçları kullanarak yere yapıştırmakta uzmanlaşmışlardır.

Canavarın dramatik ölümü: 1 numaralı Tepegöz, ucu ateşli bir okla gözünden vurulur. 2 numaralı Tepegöz ise bir ejderhanın gazabına uğrar.

Mini Troll

33. MR. BARLOW
Salem's Lot (1979)

Zeki çocuk David Soul kasabaya döndüğünde her şeyin yolunda gitmediğini farkeder. Durmadan birileri ölmektedir. Eski Marsten evi sakinleri ise belli ettiklerinden fazlasını biliyor gibi görünmektedirler. Nosferatu benzeri yeşil dişli bir vampir olan Mr. Barlow en az kendisi kadar korkunç muhafızı James Mason tarafından gözetilmektedir. Çabuk kaçın!

Canavarın dramatik ölümü: Yakın mesafeden kalbine kazık çakıldıktan sonra evi ateşe verilir.

32. AĞAÇ CANAVARI
Evil Dead 2 (1987)

Ağaç canavarının ilk şeytanlığı kurbanını dehşetli bir kızak yolculuğuna çıkarmaktır. Aptalca bir şarkıyla çığırından çıkıp ortalığı yerle bir eden yaratığı durdurmak çok zordur. Bir ahtapot ordusuyla başa çıkabilecek kadar çok kolu olduğundan taktir edersiniz ki bu canavarı sömine odununa çevirmek pek öyle kolay değildir.

Tepegöz

Canavarın dramatik ölümü: Yaşamı film şeridi gibi gözlerinin önünden geçtikten sonra bir zaman tünelinin içine çekilir.

31. JABBERWOCK
Jabberwocky (1977)

Jabberwock, çaput kanatları, kafasından fırlamış gibi duran büyük boynuzları, tiz ve yüksek savaş çığlığıyla ejderha ile kuş karışımı tuhaf bir yaratıktır. Kuş beyinli köylüleri ve çılgınca bir cesarete sahip şövalyeleri yiyerek beslenir.

Canavarın dramatik ölümü: Yaratık, kılıcının arkasında yere çömelmiş Michael Palin'e yaklaşır. Öldürmek için harekete geçer ama dik duran kılıç kazayla kafasına saplanır.

30. KOTHOGA
The Relic (1997)

Şimdi konuya temel matematikle yaklaşmanın zamanıdır. Kartal + aslan = bir tür ejderha. Boğa + insan = minotaur (insan etiyle beslenen yarı boğa yarı insan canavarı). Kertenkele + bizon + aslan + minotaur + böcek + dinozor + yılan = Kothoga. "The Relic"teki yaratık Kothoga fazlasıyla canavardır. Öyle ki efektlerden sorumlu Stan Winston, en sevdiği korkunç hayvanları birbirine karıştırıp olabilecek en çirkin canavarı yaratmaya çalışmış adeta.

Canavarın dramatik ölümü: Domuz gibi ciyaklayan bir ateş topuna dönüştürülür.

29. ALLOSAURUS
The Valley Of Gwangi (1969)

"The Valley Of Gwangi" ne yazık ki sinema tarihinin tek tarih öncesi western'idir. Cesur fakat toy bir kovboy çetesi bilmeden önüne çıkan her şeyi yiyen allosaurus'a meydan okur. Meksika'nın eski bir vadisinde tuhaf hayvanların yaşadığı bir yer bulan grup, T-rex benzeri bir yaratığı yakalayıp sirke götürür. Sözkonusu hayvan allosaurus'tur ve içine kapatıldığı kafesten çıkmak onun için çocuk oyuncağıdır ama yine de öfkelenmiştir.

Canavarın dramatik ölümü: Kilise ateşinde ızgara yapılırken kafasını kaldırıp çığlıklar atar.

28. WOODBEAST
Flash Gordon (1980)

Woodbeast, bir çocuk televizyonu sunucusunu öldüren tek canavardır herhalde. Tehlikeli evsahibini rahatsız etmemeye çalışarak elini çok delikli bir ağaç gövdesine sokmaya kalkan Peter Duncan bir cesit sınır savaşına girmiştir. Ne yazık ki parmağını yanlış deliğe sokarak akrep benzeri yaratığın gazabına uğrar. Evrendeki en berbat zehire sahip yaratığın iğnesiyle sokulduğunda duyduğu acı ölmek için yalvarmasına neden olur.

Canavarın dramatik ölümü: Isı böcek öldürücü halletmiş olmalı.

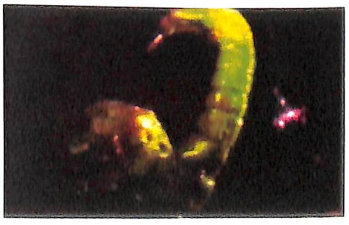

27. DARKNESS (Karanlık)
"Legend" (1985)

De Niro ve Pacino'nun canlandırdıkları Şeytan'lara çok bilmiş Amerikalılar'ın elinden çıkma birer fani deyip geçebilirsiniz. Korkunç değildirler, akıllı değildirler ve kesinlikle gerçek birer canavar değildirler. Ridley Scott'ın "Legend"ında, mutlak masumiyeti temsil eden bir genç kızı kontrolü altına almaya çalışan Karanlık adlı canavar ise şeytanın çok daha tatmin edici bir temsilcisidir.
Canavarın dramatik ölümü: Masumiyet iksiri yüklü bir unicorn (tek boynuzlu at şeklinde hayali bir hayvan) dişiyle hakkından gelinir.

26. UZAY KARAFATMASI
Men In Black (1997)

Bir zamanlar insanken, bir karafatma kadar iğrenç ve sevimsiz bir yaratığı dönüşen Edgar (Vincent D'Onofrio) kendisinden kat be kat büyük bir canavarı içinde tutmakta zorlanan derisi yüzünden acı da çekmektedir. Ne var ki artık hassas ve öfkeli bir uzaylıdır.
Canavarın dramatik ölümü: Büyük parlak bir silah taşıyıp taşımadığına bakmadan siyah giyen adamlardan birini yutacak kadar aptaldır. Ölür. Hem de berbat biçimde.

25. FRANKENSTEIN'IN CANAVARI
Frankenstein (1931)

Mary Shelley'nin romanının ünlü kahramanının orijinal filmde Boris Karloff ile yaratılan görüntüsü yıllardır hafızalardan silinmedi. Herkes Frankenstein'ın canavarını hâlâ o görünümle hatırlıyor. Alnı önce çıkık, yara izleriyle dolu koseli bir kafa; ensesinden sarkan elektrodlar; kalıp gibi yeşilimsi bir ten; büyük ve ağır botlar ve o tipik hantal yürüyüş.
Canavarın dramatik ölümü: Yanlış anlaşılan canavar, bir grup öfkeli köylü tarafından değirmene kadar kovalanır. Canavar içeme girince köylüler değirmeni çalıştırırlar. Trajik değil mi?

23. FACE HUGGER (Yüze Yapışan)
Aliens (1986)

HR Giger'ın fantazi evriminde yaptığı deneyin ilk aşaması en az tam boyutuna ulaşmış Yaratık kadar iğrenç. Yaşlı bir adamın eliyle nal şeklinde bir yengecin mide bulandırıcı karışımı olan Yüze Yapışan ilk filmde John Hurt'ün yüzüne yapışarak burada yaşam kaynağı bulan ve yumurta bırakan bir yaratıktı. Ter bezlerini harekete geçirme ve izleyicileri sessiz avcı öğesiyle tanıştırma işini ise James Cameron üstlendi: Ripley ve Newt kendilerini hızlı hareket eden, kuyruğunu kamçı gibi kullanan ve ağızlarına girmeye çalışan azgın bir Yüze Yapışan ile aynı odada buldular.
Canavarın dramatik ölümü: Aşılamadan önce altı çivili bir bot kullanılır. Aşılamadan sonra ise misafir olduğu insan bedenini öldürmeden onu yok etmek mümkün değil.

24. CELLAR MONSTER (Kiler Canavarı)
Evil Dead 2 (1987)

Frankenstein

Kiler canavarı (Ted Raimi) reenkarnasyonlarından hangisinin daha korkunç olduğunu kestirmek güç: ruh pesindeki zombi mi, ninni söyleyen anne mi yoksa yılan başlı yaratık mı. Güzel olmadığı ve meyve kilerine girilmesinden hoşlanmadığı kesin. Yemek olarak kendine ruhu seçmiş birinin kafasını ezmek ya da o kafayı baltayla detaylarca uçurmak pek ise yarayan yöntemler değil.
Canavarın dramatik ölümü: Demir testeresiyle mce dilimlere ayrıldıktan sonra kafası domdom kurşunu ile en utak parçacıklarına ayrılır.

22. ALIEN PARASITE (Yaratık Parazit)
The Hidden (1987)

"The Thing"in daha az sofistike bir versiyonu olan bu yapış yapış parazit, bir solucan ile iğneli bir böceğin karışımı gibi görünüyor. İnsanların ağzından girip onları ele geçiriyor ve biraz eğlenmek için bedenlerini kullanıyor (yanında duranları öldürüyor, arabaları çarpıyor v.s.). Sonra evsahibinin isi bitince dışarıya tırmanıyor ve kendine içine girebileceği başka birini arıyor.
Canavarın dramatik ölümü: Evsahibi değiştirme aşamasındayken yakalanır ve iyi yaratık parazitinin (Kyle MacLachlan) uzay silahıyla vurulur.

22. THE RANCOR (Kin)
Jedi'nin Dönüşü (1983)

Canavarlar çoğunlukla çirkin, büyük, kabuklu, kötü kokulu ve hiç hoş değil ama ne yazık ki etobur olurlar. Kin'de bu özelliklerin hepsi var ama en azından bir seveni var. Dehşet saçan bu 10 metrelik canavar, Jabba'nın mağarasının altında yaşıyor ve davetsiz misafirleri midesine indiren dev olarak görev yapmasına rağmen içindeki oyunbaz çocuğu görebilen dost bir bakıcıya (Paul Brooke) sahip.
Canavarın dramatik ölümü: Öğle yemeği (yani Luke Skywalker) yenmeyi reddedip Kin'in kafasına demir parmaklık geçirince bakıcısı ölürken yas tutmak için yanıbaşında bulunur.

İNSAN YAPIMI CANAVARLAR

20. BUB
Day Of The Dead (1985)

"Şirin" kelimesinin "Zombi" ile eşanlamlı olduğu pek söylenemez ama Bub kesinlikle şirin (Sherman Howard) bir canavar. Sığınakta yaşayanlar ona seslenirken pek gönül okşayıcı hitap şekilleri benimsemeseler de ("Bub, seni cerahat dolu bok çuvalı; gel buraya") gezegende başıboş gezen zombilerin fast-food personeli ve benzin istasyonlarında 24 saat çalışabilecek kasiyerler olarak eğitilebileceğinden emin olan çılgın bilimadamı onun çok şeker olduğunu düşünüyor. Böylece Bub, zombiler sığınağa sızmayı başardıklarında onlara katılıp insanları yemiyor ama Walkman'ini seven yürüyen bir ölüden ne beklenebilir ki?

Canavarın dramatik ölümü: Siz neden bahsediyorsunuz. O zaten ölü.

19. GRABOIDLER
Tremors (1989)

"Yeraltı" ve "Jaws" kelimelerinin yanlış insanlar tarafından biraraya getirilmesi bir Katil Köstebek filmiyle sonuçlanabilirdi. Neyse ki yönetmen Ron Underwood'un aklına iyi bir fikir gelmiş ve sinema izleyicilerini gerçekten iğrenç katil solucanlar ile tanıştırmayı tercih etmiş. Otobüs uzunluğundaki kurtlar zaten kendi başlarına bile insanın midesini alt üst edecek görünüşe sahipler. Bir de salyaları akan ağızlarını açıp bir ağız dolusu yılan yuvası, yaratık içinde yaratıklar ortaya çıktığında, insanın yerdeki çatlakları tekrar tekrar kontrol edesi geliyor. Bütün bunlara bir de mahlukların yolda duran bir Chevrolet'yi kolayca yutabildiği, bir etoburun osuruğu gibi kokular yaydığı düşünülecek olursa ortaya gerçekten şahane bir varlık çıkıyor.

Canavarın dramatik ölümü: Bir doz dinamit ve tüfek terapisiyle parçalara ayrılır.

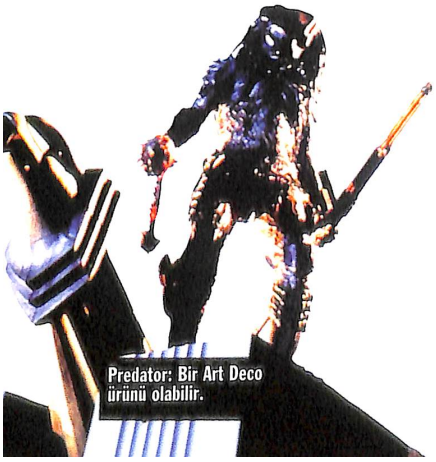
Predator: Bir Art Deco ürünü olabilir.

17. SIL
Species (1995)

Haddini bilmez bilimadamları uzaylı DNA'sıyla insan DNA'sını karıştırmaya kalkınca ortaya Sil çıkıyor. Natasha Henstridge kimliğindeki bu güzel görünümlü yaratığın zaafı erkekler. Dolayısıyla da dilini bir erkeğin gırtlağına sokup omurunu kopardığında insan şok olmadan edemiyor. Görevi bebek yapmak olan bir yaratık olarak ön oyunları iyi olabilir ama sevişme sonrası tepkileri kanlı ve ölümcül. Sonunda HR Giger'ın eseri olan duvarlara tırmanan canavara dönüşünce ölmesi gerektiğini anlıyorsunuz.

Canavarın dramatik ölümü: Kurşunlarla delik deşik edildikten sonra ateş çukuruna atılır ve yakın mesafeden bir kez daha vurulur.

Zebani Köpekler: Canlanan heykeller.

18. THE PREDATOR (Yağmacı)
Predator (1987)

Dutch, "Çirkin bir o... çocuğusun!" ifadesiyle bir kez daha Oscar Wilde tarzı yemek sonrası konuşması yapmak konusunda ondan iyisinin bulunamayacağını kanıtlıyor. Kastettiği şey ise Predator: Arnie'den bile yapılı olan ve Terminatör'e de imza atan özel efekt dahisi Stan Winston'ın tasarladığı kafası sayesinde homurdanıp kükreyen bir yaratık. Başka bir dünyadan gelen bu yaratık sadece eğlence olsun diye aslan gibi askerleri öldürüyor ve bu da Dutch ile aslan gibi askerleri fazlasıyla üzüyor.

Canavarın dramatik ölümü: Arnie makineli tüfek ile yapamadığını tonlarca ağaç kütüğüyle yapar. Sonra da onu nükleer bomba ile havaya uçurur.

16. ZEBANİ KÖPEKLER
Hayalet Avcıları (1984)

"Hayalet Avcıları"nda doğaüstü hilkat garibeleri ve plazmalı kaos diyarından çıkıp gelen canavarların en hası iki şeytani köpek. İkiz zebaniler kaidelerinden koparak Manhattan'ı gözlerine kestiriyorlar. Filmin en heyecanlılarından biri olarak kabul edilen sahnede sadece kovalananların görebildiği canavarlardan biri Rick Moranis'in peşine düşer ve onu çalılıklarda kovaladıktan sonra ruhunu ele geçirir. Moranis'in bundan sonraki halinden ne kadar az söz edersek o kadar iyi...

Canavarın dramatik ölümü: Zebani köpekler, eski heykel biçimlerine geri döndürüldükten ve Rick Moranis ile Sigourney Weaver taşlaşmış midelerinden çıkartıldıktan sonra moloz olurlar.

15. KONT ORLOK
Nosferatu (1922)

"Dracula"nın Alman adaptasyonu, oyuncusu Max Shreck (aslında Alfred Abel isminde bir müzikhol oyuncusunun takma ismi olduğu sanılıyor) sayesinde Bram Stoker'ın kan emici kontunun en dahiyane ve dehşet verici versiyonu. Orlok, inanılmaz uzunluktaki tırnaklarıyla 1830'ların Bremen sokaklarında bir gölge gibi dolaşırken hem kent sakinlerine hem de izleyenlere dehşet saçıyor. Görünüşü bile insanın sırtında soğuk ürpertilere sebep oluyor: uzun bir boy, leylek gibi bacaklar, yuvarlak kel bir kafa, her türlü kötülüğe kadir olduğu ifadesinden okunan bir yüz ve yırtık fare kulakları. İnsan şeklinde bir canavar.

Canavarın dramatik ölümü: Ellen Hutter (Greta Schröder) Orlok'u odasına çekerek kanını emmesine izin verir ve onu bilerek şafak sökene kadar orada tutar. Yakıcı günışığı can çekişerek yok olmasına sebep olur.

14. T-REX
Jurassic Park (1993)

Dinozor şeklindeki bütün yaratıkların anası olan T-Rex, Spielberg'in hatalı-ama-eğlenceli-dinozor-parkı felaket filminde yeni dahiyane özel efekt koktreylleri ve animasyonlar sayesinde en iyi performansını sergiliyor. Bayan Rex birkaç taze keçiyi yedikten sonra kafesinden kaçarak ahlak anlayışı tartışılır bir avukatı mideye indiriyor ve içinde iki çocuğun bulunduğu bir cipi kendine oyuncak seçiyor. İlerleyen dakikalarda ise iyice çekilmez bir hal alarak

13. SİNEK BRUNDLE
Sinek (1986)

Penisini banyoda ceza dolabında saklayan her yaratık korkuyla karışık bir saygıyı hak eder. Gözü kara bilimadamı Bay Seth Brundel (Jeff Goldblum) genetik düzlemde küçük aptal kafasını yanlış zamanda deney ünitesine çarpan Bay Sinek ile birleşince olan oluyor. Brundle ilk kez yarı insan yarı sinek olmanın avantajlarını (güç, denge, sürekli olarak ereksiyon halinde olmak) ve dezavantajlarını (yemeğe kusmak, penisi kopmak) keşfettiğinde duygu dünyasında fırtınalı bir yolculuk başlıyor. Korkun. Çok korkun.

Canavarın dramatik ölümü: Bir başka deney yine beklenmedik biçimde sonuçlanınca kız arkadaşı (Geena Davis) onu duvara yapıştırmak zorunda kalıyor ve bunu yaparken de rulo haline getirilmiş bir gazete yerine tüfeği seçiyor.

Skellingtons: Stop motion tekniğinin harikaları.

fırtınaların koptuğu adada yer sallantılarına yol açarak, parçalayarak, kükreyerek korku saçmaya başlıyor.

Canavarın dramatik ölümü: T-Rex, dişlerini kana susamış velociraptor'ların derilerine geçirdiğinde istemeden de olsa günün kurtarıcısı olur. Yine de hiçbir duvarı yıkmadan binaya nasıl girdiği hâlâ merak konusu...

12. SKELLINGTONS (İskeletler)
Jason And The Argonauts (1963)

Bilgisayar efektlerinin icadı, eskiden canavarları harekete geçiren stop-motion yönteminin pabucunu dama attı. Buna rağmen Ray Harryhausen'ın iskelet askerleri bugün hâlâ beyazperdede en müthiş biçimde hareket ettirilmiş yaratıklar olarak kabul ediliyor. Kötü büyücünün eseri olan bu kemik yığınları Jason ve hayatta kalan Argonot'lara çığlık çığlığa saldırmak için yeraltından çıkıyor. Ortaya çıkan manzara ise, koreografisi çok iyi düşünülmüş bir savaş sahnesi. Zamanında solucanlara yem olmuş bu savaşçılar et ve organlardan mahrum oldukları için yenilmek bilmiyorlar ve Jason'ın adamlarına zorluk çıkartıyorlar.

Canavarın dramatik ölümü: Kemiklerin arasında kılıç sallamaktan sıkılan Jason sonunda iskelet düşmanlarından onları uçurumdan iterek kurtulmayı başarıyor.

11. ALIEN (Yaratık)
Alien (1979)

HR Giger'a mümkün olabilecek en sert, çirkin, uzaylı böceği yaratması işini vermek tüm zamanların en doğru fikriydi. Giger, birkaç tabak peynir ve uykusuz bir geceden sonra, John Hurt'ün göğüs kafesine yerleşen ve koyu kırmızı vücut sıvıları ve yarı çiğnenmiş ciğer dokusu ile birlikte beyazperdeye fışkıran ucubeyi yarattı. Damarlarında kan yerine asit dolaşan, tuhaf bio-mekanik bedenli ve mengene ağızlı (kafatası delmek için) bu fallus kafalı beyin yiyicisi, Ellen Ripley'in (Sigourney Weaver) ekibindekileri teker teker halletti.

Canavarın dramatik ölümü: Ripley Yaratık'ı "lanet olası havalandırma deliğinden dışarıya" uçurduktan sonra onu kurtarma kapsülünün roketleriyle uzaya fırlattı.

10. JAWS
Jaws (1976)

Doğa anamızın bilinen en tehlikeli hayvanlarından birinden bir canavar yaratmak (boyunu 6 metre daha uzat ve kızgınlık güdümlü bir I.Q ekle) Spielberg için büyük bir meydan okuma olmasa gerek. Buna rağmen filmi izledikten sonra bütün denizseverler köpekbalığı korkusuyla suya girerken tereddüt

Jaws: Deforme edilmiş bir köpekbalığı.

etmişti. Bu canavar köpekbalığı, Carcharaton carcharias'ın "şeytanın havuz balığı" imajını korumak için canlı görüntüler (gerçek bir beyaz köpekbalığının boyutu, cüce bir scuba dalgıcının minyatür bir kafese sokulmasıyla abartılmıştı) ve 70'li yılların mekanik olanakları ile yaratılmıştı. Dev maket (ona Spielberg'in avukatının ismi verilmişti: Bruce) fazlasıyla başına buyruktu ve idare edilmek konusunda zorluk çıkarıyordu. Sonunda beyazperdede göründüğünde izleyiciler hayalkırıklığına uğradı. Ama Hitchcock'un dediği gibi, sonucu beklemek onu görmekten çok daha heyecan vericidir. Denizin dibine doğru süzülen organlar, sırt yüzgeçleri, balık gözü perspektifi ve iki notalı viyolonselin sesi bu köpekbalığı ötesi yaratığın (görülse de görünmese de) her çerçeveye hakim olmasını garantiliyor.

Canavarın dramatik ölümü: Ağzına oksijen tüpü konur. Silahla ateşlenir. Köpekbalığı havaya uçar.

İNSAN YAPIMI CANAVARLAR

Kurtadam: Benzerlerinin en iyisiydi...

9. AMERİKALI KURTADAM
An American Werewolf In London (1981)

En iyi beyazperde Kurtadam'ı olan David Naughton, geceleri bir İngiliz finosunun kafasını tek bir diş darbesiyle bedeninden ayırabilecek ayı büyüklüğünde bir yaratığa dönüşüyor. Bu filmde surata yapıştırılmış tüyler, protezli saçmalıklar yok. Amerikan Kurtadam geceleri metro istasyonlarında ve şehir parklarında kol gezen ve hırslı iş adamlarıyla sevimli çiftlerin etleriyle beslenen bir gece yaratığı. Naughton'ın bedeninin acılı bir kıvranışla mutasyona uğramasını sağlayan özel efekt sorumlusu Rick Baker'ın dönüşüm sekansı unutulmazlar arasında.

Canavarın dramatik ölümü: Piccadilly Sirki'nde ortalığı birbirine kattıktan sonra bir çıkmazda köşeye sıkıştırılan Kurtadam vurularak öldürülür.

8. STRIPE
Gremlinler (1984)

Stripe, küçük sirin tüylü bir yaratık olarak dünyaya gelmiş olmasına rağmen niyeti bozar ve sahibi Billy'yi (Zach Galligan) onu geceyarısından sonra beslemesi için ikna eder. Bir süre yumurta biçiminde sümüksü bir kozada kaldıktan sonra dişlerini ve pençelerini kötülük için kullanmaya hazır kikirdeyen Gremlin lideri olarak hayata döner. Hırpani böbüklerini trafik lambalarının ayarını bozmak, yaşlı kadınları turbo ateşlemeli sandalyelerle harcamak, buldozerlerle insanların evlerini yerle bir etmek ve genelde sakin olan kasabanın huzurunu en acımasız ve kanlı biçimde bozmak üzere görevlendirerek Kaos Kralı olduğunu kanıtlar.

Canavarın dramatik ölümü: Stripe, küçük yeşil yaratıklardan oluşan ikinci bir ordu kurmaya çalışırken kasabadaki oyuncakçı dükkanının çeşmesine dalar. Ama onu gerçek anlamda yok eden, perdeleri açarak güneş ışınlarının Stripe'ı erimiş bir joleye dönüştürmesini sağlayan Gizmo'dur.

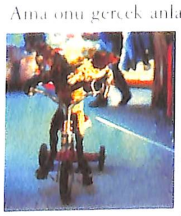

7. MEDUSA
Clash Of The Titans (1981)

Bu yılan saçlı kadın gerçekten de bir iğrençlik Kraliçesi. Sözünü ettiğimiz sadece kızgın bir buldogun yüzü değil. Sadece bir bakışı bile dev gibi bir deniz canavarını taşa dönüştürmek için yeterli. Ama Ray Harryhausen'ın Medusa'sı yılan saçlı bir kadından çok öte bir yaratık. Usta yaratık yaratıcısı onu iyice canavara dönüştürmüş. Onun canavarının belden aşağısı bir çıngıraklı yılan. Medusa'yı karanlık meskeninde yayı ve kendi kanıyla zehirlediği oklarıyla süzülürken izlemek hâlâ insanın tüylerini diken diken edebiliyor.

Canavarın dramatik ölümü: Kahraman Perseus (Harry Hamlin) bir sütunun arkasına gizlenerek Medusa geçerken başını gövdesinden ayırır.

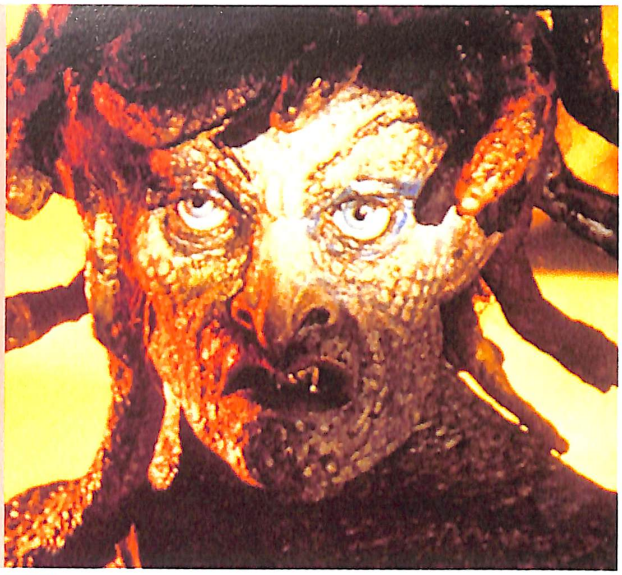
Medusa'yı avlayan Perseus.

Blob: Menşei belirsiz bir sıvı.

6. BLOB (Damla)
The Blob (1988)

Orijinalinde genç Steve McQueen rol alırken 80'li yıllardaki tekrar yapımında filmin yıldızı Blob'un kendisi, yani şekilsiz, soluk alan, kötü niyetli uzaylı bir sıvı. Bütün iyi canavar filmlerinde olduğu gibi, bir gök taşından çıkan "Blob"un da bir tek amacı var: midesini mümkün olduğunca çok dünyalı ile doldurmak. Ancak bu akıcı kan torbasını alışılageldik mutasyona uğramış yaratıklardan ayıran özellik görülebilir herhangi bir uzvunun olmaması ve düşünen bir varlık olduğuna dair hiçbir ipucu vermemesi. Titrerken, büyürken ve kurbanlarını bütün gözler önünde sindirirken bile uzaydan gelen bu peltenin gerçekte ne olduğunu anlasılamıyor. Blob, ilk kurbanlarından biri ele geçirdiği kolunu baltayla kesmeye çalışınca kendini darbeden koruyarak ve dirsekten aşağısına yerleşerek kolu olduğunu iddia ediyor.

Canavarın dramatik ölümü: Bir kar makinesi tarafından kımıldayamaz hale getirilen bu uzay yaratığı kolayca havaya uçurulur ve gökyüzünden küçük donmuş bebek damlacıkları yağmaya başlar.

King Kong: O artık bir klasik.

KING KONG
King Kong (1933)

İlk canavar filminin stop-motion gorili 90'lı yıllarda kimseyi korkudan titretmese de CGI sonrası dönemde bile bir şekilde ayakta kalmayı başarıyor. Kong'un günümüzde bile en iyi canavar filmlerinden biri olarak kabul edildiği göz önünde bulundurulursa, Game Boy öncesi dönemde çocuklar için yeterince ikna edici olduğunu söylemeye gerek yok. King Kong birkaç dakika içinde bir T-Rex'i tuş edebilir, soyu tükenmiş uçan sürüngenleri bir çizik bile almadan yenebilir, kanyonu halatla tutmuş aptal denizcileri gemiden atabilir

1. THING (Şey)
The Thing (1982)

Bu resmiyet kazanmış bir karar. En gelişmiş hayalgücünün ürünü, en iğrenç, kesinlikle yenilmez, tiksindirici boyutta belirsiz ve tüm zamanların en iyi canavarı. Niyeti bozmuş bu yaratık organizması kendine evsahibi olarak seçtiği sanssız varlıkları hücre boyutunda özümsüyor. Bize verilen bilgiye göre; "Milyonlarca gezegende milyonlarca yaşam biçimini taklit etmiş olabilir. İstediği an bunlardan birine dönüşebilir." Böylece karşı karşıya olduğumuz "şey"(ler), herhangi bir anda oyuncu kadrosunun herhangi bir üyesini parçalayarak dışarıya fışkırabilecek uzun kollu, örümcek bacaklı ve kocaman sivri dişli sınırsız sayıda iğrenç, mide bulandırıcı mutasyon. Sözgelimi dokunaçlı, köpek gibi hırlayan tavuk-köpek kırması kabuklu şey, karnında dişleri olan ve kalp krizi geçiren "hastasına" yardım etmeye çalışan doktorun ellerini koparan şey ve tabii en son mutasyon...

Canavarın dramatik ölümü: MacReady (Kurt Russell) çığlık atan, kamçılayan, çeşitli vücut parçalarından oluşan kızgın, kabus gibi bir et çorbasına dönüşen Şey'e bir ağızdolusu dinamit hediye eder. Alevlerin arasında kıvranan hilkat garibesi havaya uçar ve ölür. Yoksa...?

4. SAVAŞÇI BÖCEKLER
Starship Troopers (1998)

Otomobil büyüklüğünde, ışık hızında, en dayanıklı zırhları bile delecek kadar sivri kol ve bacaklara sahip olan savaşçı böcekler sadece havaya uçurularak yok edilebiliyor. Kolay iş değil. Hele bir de galaksinin bir ucundan öteki ucuna yollanıp silahınızın sadece karga vurmaya yarayan bir tüfekten başka bir şey olmadığını ve bu görevi yerine getirmenin tam otomatik bir silahla bile 20 saniyenizi alacağını farkeden Yıldız Gemisi Askerleri'nden biriyseniz... Tabii bu arada hedef silah arkadaşınızı ikiye bölüp kız arkadaşınızı trilyonlarca defa delik deşik edebilir. Makineliler çok daha iyi olabilir, bazuka ise bulunmaz bir nimet. Bugüne kadar hiç bu kadar çok iyi adam milyonlarca canavarla dövüşmek için bu kadar yetersiz silahlanmamıştı.

Canavarın dramatik ölümü: Yeşil, yapışkan ve sürüsüne bereket.

ve bütün bunları yaparken çığlık atan bir sarışına ilan-ı aşk etmeye zaman bulabilir. Ne maymun ama!

Canavarın dramatik ölümü: Yapımcı Carl Denham (Robert Armstrong) Kong'un ölümü için şu açıklamayı yaptı: "Onu öldüren uçaklar değildi. Çirkini öldüren güzeldi." Yine de çoğunluk, onun canavarlar cennetine gitme sebebinin Empire State Binası'nın tepesinden düşmek olduğu konusunda hemfikir.

3. GODZILLA
Godzilla (1954-1998)

Bu yazım en çok konuşulan filmimin herşeyi ezip geçen fazla gelişmiş iguanasına bakıldığında, Godzilla'nın Doğu kökenlerini unutmak kolay. Inoshiro Honda'nın yarattığı ve aslında Hiroshima'yı alegorik bir dille anlatmak için araç olarak kullanılan Godzilla, o gün bugündür zafere ulaşmak için önüne çıkan her şeyi yok eden bir canavar kimliğiyle karşımıza çıkıyor. En Pis Kokulu, En Gürültülü Kükremeli, En Ağır Yumruklu ve En Öfkeli kategorilerinde en yüksek skorları yapan bu yaygaracı kertenkele, sadece her şeyin serbest olduğu bir kavga tekniği (karate vuruşları, yere yapıştırma, kafa atma) benimsemekle kalmıyor bir espri anlayışı bile var: bkz. zafer elde ettiğinde yaptığı aptalca canavar dansı!

Canavarın dramatik ölümü: Çok zor ama yenilse bile küçücük bir radyasyon damlası Godzilla'yı tekrar aksiyona döndürmek için yeterli. Yani ölümsüz.

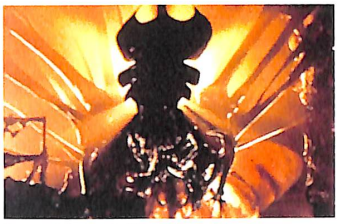

Yaratık Kraliçesi: "Lanet kaltak!"

2. YARATIK KRALİÇESİ
Aliens (1986)

Görünürde bir "kayıp müfreze uzayda iğrenç böceklerle savaşır" filmi olan "Aliens" aslında annelik endişeleri üzerine alegorik ve gerçeğe uygun bir inceleme. İnsan cephesinde Ripley ve kızı yerine koyduğu Newt, yaratık cephesinde ise kuluçkadaki çok bacaklı dev Kraliçe var. Ripley'nin anaç tavrı kızının o derin uykudayken yaşlanarak ölmesinden kaynaklanıyor. Yaratık kraliçesi ise kovanını koruyor çünkü tam bir kaltak olmak doğasında var. Aslına bakacak olursanız canavarın intikamcı içgüdüleri için de aynı şeyi söylemek mümkün. Ripley bütün yavrularını kızarttığında kraliçe bu insan musveddesini avlayıp öldürmek için ayağa kalkarak kendi üreme organlarını koparıyor.

Canavarın dramatik ölümü: Hava kanalında geber pis kaltak!

"Adanalı Tayfur" (1963) Resimdekiler: (Sağdan sola) Hulusi Kentmen, Vahi Öz, Efkan Efekan, Ajda Pekkan, Sami Hazinses, Öztürk Serengil, Ahmet Tarık. Çocuk oyuncunun ismi bizde yok...

Şadi Bican efendi rolünde

Bican Efendi, Adanalı Tayfur, Turist Ömer ve...

Yeşilçam, Bican Efendi tiplemesinden bu yana birçok tip ve bu tiplerin oynadığı seriyal filmler üretti. Cilalı İbo, Ayşecik, Ömercik, Şoför Nebahat, Parçala Behçet ve hiç şüphesiz Şaban...

AGAH ÖZGÜÇ

Temel öyküleri birbirinin devamı ya da birbirlerinden bağımsız, ama aynı tipler üzerine kurulu "dizi filmler", nasıl bir iz sürerek ortaya çıktı Türk Sineması'nda? Öncelikle yaratılan tipler ve o tipleri yorumlayan oyuncuların seyirciyi ve ondan da öte kitlesel çoğunluğu etkisi altına alması, ister istemez bir "dizi popülizmi"ni de beraberinde getirecektir. Ve Türk Sineması'nda bu, hep böyle olagelmiştir. İşte Cumhuriyet öncesi 1921'de çekilen "Bican Efendi", bu oluşumun "ilk örneği" ve altı çizilmiş "ilk tipleme"si olduğu gibi sinemamızın da "ilk dizi filmi"dir.

Şadi Fikret (Karagözoğlu), Şehzadebaşı'ndaki Ferah Tiyatrosu sahnesinde "Hisse-i Şayia" adlı oyunda "Bican Efendi" tipini canlandırmasaydı, adı geçen bu dizi beyaz perdeye yansımayacaktı. Tiyatrocu Şadi Fikret, "Hisse-i Şayia"da Bican Efendi tipiyle halkın ve dönemin "münekkit"lerin gözünde öylesine büyük başarı kazanmıştı ki... Tiyatro eleştirmeni ve oyun yazarı Nusret Safa Coşkun, şöyle diyordu:

"Şadi deyince akla 'Bican Efendi', 'Bican Efendi' deyince Şadi gelir. O, adeta İbnürrefik Ahmet Nuri merhumun bu eserindeki tipi, kitabın yaprakları arasından sahneye çıkardıktan sonra halkın arasına karıştırıvermiştir. Birçok insanı, sırf Şadi'nin yarattığı bu ölmez tipi unutamadığımız için 'Bican Efendi'ye benzetmiyor muyuz?"

Ve yine dönemin ünlü gazetecilerinden Selami İzzet Sedes ise bir "makale"sinde şunları yazar: "Hisse-i Şayia'nın temsil edileceği ilan olunduğu zaman tiyatro temelinden çatısına kadar dolardı; Şadi sahnede görünür görünmez alkış tufanı olur, kahkahadan sahnede konuşulanlar duyulmaz, artistler gülme sağanağının geçmesini beklerlerdi... Darülbedayi Edebi Heyeti repertuara "Hisse-i Şayia"yı alınca Ertuğrul Muhsin karşı çıkmıştı. 'Böyle maskaralıklar sahneye konmaz' deyip itiraz edince de Şadi Fikret ve oyunun yazarı İbnürrefik Ahmet'le kavga etmişti."

Bu "olaylı oyun"un gördüğü rağbet üzerine Şadi Fikret, "Bican Efendi" tiplemesini, beyaz perdede diziye dönüştürür: "Bican Efendi Vekilharç", "Bican Efendi Mektep Hocası" ve "Bican Efendi'nin Rüyası"... Malûl Gaziler Cemiyeti adına çekilen bu üç kısa öyküllü filmlerin yönetmeni de Şadi Fikret'tir.

"YAVYUM"DAN "CİLALI İBO"YA

1921'den 1959'a dek irili ufaklı bir dolu yeni tipleme boy gösterir Türk Sineması'nda. Kimi iz bırakmadan sönüp giden, kimi yerine oturmayan kimi de bir iki denemeden sonra devamını getiremeyen... Örneğin 1923'te "Leblebici Horhor", 1940'ta "Nasreddin Hoca", 1948'de "Dumbullü" ve "Keloğlan", 1952'de "Edi ile Budu", "Memiş ile İbiş", 1959'da "Fosforlu Cevriye"... Sonuncusu hariç, diğerlerinin tümü güldürü ağırlıklı tiplemeleridir. Bir çeşit masal kahramanlarıdırlar.

"Cilalı İbo"nun gelişiyle birden yön değişir Yeşilçam'da. Güneş başka yerden doğar, rüzgar başka yerden eser. Feridun Karakaya'nın canlandırdığı "Cilalı İbo", büyük bir patlamayı oluşturur. O güne dek gelenlerin içinde en büyüğü ve popülist kimliğiyle öne çıkanıdır. Sokaktaki adamı temsil eder. Başındaki Cilalı İbo yazan kepiyle, gariban giysileriyle ve boyacı sandığıyla...

Feridun Karakaya, "yan hikaye oyunculuğu"ndan Cilalı İbo tipiyle başrollere nasıl tırmanmıştır? Bu tırmanıştaki başarının geçmişte kalan bir öncesi olmalı elbette. Karakaya'ya ilk meyvesini verip şöhret kapılarını açan "çekirdek öykü", 1957'de Osman F. Seden'in yönettiği, Zeki Müren'in başrolünü oynadığı "Berduş" adlı filmin minör bir parçasıdır gerçekte. Ve çıkış noktası olarak Şadi Fikret'in

Büyük Sanatkâr Merhum Şadi Fikret

"Ayşecik Şeytan Çekici"

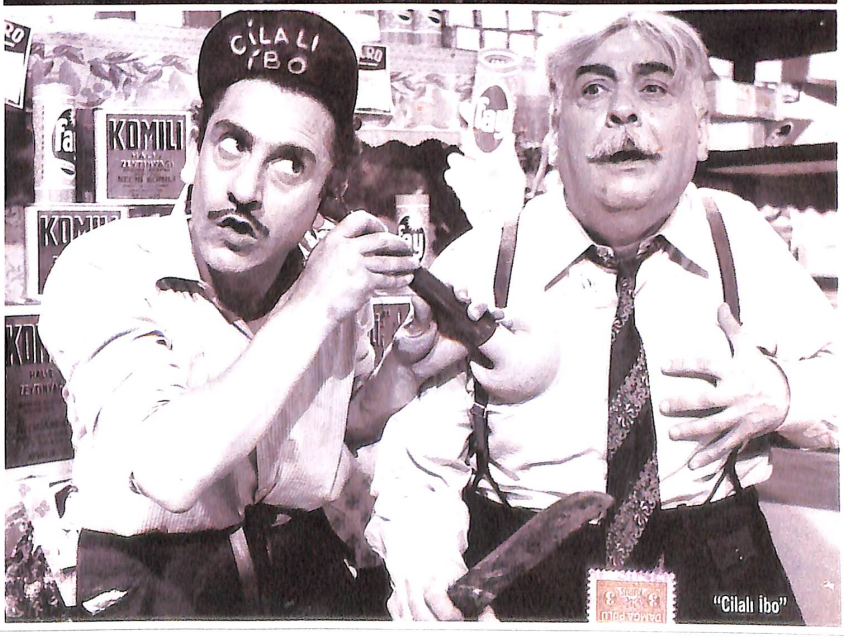

"Cilalı İbo"

"dizi serüveni"yle de bir benzerlik taşıdığı görülür.

Karakaya, önce "Berduş" filminde İbo adıyla kekeme bir oyuncuyu oynayacaktır. Küçük bir roldür bu. Ve bu yan hikaye kahramanına kendince birtakım eklemeler yapar. Başının üzerinde iğreti gibi duran kepine "Cilalı İbo" yazar, konuşmasını peltekleştirip:

"Yavyum..." der.

Komiklik olsun diye "Yavrum" kelimesindeki (r) harfini (y) ile değiştirir. Seyirci, Karakaya'nın tipine özgü konuşma dilini tutmuştur. Osman F. Seden sonuçtan memnundur. Hemen ardından "Cilalı İbo Yıldızlar Arasında" adlı filmle dizinin ilk filmi ortaya çıkar. Önü açılan Karakaya'yı bundan böyle tutmak mümkün değildir. Artık o da "karakter jön" sınıfına "terfi" etmiştir ve de "yıldız"dır. Birbiri ardına devamı gelecektir. Bir düzineye yakın "Cilalı İbo" filmi çekilir. Bu ticari aşamada, kuşkusuz yönetmen Osman F. Seden'in de katkıları inkar edilemez. O da fırsatları değerlendirmesini bilen bir "yıldız fabrikatörü"dür.

"CAK"LI "CİK"Lİ ÇOCUK TİPLERİ

1960'ta tipleme açısından bir başka "sınıfsal değişim"e tanık oluruz. Yavaş yavaş "çocuk kahramanlar" seslerini duyurmaya başlayacaklardır. Zeynep Değirmencioğlu "Ayşecik" tipiyle gündeme oturan "ilk çocuk yıldız"dır. Memduh Ün'ün ünlü çocuk öyküleri yazarı Kemalettin Tuğcu'dan uyarladığı "Ayşecik"le yeni bir "yol ayrımı"na daha girer Türk Sineması. Değirmencioğlu, daha önceki yıllarda "Funda" gibi filmlerde küçük rollerde oynamıştır, ama ilk kez 6 yaşında başrolünü oynadığı "Ayşecik"le Türk Sineması'nın "ilk çocuk star"ı olur.

Yaklaşık on yıl süreyle ve 16 yaşına basıncaya dek gündemde kalmayı başaran Değirmencioğlu'nun seyirci üzerinde bıraktığı uzun soluklu etki nereden kaynaklanmaktadır? Değirmencioğlu'nun bir "yerli Shirley Temple" olarak fiziksel açıdan sevimli ve şirin olup olmadığı tartışmaya açıktır. Küçük dünyası içinde boyundan büyük işler başarması ve davranış biçimleriyle de abartının tuzağına düşüp düşmediği her fırsatta sorgulanabilir.

Zeynep Değirmencioğlu'nun başlıca desteği baba Hamdi Değirmencioğlu'dur. Kızının oynadığı filmlerin senaryolarını da baba Değirmencioğlu yazar. Filmler gişe rekorları kırarken yenileri gelir. "Ayşecik" dizilerinin ardından "cak"lı "cik"li bir dolu çocuk tipleri sıradadır. Menderes Utku'yla "Afacan", Sezer İnanoğlu'yla "Sezercik", İlker İnanoğlu'yla "Yumurcak", Ömer'li "Ömercik"... Ama barışçı ve uzlaştırmacı bir çocuk kimliğinin simgesi haline gelen Ayşecik tipi, ne kadar sömürülse de ayrı bir yerde durmaktadır.

KÜRKLÜ, OTOMOBİLLİ, ŞOFÖRLÜ BİR BURJUVA KADINI "KÜÇÜK HANIMEFENDİ"

1961'de Belgin Doruk'un yönetmen Nejat Saydam işbirliği sonucu ortaya çıkan "Küçük Hanımefendi" tipi, giderek yeni bir "kadın kahraman"lı diziye dönüşecektir. "Küçük Hanımefendi"den önce de üzerine senaryolar yazılan kadın karakterleri, kadın tipleri yok muydu Türk Sineması'nda?

Muhterem Nur'un boynu bükük köylü kızı Zeynep ve Neriman Köksal'ın "Fosforlu Cevriye"siyle Sezer Sezin'in "erkek kadın" tiplemeleri "Şoför Nebahat", 1950'li yılların sonlarında devreye girmelerine karşılık "Küçük Hanımefendi" gibi uzun ömürlü olamamışlardı. Kaldı ki Metin Erksan'ın Şoför Nebahat'ı ütopik dünyaların ayağı yere basmayan kadını değil, aykırı bir kimlik sergilese de yaşam gerçeğinin bir ölçüde ta kendisiydi.

Muazzez Tahsin Berkant'ın aynı ismi taşıyan romanına kaynaklık eden "Küçük Hanımefendi"nin ise böyle bir iddiası yoktu. "Küçük Hanımefendi" burjuva popülizminin temsilcisiydi. Konformist bir yaşam biçiminin de prototipi... Şapkasıyla, kürküyle, otomobiliyle, şoförüyle, uşaklarıyla, terzileriyle...

Sinema uyarlamalarında "Küçük Hanımefendi" tipinin, önceleri seyirciden uzak duran bir hali vardı. Ya da ilk bakışta böyle görüntü veriyordu. Seyircinin, kendinden olmayan veya kendinden bir parça bulamadığı kahramanı tutması ve onunla özdeşleşmesi oldukça riskliydi. Ne var ki bu yabancılaşma görüntüsü, tersine olumlu sonuçlar verdi. Belki de "Küçük Hanımefendi"nin ahlakçı yapısı, evcil olması seyirci kitlesi üzerinde beklenmedik bir etki sağlamıştı.

Belgin Doruk 1970'te "Küçük Hanımın Şoförü"yle dizinin son filmini çekerken aynı yıl bu kez Hülya Koçyiğit üzerine zar atılır. Ancak ne yönetmen Ertem Eğilmez ne de Hülya Koçyiğit durumu kurtarabilir. Takım değişikliği bu "devam filmi"yle kaçınılmaz bir "son"u oluşturacaktır.

"YEŞŞEEEE"DEN "ADANALI TAYFUR"A

Öztürk Serengil de başlangıçta Feridun Karakaya gibi "yan hikaye oyuncusu"ydu. Özellikle de Osman F. Seden'in kalabalık kadrolu, bol kızlı salon güldürülerinde dikkati çekmeye başlamıştı. Kareli fötr şapkası (Mücap Ofluoğlu'nun seslendirmesiyle şepkesi) tipik kelliği ve iki yanına sarkık bıyıklarıyla lumpen bir karakter yaratır. Ama daha "Tayfur" tiplemesini teslim almamıştır.

1963'te "Adanalı Tayfur"un ortaya çıkışında, bir yapımcı olarak Osman F. Seden'in büyük katkıları olacaktır elbette. Ama asıl büyük pay, Öztürk Serengil'e 1961'de "Yaman Gazeteci" filminden başlayarak sesini veren perde arkasındaki yaratıcı Mücap Ofluoğlu'dur. Yine Ofluoğlu, Seden'in yönettiği "Ne Şeker Şey" adlı güldürüde yan rollerden birini oynayan Öztürk Serengil'i seslendirirken bir sözcük uydurur:

"Yesseeeee..."

Ofluoğlu'nun serseri ağzıyla genizden konusup, yayarak uzattığı bu sözcük bir patlamayı oluşturur. Tabii filmin bu genizden konuşma sahnelerinde seyircinin alkışını toplayan Öztürk Serengil'dir. Bu uydurma sözcük sokakta, evde ve hatta Büyük Millet Meclisi sıralarında herkesin ağzındadır. "Yesseeee..." Serengil'in ikinci ismidir artık. Ve Adanalı Tayfur tiplemesi bu sözcüğün bir küfür gibi yaygınlaşması sonucu beyaz perdeye yansır. Beli kuşaklı seyyar lahmacun satıcısı Tayfur tipiyle başrole oturan Serengil, dizinin ikincisi "Adanalı Tayfur Kardeşler"i de çevirdikten sonra, Feridun Karakaya gibi yapımcısı Osman F. Seden'e ba-

"Küçük Hanımın Şoförü"

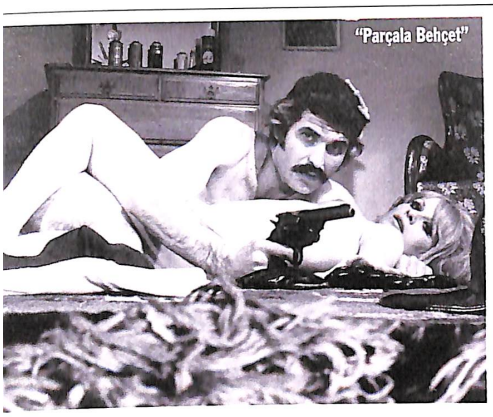
"Parçala Behçet"

"Türist Ömer Almanya'da"

ğımlı kalmaz.

1964'te Fatma Girik'le karşılıklı oynadığı "Fatoş'un Fendi Tayfur'u Yendi", dizinin üçüncü filmidir. Ve yönetmeni de Ertem Eğilmez'dir. Ve ne garip bir rastlantıdır ki "Küçük Hanımefendi" dizisinin "son film"ini yöneten Eğilmez, bu dizinin de sonunu oluşturur. Tayfur'un Fatoş karşısındaki yenilgisini seyirci kabullenemez ve film de iş yapmaz. Serengil'in seyircisi "erkek" ve fanatiktir çünkü. Kimbilir, belki de bu fiyasko, Ertem Eğilmez'in ilk yönetmenlik denemesi olması nedeniyle acemilik döneminden kaynaklanmış olabilir.

Görülen şu ki, Tayfur tiplemesi büyük bir hızla geldiği gibi, sonuçta aynı hızın içinde çok çabuk eriyip gitmiştir. Ama Serengil'in "karakter jön" çizgisinde pek fazla bir değişiklik olmaz. O, başka tipler, "Helal Adanalı Celal"lerin peşindedir.

"UYUZ AHMET"TEN "TURİST ÖMER"E

"Turist Ömer" tipinin çıkış noktası, Sadri Alışık'ın bir söyleşide anlattığına göre "asker ocağı"dır. Alışık, askerlik yaptığı günlerde tanıdığı bir er arkadaşından etkilenir. Doğru dürüst künyesini okuyamayan, sürekli dayak yiyen külhani yürüyüşlü bu erin birlikteki bir adı da "Uyuz Ahmet"tir. Ve onun özellikle de hazırol vaziyetine geçiş sırasında verdiği garip selam Alışık'ın dikkatini çekmiştir. İşte 1964'te Hulki Saner'in yönettiği "Turist Ömer" filminde Alışık, Uyuz Ahmet'in selam veriş tarzıyla birlikte tüm davranışlarını aynen uygular.

"Turist Ömer" de "Cilalı İbo" gibi Türk sinema tarihinde en uzun soluklu dizilerden biridir. Alışık, sinemadaki ilk büyük şöhretini bu tiplemeyle yapar. Alışık'ın asker ocağından beyaz perdeye taşıdığı bu tipleme dış görünüşüyle Feridun Karakaya'nın Cilalı İbo'su ve Öztürk Serengil'in Adanalı Tayfur'unu anımsatır. Temel benzerliği sokaktaki adam, yani lumpen bir karakter taşımasından gelse de Turist Ömer karton bir tip değildir. Ezik ve yalnızdır, duyarlı insancıl bir yapısı vardır. Trajı-komik bir dünyada kaderiyle başbaşadır.

"PARÇALA BEHÇET" VE DİĞERLERİ

1965'ten başlayarak Horoz Nuri (Vahi Öz), Cafer Bey (Nejat Uygur), Gullu (Turkan Soray) gibi güldürü ağırlıklı tiplerin gündeme gelmesine karşılık içlerinde, yine lumpen kültürün "jön karakter"i Behçet Necar'ın üstlendiği Parçala Behçet tipi sokaktaki seyirciyi uzun süre etkisi altına alacaktır. Melih Gülgen'in 1972'de yönettiği Parçala Behçet, gerçekte "seks avantürleri modası"nın yarattığı bir karakterdir. Ardından bu moda "Yırt Kazım"larla (Kazım Kartal), "Kazım'a Ne Lazım"larla (Ali Poyrazoğlu) 1979'a dek sürüp gider.

Kemal Sunal'ın çeşitli yönetmenler eşliğinde yarattığı "Şaban tiplemesi" üzerine de bir dizi senaryo yazılır. Şaban ise Kemal Sunal'ın bir "süper yıldız" olarak egemenliğini sürdürdüğü sürece gündemde kalır. Bu arada tek isim olarak afiş manşetlerine çıkmayan, yalnızca temel öykü içinde topluca çeşitli karakter ve tipleri canlandıran dizileri de atlamamak gerekir. Örneğin "Hababam Sınıfı" ve "Gırgıriye" tek bir tipe dayanmayan, birçok ilginç karakteri öne çıkartan dizilerin ilk akla gelenleri. Özellikle de "Hababam Sınıfı" dizilerinde öyle zengin karakterler vardır ki... "Gırgıriye" için de aynı zenginlik geçerli. Müjdat Gezen'in "kemancı çingene Baryam" (Bayram) tiplemesi mesela... Bu satırlara nokta koyarken, sakın "Malkoçoğlu", "Killing", "Kızıl Maske", "Tarzan" ve "Zorro" gibi serüvenci tiplemeleri unuttuğumuzu ya da atladığımızı sanmayın. Bu aksesuarlı tipler çok ayrı konuları, yani tarihsel ve bilimkurgu gibi dünyaların kahramanlarını içerdiğinden bir başka yazıda buluşmak umuduyla.

Kaynakça:

N. Safa Coşkun, Ölen Sanatkarlarımız, Perde Sahne d.,s.: 2, Şubat 1942

Selami İzzet Sedes, Sahneye Çıkan Muharrirlerimiz, Perde Sahne d.,s.: 4, Ağustos 1943

En İyiyi Seçmek...

David Lynch'in "Kayıp Otoban", Ang Lee'nin "Buz Fırtınası", Aleksandr Sokurov'un "Ana ve Oğlu" ve Iara Lee'nin "Sentetik Hazlar" adlı filmlerinden yola çıkarak "en iyiyi seçmek", "yenilikçi sinema" ve başka şeyler üstüne...

İyi filmler arasından seçim yapmak ve en iyileri sıralamak hiç de kolay değildir. Ama bu tür seçimler sonucunda ortaya çıkan listeler, gerek bu seçimleri yapanlar gerekse bu listelere gözatanlar açısından verimli bir düşünce egzersizi niteliğini taşırlar. Geçtiğimiz Haziran ayının başlarında bu tür iki seçimle yüzyüze geldim. İlki SİYAD'ın geleneksel sezon sonu değerlendirmesiydi... 97-98 sezonunun en iyi 10 filmi listesini hazırlarken şüphesiz çok zorlanmadım. "Kayıp Otoban", "Karartma", "Başkanın Adamları", "Büyük Umutlar", "Kafkas Mahkumu", "Jackie Brown" ve "Şişman", listeme alırken kılı kırk yarmaya gerek görmediğim filmlerdi. Yönetmenlerinin daha önceki işlerine oranla daha az parlak olsalar da Scorsese'in "Kundun"u ve Allen'ın "Yaramaz Harry"sini de son sıralarda listeme dahil etmekte bir sakınca görmedim. Her iki filmi de büyük bir zevkle seyretmiştim çünkü...

"KAYIP OTOBAN"

Listemin ilk sırasında yer alan "Kayıp Otoban" şüphesiz tartışmalı bir seçim olabilir. Bu filmi listesine almayanlara da söyleyecek pek fazla bir şeyim yok. Ayrıca David Lynch'in en iyi filmi değil. Ama yine de bana kalırsa çok önemli ve ciddiye alınması gereken bir sinema deneyi.

"Kayıp Otoban", kimilerine göre insanların anlamakta zorlanacağı entellektüel bir bulmacaydı, kimilerine göre de aslında hiçbir şey anlatmadığı halde anlaşılmaz olmaya çalışarak seyirciyi tavlamaya çalışan bir film... Her iki fikir de doğruluk payı taşıyor olabilir. Gerçi yıllardır çok iyi takip ettiğim ve her şeyiyle tipik bir Amerikalı olan Lynch'in "Avrupai entellektüel bulmacalar" hazırlaması bana pek inandırıcı gelmiyor ama "Yorumda sınır yoktur" deyip bu görüşü pas geçebilirim. Hiçbir şey anlatmamasına gelince... Bu da bir anlamda doğru bir yorum. Evet, Lynch yıllardır çektiği bütün o filmlerle aslında hiçbir şey anlatmıyor. Bir hikaye anlatır gibi görünüyor ama bambaşka sinemasal sonuçlara varıyor. Amaç hikaye değil varacağı görsel sonuç... Çünkü o elindeki hikayenin resimlerini aramıyor, tam tersini yapıp kafasındaki resimler için bir hikaye arıyor. "Kayıp Otoban" birçok iyi niyetli seyircinin düşündüğü gibi 10 ya da 20 kez seyredildikten sonra sırrına vakıf olunacak bir bulmaca ya da Lynch'in IQ'su yüksek insanlara yazdığı şifreli özel bir mektup değil... Tiyatro ve edebiyat kökenli sinema dramatürjisinin temellerini bombalayan ve bunların yerine resimi ve saf sinemayı koyan, seyirciyle edebi nitelikli alt ya da üst metinler aracılığıyla değil salt sinemasal araçlarla ilişki kurmaya çalışan bir film. Sırf bu özellikleri nedeniyle de bana göre 90'ların en devrimci filmlerinden biri...

"BUZ FIRTINASI" ABARTILDI MI?

Sinema Yazarları Derneği'nin geleneksel yıl sonu değerlendirmesinde birçok meslektaşımdan aldığı yüksek oylarla açık ara birinci gelen "Buz Fırtınası", "İlk 10'a alabilirim" diye altını çizdiğim 30 filmlik iyi filmler listemde bile yoktu. Meslektaşlarımın beğenilerini tartışmaktan yana biri olmadım hiçbir zaman. Bir film ile bir seyirci arasında kurulan ilişki bence hayli mahrem nitelikler taşır. Üstelik, genel olarak çok beğenilen ama benim pek beğenmediğim filmler üzerine yazı yazmayı da açıkcası pek sevmem. Film hedefine ulaşmış, hayran kitlesiyle bütünleşmiş ve eleştirmenlerin övgüleriyle sinema tarihindeki yerini almışsa "Demek ki bana hitap eden bir tarafı yokmuş" der geçerim. Beğenmediğim filmleri daha zeki görünmeye çalışıp aşağılamaktansa daha az zeki görünme pahasına insanların burun kıvırdığı ama benim çok önemsediğim filmleri yazmaya çalışırım. Emeğimi, vaktimi ve sinema yazma ayrıcalığımı, beğenmediğim filmleri yerin dibine batırmak yerine, bu unutulan, görmezlikten gelinen filmler üzerine yoğunlaştırmayı daha çok severim. Bu nedenle "Buz Fırtınası" da hemen pas geçtiğim filmlerden biri oldu...

Fakat çelişki bu kadar derinleşince, yani "Buz Fırtınası" sinema yazarlarından aldığı yüksek oylarla açık ara birinci olunca içimden "Ya çok abartmadınız mı" demek geldi... Kaldı ki bu ifadeyi hiç sevmem çünkü ben de sık sık "abartırım." Örneğin Ferrara'nın Batı'da hiç beğenilmeyen "Karartma"sına "katıksız bir başyapıt" demekten, Wenders'in çöküşü olarak yorumlanan "Dünyanın Sonuna Kadar"ı çok önemsemekten, TV'deki gösterimi nedeniyle Nicolas Roeg'in "Dünyaya Düşen Adam"ını bir başyapıt olarak selamlamaktan geri durmam, yani yeri geldiğinde ben de abartırım, hem de sıkça... Ama bütün bunlara rağmen yine de "Buz Fırtınası"nın abartıldığı kanısındayım. Kesin favorisi olmayan ve oylamaya katılan bütün yazarların birbirinden çok farklı listeler sunduğu bir sezonda birinci film olan "Buz Fırtınası"nın birkaç kişinin çok sevdiği bir film olmasına da bir itirazım yok. Ama 97-98'in sezonunda Türkiye'de gösterilen en iyi yabancı film tanımlamasını sindirebilmem de pek kolay değil.

POLİTİK KAYITSIZLIK

Başka nasıl tarif edilirse edilsin Ang Lee'nin filmi nihai analizde, 70'li yıllarda yaşanan seks devriminin üst orta sınıflar üstünde estirdiği ruhsal fırtınaların olumsuz sonuçlarını anlatmaya sıvanmış bir film. Ne kadar incelikli bir tarzı olsa da, ailenin parçalanmaz birliğini ve orta sınıf ahlakını su ya da bu biçimde olumlamaktan kurtulamıyor. Şüphesiz ele aldığı mevzuya derinlikli bir bakışı var. Seks devriminin New York'un varoşlarındaki üst orta sınıfı nasıl etkilediği üzerine yaptığı gözlemler de çarpıcı... Ama ABD yakın tarihinin en kritik hesaplaşmalarından birine bu kadar kayıtsız kalması en azından benim için affedilir bir şey değil. Peki nedir bu kritik hesaplaşma?

"Buz Fırtınası"

ABD'de 60'ların sonu, 70'lerin başı, liberal solun tırmanışı ve politik kazanımlarıyla geçen bir döneme tekabül ediyor. Seks devrimi de, sonuç olarak, Nixon iktidarı ve Vietnam savaşına karşı verilen mücadele ve kadın hareketiyle örtüşen bir olgu. Hollywood da bu kültürel uyanışın farkında ve

birçok sol görüşlü yeni yönetmenin pespese film çektiği bir dönem yaşanıyor. 80'ler ise Hollywood'da Reagan iktidarıyla birlikte muhafazakarların geri dönüşü olarak biliniyor. Bu dönemin Hollywood filmlerindeki en bariz temalarından biri de erkek egemen dünyanın Kadın Hareketi'ne (Woman's Lib) karşı duyduğu korku. Kadının yuvasına bağlı bir anne figürü olarak geri döndüğü filmlerin sayısında müthiş bir artış var. Ayrıca kendi kişiliğini bulmak için yuvasını terkeden kadın tipinin ' aşağılandığı filmlerin sayısı da hiç az değil. Kısaca, 80'li yıllarda Hollywood'da aileye, geleneksel değerlere dönme gibi masum amaçlar çerçevesinde ciddi bir kadın hareketi düşmanlığı gözlemleniyor.

Demek istediğim, 70'li yıllarda yaşanan seks devrimiyle ilgili bir film yaptığınızda ve tavrınızı şu ya da bu şekilde "ailenin birliği"nden yana koyduğunuzda, kadın hareketi düşmanı muhafazakarlarla çok uzak cephelerde yer almıyorsunuz. Eğer aynı cenahta yani sağda ama farklı cephede olmak istiyorsanız hassas bir dramatürji yaparsınız. Ama ben kendi adıma "Buz Fırtınası"nda böylesi bir hassas yaklaşıma kesinlikle rastlayamadım. Tam aksine final öyle bir bağlanmış ki 70'lerin bütün politik kazanımlarını ahlaksızlığın doruğu olarak niteleyen ikiyüzlü sağcıların içinin yağı eriyebilir... Poligami heveslisi "sorumsuz" anne babalar yeni eşler bulmaya çalışırken çocuklardan biri fırtınada devrilen bir elektrik direği yüzünden tek başına ölüyor. Yani bir anlamda çocuk New York varoşlarında sürüp giden yozlaşmanın kurbanı oluyor. Film ailenin birliğine düzülen övgüyle bağlanıyor. "Buz Fırtınası"na benim itirazım tam da bu noktada başlıyor ve bitiyor... Gerisine söyleyecek pek bir şeyim yok.

"Derin Sular Durgun Akar"

Neden derseniz? Birincisi, Hollywood filmlerini değerlendirirken ideolojiyi temel ölçüt olarak almayı reddediyor, samimiyet üzerinde duruyorum. Ayrıca sağ görüşlü olup da gerçekten çok sağlam sistem muhaliflerinin cirit attığı bir ülke ABD. Yenilerden Paul Schrader, John Carpenter, eskilerden John Ford, Howard Hawks gibi...

İkincisi, Ang Lee melodramın iyi ile kötünün kesin çizgilerle birbirinden ayrıldığı tuzaklarından uzak durup ironi ve mizahı devreye sokmasını çok iyi beceriyor.

Üçüncüsü, anlatımsal olarak filme hiçbir itirazım yok; hatta özellikle sanat yönetimini çok beğendiğimi de söyleyebilirim. Dördüncüsü -galiba en önemlisi- "Buz Fırtınası"nda ilkgençlik çağını yaşayan karakterler başka filmlerde rastlayamayacağımız kadar iyi çiziliyor. Beşinci olarak da, Ang Lee'nin bazı kritik sahneleri (örneğin arabadaki sevişme sahnesi) her tür klişeden uzak bir titizlikle çekmesini de söyleyebilirim. Doğayı ve doğal olayları filmin başından sonuna dek ustalıklı bir metafor gibi kullanmasına da diyecek bir şeyim yok.

Ama sonuç olarak 70'li yıllarda ABD'de liberal solun ve kadın hareketinin politik anlamda yaptığı bütün ilerlemelere, kazandığı bütün mevzilere aşırı derecede kayıtsız bir film var karşımda. Bu kayıtsızlık 80'lerin muhafazakar yaklaşımıyla bir biçimde örtüşüyor, örtüşmek zorunda kalıyor. "Buz Fırtınası"nı kendi içinde tutarlı ve rahatsız edici olmayan ama ABD yakın tarihiyle ilgili konularda kaçak oynayan bir film olarak mütevazı bir yere alıp koymaktansa onu önemsemek açıkça beni rahatsız ediyor...

"ANA VE OĞLU", "SENTETİK HAZLAR"

Beğenmediğimiz filmlerin zayıf noktalarını ortaya çıkartmanız çok da zor değildir. Ama ya beğendiğimiz filmlerin zayıf noktalarını bulmaya çalışmak... Haziran ayında Bodrum Çevre Filmleri Festivali'ndeki Uluslararası Yarışma bölümünde Sinema Yazarları Jürisi'ndeydim. Karar toplantısına girmeden önce oyumu hangi filme vereceğime karar vermiştim: Aleksandr Sokurov'un "Ana ve Oğlu"na... Ama Fransız yönetmen Jacques Deschamps'in "Derin Sular Durgun Akar" ve Iara Lee'nin "Sentetik Hazlar"ını da çok beğenmiştim. Jürideki diğer dört üyenin (Necati Sönmez, Alin Taşçıyan, Saim Yavuz, Uğur Vardan) önerdiği diğer filmler arasında "Derin Sular Durgun Akar" ve "Sentetik Hazlar" vardı... Alin Taşçıyan "Sentetik Hazlar"da ısrarcı olduğu için bu film konusunda hepimizin fikirlerini sordu.

En iyiyi seçmek, sadece insanın sinema üzerine varolan bütün birikimini kullanarak yaptığı bir şey değil zaman zaman son derece kişisel bir süreçtir. Ama burada, yani "Sentetik Hazlar" ile "Ana ve Oğlu" arasında kaldığımda, seçimimde belirleyici faktör, kişisel olandan ziyade sinema görüşümdü. "Sentetik Hazlar"ın temelde sözel bir film olduğunu, sinemasal anlatım araçlarıyla anlam yaratmaya çalışmaktansa bir dış ses aracılığıyla anlam yarattığını, filmde unutulmaz bir kamera hareketi dahi görmediğimi söyledim. Üstelik yönetmen bu filmde anlattıklarını bir gazete makalesiyle de anlatma şansına sahipti. Belki sinemayla daha etkileyici yapıyordu bu işi ama son tahlilde, asıl derdi yaşadığımız dünya üzerine yazı diliyle de söylenebilecek şeyler söylemekti.

Çok sükûr kimse neden çok beğendiğim "Derin Sular Durgun Akar"ı değil de "Ana ve Oğlu"nu seçtiğimi sormadı. Ama "Ana ve Oğlu"nu tercih etmemin nedeni en basit ifadeyle bu filmin tümüyle hikayenin egemenliğine girmiş ve giderek daha fazla edebiyat ağırlıklı bir hale gelen günümüz dünya sinemasının kıyısında köşesinde bir yerlerde, sinemayı asıl vatanına yani "saf görselliğe" dönüştürmekteki cesaretiydi galiba... Şüphesiz "Ana ve Oğul"u bana mesai yorgunluğunu atmak için haftasonu hangi filme gideceğini soran birine kesinlikle önermem ama bu filmi evimde bir video kaset olarak saklamayı gerçekten isterim. Çünkü...

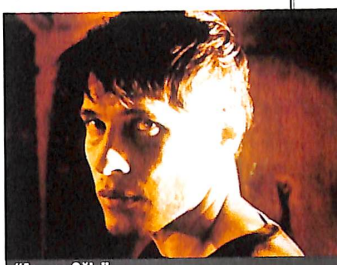
"Ana ve Oğlu"

1. Sinemanın edebiyatla değil asıl olarak resimle akraba olduğunu ispat etmek için yazacağım sayfalarca yazıdan çok daha etkili bir kanıt bulunur elimde.

2. Sinemanın sadece hikaye anlatmak gibi bir işleve sahip olmadığını, film grameriyle çok daha farklı etki alanları yaratılabileceğini göstermek istediğim zaman da insanlara bu filmi seyrettirebilirim.

3. Tarkovski'nin günümüz sinemasındaki etkilerini göstermek ve bu ekolün en sağlam temsilcisi olan Sokurov'u tanıtmak için de "Ana ve Oğul"u elimde bulundurmak isterim.

Şüphesiz bir jüride olmak her zaman böyle Sinema Defterleri'ne bir yazı konusu olacak kadar zihin açıcı, düşündürücü sorulara yol açmıyor. Ama insanın karşısına her zaman Bodrum'daki gibi "Derin Sular Durgun Akar", "Ana ve Oğul" ve "Sentetik Hazlar" gibi üç tane iyi film de çıkmıyor.

Evet "Buz Fırtınası" iyi çekilmiş bir film; insanların içindeki fırtınaları çok iyi yansıtıyor ama politik açıdan bir ülkenin yakın tarihinde kopan fırtınalara karşı o kadar kayıtsız ki benim gözümde değerini yitiriyor. "Sentetik Hazlar" da çok iyi bir film. Ama resimlerle, kurguyla, kamera hareketiyle değil peliküle aktardığı olguların pes pese gelmesiyle "düşüncelerini" yansıtıyor.

"Kayıp Otoban" ile "Ana ve Oğlu"na gelince... Her ikisi de edebiyat ve tiyatronun egemenliğine girmiş günümüz sinemasında film grameriyle saf sinemanın; resimlerin, kurgunun, kamera hareketlerinin yarattığı ve söze dökülemeyecek o benzersiz anlamın peşindeler... Lynch ve Sokurov yenilikçi sinemanın en uç noktalarında sinemanın geleceğini arıyorlar, belki bu filmler objektif anlamda "çok iyi" değiller ama geleceğin sinemasının ipuçlarını taşıyorlar... Ayrıca bu fikirlerimde hiç de yalnız sayılmam. "Kayıp Otoban", SİYAD sıralamasında 5 olurken "Ana ve Oğlu" da Bodrum Film Festivali'ndeki Büyük Jüri tarafından Altın Akdeniz Foku ile ödüllendirildi. ■

"Sentetik Hazlar"

Kimilerine göre yönetmen filmi çeker ve kurguya karışmaz. Oysa işin aslı hiç de böyle değil. Kurguda nihai kararların stüdyo tarafından verildiği Hollywood'da bile yönetmen kurguda mutlaka bulunuyor. Zaten iyi bir kurgunun sırrı sadece kurgu masasında yatmıyor. Çekimlerden, senaryoya kadar giden uzun bir süreç bu...

KURGU

Kurgucu Thelma Schoonmaker "Raging Bull" ile bir Oscar kazandı. Her biri diğerlerinden farklı çerçevelenmiş unutulmaz dövüş planları çok iyi kurgulanmıştı ama acaba Schoonmaker'ın yaptıkları ödülü hakediyor muydu?

Bir kere filmin yönetmeni Martin Scorsese dövüş sahnesini önceden dikkatle planlamış, storyboard'unu çizmişti ve Schoonmaker şöyle bir itirafta bulunuyordu: "Filmin bu kadar iyi görünmesinin sebebi benim kurgu yeteneğim değildi."

"Annie Hall"un çekimlerini bitirdiği zamanki Woody Allen'a bakalım. Çekimlerin sonunda, Alvy Singer'ın yaşamından süzülen, devamlılıktan ve odak noktasından yoksun, darmadağınık bir bilinç akışı vardı elinde. Filmin kurgucusu Ralph Rosenblum ve Allen, filmin sadece Alvy'nin Diane Keaton'ın canlandırdığı Annie karakteriyle birlikte olduğu yerlerde sürükleyici olduğunu farkedince skeç benzeri komedi sahnelerinin çoğunu acımadan çıkarıp attılar ve filmi Alvy ile Annie'nin ilişkileri üzerine oturttular. Yeni akışı destekleyecek sahneler çekildi, Rosenblum filmin sonuna montaj anılarından oluşan bir bölüm ekleyerek Allen'a bir kapanış monoloğu doldurttu. Sonuç? Film dört Oscar kazandı ve Allen'ın ününe ün kattı. Yine de Rosenblum "Annie Hall"un montaj odasında kurtarılmış bir film olmadığını orada sadece filmin ana çizgisinin keşfedildiğini düşünüyor.

Yaptıkları işi bu kadar küçümseyen kurguculuğun söylediklerinden yola çıkarak bu iş için ne denebilir? Kurgu, usta teknisyenler tarafından icra edilen bir cila işi midir yoksa yönetmenliğin bir uzantısı mı? Doğrusu ikisi birden ama konumuz bu değil. Biz burada kurgunun perdede hikaye anlatımını nasıl etkilediğiyle ilgileniyoruz.

UZAYA KESME

Kesmenin bir plandan diğerine geçiş olduğunu söylemek yetersiz bir tanımlamadır. Mainstream filmlerin çoğu devamlılığa göre yani sahneler mantıklı bir sırayla ardarda gelecek şekilde kurgulanır. Geleneksel olarak bu, geniş plandan, Amerikan plana ve sonra yakın plana geçmek demektir.

"Yaratık" filminin açılışını ve jenerik akışı bittikten sonraki birkaç planı düşünelim. Film, içinde Nostromo'nun gemisinin dolaştığı geniş bir uzay görüntüsüyle başlar, sonra bir genel planla geminin içine geçilir ve kamera Ripley'nin içinde bulunduğu cam tüpe kayar. Ripley'i yakın plan görürüz. Cam tüp yansıyan ışıklarla parlamaktadır. Işıkların merkezine doğru hareket eder ve bir bilgisayar ekranıyla karşılaşırız. Gemideki telaşın sebebi hızla yaklaşan gemidir ve onu görmeden önce bize ekrandaki "Yakınlık alarmı" yazısını okuyacak kadar zaman tanınır. Bu klasik kesmedir. Genel plandan Amerikan plana geçilir, ardından yakın plan, çok yakın plan ve sonra tekrar genel plan gelir.

Sıralama üzerine kurulu bu tür teknikler plandan plana görünmez bir geçiş olanağı sağlayarak seyircinin ilgisini hikaye üzerinde tutmaya yarar ve inandırıcılığa katkıda bulunur çünkü sıralı kurguyla gösterilen olayların mantıklı bir sırayla ardarda gelmesi seyircinin, zaman konusundaki daralma ya da genişleme türü değişimleri kabullenmesini sağlayacaktır. Açılış jeneriğinden sonra filmin bir noktasına kadar olanlar tam üç dakika sürer yani gerçek yaşamdakinden çok daha kısadır. Aksiyonun kurgusu sayesinde zaman sıkıştırılmıştır.

Sinemacılar herhangi bir şeyi diğer yolla da kurgulayabilirler. Birçoğu dramatik bir anın önemini vurgulamak için zamanı yayar. Bu, bekleyen ya da tepki gösteren insanların yüzlerine kesmeler yapmak kadar ustaca olabilir. Herhangi bir Sergio Leone filmindeki silah çatışması sahnelerinde de bunu görebilirsiniz. John Woo gibi aksiyon yönetmenleri zamanı görsel açıdan dikkat çekici başka yollarla da genişletirler. "The Killer"daki tekne yarışı sahnesinde Tony Weng'in öldürülüşünü ele alalım. Woo, Chow Yun-Fat'in nişan alışını üç kez üç değişik açıdan çeker.

PARALEL KURGU

Belli bir etki yaratmak için sık kullanılan bir başka önemli kurgu yöntemi de paralel kurgudur. İki farklı olaya ilişkin planlar arasında, paralel aksiyon olarak bilinen -olayların aynı zaman içinde gerçekleştiğini gösteren- anlatımı sağlamak ve iki olayı karşılaştırarak gerilimi arttırmak için kullanılır. "Apocalypse Now"ın sonunda Willard'ın Kurtz'ü öldürüşü, yerlilerin öküz kesikleri bir kabile ritueliyle paralel kurgulanmıştır. Bu heyecanı yükseltir ve iki olum karşılaştırılarak filmin şiddet

ZAMAN VE MEKANDA GEÇİŞ

Bir sahne içinde kesme yapılabilir ama bir sahneden bir sonrakine geçerken değişiklik yapmak bambaşka bir numaradır. Zamanda (hikayenin içinde daha önceki ya da sonraki bir zamana) ya da mekanda (yeni bir yere) önemli bir sıçramanın seyircinin filme inancını sarsacağını bilen yönetmenler genellikle bu geçişleri yumuşatmaya çalışırlar. Bu kimi zaman kararma ya da erime (zincirleme) gibi klasik yöntemlerle kimi zaman da gösteri yapmayı seven yaratıcı yönetmenlerce bambaşka biçimlerde yapılır. Örneğin "Highlander" filmiyle Russell Mulcahey. Filmin geçtiği zamandan İskoçya'ya geri dönülen ilk flashback'inde, Macleod'ın kalesini göstermek için bir tepenin arkasından yükselen kameraya kesme, araba garajının tavanına doğru kayan bir kamerayla maskelenir. Stanley Kubrick'in "2001" filminde, havada asılı duran bir kemik (insanoğlunun kullandığı ilk alet) ile bir uzay gemisi (insanoğlunun kullandığı son alet) arasında birişme yerinin hiç belli olmadığı geçiş daha da iyi bir örnektir.

Bu örnekte yapılan iş ustacadır ve aynı zamanda seyirciye bir mekan değişikliği olduğunu haber verir. Böyle açık işaretler olmazsa seyircinin kafası kolayca karışabilir ama bu tür çalışmalar sadece seyircinin hikaye konusunda kafasının karışmasını engellemek için de kullanılmaz. Örneğin "Jacob's Ladder"da hangi sahnenin flashback hangisinin gerçek hangisinin fantezi olduğunu gösteren kolay anlaşılır işaretler yoktur. Aksine, sahneler birleşme yerleri farkedilmeyecek şekilde kurgulanmış, neye inanıp neye inanmayacağına karar vermek seyirciye bırakılmıştır. Bu, filmin temasına uygun olarak gerçeküstü bir duyarlılık yaratılmasına yardımcı olur.

"2001" filmindeki bu kesme sinema tarihinin en iyilerinden biridir. Kemik havaya uçtuktan sonra...

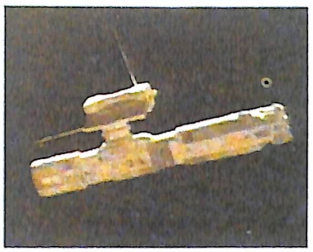

bir kesmeyle Dünya yörüngesindeki bir uzay gemisine dönüşür. Kubrick burada bilgisayar teknolojisine de ihtiyaç duymamıştı.

Mulcahey'in "Highlander"ı bir araba garajında başlar. Kamera tavana doğru kaydıktan sonra...

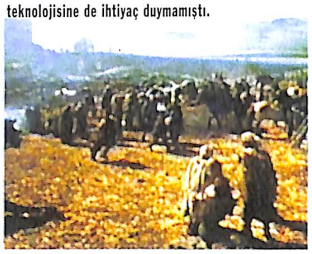

geniş bir İskoçya manzarasına ve Macleod'un kalesine döner. İyi iş.

cılgınlık, paganizme dönüş ve benzeri temaları yeniden vurgulanmış olur.

"Heat"teki en temel motif, bildiğimiz "madalyonun her iki yüzü" hikayesidir. Hikaye, takıntılı polis memuru (Al Pacino) ile takıntılı hırsız (Robert De Niro) arasında bol paralellik kurmaya müsaittir. Filmin büyük bölümünde hikaye, iki başrol oyuncusuna ait bölümler arasında gidip gelir fakat yönetmen Michael Mann, kilit noktalarda ikisi arasında paralel kurgu yapar. Büyük soygun bölümünde kamera De Niro, Val Kilmer ve Tom Sizemore'un bankaya girişleriyle Pacino'nun diğer polislerle birlikte olay yerine yetişmeye çalışması arasında gidip gelir. Polislerden biriyle soyguncudan biri ilk kez, Kilmer'ın kamyonun arkasına saklanmış iki polise ateş ettiği planda biraraya gelir.

SIÇRAMA

Kurgunun temel noktaları bunlardır. Fakat sinemacılar sırf sinemacı olduklarından, seyircinin beklentileriyle oynamak ve ilgisini hikaye üzerinde tutmak için kuralları çiğnemeye bayılırlar.

Bazen yönetmen sonuncuya çok benzeyen (ya da aynısı) bir açıya kesme yaparak bir sekanstaki planların akışını bozabilir. Buna sıçrama (jump cut) denir ve bir sonraki planın son plandan devam etmesini uman seyirciyi yanlış yönlendirmek için kullanılır.

Sıçramanın şaşkınlık yaratan etkisi, seyirciye bir şeylerin olması gerektiği gibi olmadığını hissettirmek için sık sık kullanılır. Roy Schneider'ın "Jaws"ta kumsalda otururkenki yüzü buna bir örnektir. "Olağan Şüpheliler"in başında Fenster'in tutuklandığı sahne de bir başka örnektir. Her ikisi de seyircide huzursuzluk yaratır ve daha sonra olacakların bir tür habercisidir.

Belki eşzamanlı bile gerçekleşmeyen ilgisiz iki olay arasında paralel kurgu yapmak da seyirciyi şaşırtır. "Kuzuların Sessizliği"nde Jonathan Demme bunu yapar. Buffalo Bill'in evinin dışında, çiçek siparişi getirme numarasıyla baskına hazırlanan FBI ajanları ile evin içinde ön kapıya doğru ilerleyen katil arasında paralel kurgu. Gerilim yükselir. Tabii ki FBI ajanları kapıyı açar açmaz katilin kafasını uçuracaktır. Lakin kapıyı Clarice Starling açar. FBI yanlış eve gelmiştir.

Demek ki bir filmi çeşitli yöntemlerle kurgulamak perdedeki anlatımı etkileyebiliyor. Bu tekniklerin büyük bölümünü kullanmanın yolu kurgu odasında geçirilen uzun gecelerden geçmez, ta başından senaryoda vardır. Aksi takdirde çekimlerden biraraya getirilecek doğru malzeme elde edilemez. Hollywood hikayeciliği kurgu odasında noktalanıyor olabilir ama her zaman olduğu gibi senaryonun o ilk kopyasındaki fikirler ve sözcüklerle başlar.

Hong Kong'lu yönetmen John Woo, plan tekrarlamakta ve her seferinde daha yakına kesme yapmakta ustadır.

"The Killer"da Chow Yun-Fat silahıyla nişan alır...

sonra Woo aynı plana fakat bu kez farklı bir açıdan ve daha yakından kesme yapar.

Son olarak suikastçının yüzüne yaklaşır. Son filmi "Face/Off/Yüzyüze"de benzer kesmeler görebilirsiniz.

Savaşa katılmış eski bir askerin kabuslarına yeni bir boyut getiren "Jacob's Ladder"da kesmeler öylesine kolayca yapılmıştır ki yönetmenin tam istediği gibi seyirci her sahnenin gerçekliğini sorgular.

YENİ KASET & CD

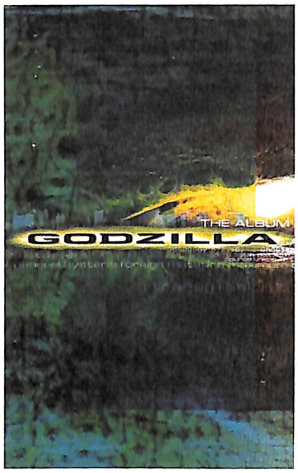

GODZILLA EZİP GEÇİYOR

1998 yılında gösterime giren filmler arasında en fazla hasılat rekorunu (145 milyon dolar) elinde tutan "Godzilla", ilk olarak 1954 yılında Japonlar tarafından "Gojira" ismiyle yaratılmıştı. Daha sonra Amerikalılar tarafından 1956 yılında çekilen "Godzilla King Of Monsters" filmiyle tekrar beyazperdeye aktarıldı ve bugüne kadar tam 22 "Godzilla" filmi çekildi. Son olarak da "Independence Day/Kurtuluş Günü"nün yaratıcıları Godzilla'ya hayat verdiler. Böyle "büyük" bir filme de büyük başarılar kazanacak bir soundtrack yakışırdı. Filmin yurtdışında gösterime girmesiyle birlikte albümün müzik bombaları da bir bir patlamaya başladı. Albümden çıkan hit'ler filmin başkahramanı canavara nazire yaparcasına listelerdeki diğer şarkıları ezerek zirveye yerleştiler. Led Zeppelin klasiklerinden "Kashmir"e hip-hop formatlarıyla yeni bir lezzet getiren Puff Daddy, Amerika ve Avrupa listelerine zirveden pike yaptı. Puff Daddy ömrünü tamamlayıp tam inise geçtiği sırada, son yılların en başarılı pop-funk gruplarından Jamiroquai "Deeper Underground" adında muthiş bir şarkıyla ortalığı kasıp kavurmaya başladı. Albümdeki iyi isimler bununla sınırlı değil. Son James Bond filmi için yaptığı müziklerle yeraltında kalan ismini popüler kulvara taşıma becerisini gösteren David Arnold, "Godzilla"nın soundtrack albümü için de iki şarkı yapmış. Punk-rock müziğin yeni fırlamaları Green Day'in de yer aldığı albüm farklı tatlar ayrı hazlar diyenlerin muhakkak arşivlerine eklemeleri gereken bir albüm.

"Godzilla" Soundtrack /Sony Müzik

AĞIR CAZ VAKASI

Nick Nolte ve Julie Christie'nin başrollerini paylaştığı "After Glow/Tatlı Kaçamaklar" filminin müzikleri, Hollywood'un en üretken bestecilerinden, Grammy ödüllü ünlü caz trompetçisi Mark Isham tarafından gerçekleştirildi. "A River Runs Through It", "Nell", "Home For Holidays", "Quiz Show" filmlerinin de içinde bulunduğu 30'dan fazla film müziği albümüne imza atan Mark Isham, "After Glow" albümü için Charles Lloyd (saksofon), Gary Burton (vibrafon), Geri Allen (piyano), Billy Higgins (davul) gibi caz müziğin devleriyle çalışmış. Mark Isham'ın çok güzel tarzı ve güçlü caz temalarıyla işlenmiş harika bir albüm.

"After Glow" Soundtrack/Sony Müzik

TECRÜBELİ BİR FİLM MÜZİSYENİ: THOMAS NEWMAN

1955 Los Angeles'ta doğan Thomas Newman, Yale üniversitesinde akademik kariyerini tamamladıktan sonra, kurduğu grupla tiyatro oyunları için müzikler yaparak kariyerine başladı. Uzunca bir süre "Innocents" adında bir rock grubunda keyboard çalan Newman, arkadaşı Scott Rudin'in prodüktörlüğünü yaptığı "Reckless" adında bir filmin müzikleri için yardım isteyene kadar film müziği yapmayı hiç düşünmediğini söylüyor. Ama onun asıl çıkışı Madonna'nın ilk filmi "Desperately Seeking Susan" ile oldu. Belki birçoğunuz onu isminden tanımıyorsunuz ama müziklerini yaptığı filmlerin listesine göz attığınızda ne kadar önemli bir müzik adamı olduğuna kanaat getireceksiniz: "Up Close And Personal", "The Lost Boys", "The Shawshank Redemption/Esaretin Bedeli", "Desperately Seeking Susan", "Fried Green Tomatoes/Kızarmış Yeşil Domatesler", "Mad City/Çılgın Şehir"

"Oscar and Lucinda" Soundtrack/Sony Müzik

BABA GERİ GELDİ

Geri gelmek "Baba" kavramının en çok maruz kaldığı eylem sanırım. Fakat bu sefer geri gelen baba bizimki değil. Yıllar önce gösterilen ve yönetmenliğini Francis Ford Coppola'nın yaptığı mafya içi ilişkilerin konu alındığı "Godfather" bahsettiğimiz... İsmi, konusu ve oyuncularının yanısıra müzikleri de "baba" bu filmin.

GREASE HORTLADI

Unutulmaz gençlik filmi "Grease" tekrar gösterimde. 1978 yılından bu yana gençleri ve genç kalanları etkisi altına alan "Grease" ardında bıraktığı 20. yılın şerefine tüm dünyada gösterimde ve yine büyük ilgi görüyor. Başrollerini geçtiğimiz yıllarda "Ucuz Roman" ile yıldızı yeniden parlayan John Travolta ve Olivia Newton John'un paylaştıkları "Grease" ilk gösterildiği yıllarda genç jenerasyonun baştacı olmuştu. Şimdi o jenerasyonun çocuklarını büyülemeye aday film, eski havasından uzak gözükse de taşıdığı enerji, müzikleri ve danslarıyla birçok yeni aşkın gazı olacak gibi. Bugüne kadar tüm dünyada 20 milyondan fazla satılmış olan soundtrack albümü 24 parçadan oluşuyor. Albümde başta John Travolta ve Olivia Newton John olmak üzere filmde yeralan oyuncular ve Frankie Vall, Sha-Na-Na gibi dönemin favori popüler sanatçıları da yer almış. Albümün diğer bir özelliği de ilk yayınlandığı yıllarda ardı ardına albümden çıkan şarkıların listeleri tepeden istila etmesiydi. "Summer Nights", "Hopelessly Devoted To You", "You're The One That I Want", "Greased Lightnin" parçalarının her biri, kitlelerin benimsediği ve sevdiği hitler oldu.

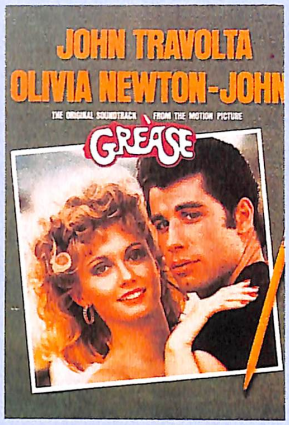

"Grease" Soundtrack/PolyGram

Nino Rotta imzalı albüm daha önce CD formatında yayınlanmıştı. Alımgücü az olanlar için albüm kasete basıldı ve müzik marketlerdeki yerini aldı. Arşivcilerin dikkatine.

"The Godfather Part II" Soundtrack/BMG

KEYİFLİ KARIŞIM

Jake Kasdan'ın yazıp yönettiği Zero Effect'in müzikleri oldukça ilgi çekici. Albümde tanıdık isimlerden Elvis Costello, Nick Cave And The Bad Seeds, Jamiroquai, Mary Lou Lord'un yanısıra Bond, Candy Butchers, The Greyboy gibi isimlerde yer alıyor. Son derece keyifli ve kafa dağıtmak isteyenlere birebir gelecek bir albüm.

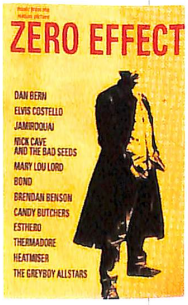

"Zero Effect" Soundtrack/Sony Müzik

TAYLAN Ö. İNCEDAL

SİNE NET
sinema.birnumara.com.tr

STEVE BUSCEMI

Bağımsız filmlerin olmazsa olmazı, serseri ve sersem rollerinin bir numaralı üstadı Buscemi için yapılmış onlarca kıytırık sitenin yanında elmas gibi parlayan bir site: The Steve Buscemi Worship Page. Bu sitede adamımızın hayatına dair envai çeşit ayrıntıdan tutun da, kusursuz filmografisine, resim galerisine ve hakkında çıkmış makalelere kadar pek çok şeyle karşılaşacaksınız. "Wedding Singer"da küçük ama görülmesi gereken bir rolde oynayan Buscemi'nin, "Armageddon"da bize nasıl görüneceği merak konusu. Ama daha önce buraya bir uğramakta fayda var, haberiniz olsun.

http://dancy.franz.com/.....virago/buscemi/

WONG KAR WAI

Uzak Doğu sinemasının son yıllarda öne çıkardığı yönetmenler arasında en önemlisi kanımızca Wong Kar Wai. "The Fallen Angels" ve "The Chungking Express" isimli filmleri önceki yılki İstanbul Film Festivali'ne bomba gibi düşen Kar Wai, ciddi bir seyirci kitlesi de kazanmış oldu. Bundandır, sevgili festival yöneticilerimiz son filmi "Mutlu Beraberlik"le ödüllendirdi bizleri, geride bıraktığımız festivalde. "Mutlu Beraberlik"in gördüğü ilgi, filmi vizyona da taşıdı ve bu yazı yazılırken filmin hâlâ

Chungking Express (1994)
9MB MPEG (55s)

Ashes of Time (1994)
10MB MPEG (1m5s)

Fallen Angels (1995)
9MB MPEG (58s)

Drew Barrymore Sitesi

Tatlı kız, seksi kadın, iyi oyuncu kabilinden yakıştırmaların tümünü birden hakeden Drew Barrymore'un kariyeri ciddi bir

yükseliş içinde. Şu sırada "Wedding Singer" isimli romantik komedi ile sinemalarımızda boy gösteren Barrymore, bu sezon 10'a yakın filmle gözlerimizi okşayacak. Kendisine ithafen yapılmış sitelerin en iyisi olan bu sitede, Barrymore'a doyacaksınız. Message Board'a mesaj bırakabilir, dünyanın dört bir yanından Drew hayranlarıyla temas kurabilirsiniz. Özenle hazırlanmış resim galerisinin bir benzerini daha bulmanız ise imkansız gibi bir şey!

http://www.geocities.com/Hollywood/Theater/5625/main.html

fragmanseverlerin dikkatine...

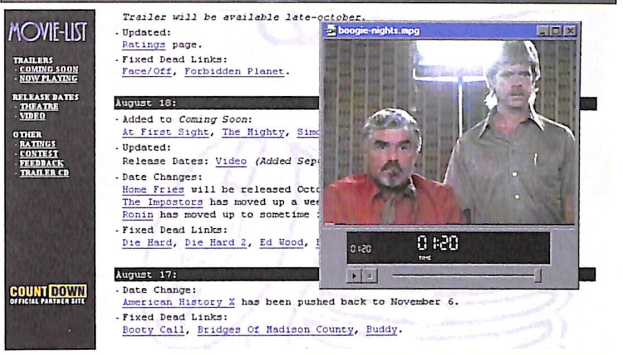

MOVIE-LIST

The Net's Most Updated Movie Trailers Page

Internet kullanıcısı sinemaseverlerin en büyük tutkularından birisi trailer -fragman- izlemektir kuşkusuz. İşte bu ay sayfamızın en tepesine oturttuğumuz bu site, ömür boyu ihtiyaç duyabileceğinizden çok daha fazlasını sunuyor sizlere. Her gün güncellesen bu sitede, burada ya da dışarıda henüz gösterime girmemiş filmlerden, yıllar yıllar öncesine, ta 1920'lere kadar uzanan bir yelpazede, sinema tarihinde herhangi bir açıdan önemli yer tutan yüzlerce filme trailer ya da film parçası bulmak mümkün. En iyisi olan bu siteyi ıskalamayın derim ben!

http://movielist.simplenet.com/

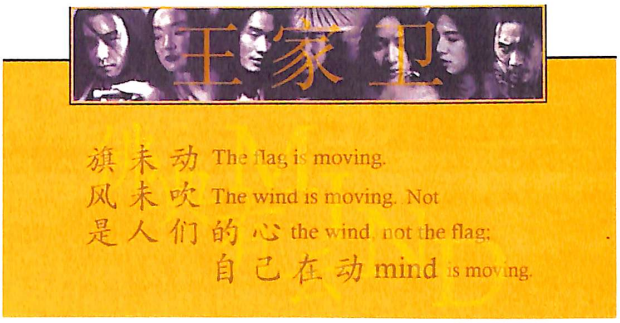

gösterimde olduğunu belirtmek isterim. Aşağıdaki adresi çalıştırdığınızda Wong Kar Wai ile ilgili her türlü bilgi ve dökümana, daha iyisi kendisinin o semavi filmlerinin, bilgisayar ortamına gayet başarılı aktarılmış parçalarına ulaşacaksınız. Linklere de bir göz atın...

http://www.xs4all.nl/.....chinaman/

Wong Kar Wai'nin başyapıtı "Chungking Express"in, sunusunu Quentin Tarantino'nun yaptığı UCLA'deki test gösterimine gecen tartışma ve sohbetleri bulabileceğiniz bir adres de hızını alamayanlara!

http://www.geocities.com/Tokyo/3497/transcript.html

EYES WIDE SHUT

Efsaneyi yönetmen Stanley Kubrick'in kendi gibi "efsaneler"e konu olmuş filmi "Eyes Wide Shut"ı duymayanımız yoktur sanırım. 15 aylık çekim süresi ile sinema tarihinde bir rekora imza atan Kubrick, Harvey Keitel ve Jennifer Jason Leigh'yi de setten kovarak ortalığı karıştırmıştı. Keitel'in boşluğunu Sydney Pollack'la dolduran Kubrick, Leigh'nin yerine de Ingmar Bergman'ın favori oyuncularından Marie Richardson'la anlaşmış, kadroya eklenen son isim olarak da Thomas Gibson'ın adı geçmişti. Hepsi bir yana Warner Bros defalarca ertelenen filmin kesin gösterim tarihini 12 Subat 1999 olarak açıkladı. Yakında http://www.eyeswideshut.com - adıyla kendi resmi sitesi açılacak olan filme ilişkin en kapsamlı bilgiyi aşağıdaki adreste bulmanız sözkonusu. Filmin Türkiye'de ne zaman gösterime girecegi ise henüz belli değil. Biraz da Warner Bros Türkiye ve kalmış bir karar bu İyimserli bir yaklasımla ABD'den hemen sonra bize de gelebilir

http://www.lehigh.edu:80/.....pjl2/kubrick/films/ews/

Büyük Hesaplaşma

Michael Mann'ın "Büyük Hesaplaşma"sı Türkiye'deki televisyon prömiyerini Cine5'te yapıyor.

BÜYÜK HESAPLAŞMA (HEAT)

"Son Mohikan"ın yönetmeni Michael Mann'ın, hem seyirciden hem de eleştirmenlerden tam puan alan filmi "Büyük Hesaplaşma" (1995), iki dev aktörü aynı filmde "yüz yüze getiriyor". Senaryoyu da bizzat kaleme alan Mann, öykünün eksenine bir hırsızla bir polisi oturtuyor. Bir yanda, parmaklıklar arkasında uzun yıllar geçirmiş ve bir daha asla oraya dönmemeye yemin etmiş profesyonel soyguncu Neil McCauley (Robert De Niro)... Öte yanda ise, Los Angeles Polis Teşkilâtı'nın soygun ve cinayet masasından kurt dedektif Vincent Hanna (Al Pacino)... Ve bu ikisi arasında gelişen, üç saat süren düello... Savaş alanlarıysa, pastel renklerin öne çıkarıldığı, zengin, şaşaalı fakat ahlak çöküntüsünün ve boşa giden hayallerin had safhada olduğu Los Angeles şehri... Filmin tüm bu zengin anlatımı içinde bir bölüm var ki, şimdiden beyazperdenin unutulmazları arasında yerini aldı bile... Kalabalık bir lokantada kahve içerken iki düşmanın karşı karşıya geldikleri unutulmaz sahne... Sinema tarihinin en ilginç ve nitelikli polisiye filmlerinden biri olan, karakterlerin detaylarına inen anlatımıyla dört dörtlük çağdaş bir "film-noir" nitelemesini hak eden "Büyük Hesaplaşma"da Val Kilmer ve Jon Voight da kadroyu tamamlıyorlar.

5 Cumartesi CINE5

JEFFERSON PARİS'TE (JEFFERSON IN PARIS)

"Manzaralı Oda", "Howards End", "Günden Kalanlar" ve "Picasso ile Yaşamak" gibi belli başlı filmleri dışında, ithalatçılarımızın yapıtlarına pek rağbet göstermediği James Ivory, yine ülkemizde hiç oynamamış filmi "Jefferson Paris'te" (1995) ile CINE5'e konuk oluyor. Amerika'nın 3. ve 4. başkanı seçilen Thomas Jefferson'ın 1784-1789 yılları arasında ABD Büyükelçisi olarak Fransa'da geçirdiği beş yılı perdeye taşıyor. Bu arada Jefferson'ın siyasi kimliğini ve özel yaşamıyla ilgili detayları da izleme fırsatı buluyoruz. Nick Nolte, Gwyneth Paltrow, Greta Scacchi gibi ünlü oyuncular da cabası... **4 Cuma CINE5**

SHINE

Avustralyalı ünlü piyano virtüozu David Helfgott'un çocukluğundan orta yaş dönemine uzanan hayatı... Çocukluğu, otoriter ve geri kafalı babasının yoğun baskıları altında geçen Helfgott, tüm zorluklara göğüs gererek müzik eğitimini sürdürür. Gençlik döneminde ise, en usta piyanistleri bile zorlayan bir Rachmaninoff konçertosu yorumlarken, akli dengesini yitirir... En iyi Film dahil toplam 7 dalda Oscar'a aday olup, Geoffrey Rush'a Erkek Oyuncu ödülü kazandıran filmi Scott Hicks yönetmiş. Armin-Mueller Stahl ve Noah Taylor'ın rol aldıkları "Shine" (1996), etkileyici bir film olmasının yanı sıra, başlı başına bir müzik ziyafeti aynı zamanda...

6 Pazar CINE5

ROCKY HORROR PICTURE SHOW

"The Rocky Horror Picture Show" (1975), ülkemizde ilk kez seyirci önüne çıkıyor. Klişelerle dolu bilimkurgu filmlerinin, Marvel çizgi romanlarının ve rock 'n' roll müziğin "zalim" bir sentezi olan öyküde, tüm değerlerin ve ahlak anlayışının altüst olduğu '70'lerin ortamında, iki Amerikalı gencin cinsel anlamda yaşadığı sıkıntılar konu ediliyor. Dejenere olmuş etik değerlerin temsilcisi de, Transylvania galaksisindeki Transseksüel gezegeninden gelen, çılgın travesti doktor Frank N Furter... İkisi de iyi yetişmiş gençler olan Brad ve nişanlısı Janet, hocaları Dr. Scott'ı ziyaret etmek amacıyla yola çıkarlar. Ancak arabalarının lastiği patlayınca, soluğu Dr. N Furter'in çılgın deneyler yaptığı evde alırlar... Seks, travestilik ve rock müzik baharatlı bu kült film, Amerika'da hâlâ cuma ve cumartesileri geceyarısından sonra sinemalarda gösteriliyor. Müzikleri Richard O'Brien'a ait olan filmde Tim Curry, Susan Sarandon ve Meatloaf oynuyor. Yönetmen Jim Jarmush, gördüğü ilgi üzerine 1981'de "Shock Treatment" adıyla bir de devam filmi çekmişti.

21 Pazartesi CINE5

HARİKA ÇOCUK (POWDER)

Yeni bir pudra kadar beyaz olduğu için "Powder" adı yakıştırılan, bu özelliği ve üstün zekası yüzünden çevresindekiler tarafından dışlanan

"Shine"

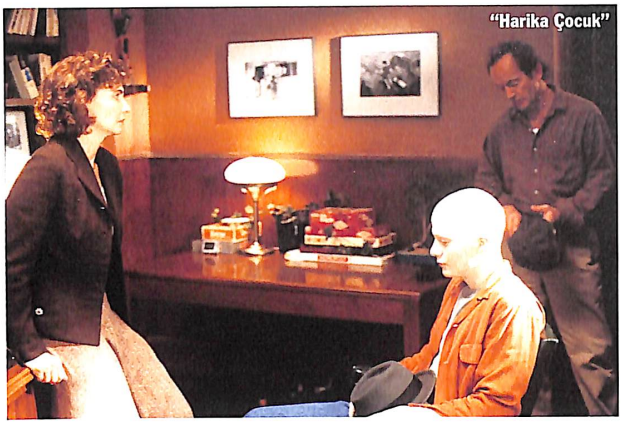
"Harika Çocuk"

bir gencin hem fantastik hem de duygusal öyküsü. "Genç Indiana Jones" dizisiyle tanınan Sean Patrick Flanery, Jeff Goldblum ve Mary Steenburgen'ın rol aldıkları film, fantastik öğelere de yer veriyor. Powder'ın başarılı makyajı ise, daha önce Jack Nicholson'ı "Batman"de Joker'e dönüştüren Thomas R. Burman'a ait... **1 Salı CINE5**

YIRTICI GECELER (LES NUITS FAUVES - SAVAGE NIGHTS)

Her iki cinse olan düşkünlüğüyle tanınan Fransız atlet, yazar, müzisyen, oyuncu ve yönetmen Cyril Collard'ın ilk ve son filmi. 1984'te AIDS'e yakalanan Collard, "Yırtıcı Geceler" adlı otobiyografik romanını 1989'da yayımladı. Üç yıl sonra da romanı sinemaya aktardı. AIDS'in pençesinde AIDS'i anlatan Collard, aynı zamanda filmin başrolünü üstlendi. "Yırtıcı Geceler" (1992) ana hatlarıyla, bir biseksüelin AIDS olduğunu öğrenmesini ve sonrasında yaşadıklarını konu alıyor. Fransa'da 1 milyondan fazla seyirciyi sinema salonlarına çeken film, yedi dalda Cesar'a aday oldu. Ama Collard filminin ödül aldığını göremedi. 1993 yılının mart ayında, henüz 35 yaşındayken AIDS'ten öldü. Birkaç gün sonra da Cesar ödülleri açıklandı. Yapıt, En İyi Film, En İyi İlk Film, Umut Vaat Eden Kadın Oyuncu (Bohringer) ve Kurgu dallarında ödül aldı. Her haliyle farklı, sarsıcı ve iz bırakan bir film, kaçırmayın!

14 Pazartesi CINE5

PELİKAN DOSYASI THE PELICAN BRIEF

Geçmişte yaptığı hatırı sayılır filmlerde, sisteme comak sokmasıyla tanınan, bir başka özelliği de gerilim yaratmadaki ustalığı olan emektar Alan J. Pakula'nın, sinemalarımızda da izlenmiş, son dönem kaliteli çalışmalarından biri... Yönetmen, filminde Julia Robert, Denzel Washington, Sam Shepard ve John Heard gibi flaş isimleri kullanarak da, işin ticari yönünü garanti altına alıyor. Hikâye, hukuk öğrencisi Darby'nin başından geçiyor. Anayasa Mahkemesi'nde görevli bazı yargıçların öldürülmesiyle ilgili, Pelikan Dosyası adlı bir tez hazırlayan genç kadın, başına nasıl büyük bir dert aldığının bilincinde değildir. Ölümün soğuk nefesini ensesinde hissetmeye başladığında ise, yanına gazeteci arkadaşını alarak, sonu bilinmez bir maceraya atılır. Para ve güç ilişkileri ağıyla sarmalanmış cirkinlikler yumağıyla ilgilenen Pakula, sadece Amerika değil, iktidar ilişkilerinin yaşandığı her yerde olabilecek bir temadan yola çıkıyor. Bir yandan sistem eleştirisi yaparken, öte yandan dozu iyi ayarlanmış polisiye özellikleri taşıyan "Pelikan Dosyası", düzeyli gerilimi sevenlere... **KANAL D**

KOPYA CİNAYETLER (COPYCAT)

Son olarak sinemalarda gösterilen "Alien - Diriliş"te dördüncü kez yaratıkla yan yana izlediğimiz Sigourney Weaver, yine oldukça başarılı bir gerilim filmiyle CINE5'e konuk oluyor. Vizyona girdiğinde, "Yedi" (Seven, 1995) filminden esintiler taşıdığı söylenen "Kopya Cinayetler" (1995), seri cinayetler işleyen ve ünlü psikopatları taklit eden bir katil ile peşine düştüğü, agorafobik bir kadın psikologun kedi-fare oyununu anlatıyor. Filmle ilgili bir de ilginç not: Paris'te ardesiyle bu filmi izleyen, psikolojik sorunlar yaşayan Marguerite Zakrzewski adlı mimar bir kadın, önce kocasını ardından 16 yaşındaki oğlu Adam'ı bıçakla doğramış ve sabaha doğru da 13 yaşındaki oğlunu boğazlayarak öldürdükten sonra intihar etmişti. Paris'te yaşanan bu olay Fransızlar'ın kanını dondurdu ve "Katil Doğanlar"dan sonra yeniden bir tartışma alevlendi; "Perdede gösterilen şiddet, seyirciyi ne denli etkiler?"... Gerçi "Kopya Cinayetler", Avrupa'da bu olay sonrası iyi bir hasılat elde etti ve seyirci filmi oldukça beğendi. Jon Amiel'in yönettiği filmde Weaver'a Holly Hunter ve Dermot Mulroney eşlik ediyor. **26 Cumartesi CINE5**

BEŞ PARMAK (FIVE FINGERS)

Sıkı bir casusluk öyküsü anlatan filmin, Türk sinemaseveri için bir özelliği daha var; konunun Türkiye'de geçiyor olusu... "Perde Açılıyor", "Çıplak Ayaklı Kontes" filmleriyle tanınan Joseph L. Mankiewicz'in yönettiği "Beş Parmak" (1952), yaşanmış bir casusluk olayına ışık tutan ve emekli Alman atasesi Moyzisch tarafından kaleme alınan "Cicero Operasyonu" adlı kitaptan uyarlandı. Film, 2. Dünya Savaşı sırasında Ankara'daki İngiliz Büyükelçiliği'nde yaşananları anlatıyor. En İyi Yönetmen ve Senaryo dallarında Oscar'a aday olan siyah beyaz filmde James Mason ile Danielle Darrieux rol alıyor.

Beş Parmak"

14 Pazartesi Kanal 7

CELTIC PRIDE

Sinemalarımızda gösterime girmeyen bir spor komedisi. Tom De Cerchio'nun yönettiği, başrollerini Damon Wayans, Daniel Stern ve Dan Aykroyd'un paylaştıkları film, Boston Celtics basketbol takımına olan hayranlıkları yüzünden ilişkilerini tehlikeye atan iki erkeğin öyküsünü anlatıyor. Jimnastik öğretmeni Mike ile su tesisatçısı Jimmy, basketbolla yatıp kalkmaktadır. Bu arada futbol, beyzbol ve hokeye de aşırı ilgileri vardır. Bu duruma daha fazla dayanamayan Mike'ın karısı onu terk eder... Basketbol sporundan ve de komedilerden haz alıyorsanız, bu sıfır kilometre filmi rahatlıkla izleyebilirsiniz. **atv**

SON PERDE (THE LAST ACT)

İran yapımı bu gerilim filmi, 2. Dünya Savaşı öncesi, eski bir köskte yaşanan esrarengiz olayları perdeye taşıyor. Oyun yazarı Hessam, tiyatro topluluğuyla birlikte bir köske yerleşir. Bu arada yedi yıldır evden ayrı yaşayan Foruh, aldığı telgraf üzerine geri döner. Kardeşinden, ressam olan eşinin nerede boğulup

klasik komedilerden bir seçki

SİNEMA BÜYÜSÜ

Atilla Dorsay ile Alin Taşçıyan, eylülde klasik komedilerden bir seçki sunuyorlar. İlk haftanın filmi "Sam Amca" (Good Sam, 1948)... İflah olmaz bir "iyilik meleği" olan Sam Amca, insanlara yardım etmeye çalışır ve başı bir türlü dertten kurtulmaz... Bir kitapta, yönetmen Leo McCarey'in çok daha iyi bir film yapabilecekken fırsatı kaçırdığı söylenen "Sam Amca"da Gary Cooper ile Ann Sheridan oynuyor. Kuşağın ikinci filmi "Ay Mavidir" (The Moon is Blue, 1953)... Otto Preminger'in yönettiği, F. Hugh Herbert'in oyunundan uyarlanan film, bakireliğiyle gurur duyan bir kadının komedisi... William Holden, David Niven ve Maggie McNamara'nın oynadıkları film, En İyi Kadın Oyuncu, Kurgu ve Şarkı dallarında Oscar'a aday olmuştu. Üçüncü hafta, Charles Frend imzalı "Çılgın Gün" (A Run for Your Money, 1949) yayına giriyor. İki Galli madencinin Londra'ya eğlenmeye gittikleri gün başlarından geçenleri anlatan ve eleştirmenlerden iyi not alan bu filmde, Donald Houston ile Alec Guinness rol alıyor. Son hafta ise parlak bir İngiliz komedisi ekrana geliyor; "Kadın Erkek Savaşı" (The Battle of the Sexes, 1960)... Yaşı geçkince bir İskoçyalı erkeğin, ince ince planlar yaparak bir cinayet tasarlamasını konu alan, Charles Crichton'ın yönettiği filmde Peter Sellers ile Robert Morley oynuyor.

Her Perşembe TRT 2

"Son Perde"

öldüğünü öğrenmistir. Mezarlığa giden genç kadına yaklasan esrarengiz bir yabancı, ona kocasının, kardesi ve ablası tarafından mirasa konmak için öldürüldüğünü söyler... Varuz Karim Masihi'nin yönettiği 1991 yapımı filmde Farimah Farjami basrolde... **19 Cumartesi Kanal 7**

SORGULAMA
(LA QUESTION)

Ülkelerinin isgalci politikasına karsı mücadele eden bir grup Fransız'ın trajik hikâyesi. Laurent Heynemann'ın yönettiği "Sorgulama" (1976) 1960'lı yıllarda Fransa tarafından isgal edilen Cezayir'de gerçekten yasanmıs olaylardan yola cıkıyor. Olan biteni hem Cezayir Demokratik Hareketi, hem de Fransa ordusunun gözünden vermeyi deneyen filmde Jean Benguigui ve Jacques Denis oynuyor. **5 Cumartesi Kanal 7**

ERTESİ GÜN
(THE DAY AFTER)

Nükleer bir felâketin nelere yol acabileceğini, tüyler ürpertici bir sekilde ekrana tasıyan "Ertesi Gün" (1983), patlamadan sonra hayatta kalmayı basaran insanların bombadan nasıl etkilendiğini gözler önüne seriyor. Televizyon için çekilen ve Amerika'da yayına girdiğinde olay yaratan film, gösterildiği her ülkede ilgiyle izlenmisti. Nukleer felâketi vurgulayıcı özel efektleriyle dikkat ceken film, o dönemde tartısmalara yol açmıstı. Nicholas Meyer'in yönettiği, halen güncelliğini koruyan filmde Jason Robards, JoBeth Williams, John Lithgow ve Steve Guttenberg basrolleri paylasıyor. **17 Perşembe CINE5**

İDAM HÜKMÜ
DEATH WARRANT

Jean-Claude Van Damme'ın yeni yeni serpilmeye basladığı dönemine ait bir aksiyon... Dövüs sporları ustası Van Damme, filmde detektif Louis Burke'yi oynuyor. Meslek hayatının en önemli isinden alınının akıyla sıyrılan Burke, azılı katili hapse tıktıktan sonra bir tatili hak ettiğini düsünür. Ancak Harrison cezaevinde nedeni bilinmeyen bir dizi ölüm vakası, Burke'nin tatiline engel olacaktır. Deran Sarafian'ın yönettiği film, 1990 yapımı... **TGRT**

KAGEMUSHA - GÖLGE SAVAŞÇI

En İyi Yabancı Film ve Sanat Yönetimi dallarında Oscar'a aday gösterilen, Cannes'da Altın Palmiye kazanan bir Kurosawa basyapıtı... Muthis bir görsel sinema söleni vaad eden bu epik drama, 16. yüzyıl Japonyası'na götürüyor seyircisini... Filme adını veren Kagemusha (Japonca'da "Gölge Savaşcı" anlamına geliyor), idam mahkûmu bir hırsızdır... Fakat güclü hükümdar Shingen Takeda'ya olan inanılmaz benzerliği onu son anda darağacından kurtarır. Takeda, savasta aldığı yaralar sonucu ölmek üzeredir. Klanına, bunu bir sır olarak saklamalarını söyler; zira düsmanlarının bu haberi duyup saldırıya geçmelerinden korkar. Bir süre sonra Takeda ölür ve yerini "gölge savaşcı"ya bırakır. 9 ayda tamamlanan ve beyazperdedeki tüm zamanların en görkemli savas sahnelerini içeren "Kagemusha - Savascının Gölgesi" (1980), yalnızca Japon sinemasının değil, dünya sinemasının en büyük ustalarından Akira Kurosawa'nın kacırılmayacak çalısmalarından... **9 Çarşamba CINE5**

"Ertesi Gün"

FATAL INSTINCT
ÖLDÜREN İÇGÜDÜ

Mel Brooks'un ya da ZAZ Ekibi'nin, Hollywood'un popüler filmlerini tiye alan yapıtlarına öykünen, ama onların basarısının yanına bile uğrayamayan, sulu bir komedi. Carl Reiner'ın yönettiği, Armand Assante, Sherilyn Fenn, Kate Nelligan ve Sean Young'ın rol aldıkları "Öldüren İçgüdü" (1993), hem polis hem de avukat (!) olan Ned Ravine'in kadınlarla yasadığı komik maceraları konu alıyor. Belki küçük tebessümlerle izlenebilir... **TGRT**

FIRTINA
(LA TEMPESTA)

1770'li yıllarda, Rusya'da geçen film, genç bir Rus subayı ile Kazak direnisçinin basından geçenler üzerine kurulu... Alberto Lattuada'nın yönettiği 1958 yapımı İtalyan filminde Finlay Currie ile Silvia Mangano oynuyor. Cinecitta

stüdyolarının o görkemli tarihsel filmlerini özleyenlere... **1 Salı Kanal 7**

AN INVASION OF PRIVACY

Tatile cıkan yeni boşanmıs bir çift, gittikleri yerde saldırıya uğrar. Joan Taylor'ın "Asking for It" adlı kitabından yola çıkan Elaine Mueller son derece kıvrak bir senaryo yaratmıs. Mel Damski'nin 1983'te cektiği filmde Valerie Harper ve Cliff De Young'ı izleyeceğiz. **1 Salı atv**

ATEŞ ARABALARI
(CHARIOTS OF FIRE)

İngiliz sinemasının 1980'li yıllarda

kısa filmler

Kanal 7, salı geceleri 22.40'ta, çesitli ülkelerden gelen nitelikli kısa filmler yayınlıyor. 1 Eylül'de, David Winkler'ın yönettiği, 1995 ABD yapımı "Yargı" (Judgement) izlenebilir. Film, polisiye suçların inanılmaz boyutlara ulaştığı günümüzde, toplumların suçlulara yaklasımını sorguluyor. Vurucu finalde ise seyirci, yargı sürecine dahil ediliyor. Filmde Matthew McConaughey ile Illeana Douglas oynuyor. 8 Eylül'ün filmi, 1994 Kuzey İrlanda yapımı "Eve Dönüş" (A Sort of Homecoming)... Dudi Appleton'un yönettiği, Mary Black'in rol aldığı film, iki yıl hapis yattıktan sonra evine dönen 16 yasındaki Robby'nin annesi ile gizemli bir adam olan büyükbabası arasında kalısını öykülüyor. 15 Eylül'ün filmi, 1995 Avustralya yapımı "Nasıldan Sonra Ne Gelir?" (What Comes After Why?)... Babasıyla yasayan Jack'in hafta sonunu annesiyle geçirmek üzere yola koyulduğunda, babasının elinden kaçarak ortadan

kaybolmasını anlatıyor. Yönetmen Graham Thorburn, oyuncular Arthur Angel ve Jordan Sutherland... 22 Eylül'de 1995 yapımı bir İngiliz filmi var; "Buzdolabı" (Fridge)... Uluslararası Prix Special Festivali'nde Jüri Özel Ödülü kazanan Peter Mullan'ın filmi, izbe bir mahallenin arka sokaklarında yasayan insanların duyarsızlığını vurguluyor. 30 Eylül'de ise Toni Pezoni imzalı "Son Uğrak" (Rest Stop) yayına giriyor. Modern dünya insanının sıkıntılarını ironik bir dille anlatan ve bir yol hikâyesi olan 1986 yapımı filmde Vivian Lanko oynuyor. **Her Salı Kanal 7**

yeniden dirilisini sağlayan "Ateş Arabaları" (1981), 1924 Paris Olimpiyatları'nda rekorlar kıran iki İngiliz atletin yaşamından kesitler sunuyor... En İyi Film, Senaryo, Müzik ve Kostüm dallarında Oscar alan yapıt, ayrıca En İyi Yönetmen, Yardımcı Erkek Oyuncu ve Kurgu dallarında ödüle aday gösterilmişti. Özellikle yarış sahnelerinde kullanılan ve sinema tarihine geçen ağır çekim tekniği ve dondurulan karelerle hafızalarda yer eden "Ateş Arabaları"nın bu bölümleri, Arnold Schwarzenegger'in "Babam Söz Verdi" (Jingle All the Way) filminde oyuncaklara kostuğu sahnede komedi unsuru olarak kullanılmıştı. Hugh Hudson'ın yönettiği, Ben Cross ile Ian Charleson'ın oynadıkları filmin yapımcıları arasında ise, sürpriz bir isim göze çarpıyor. Geçen yıl Prenses Diana'yla birlikte bir araba kazasında hayatını kaybeden Mısırlı Dodi Fayed, 17 yıl önce David Puttnam'la birlikte bu filme yapımcı olarak imzasını atmış.

10 Perşembe CINE5

HAYAT DEVAM EDİYOR

Küçük bir kasaba, korkunç bir depremden sonra harabeye döner. İnsanlar ölür, evler yıkılır... Kasabaya gelen iki ziyaretçi, insanların her şeye rağmen yaşama savaşı verdiklerini, yaşadıkları korkunç olayı geride

bırakarak hayata kaldıkları yerden devam ettiklerini görür. İran Sineması'nın büyük ustası Abbas Kiorastami, 1990 yapımı bu filminde yine hayata yakın plan bakarak, Hollywood Sineması'nın büyük büyük filmlerine alışkın seyirciye farklı tatlar sunuyor. Kiorastami'yi tanıyanlar zaten filmi görecektir, tanımayanların ise keşfetmesinde fayda var. **12 Cumartesi Kanal 7**

ÇAVUŞ YORK (SERGEANT YORK)

Sinema meraklılarınca "Aslan Yürekli Çavuş" olarak bilinen Howard Hawks klasiği, "Çavuş York" (1941) adıyla ekranda. Dini inancı nedeniyle, tam bir anti-militarist olduğu halde kaderin cilvesiyle kendini 1. Dünya Savaşı'nın ortasında bulan genç bir çiftçinin gerçek öyküsü. Çiftçimiz, 132 Alman askerini esir alacak, yetmediği gibi çok sayıda nişan kazanarak gerçek bir savaş kahramanına dönüşecektir. 2. Dünya Savaşı sürerken çekilen ve bir açıdan anti-militaristleri yanına çekmeye çalışan filmin bir diğer mesajı da, dinin ve inancın savaş ortamında ne denli önemli olduğu... Yine de bir Howard Hawks klasiği olarak izlenmeli...

7 Pazartesi Kanal 7

ÇANLAR KİMİN İÇİN ÇALIYOR? (FOR WHOM THE BELL TOLLS)

Nobel ve Pulitzer ödüllü büyük yazar Ernest Hemingway'in, bizzat katıldığı İspanya İç Savaşı'nda edindiği izlenimleri anlattığı aynı adlı romanından 1943'te yapılan ünlü uyarlama. General Franco kuvvetlerine karşı, anti-fasist inançla çarpışan özgürlük savaşçılarına kendini adayan Amerikalı bomba uzmanı rolünde Gary Cooper... Gönül ilişkisine girdiği kadın gerilla ise Ingrid Bergman... Bir klasikten daha fazla ne istenir ki? Elbette kaçırmayın! **9 Çarşamba Kanal 7**

Hazırlayan: OKAN ARPAÇ

ALTIN FIRSATLAR

Yayınlanmasını istediğiniz ilanlarınız için telefonumuz: 230 50 54 - 234 12 13

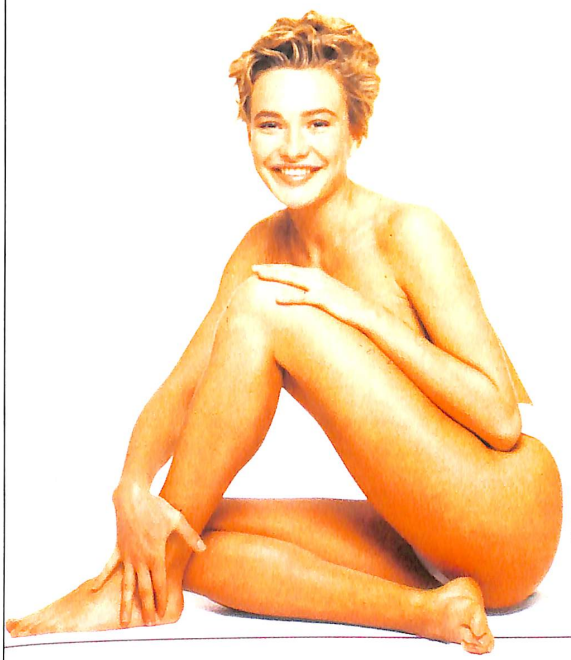

Fazla yağlardan kurtulmanın yeni ve en emin yolu:

Transmed'de Lipo Shaping®

Tam istediğiniz yerden incelme şansı.
Bölgesel yerleşimli fazla yağlarınızdan kurtulmanın ve ideal hatlarınıza yeniden kavuşmanın en emin yolu.
Lokal anestezi altında, ağrısız, risksiz bir yöntem.
Ertesi gün, günlük hayatınıza dönüş! Ve mükemmel bir sonuç:
Biçimli bir vücut, pürüzsüz bir cilt, harikulade bir görünüş.

Ayrıntılar için, lütfen Transmed'i arayın.

TRANSMED®
INTERNATIONAL MEDICAL CENTER

Fulyalı Sokak No:7 İç Levent / İstanbul Tel: (0212) 281 13 00 - 281 13 01 - 283 47 90 Faks: (0212) 281 22 61

• Lipo Shaping girişimi ameliyathanemizde yapılmaktadır.
• Operatör doktorlarımız Avrupa Kozmetik Cerrahi Akademisyenleri Birliği üyesidir.

Bennu Yıldırımlar

Necef Uğurlu ve Jülide Övür'ün yönettiği, yakında gösterime girecek olan "Eski Fotoğraflar" ve çekimleri devam eden Reha Erdem'in "Kaç Para Kaç" filminde rol alan oyuncu sorularımızı yanıtladı.

Sevdiğiniz yönetmenler kimler?
Mesela özellikle Emir Kusturica'yı çok severim. Her türlü filmini seviyorum, fanatiğim. Luc Besson'u çok seviyorum. Türkiye'deki yönetmenlerden Ertem Eğilmez, Metin Erksan ve Lütfü Akad'ı beğeniyorum. Hani o "Muhsin Bey". Bence daha güzel, daha naif. "Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni", çok çok iyi filmler onlar. Yeni gelen arkadaşlar da var. Reha Erdem'i çok seviyorum. Ben çok şanslı bir insanım. Bir filmini gördüm, çok beğendim. Bir röpörtajda böyle bir konu oldu. "Reha Erdem'i bekliyorum" diye yazmışlar ve ikinci filminde oynuyorum. Hem genç hem dinamik bir insan.

Oyunculardan kimleri beğeniyorsunuz?
Biraz klasik olacak ama Juliette Binoche'u severim. Fransızlardan bir sürü oyuncuyu severim, adları tam olarak aklımda olmasa da. Gerard Depardieu'yü ve Isabelle Adjani'yi severim. Bir de Mira Sorvino var. Bir sürü iyi oyuncu var. Hepsi saymakla bitmez ki.

Aklınızda kalan, beğendiğiniz filmler var mı?
"Underground" aklımda çok kaldı. Bir de "Yağmurdan Önce", Nikita Mihalkov'un "Güneş Yanığı" ve "Çingeneler Zamanı" var.

Ne tür müzik dinlersiniz?
Genelde klasik müziği çok severim. Bütün halk müziklerini severim, Akdeniz müzikleri özellikle çok hoşuma gider. Kulağıma melodik gelen her müzik hoşuma gidiyor. Klasik cazı daha çok seviyorum. Konserine gittiğim modern caz topluluklarının müzikleri de o an yapıldığı için hoşuma gidiyor ama özellikle kasetini alıp dinlemiyorum. Ama klasik müzikte onu daha çok sağlıyorum. Ruh olarak ona daha çok uygunum sanırım. Müziği gerçekten çok seviyorum.

Türkiye'de yaşamasaydınız nerede yaşamak isterdiniz?
Çeşitli kereler dışarıya gittim geldim. Uzunca zaman da kaldım ama özlüyorum burayı. Belki burada doğmanın getirdiği bir şey. Belki başka bir yerde doğsaydım bu kadar kolay olmayacaktı. Ama Macaristan'ı düşünebilirim. Her şey yok olsaydı Macaristan'da yaşayabilirim duygusu içindeyim. İnsanları çok sade ve içten, bozulmamış insanlar.

Nasıl bir çocuktunuz?
İçe kapanık bir çocuktum. Tek çocuk olmanın getirdiği bir şey herhalde. Çok şımartılarak büyümedim. Çok sorumluluk vardı üzerimde.

Sabah kalktığınızda ilk iş ne yaparsınız?
Yüzümü yıkarım. Sonra hemen çay koyarım, çayı çok seviyorum. Kahvaltı etmeyi çok severim, hiçbir zaman aksatmam. Sabahın altısında bile kalkmak zorunda olsam kahvaltı etmeden dışarı çıkmam.

Sarhoş olduğunuzda ne yaparsınız?
Her sarhoş gibi aynı tepkileri veririm ama bundan bir 3-4 yıl önce epey gülüyordum. Şimdi daha bir hüzün çöküyor üstüme.

Alış verişinizi kendiniz mi yaparsınız?
Kendim yaparım. Yemeğimi falan kendim yaparım. Eşim Bülent de çok güzel yemekler yapar. İnsanlar sanki uşak ve hizmetçilerim varmış gibi algılıyorlar ama öyle bir durum yok. Milyarlar kazanmıyorum.

Doğaüstü bir olaya tanık oldunuz mu?
Öyle bir şey başıma gelmedi. Doğaüstü bir şeye eğer tanık olmadıysam inanmıyorum. İnsan beyni o kadar karmaşık ki onları yaratabiliyor. Ben insan beyninin o yüceliğine inanıyorum. Beyin sonsuz. Sanat da zaten kuvvetini ordan alıyor. Ne kadar hayal gücünüz genişse, ne kadar farklı görebiliyorsanız o kadar zengin yaşayabiliyorsunuz.

Gereğinden fazla kullandığınız bir kelime var mı?
"Özür dilerim" ve "Teşekkür ederim"i çok kullanırım. Gereğinden fazla kullanırım, milleti rahatsız ederim.

Herhangi bir takıntınız var mı?
Aslında çok takıntılı bir yapım var. Evden çıkmadan önce her şeyi çok sıkı kontrol etmek gibi. Üzerimden atamıyorum. Kapıyı çekerim, kırk defa kapıya bakarım, gerçekten çekildi mi kapandı mı diye. Ama obsessif yani, belki psikoloğa görünmem lazım.

Sorulmasından nefret ettiğiniz bir soru var mı?
Yok. Öyle bir soru hiç düşünmedim. Bir sorun bakalım hangisinden nefret edeceğim.

Bu sorular içinde var mıydı?
Yoktu.

En zayıf noktanız nedir?
Çok duygusal bir insanım, çabuk kırılıyorum. Kendimce çok dikkatli davranırım insanlara karşı. Yanlış anlaşılmak mesela en korktuğum şeydir. Bunun için fazla çaba gösteriyorum. Bakıyorum insanlar fazla çaba göstermiyorlar. Öyle bir insanım işte. Kırılırım ama çok çabuk toparlarım kendimi. Kırıklıkları da çok fazla tutmam üstümde.

Son doğum gününüzde ne yaptınız?
Ortaköy'de Seferat'a gittik ailemle birlikte. Güzel bir doğum günü yaşadık o gün.

İntiharı hiç düşündünüz mü?
İntihardan çok intihar edenin yapısını düşünürüm. İntihar edebilecek durumda bir insan değilim. Mutlaka içimde umutlar taşırım ama bir insan intihar ediyorsa ona da saygı gösteririm. "Niçin intihar etti, ne kadar zayıfmış" demem o insan için. O ayrı bir güçlülük gerçekten. Kendince her şeyi bitirmek istiyorsa, öyle yaşamak istemiyorsa saygı duymak lazım.

Doların kaç lira olduğunu biliyor musunuz?
Sanırım 275 bin civarında.

SÖYLEŞİ VE FOTOĞRAF: BERNA ÇETİN

HER AY KOLEKSİYONCULAR İÇİN HEDİYE BİR FOTOĞRAF

SİNEMA TARİHİNDEN sinema KOLEKSİYON

sinema KOLEKSİYON

SİNEMA TARİHİNDEN No:5

"DOKTOR JİVAGO"

(Doktor Zhivago) **Yönetmen:** David Lean. **Oyuncular:** Omar Sharif, Julie Christie, Geraldine Chaplin, Tom Courtenay, Alec Quinness, Siobhan McKenna, Ralph Richardson, Rod Steiger, Rita Tushingham, Adrienne Cori, Geoffrey Keen, Jeffrey Rockland, Lucy Westmore, Klaus Kinski, Jack MacGowran, Tarek Sharif, Peter Madden. ABD, 197 dakika.

Boris Pasternak'ın aynı adlı klasik romanından yapılan epik bir çağ filmi. Birinci Dünya Savaşı'ndan Ekim Devrimi'ne kadar olan bir sürede geçen, unutulmaz sahnelerle dolu, hayli buruk, duygusal ve etkileyici bir film. Uzun olmasına rağmen oyuncuların etkili performansları ve görkemli prodüksiyonuyla, gösterildiği yıllarda seyircileri sinema salonlarına çekmeyi becermiş, bir kuşağın belleğindeki unutulmaz filmler arasında yer almıştı. Senaryo dalında Robert Bolt'a, görüntü yönetiminde Freddie Young'a, sanat yönetiminde John Box'a, set dekorasyonunda Terry Marsh ile Dario Simoni'ye, kostüm tasarımında Phyllis Dalton'a, müzik dalında ise Maurice Jarre'a birer Oscar kazandırmıştı.

FROM THE CREATORS OF INDEPENDENCE DAY
GODZILLA
SIZE DOES MATTER.
MAY 20

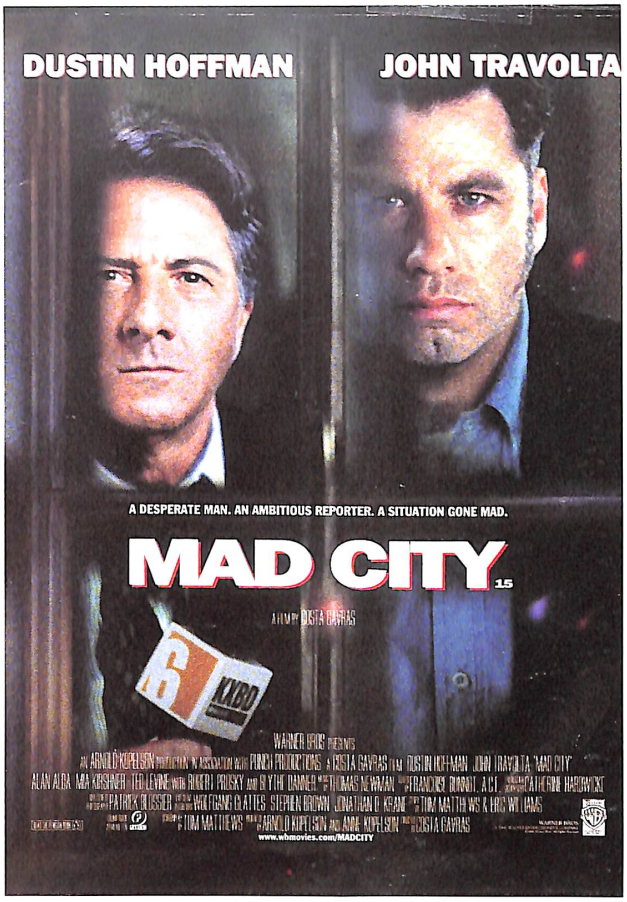
DUSTIN HOFFMAN
JOHN TRAVOLTA
A DESPERATE MAN. AN AMBITIOUS REPORTER. A SITUATION GONE MAD.
MAD CITY
15
WARNER BROS. PRESENTS
www.whmovies.com/MADCITY

SOPHIE MARCEAU
BERNARD GIRAUDEAU • LAMBERT WILSON
PATRICK TIMSET • THIERRY LHERMITTE
Bir
VERA BELMONT
Filmi
"Markiz"
Marquise
Gros Rene
Molere
Racine
Louis XIV
ANEMONE ortaklığı ile den MARIANNE BASLER
ve GEORGES WILSON ROMANIA MONDELLO
ile REMO GIRON

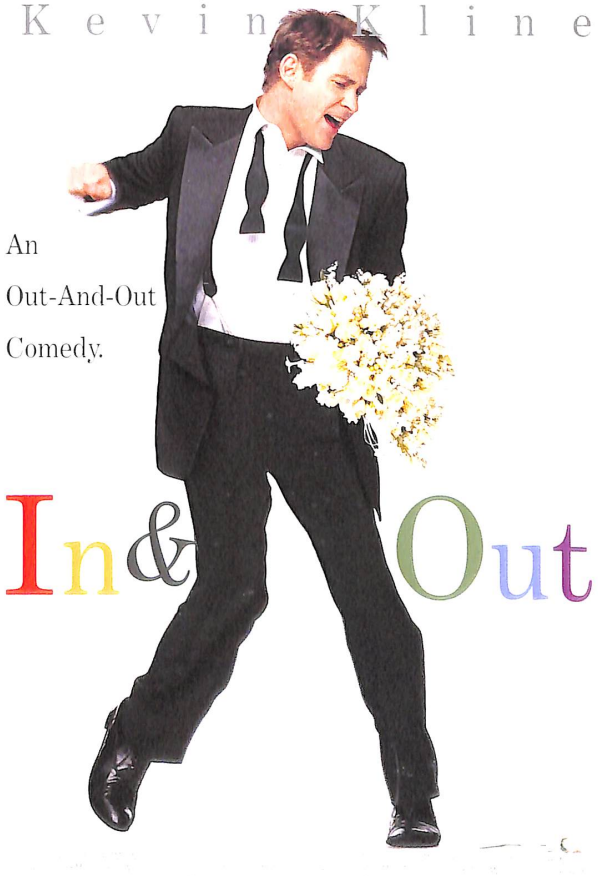
Kevin Kline
An
Out-And-Out
Comedy.
In & Out

FROM THE CREATORS OF INDEPENDENCE DAY
GODZILLA
SIZE DOES MATTER.
MAY 20

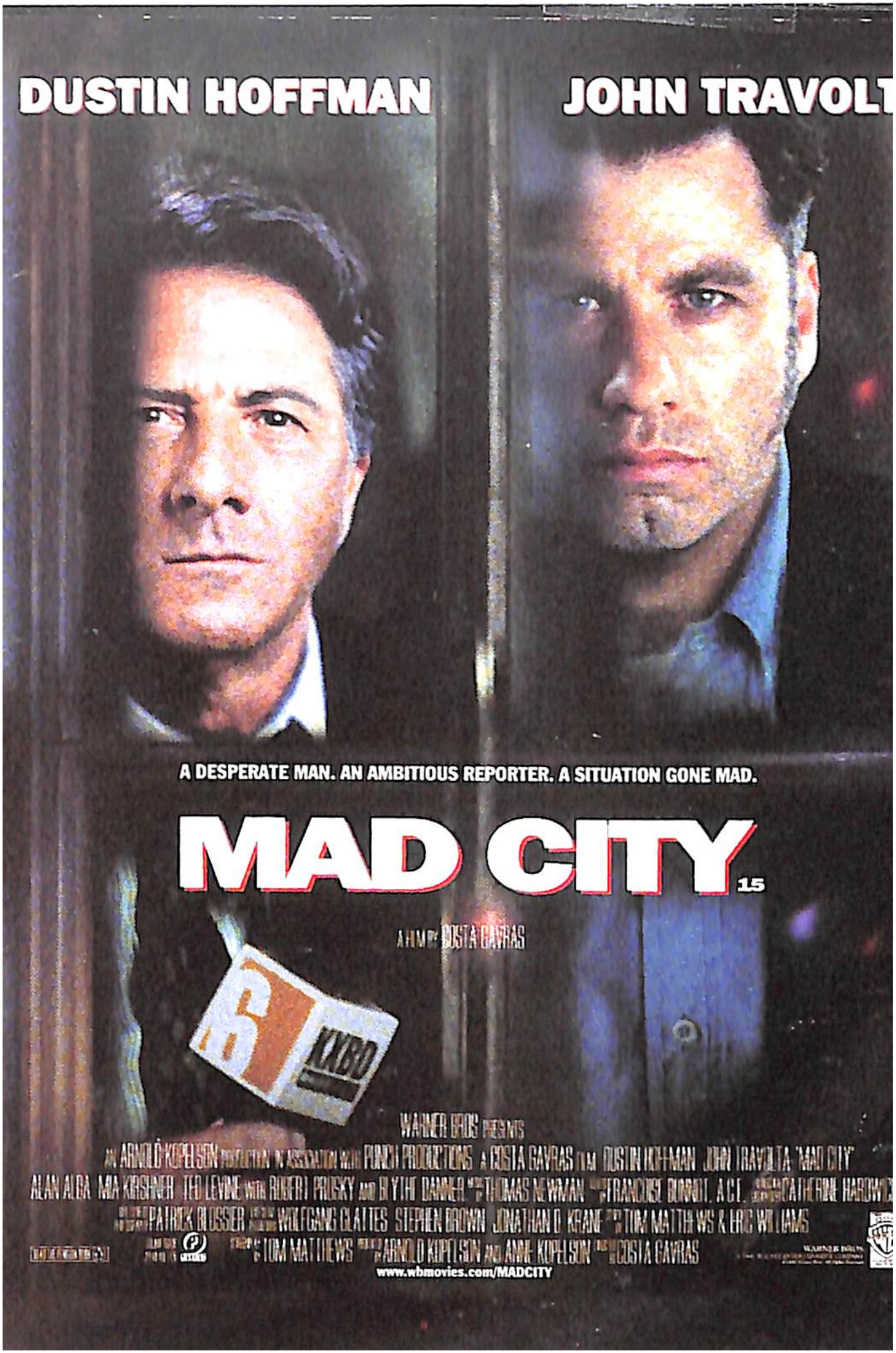
DUSTIN HOFFMAN
JOHN TRAVOLT
A DESPERATE MAN. AN AMBITIOUS REPORTER. A SITUATION GONE MAD.
MAD CITY
15
A FILM BY COSTA GAVRAS
WARNER BROS PRESENTS
ARNOLD KOPELSON PUNCH PRODUCTIONS A COSTA GAVRAS FILM DUSTIN HOFFMAN JOHN TRAVOLTA "MAD CITY"
ALAN ALDA MIA KIRSHNER TED LEVINE ROBERT PROSKY BLYTHE DANNER THOMAS NEWMAN FRANCOISE BONNOT, A.C.E.
PATRICK BLOSSIER WOLFGANG GLATTES STEPHEN BROWN JONATHAN D. KRANE TOM MATTHEWS & ERIC WILLIAMS
TOM MATTHEWS ARNOLD KOPELSON AND ANNE KOPELSON COSTA GAVRAS
www.wbmovies.com/MADCITY

SOPHIE MARCEAU
BERNARD GIRAUDEAU • LAMBERT WILSON
PATRICK TIMSET • THIERRY LHERMITTE

Bir
VERA BELMONT
Filmi

"Markiz"

Marquise

ANEMONE ortaklığı ile den MARIANNE BASLER
ve GEORGES WILSON ROMANIA MONDELLO
ile REMO GIRON ... SIMON ANDREU ... VICTORIA PENA ... JORDI SAVALL ... JEAN FRANCOIS JOSSELIN VERA BELMONT ... VERA BELMONT GERARD MORDILLAT ... GERARD MORDILLAT ... JEAN MARIE DREJOU ... GIANNI QUARANTA ... OLGA BERETTA ...

Kevin Kline

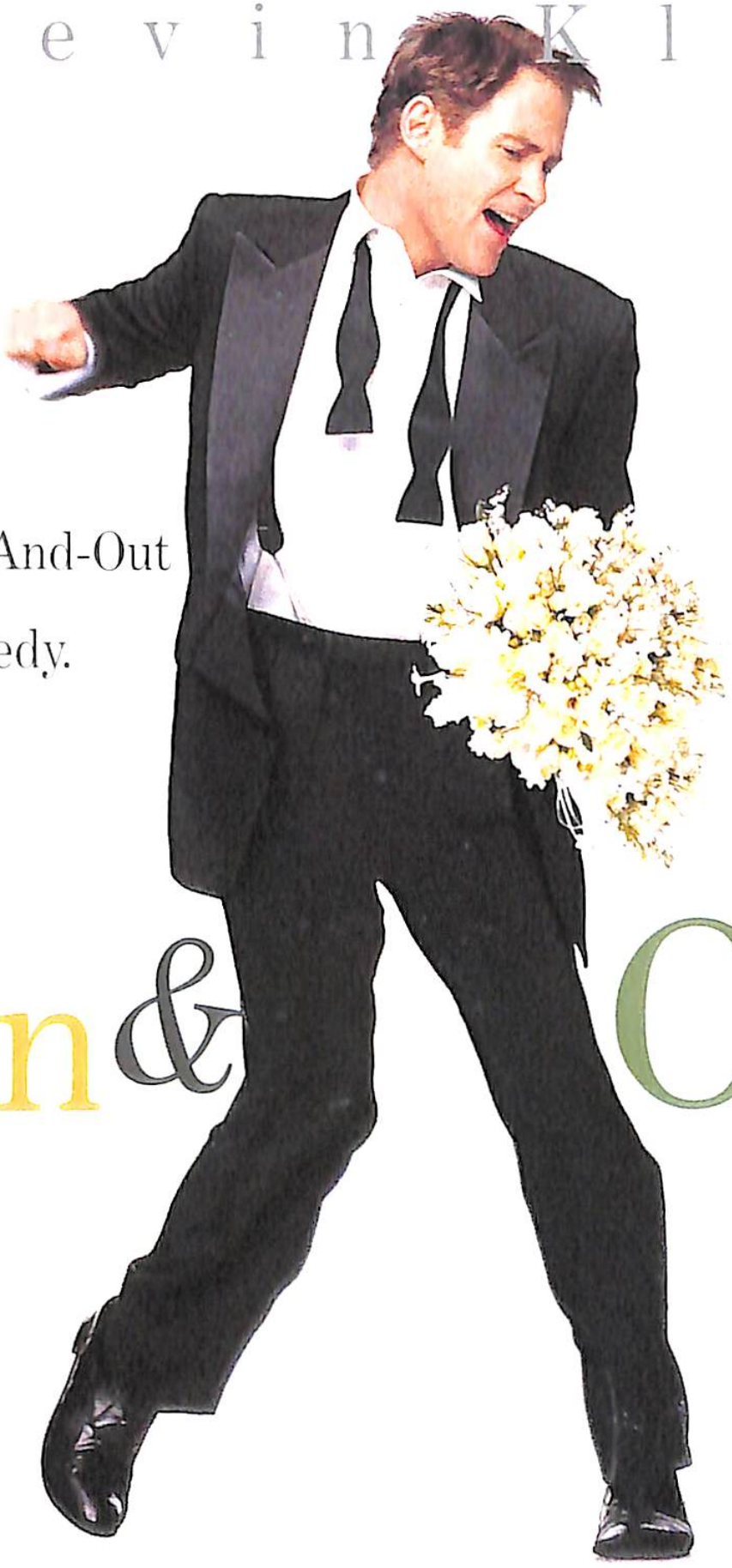

An

Out-And-Out

Comedy.

In & Out

ÇILGIN ŞEHİR

MAD CITY. Yönetmen: Costa Gavras. Oyuncular: Dustin Hoffman (Max Brackett), John Travolta (Sam Baily), Alan Alda (Kevin Hollander), Mia Kirshner (Laurie), Robert Prosky. Yapımcı: Arnold Kopelson. Senaryo: Tom Matthews. Dağıtımcı: Warner Bros.

Gösterim Tarihi: 31 Temmuz.

Konu: Max Brackett çalıştığı televizyon kanalının en iyi muhabirlerinden biridir. Saldırgandır, zekidir, yakaladığı hikayeleri halkın duymak istediği hale getirmek konusunda uzmandır ancak onun da sınırları vardır. Televizyonun eski kurtlarından Kevin Hollander'la bir haber sırasında anlaşmazlığa düşünce kontrolünü kaybeder. Şimdi de New York'a geri dönmek için her şeyi yapmaya hazırdır. Sam Baily Madeline'da büyümüştür. Hava Kuvvetleri'ne girer ancak uçma hayalleri suya düşer ve evlenerek Doğal Tarihler Müzesi'nde güvenlik görevlisi olarak çalışmaya başlar. Ancak işinden kovulur. İşini geri almak için müzeye gittiğinde Max ve idealist yardımcısı Laurie de müzenin sorumlusu Bayan Banks ile röportaj yapmak için oradadır. Ancak Sam, Bayan Banks'le konuşmayı başaramayınca silahını çıkarır ve olaylar başlar. Max müzenin dışındaki yayın aracı sayesinde olayı canlı yayında verir.

Yönetmen: 1967'de En İyi Yabancı Film dalında Oscar ödülüne layık görülen "Z", aynı zamanda Cannes'da Jüri Özel Ödülü'nü de kazandı. Yönetmenin diğer önemli ve ödüllü filmleri arasında "İtiraf" ve "Kayıp" (Missing) sayılabilir.

Oyuncular: İki kez Oscar alan, altı kez de aday gösterilen Dustin Hoffman "Kramer Kramer'e Karşı", "Yağmur Adam", "Midnight Cowboy", "Little Big Man", "Sleepers" gibi filmlerde rol aldı. "Gece Yarısı Ateşi" ve "Ucuz Roman"daki rolleriyle Oscar'a aday gösterilen John Travolta, "Grease", "Bak Şu Konuşana", "Yüzyüze", "O Çok Sevimli", "Primary Colors" gibi filmlerde oynadı.

sinema

GODZILLA

Yönetmen: Roland Emmerich. Oyuncular: Matthew Broderick (Nick Tatopoulos), Jean Reno (Phllippe Roache), Maria Pitillo (Audrey), Hank Azaria (Animal), Kevin Dunn (Colonel Hicks), Michael Lerner (Belediye Başkanı), Harry Shearer (Charles Caiman). Yapımcılar: Peter Winther, Kelly Van Horn. Senaryo: Dean Devlin, Ronald Emmerich. Dağıtımcı: Warner Bros.

Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

Konu: Doğuda kör edici beyaz bir ışık göğü aydınlatıyor. Kilometrelerce ötede ise Pasifik Okyanusu, hızla ilerleyen bir yük gemisini köpüklü dalgalarıyla yutmaya çalışıyor. Her iki kıyıdaki bütün gemiler alabora olup azgın dalgaların içinde kayboluyorlar. Dünyanın başka bir köşesinde ise Panama ormanları, Tahiti köyleri ve Jamaika kumsallarında "dev ayaklar" uğursuz yollar açıyor. Bütün bu esrarengiz kargaşanın nedeni ise arkasında sadece panik ve müthiş bir yıkım bırakarak Manhattan adasına doğru ilerleyen bir canavar... "Godzilla"da canavarı yaratmak üzere pek çok özel efekt, minyatürler, hareketli modeller ve CGI görüntüleri kullanıldı. Godzilla asla sette bulunmamasına rağmen çekimler sanki o hep oradaymış gibi sürdürüldü. Canavar setteymişçesine çığlık atan kalabalıklar ve ezilen arabaların çekimleri yapıldı. Çekimlerin ilk haftasında günde 100-200 figüran, jipler, tanklar, uydu alıcıları, vinçler ve askeri araçlardan oluşan konvoy, 19 metrelik iki vinç, çeşitli ışıklar, helikopterler ve kameralar kullanıldı.

Yönetmen: Dean Devlin'le birlikte senaryosunu yazıp yapımcılığını üstlendiği "Independence Day", 1994'te yapımcı Devlin'le birlikte yazdığı epik bilimkurgu türündeki "StarGate" ve Jean Claude Van Damme'ın başrolünü oynadığı "Universal Soldier"i yöneten Ronald Emmerich yakında "The 13th Floor" filmini yönetecek.

Oyuncular: Son olarak yönetmenliğini Griffin Dunne'ın yaptığı "Addicted To Love" adlı komedide oynayan Matthew Broderick, David Mamet'in "A Life In The Theater" filmindeki rolüyle Emmy ödülüne aday gösterildi. Beyazperdeye 1979'da Costa Gavras'ın "Claire de Femme" filmiyle geçen Jean Reno, "Subway", "The Big Blue" "The Professional" gibi filmlerde rol aldı.

sinema

IN & OUT

Yönetmen: Frank Oz. Oyuncular: Kevin Kline (Howard Brackett), Joan Cusack (Emily Montgomery), Tom Selleck (Peter Malloy). Yapımcı: Frank Rudin. Senaryo: Paul Rudnick. Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 25 Eylül.

Konu: Howard Brackett, küçük bir kasabada kendi halinde yaşayan bir İngilizce öğretmenidir. Ancak aniden öğrencileri tarafından çok sevilen Howard'ın bir homoseksüel olduğu dedikodusu yayılır. Bu sansasyon, göz açıp kapayıncaya kadar Howard'a ulaşır. Çünkü canlı yayında Howard'ın eski öğrencisi ve yeni Hollywood starı Cameron Drake, Oscar seremonisinde "İngilizce öğretmenim bir homoseksüeldi" açıklamasını yapınca bu haber tüm dünyaya yayılır. Ancak böyle bir şey mümkün değildir. Nerdeyse evlenecektir ve bütün hayatının düzeni bu garip varsayımla altüst olur. Howard'ın Greenleaf'teki sade ve kendi halinde yaşamı berbat olmuştur. Saldırgan ve tuttuğunu koparan gazeteci Peter Malloy ise hiçbir yerde peşine bırakmayan yeni kabusu haline gelir.

Yönetmen: Filmin yönetmenliğini daha önce "The Dark Crystal", "The Muppets Take Manhattan" "Little Shop Of Horrors" "What About Bob?" gibi filmleriyle tanıdığımız Frank Oz üstlendi.

Oyuncular: Başrol oyuncusu Kevin Kline, Howard Brackett tiplemesiyle daha önceki filmlerinden biri olan ve en iyi yardımcı aktör dalında Oscar aldığı "A Fish Called Wanda" ile sinemaya getirdiği tarzı bu filmde de hissettiriyor. 1982'den beri sinemayla uğraşan Kline, daha önce de "Sophie's Choice", "The Big Chill", "French Kiss", "Dave" ve "Ice Storm" gibi filmlerde rol aldı. Filmde Brackett'in sevgilisi Emily Montgomery'yi canlandıran Joan Cusack 1980 yılında rol aldığı "Bodyguard" filminin ardından birçok film teklifi ile karşılaştı.

sinema

MARKİZ

MARQUISE. Yönetmen: Vera Belmont. Oyuncular: Sophie Marceau, Lambert Wilson, Thierry Lhermitte. Yapımcı: Vera Belmont. Senaryo: Gerard Mordillat, Vera Belmont. Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

Konu: Moliere ve tiyatro grubu şehre oyunlarını sergilemeye geldiklerinde, oyunun başrol oyuncusu Rene Du Parque buradaki güzel dansçı kadına aşık olur. Marquise, onun evlenme teklifini bir şartla kabul eder: tiyatro ekibine katılacak ve bir aktris olacaktır. Fakat oyun yeteneği güzelliği kadar etkileyici değildir. Şimdi ise evli bir kadın ve ekibin en dikkat çekici üyesi olarak, onu başarıya ve şöhrete ulaştıracak her şeyi yapar. Rene ise karısına duyduğu aşk yüzünden onun davranışlarına göz yumar. Marquise de kocasının bu davranışına elinde tuttuğu erkek sayısı kaç olursa olsun onu terk etmemekle karşılık verir. Ancak bir gün hayatının erkeğiyle, Jean Racine ile tanışır ve o günden sonra her şey değişir. Yüksek bütçesi ve ilginç karakter analizleriyle dikkat çeken "Marquise"in çekimlerine 1996'da İtalya ve Fransa'da başlandı, çekimler toplam 13 hafta sürdü.

Yönetmen: Filme yönetmen, yapımcı ve senarist olarak imzasını atan Vera Belmont, "Milena", "Rouge Basier", "Prisonniers De Mao", "Eminent Domain", "Cher Frangin" filmlerini çevirdi. Belmont ayrıca 1995 yılında çektiği "Farinelli" ile Oscar'a aday gösterildi ve En İyi Yabancı Film dalında Altın Küre Ödülü aldı.

Oyuncular: Filmde Marquise'i canlandıran Sophie Marceau'nun filmleri arasında "Firelight", "Cesur Yürek" (Braveheart), "Bulutların Ötesinde" "Fan Fan" "Dartanyan'ın Kızı" ve "La Boum" (Patlarsam Yanarsın) sayılabilir. Lambert Wilson ise "Jefferson A Paris", "L'instinct De L'ange", "Entre Chien et Loup" gibi filmlerde rol aldı.

sinema

ÇILGIN ŞEHİR

MAD CITY. Yönetmen: Costa Gavras. Oyuncular: Dustin Hoffman (Max Brackett), John Travolta (Sam Baily), Alan Alda (Kevin Hollander), Mia Kirshner (Laurie), Robert Prosky. Yapımcı: Arnold Kopelson. Senaryo: Tom Matthews. Dağıtımcı: Warner Bros.

Gösterim Tarihi: 31 Temmuz.

Konu: Max Brackett çalıştığı televizyon kanalının en iyi muhabirlerinden biridir. Saldırgandır, zekidir, yakaladığı hikayeleri halkın duymak istediği hale getirmek konusunda uzmandır ancak onun da sınırları vardır. Televizyonun eski kurtlarından Kevin Hollander'la bir haber sırasında anlaşmazlığa düşünce kontrolünü kaybeder. Şimdi de New York'a geri dönmek için her şeyi yapmaya hazırdır. Sam Baily Madeline'da büyümüştür. Hava Kuvvetleri'ne girer ancak uçma hayalleri suya düşer ve evlenerek Doğal Tarihler Müzesi'nde güvenlik görevlisi olarak çalışmaya başlar. Ancak işinden kovulur. İşini geri almak için müzeye gittiğinde Max ve idealist yardımcısı Laurie de müzenin sorumlusu Bayan Banks ile röportaj yapmak için oradadır. Ancak Sam, Bayan Banks'le konuşmayı başaramayınca silahını çıkarır ve olaylar başlar. Max müzenin dışındaki yayın aracı sayesinde olayı canlı yayında verir.

Yönetmen: 1967'de En İyi Yabancı Film dalında Oscar ödülüne layık görülen "Z", aynı zamanda Cannes'da Jüri Özel Ödülü'nü de kazandı. Yönetmenin diğer önemli ve ödüllü filmleri arasında "İtiraf" ve "Kayıp" (Missing) sayılabilir.

Oyuncular: İki kez Oscar alan, altı kez de aday gösterilen Dustin Hoffman "Kramer Kramer'e Karşı", "Yağmur Adam", "Midnight Cowboy", "Little Big Man", "Sleepers" gibi filmlerde rol aldı. "Gece Yarısı Ateşi" ve "Ucuz Roman"daki rolleriyle Oscar'a aday gösterilen John Travolta, "Grease", "Bak Şu Konuşana", "Yüzyüze", "O Çok Sevimli", "Primary Colors" gibi filmlerde oynadı.

inema

GODZILLA

Yönetmen: Roland Emmerich. Oyuncular: Matthew Broderick (Nick Tatopoulos), Jean Reno (Phllippe Roache), Maria Pitillo (Audrey), Hank Azaria (Animal), Kevin Dunn (Colonel Hicks), Michael Lerner (Belediye Başkanı), Harry Shearer (Charles Caiman). Yapımcılar: Peter Winther, Kelly Van Horn. Senaryo: Dean Devlin, Ronald Emmerich. Dağıtımcı: Warner Bros.

Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

Konu: Doğuda kör edici beyaz bir ışık göğü aydınlatıyor. Kilometrelerce ötede ise Pasifik Okyanusu, hızla ilerleyen bir yük gemisini köpüklü dalgalarıyla yutmaya çalışıyor. Her iki kıyıdaki bütün gemiler alabora olup azgın dalgaların içinde kayboluyorlar. Dünyanın başka bir köşesinde ise Panama ormanları, Tahiti köyleri ve Jamaika kumsallarında "dev ayaklar" uğursuz yollar açıyor. Bütün bu esrarengiz kargaşanın nedeni ise arkasında sadece panik ve müthiş bir yıkım bırakarak Manhattan adasına doğru ilerleyen bir canavar... "Godzilla"da canavarı yaratmak üzere pek çok özel efekt, minyatürler, hareketli modeller ve CGI görüntüleri kullanıldı. Godzilla asla sette bulunmamasına rağmen çekimler sanki o hep oradaymış gibi sürdürüldü. Canavar setteymişçesine çığlık atan kalabalıklar ve ezilen arabaların çekimleri yapıldı. Çekimlerin ilk haftasında günde 100-200 figüran, jipler, tanklar, uydu alıcıları, vinçler ve askeri araçlardan oluşan konvoy, 19 metrelik iki vinç, çeşitli ışıklar, helikopterler ve kameralar kullanıldı.

Yönetmen: Dean Devlin'le birlikte senaryosunu yazıp yapımcılığını üstlendiği "Independence Day", 1994'te yapımcı Devlin'le birlikte yazdığı epik bilimkurgu türündeki "StarGate" ve Jean Claude Van Damme'ın başrolünü oynadığı "Universal Soldier"i yöneten Ronald Emmerich yakında "The 13th Floor" filmini yönetecek.

Oyuncular: Son olarak yönetmenliğini Griffin Dunne'ın yaptığı "Addicted To Love" adlı komedide oynayan Matthew Broderick, David Mamet'in "A Life In The Theater" filmindeki rolüyle Emmy ödülüne aday gösterildi. Beyazperdeye 1979'da Costa Gavras'ın "Claire de Femme" filmiyle geçen Jean Reno, "Subway", "The Big Blue" "The Professional" gibi filmlerde rol aldı.

sinema

ÇILGIN ŞEHİR

MAD CITY. Yönetmen: Costa Gavras. Oyuncular: Dustin Hoffman (Max Brackett), John Travolta (Sam Baily), Alan Alda (Kevin Hollander), Mia Kirshner (Laurie), Robert Prosky. Yapımcı: Arnold Kopelson. Senaryo: Tom Matthews. Dağıtımcı: Warner Bros.

Gösterim Tarihi: 31 Temmuz.

Konu: Max Brackett çalıştığı televizyon kanalının en iyi muhabirlerinden biridir. Saldırgandır, zekidir, yakaladığı hikayeleri halkın duymak istediği hale getirmek konusunda uzmandır ancak onun da sınırları vardır. Televizyonun eski kurtlarından Kevin Hollander'la bir haber sırasında anlaşmazlığa düşünce kontrolünü kaybeder. Şimdi de New York'a geri dönmek için her şeyi yapmaya hazırdır. Sam Baily Madeline'da büyümüştür. Hava Kuvvetleri'ne girer ancak uçma hayalleri suya düşer ve evlenerek Doğal Tarihler Müzesi'nde güvenlik görevlisi olarak çalışmaya başlar. Ancak işinden kovulur. İşini geri almak için müzeye gittiğinde Max ve idealist yardımcısı Laurie de müzenin sorumlusu Bayan Banks ile röportaj yapmak için oradadır. Ancak Sam, Bayan Banks'le konuşmayı başaramayınca silahını çıkarır ve olaylar başlar. Max müzenin dışındaki yayın aracı sayesinde olayı canlı yayında verir.

Yönetmen: 1967'de En İyi Yabancı Film dalında Oscar ödülüne layık görülen "Z", aynı zamanda Cannes'da Jüri Özel Ödülü'nü de kazandı. Yönetmenin diğer önemli ve ödüllü filmleri arasında "İtiraf" ve "Kayıp" (Missing) sayılabilir.

Oyuncular: İki kez Oscar alan, altı kez de aday gösterilen Dustin Hoffman "Kramer Kramer'e Karşı", "Yağmur Adam", "Midnight Cowboy", "Little Big Man", "Sleepers" gibi filmlerde rol aldı. "Gece Yarısı Ateşi" ve "Ucuz Roman"daki rolleriyle Oscar'a aday gösterilen John Travolta, "Grease", "Bak Şu Konuşana", "Yüzyüze", "O Çok Sevimli", "Primary Colors" gibi filmlerde oynadı.

sinema

MARKİZ

MARQUISE. Yönetmen: Vera Belmont. Oyuncular: Sophie Marceau, Lambert Wilson, Thierry Lhermitte. Yapımcı: Vera Belmont. Senaryo: Gerard Mordillat, Vera Belmont. Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

Konu: Moliere ve tiyatro grubu şehre oyunlarını sergilemeye geldiklerinde, oyunun başrol oyuncusu Rene Du Parque buradaki güzel dansçı kadına aşık olur. Marquise, onun evlenme teklifini bir şartla kabul eder: tiyatro ekibine katılacak ve bir aktris olacaktır. Fakat oyun yeteneği güzelliği kadar etkileyici değildir. Şimdi ise evli bir kadın ve ekibin en dikkat çekici üyesi olarak, onu başarıya ve şöhrete ulaştıracak her şeyi yapar. Rene ise karısına duyduğu aşk yüzünden onun davranışlarına göz yumar. Marquise de kocasının bu davranışına elinde tuttuğu erkek sayısı kaç olursa olsun onu terk etmemekle karşılık verir. Ancak bir gün hayatının erkeğiyle, Jean Racine ile tanışır ve o günden sonra her şey değişir. Yüksek bütçesi ve ilginç karakter analizleriyle dikkat çeken "Marquise"in çekimlerine 1996'da İtalya ve Fransa'da başlandı, çekimler toplam 13 hafta sürdü.

Yönetmen: Filme yönetmen, yapımcı ve senarist olarak imzasını atan Vera Belmont, "Milena", "Rouge Basier", "Prisonniers De Mao", "Eminent Domain", "Cher Frangin" filmlerini çevirdi. Belmont ayrıca 1995 yılında çektiği "Farinelli" ile Oscar'a aday gösterildi ve En İyi Yabancı Film dalında Altın Küre Ödülü aldı.

Oyuncular: Filmde Marquise'i canlandıran Sophie Marceau'nun filmleri arasında "Firelight", "Cesur Yürek" (Braveheart), "Bulutların Ötesinde" "Fan Fan" "Dartanyan'ın Kızı" ve "La Boum" (Patlarsam Yanarsın) sayılabilir. Lambert Wilson ise "Jefferson A Paris", "L'instinct De L'ange", "Entre Chien et Loup" gibi filmlerde rol aldı.

sinema

ÇILGIN ŞEHİR

MAD CITY. Yönetmen: Costa Gavras. Oyuncular: Dustin Hoffman (Max Brackett), John Travolta (Sam Baily), Alan Alda (Kevin Hollander), Mia Kirshner (Laurie), Robert Prosky. Yapımcı: Arnold Kopelson. Senaryo: Tom Matthews. Dağıtımcı: Warner Bros.

Gösterim Tarihi: 31 Temmuz.

Konu: Max Brackett çalıştığı televizyon kanalının en iyi muhabirlerinden biridir. Saldırgandır, zekidir, yakaladığı hikayeleri halkın duymak istediği hale getirmek konusunda uzmandır ancak onun da sınırları vardır. Televizyonun eski kurtlarından Kevin Hollander'la bir haber sırasında anlaşmazlığa düşünce kontrolünü kaybeder. Şimdi de New York'a geri dönmek için her şeyi yapmaya hazırdır. Sam Baily Madeline'da büyümüştür. Hava Kuvvetleri'ne girer ancak uçma hayalleri suya düşer ve evlenerek Doğal Tarihler Müzesi'nde güvenlik görevlisi olarak çalışmaya başlar. Ancak işinden kovulur. İşini geri almak için müzeye gittiğinde Max ve idealist yardımcısı Laurie de müzenin sorumlusu Bayan Banks ile röportaj yapmak için oradadır. Ancak Sam, Bayan Banks'le konuşmayı başaramayınca silahını çıkarır ve olaylar başlar. Max müzenin dışındaki yayın aracı sayesinde olayı canlı yayında verir.

Yönetmen: 1967'de En İyi Yabancı Film dalında Oscar ödülüne layık görülen "Z", aynı zamanda Cannes'da Jüri Özel Ödülü'nü de kazandı. Yönetmenin diğer önemli ve ödüllü filmleri arasında "İtiraf" ve "Kayıp" (Missing) sayılabilir.

Oyuncular: İki kez Oscar alan, altı kez de aday gösterilen Dustin Hoffman "Kramer Kramer'e Karşı", "Yağmur Adam", "Midnight Cowboy", "Little Big Man", "Sleepers" gibi filmlerde rol aldı. "Gece Yarısı Ateşi" ve "Ucuz Roman"daki rolleriyle Oscar'a aday gösterilen John Travolta, "Grease", "Bak Şu Konusana", "Yüzyüze", "O Çok Sevimli", "Primary Colors" gibi filmlerde oynadı.

sinema

GODZILLA

Yönetmen: Roland Emmerich. Oyuncular: Matthew Broderick (Nick Tatopoulos), Jean Reno (Phllippe Roache), Maria Pitillo (Audrey), Hank Azaria (Animal), Kevin Dunn (Colonel Hicks), Michael Lerner (Belediye Başkanı), Harry Shearer (Charles Caiman). Yapımcılar: Peter Winther, Kelly Van Horn. Senaryo: Dean Devlin, Ronald Emmerich. Dağıtımcı: Warner Bros.

Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

Konu: Doğuda kör edici beyaz bir ışık göğü aydınlatıyor. Kilometrelerce ötede ise Pasifik Okyanusu, hızla ilerleyen bir yük gemisini köpüklü dalgalarıyla yutmaya çalışıyor. Her iki kıyıdaki bütün gemiler alabora olup azgın dalgaların içinde kayboluyorlar. Dünyanın başka bir köşesinde ise Panama ormanları, Tahiti köyleri ve Jamaika kumsallarında "dev ayaklar" uğursuz yollar açıyor. Bütün bu esrarengiz kargaşanın nedeni ise arkasında sadece panik ve müthiş bir yıkım bırakarak Manhattan adasına doğru ilerleyen bir canavar... "Godzilla"da canavarı yaratmak üzere pek çok özel efekt, minyatürler, hareketli modeller ve CGI görüntüleri kullanıldı. Godzilla asla sette bulunmamasına rağmen çekimler sanki o hep oradaymış gibi sürdürüldü. Canavar setteymişçesine çığlık atan kalabalıklar ve ezilen arabaların çekimleri yapıldı. Çekimlerin ilk haftasında günde 100-200 figüran, jipler, tanklar, uydu alıcıları, vinçler ve askeri araçlardan oluşan konvoy, 19 metrelik iki vinç, çeşitli ışıklar, helikopterler ve kameralar kullanıldı.

Yönetmen: Dean Devlin'le birlikte senaryosunu yazıp yapımcılığını üstlendiği "Independence Day", 1994'te yapımcı Devlin'le birlikte yazdığı epik bilimkurgu türündeki "StarGate" ve Jean Claude Van Damme'in başrolünü oynadığı "Universal Soldier"i yöneten Ronald Emmerich yakında "The 13th Floor" filmini yönetecek.

Oyuncular: Son olarak yönetmenliğini Griffin Dunne'ın yaptığı "Addicted To Love" adlı komedide oynayan Matthew Broderick, David Mamet'in "A Life In The Theater" filmindeki rolüyle Emmy ödülüne aday gösterildi. Beyazperdeye 1979'da Costa Gavras'ın "Claire de Femme" filmiyle geçen Jean Reno, "Subway", "The Big Blue" "The Professional" gibi filmlerde rol aldı.

sinema

IN & OUT

Yönetmen: Frank Oz. Oyuncular: Kevin Kline (Howard Brackett), Joan Cusack (Emily Montgomery), Tom Selleck (Peter Malloy). Yapımcı: Frank Rudin. Senaryo: Paul Rudnick. Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 25 Eylül.

Konu: Howard Brackett, küçük bir kasabada kendi halinde yaşayan bir İngilizce öğretmenidir. Ancak aniden öğrencileri tarafından çok sevilen Howard'ın bir homoseksüel olduğu dedikodusu yayılır. Bu sansasyon, göz açıp kapayıncaya kadar Howard'a ulaşır. Çünkü canlı yayında Howard'ın eski öğrencisi ve yeni Hollywood starı Cameron Drake, Oscar seremonisinde "İngilizce öğretmenim bir homoseksüeldi" açıklamasını yapınca bu haber tüm dünyaya yayılır. Ancak böyle bir şey mümkün değildir. Nerdeyse evlenecektir ve bütün hayatının düzeni bu garip varsayımla altüst olur. Howard'ın Greenleaf'teki sade ve kendi halinde yaşamı berbat olmuştur. Saldırgan ve tuttuğunu koparan gazeteci Peter Malloy ise hiçbir yerde peşine bırakmayan yeni kabusu haline gelir.

Yönetmen: Filmin yönetmenliğini daha önce "The Dark Crystal", "The Muppets Take Manhattan" "Little Shop Of Horrors" "What About Bob?" gibi filmleriyle tanıdığımız Frank Oz üstlendi.

Oyuncular: Başrol oyuncusu Kevin Kline, Howard Brackett tiplemesiyle daha önceki filmlerinden biri olan ve en iyi yardımcı aktör dalında Oscar aldığı "A Fish Called Wanda" ile sinemaya getirdiği tarzı bu filmde de hissettiriyor. 1982'den beri sinemayla uğraşan Kline, daha önce de "Sophie's Choice", "The Big Chill", "French Kiss", "Dave" ve "Ice Storm" gibi filmlerde rol aldı. Filmde Brackett'in sevgilisi Emily Montgomery'yi canlandıran Joan Cusack 1980 yılında rol aldığı "Bodyguard" filminin ardından birçok film teklifi ile karşılaştı.

sinema

MARKİZ

MARQUISE. Yönetmen: Vera Belmont. Oyuncular: Sophie Marceau, Lambert Wilson, Thierry Lhermitte. Yapımcı: Vera Belmont. Senaryo: Gerard Mordillat, Vera Belmont. Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 18 Eylül.

Konu: Moliere ve tiyatro grubu şehre oyunlarını sergilemeye geldiklerinde, oyunun başrol oyuncusu Rene Du Parque buradaki güzel dansçı kadına aşık olur. Marquise, onun evlenme teklifini bir şartla kabul eder: tiyatro ekibine katılacak ve bir aktris olacaktır. Fakat oyun yeteneği güzelliği kadar etkileyici değildir. Şimdi ise evli bir kadın ve ekibin en dikkat çekici üyesi olarak, onu başarıya ve şöhrete ulaştıracak her şeyi yapar. Rene ise karısına duyduğu aşk yüzünden onun davranışlarına göz yumar. Marquise de kocasının bu davranışına elinde tuttuğu erkek sayısı kaç olursa olsun onu terk etmemekle karşılık verir. Ancak bir gün hayatının erkeğiyle, Jean Racine ile tanışır ve o günden sonra her şey değişir. Yüksek bütçesi ve ilginç karakter analizleriyle dikkat çeken "Marquise"in çekimlerine 1996'da İtalya ve Fransa'da başlandı, çekimler toplam 13 hafta sürdü.

Yönetmen: Filme yönetmen, yapımcı ve senarist olarak imzasını atan Vera Belmont, "Milena", "Rouge Basier", "Prisonniers De Mao", "Eminent Domain", "Cher Frangin" filmlerini çevirdi. Belmont ayrıca 1995 yılında çektiği "Farinelli" ile Oscar'a aday gösterildi ve En İyi Yabancı Film dalında Altın Küre Ödülü aldı.

Oyuncular: Filmde Marquise'i canlandıran Sophie Marceau'nun filmleri arasında "Firelight", "Cesur Yürek" (Braveheart), "Bulutların Ötesinde" "Fan Fan" "Dartanyan'ın Kızı" ve "La Boum" (Patlarsam Yanarsın) sayılabilir. Lambert Wilson ise "Jefferson A Paris", "L'instinct De L'ange", "Entre Chien et Loup" gibi filmlerde rol aldı.

sinema

"Şimdi biz kitap kurdu mu oluyoruz?"

Ülkemizde ne yazık ki herkes, kitap okuma alışkanlığının olmadığından söz eder. Ne mutlu bize ki öğrencilerimiz bu öğretim yılında bunun tersini kanıtladılar. Hepsi birer kitap kurdu sanki. İnanın kütüphanemizde okunmamış kitap kalmadı. Şimdi yenilerini aldık. Bakalım kaç haftada bitirecekler?

Okuma alışkanlığı kazanmada öğrencilerimizin ulaştıkları düzey, bizi son derece mutlu ediyor. Çünkü inanıyoruz ki, mesleği ne olursa olsun, kültürüne sahip çıkan, dilini en iyi şekilde kullanabilen bireyler ülkelerini de çok severler. Biz kendisini olduğu kadar, çevresini ve ülkesini de seven bireyler yetiştirmenin çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

- İnsanları, doğayı, ülkesini seven,
- Kendine güvenen ve saygı duyan,
- Zamanını ve teknolojiyi verimli kullanabilen,
- Demokrasiyi gerçek anlamda içine sindirmiş,
- Sadece dersle yetinmeyip, güzel sanatları ve sporu da hayatının ayrılmaz bir parçası olarak gören,
- Başarıya ancak planlı ve programlı bir çalışmayla ulaşılabileceğini bilen ve bunu uygulayan bireyler yetiştirmek amacındayız...

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da anasınıfımıza, 1., 2., 3., 4., 5., ve 6. sınıflara alacağımız sınırlı sayıdaki öğrencilerimizle ilkelerimiz doğrultusunda yolumuza devam edeceğiz. Bizimle aynı ilkeleri, heyecanı ve geleceği paylaşacak anne ve babalarla bir an önce buluşmak istiyoruz.

ÖZEL
FKM
İLKÖĞRETİM
OKULU

Ortaklar Caddesi, 44/1 80290 Mecidiyeköy/İstanbul
Tel: (0212) 275 00 50 (3 Hat) Faks: (0212) 273 00 24
E-Mail: fkm@fkm.com.tr / http://www.fkm.com.tr

Yakında adresimiz değişiyor. Beykoz'da geniş, yemyeşil bir arazide lisemizin de yer aldığı "FKM Eğitim Kurumları" nın yeni yerleşkesinin hazırlıkları sürüyor.

IT'S A GREAT DAY FOR SAILING.

Men's Timberland® Maritime Boat Shoe. Rugged, Durable, Dependable, Everything you expect from a Timberland® boat shoe. Premium leather with handsewn construction and rustproof hardware.

Timberland

deriden®

Authorized distributor of The Timberland Company in Turkey "Deriden"
ETİLER Ofis:(0212) 287 66 10 İSTANBUL: Akmerkez•Ulus•Galleria•Nişantaşı•Erenköy
ANKARA:Karum•İZMİR:Alsancak•BURSA:Çekirge(Yakında)

Timberland and are trademarks or registered trademarks of The Timberland Company.© 1997 The Timberland Company. All rights reserved.